



SESSION ORDINAIRE 2019

18 JUILLET 2019

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE
COMMUNE**

**DECLARATION DE POLITIQUE
GENERALE COMMUNE AU
GOUVERNEMENT DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE ET AU
COLLEGE REUNI DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE COMMUNE ET
ACCORD DE GOUVERNEMENT**

GEWONE ZITTING 2019

18 JULI 2019

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
PARLEMENT**

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

**GEMEENSCHAPPELIJKE ALGEMENE
BELEIDSVERKLARING VAN DE
BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE
REGERING EN HET VERENIGD COLLEGE
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE EN
REGEERAKKOORD**

**ALLOCUTION DU MINISTRE-PRÉSIDENT
RUDI VERVOORT DU 18 JUILLET 2019**

Ceux qui me connaissent le savent, je suis l'homme d'une méthode.

Cette méthode qui associe, qui cherche le compromis, qui veut la synthèse. Une méthode qui alimente les convergences sans jamais diluer l'essentiel et qui convoque le sens de l'intérêt commun.

Cette méthode, éprouvée et partagée par mes partenaires, je suis heureux de pouvoir vous en présenter, aujourd'hui, les fruits. Ceux d'un travail important, sérieux, rigoureux et emprunt d'optimisme pour notre Région, qui fête cette année ses 30 ans d'existence.

Aujourd'hui, la Région bruxelloise, malgré la complexité de nos institutions, est citée comme exemple en termes de stabilité et de continuité de nos institutions publiques.

Il y a trente ans, la loi spéciale du 12 janvier 1989 portait l'avènement de Bruxelles comme Région à part entière. Au fil des années, la stabilité des institutions bruxelloises a permis de penser les politiques menées de façon transversale et cohérente, dans l'intérêt des Bruxellois.

Ces constats ne suffisent malheureusement plus. Bruxelles fait face à un triple enjeu : une urgence sociale, une urgence climatique et l'autonomie budgétaire à l'horizon 2025. Il nous appartient désormais de mobiliser notre intelligence collective pour identifier les leviers d'action qui nous permettront de répondre, dans le concret du quotidien, aux aspirations d'une majorité des citoyens bruxellois.

Gouvernance climatique

Les défis imposés par l'urgence climatique, les enjeux environnementaux et de santé publique exigent des autorités politiques des réponses concrètes et collectives s'inscrivant dans une réflexion transversale et à long terme.

De ce point de vue, les politiques environnementales, si elles sont nécessaires, ne sont plus, à elles seules, suffisantes.

Le Gouvernement entend répondre de façon ambitieuse aux objectifs européens et aux engagements pris lors de l'Accord de Paris, en portant une politique climatique juste et proactive.

**TOESPRAAK VAN MINISTER-PRESIDENT
RUDI VERVOORT OP 18 JULI 2019**

Zij die mij kennen, weten dat ik een man met een methode ben.

Een methode die verenigt, die gericht is op het zoeken naar een compromis en die streeft naar synthese. Een methode die leidt tot overeenstemming zonder te morrelen aan de essentie en die het gemeenschappelijk belang vooropstelt.

Deze beproefde methode, die ik samen met mijn partners heb gevolgd, heeft haar vruchten afgeworpen. Ik ben blij dat ik u vandaag het resultaat mag komen voorstellen. Op basis van een ernstige en nauwgezette aanpak en vol optimisme hebben we belangrijk werk verricht voor ons Gewest, dat dit jaar zijn dertigste verjaardag viert.

Het Brussels Gewest is, ondanks zijn institutionele complexiteit, vandaag een toonbeeld door de stabiliteit en de continuïteit van zijn openbare instellingen.

Dertig jaar geleden maakte de bijzondere wet van 12 januari 1989 van Brussel een volwaardig Gewest. In de loop der jaren konden de Brusselse instellingen dankzij hun stabiliteit een transversaal en coherent beleid ontwikkelen. Daarbij stelden zij het belang van de Brusselaars steevast voorop.

We moeten echter verder kijken. Brussel staat voor drie uitdagingen : een sociale urgentie, een klimaaturgentie en de budgettaire autonomie in 2025. We moeten op verstandige wijze bepalen welke hefboomen we kunnen inzetten om concrete oplossingen aan te reiken voor de dagdagelijkse verzuchtingen van de meeste Brusselaars.

Klimaatbeheer

De klimaaturgentie en de uitdagingen op het vlak van milieu en volksgezondheid verplichten het politieke bestuur om concreet en collectief actie te ondernemen, op basis van een langetermijnvisie.

Een milieubeleid is in dat opzicht noodzakelijk, maar niet langer voldoende op zich.

De Regering wil met veel ambitie tegemoet komen aan de Europese doelstellingen en aan de verbintenissen van het Akkoord van Parijs door een rechtvaardig en proactief klimaatbeleid te voeren.

La Région se dotera, quant aux enjeux climatiques et de biodiversité, d'une stratégie à long terme basée sur des objectifs contraignants afin que Bruxelles s'engage comme une Région « bas carbone » et respectant l'objectif européen de neutralité carbone à l'horizon 2050.

Un tel enjeu ne peut trouver de solution que s'il repose sur une vision partagée par les Bruxellois. À cet effet, le Gouvernement initiera un débat public, associant les citoyens bruxellois, les acteurs économiques, sociaux et institutionnels, les initiatives de transition et les pouvoirs locaux autour d'une vision « bas carbone » pour Bruxelles à l'horizon 2050. Le Gouvernement appuiera également son action sur l'expertise scientifique. Un comité d'évaluation interdisciplinaire et indépendant sera institué au sein du Conseil de l'environnement et sera chargé de remettre annuellement un rapport au Parlement sur l'état des politiques publiques en matière de stratégie climatique et de biodiversité régionale.

Enfin, en poursuivant les politiques visant à l'apaisement et à l'amélioration du cadre de vie des quartiers, la Région se dotera d'une stratégie d'adaptation urbaine anticipant les conséquences des dérèglements climatiques et des risques environnementaux, économiques et sociaux qui en découlent.

Gouvernance socio-économique et budgétaire

Cette législature sera également une période cruciale pour l'ensemble des régions du pays, appelées à réaliser leur autonomie budgétaire avec la fin du mécanisme de solidarité nationale prévue en 2025.

Il est donc primordial que le Gouvernement renforce l'économie régionale, augmente le taux d'emploi, poursuive ses investissements stratégiques et renforce la gouvernance publique.

Il nous faut une économie régionale créative, innovante et forte qui soutient la création d'emplois au bénéfice des Bruxellois, renforce l'attractivité de la ville et constitue un atout pour maintenir les forces vives sur son territoire et attirer les talents de demain.

Par un soutien renforcé aux entrepreneurs, de petites et moyennes activités, et par le développement d'une économie plus circulaire, orientée vers les technologies nouvelles, nous contribuerons à augmenter l'emploi des Bruxellois tout en ciblant les dispositifs de formation professionnelle et d'enseignement en général. Premiers vecteurs de cohésion et d'émancipation sociales.

Si la VI^e Réforme de l'État et le refinancement des institutions bruxelloises ont permis d'accroître l'autonomie

Om te kunnen inspelen op de uitdagingen voor het klimaat en de biodiversiteit, zal het Gewest een langetermijnstrategie met bindende doelstellingen uitwerken. Op die manier engageert Brussel zich als « koolstofarm » Gewest en werkt het toe naar de Europese doelstelling om tegen 2050 koolstofneutraal te zijn.

Een oplossing is pas mogelijk als zij gedeeld wordt door de Brusselaars. Daarom zal de Regering samen met de Brusselaars, de economische, sociale en institutionele spelers, de initiatieven die werken rond transitie en de plaatselijke besturen een maatschappelijk debat opstarten over de visie om van Brussel tegen 2050 een « koolstofarme » stad te maken. De Regering zal haar beleid ook baseren op wetenschappelijke expertise. De Raad voor het Leefmilieu krijgt een onafhankelijk interdisciplinair evaluatiecomité. Dat comité moet het Parlement jaarlijks een verslag bezorgen met een stand van zaken over de klimaatstrategie en de gewestelijke biodiversiteit.

Het Gewest zal tot slot een beleid voeren dat erop gericht is de levensomstandigheden in de wijken rustiger te maken en te verbeteren en een stedelijke adaptatiestrategie uittekenen om te anticiperen op de klimaatverandering en de economische, sociale en milieurisico's die daaruit voortvloeien.

Sociaal-economisch en budgettair bestuur

Deze legislatuur wordt ook een cruciale periode voor alle gewesten in ons land, omdat zij hun begrotingsautonomie vorm moeten geven. In 2025 loopt namelijk het mechanisme van nationale solidariteit af.

Het is daarom van essentieel belang dat de Regering de gewestelijke economie versterkt, de tewerkstellingsgraad verhoogt, haar strategische investeringen voortzet en het openbaar bestuur versterkt.

We hebben een creatieve, innoverende en sterke gewestelijke economie nodig. Zo'n economie ondersteunt de creatie van werkgelegenheid voor de Brusselaars, verhoogt de aantrekkelijkheid van de stad en is een troef om de drijvende krachten in Brussel te houden en de talenten van morgen aan te trekken.

Door meer steun te geven aan kleine en middelgrote ondernemers en door een kringlooeconomie te ontwikkelen die gericht is op de nieuwe technologieën, zullen we bijdragen tot een grotere werkgelegenheid voor de Brusselaars. Daarbij richten we ons eveneens op beroepsopleiding en onderwijs in het algemeen. Zij leggen immers de basis voor sociale cohesie en emancipatie.

De zesde staatshervorming en de herfinanciering van de Brusselse instellingen zorgden voor een uitbreiding van de

de gestion et la capacité d'investissements nécessaires pour faire face aux défis structurels de notre région, il est primordial que les pouvoirs publics poursuivent, sous cette législature, une politique ambitieuse d'investissements stratégiques.

Le Gouvernement fixera, dès l'élaboration du premier budget, un Plan régional d'investissements stratégiques 2020-2025. Sur cette base, la possibilité de considérer une partie de ses investissements stratégiques comme exclus de la trajectoire budgétaire sera maintenue et évaluée chaque année.

La Région entend ainsi maintenir une trajectoire budgétaire stable, qui garantit un équilibre structurel sans que la charge fiscale globale n'augmente à l'égard des ménages bruxellois. Le Gouvernement se fixera également un objectif de monitoring des dépenses structurelles. Les moyens ainsi dégagés seront réorientés dans les politiques d'investissements stratégiques et prioritaires. Un rapport semestriel sera rendu au Gouvernement afin d'orienter sa politique tout au long de l'année.

Ces réformes s'appuieront sur une concertation sociale forte et auront pour objets de lutter plus efficacement contre la précarisation, l'exclusion et l'isolement social.

Elles serviront également notre ambition de maintenir et d'attirer une classe moyenne active et dynamique.

À l'échelle du territoire bruxellois, les réponses pertinentes aux enjeux sociaux, environnementaux et économiques sont multiples et transversales. Le citoyen, quant à lui, ne peut souffrir d'une division institutionnelle. Nous entendons, dès lors, mobiliser les nouvelles compétences relevant tant de la Région que de la Commission communautaire commune, et les exercer dans une approche intégrée et renforcée au moyen de priorités croisées.

Cette déclaration commune, tout comme l'accord de majorité, présente de manière unifiée les solutions qu'il entend apporter, quelle que soit l'entité bruxelloise dont elles relèvent.

Cet accord de majorité s'articule autour de trois axes, chacun développant la vision de ce Gouvernement pour Bruxelles. Le premier de ces axes veut répondre aux besoins du citoyen bruxellois compte tenu des droits que lui garantit l'article 23 de notre Constitution ; le second réunit les solutions qu'il convient de mettre en œuvre collectivement pour réaliser la transition de Bruxelles comme territoire ; le dernier expose les moyens institutionnels qui seront mobilisés pour rencontrer les objectifs fixés aux deux premiers axes.

beheersautonomie en de investeringscapaciteit die noodzakelijk zijn om de structurele uitdagingen van ons Gewest op te vangen. Daarom is het essentieel dat de overheid tijdens deze legislatuur verdergaat met een ambitieus strategisch investeringsbeleid.

De Regering zal bij de uitwerking van de eerste begroting een Gewestelijk Plan voor Strategische Investerings 2020-2025 vaststellen. Op basis daarvan blijft de mogelijkheid bestaan om een deel van die strategische investeringen buiten het begrotingstraject te houden. Die mogelijkheid zal jaarlijks geëvalueerd worden.

Het Gewest wil hiermee een stabiel begrotingstraject aanhouden dat een structureel evenwicht garandeert, maar dat de globale fiscale druk voor de Brusselse gezinnen niet verhoogt. De Regering zal zichzelf ook een monitoring van de structurele uitgaven opleggen. De middelen die daardoor vrijkomen, worden herbestemd voor strategische en prioritaire investeringsinitiatieven. Om de zes maanden zal hierover verslag worden uitgebracht bij de Regering, zodat zij haar beleid in de loop van het jaar kan bijsturen.

Deze hervormingen zullen steunen op een sterk sociaal overleg en moeten leiden tot een efficiëntere bestrijding van kansarmoede, uitsluiting en sociaal isolement.

Tegelijk moeten zij onze ambitie helpen waarmaken om een actieve en dynamische middenklasse in Brussel te houden en aan te trekken.

De relevante antwoorden op de sociale, ecologische en economische uitdagingen voor Brussel zijn meervoudig en transversaal. De burger mag natuurlijk geen last hebben van de institutionele opdeling. Wij zijn dan ook van plan om de nieuwe bevoegdheden, zowel die van het Gewest als die van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, te benutten, ze op een geïntegreerde en versterkte manier uit te oefenen en onze prioriteiten samen te brengen.

Deze gemeenschappelijke beleidsverklaring biedt, net zoals het regeerakkoord, een ééngemaakt overzicht van alle geplande oplossingen, ongeacht de Brusselse entiteit waaronder zij vallen.

Het regeerakkoord steunt op drie pijlers, die elk de visie van deze Regering op Brussel schragen. De eerste pijler komt tegemoet aan de behoeften van de Brusselaars, rekening houdend met de rechten die hen worden gewaarborgd door artikel 23 van onze Grondwet ; de tweede pijler gaat over de collectieve oplossingen voor de transitie van het Brusselse grondgebied ; en de laatste pijler verduidelijkt welke institutionele middelen ingezet zullen worden om de doelstellingen van pijlers 1 en 2 waar te maken.

Axe 1

Le premier axe de notre accord de majorité met au centre de nos engagements la protection des droits fondamentaux des citoyens bruxellois et la lutte contre les inégalités. Plus fondamentalement, l'ambition de ce Gouvernement est de rendre effectif l'accès à un logement décent et à un emploi de qualité, l'accès à des soins de santé universels et à un enseignement porteur, dans le respect et l'égalité des droits de chacun.

Logement

Le droit à un logement décent, de qualité, à un prix raisonnable est, sans conteste, la priorité de ce gouvernement.

Le Gouvernement n'entend pas opposer locataires et propriétaires ou opérateurs publics et secteur privé. À l'inverse, le Gouvernement entend se positionner comme partenaire de la relation locative pour améliorer les conditions de location à Bruxelles et répondre à cet enjeu urbain.

Avant toute chose, le Gouvernement entend mettre en place un Plan d'urgence pour la politique sociale du logement avec un objectif clair : apporter une solution concrète à 15.000 ménages bruxellois en attente d'un logement social. Ce plan sera concrétisé dès les premiers mois de la législature et aura pour objectif d'accompagner chacune de ces familles en proposant une solution adaptée à leurs besoins.

La Région a pour ambition de rénover les logements sociaux, de les remettre en état et de réduire la consommation d'énergie et les charges demandées aux locataires.

La Région entend également produire rapidement du logement social. Au-delà de la production de logements prévue par le Plan régional du Logement et l'Alliance Habitat, le Gouvernement élaborera une stratégie d'acquisition-rénovation pour augmenter le nombre de logements sur le marché locatif social. À cet effet, un appel public sera lancé d'ici l'été 2020 pour acquérir des logements existants ou en cours de production.

Le Gouvernement établira un périmètre de préemption généralisé sur l'ensemble du territoire régional. Parallèlement, le Gouvernement prévoira un régime de procédures accélérées sur le plan urbanistique et révisera la réglementation relative aux charges d'urbanisme en vue de privilégier la création de logements publics et sociaux. Dans les communes où la part de logements sociaux est inférieure à l'objectif de 15 % et où les indices socio-économiques sont plus élevés que la moyenne régionale, les charges d'urbanisme seront obligatoirement consacrées à la

Eerste pijler

De eerste pijler van ons meerderheidsakkoord plaatst de bescherming van de fundamentele rechten van de Brusselse burgers en de strijd tegen ongelijkheid centraal in ons beleidsengagement. Ten gronde bestaat de ambitie van deze Regering erin de toegang tot een behoorlijke woning en tot een kwaliteitsjob, tot universele zorgverstrekking en tot een onderwijs dat perspectieven biedt effectief waar te maken, met respect en gelijke rechten voor iedereen.

Huisvesting

Het recht op een behoorlijke kwaliteitswoning tegen een betaalbare prijs is zonder twijfel de prioriteit van deze regering.

De Regering wil voorkomen dat daarbij huurders en eigenaars enerzijds en openbare operatoren en privésector anderzijds tegen elkaar worden uitgespeeld. De Regering wenst in tegendeel op te treden als partner in de huurrelatie met het oog op betere huurvoorwaarden in Brussel en op deze stedelijke uitdaging in te werken.

Eerst en vooral wenst de Regering een Noodplan in werking te stellen voor het sociale huisvestingsbeleid met een doelstelling om 15.000 Brusselse gezinnen een concrete oplossing te bezorgen in afwachting van een sociale woning. Dit plan moet concrete vorm krijgen van bij het begin van de legislatuur en heeft als doel elk van deze gezinnen te begeleiden om een oplossing voor te stellen die is aangepast aan hun noden.

Het Gewest heeft de ambitie om de sociale woningen te renoveren, ze opnieuw aan de hedendaagse normen te laten voldoen en het energieverbruik en de lasten die de huurders moeten betalen te verminderen.

Het Gewest wil ook snel sociale huisvesting produceren. Bovenop de productie van woningen die al gepland staan in het Gewestelijk Huisvestingsplan en de Alliantie Wonen gaat de Regering een aankoop-renovatiestrategie uitwerken om het aantal woningen op de sociale huurmarkt te verhogen. Daartoe wordt tegen de zomer 2020 een openbare oproep uitgeschreven voor de aankoop van bestaande woningen en woningen in opbouw.

De Regering zal een veralgemeende perimeter van voorkoop instellen op heel het gewestelijk grondgebied. Parallel daarmee zal de Regering voorzien in een stelsel van versnelde stedenbouwkundige procedures en de reglementering betreffende de stedenbouwkundige lasten aanpassen om de productie van openbare en sociale woningen te stimuleren. In de gemeenten waar het aandeel sociale woningen onder de doelstelling van 15 % blijft en waar de sociaaleconomische indexen het gewestelijk gemiddelde overstijgen, dienen de stedenbouwkundige lasten verplicht

création de logements sociaux ou à finalité sociale. Pour les projets impliquant au minimum 25 % de logements publics, des procédures accélérées sur le plan urbanistique pourront être prévues.

Enfin, le Gouvernement veillera à rendre pleinement opérationnelle l'allocation-loyer afin d'offrir une meilleure couverture. Le Gouvernement soutiendra également les ménages en attente de logement social en développant l'offre de logements en AIS.

Ce plan d'urgence doit associer les différents acteurs institutionnels bruxellois. À cet effet, le Gouvernement définira, à travers un contrat liant chaque commune à la Région, des objectifs partagés. L'élaboration et le suivi associeront largement les opérateurs publics du logement, ainsi que le secteur associatif et immobilier. Une analyse des opportunités de socialisation de logements publics moyens ou communaux sera réalisée.

Outre ce plan, le Gouvernement cherchera à répondre aux enjeux propres au secteur locatif privé en s'appuyant sur une logique conventionnelle et de gestion paritaire, entre bailleurs et locataires.

Le Gouvernement évaluera la mise en œuvre de la réforme du bail et proposera les modifications nécessaires afin de lutter contre les loyers abusifs. Au travers de protocoles d'accord avec les institutions concernées (administrations publiques régionales et fédérales, secteur bancaire), une base de données centralisée permettant d'avoir une image fidèle du marché locatif sera mise en place. Cette base de données servira à assurer une plus grande transparence du secteur immobilier. La grille de référence des loyers sera déterminée sur la base de ces données complètes, et sa publicité sera renforcée.

En parallèle, le Gouvernement proposera la création d'un Fonds public de garantie locative qui aura pour ambition de centraliser et mutualiser, à terme, l'ensemble des garanties locatives constituées, tant pour les logements publics que pour les logements privés. Le modèle de gestion de ce fonds sera paritaire et associera bailleurs et locataires. Dans l'intervalle, le mécanisme actuel de constitution progressive des garanties locatives, organisé par le Fonds du Logement, sera renforcé en partenariat avec les CPAS.

Enfin, en matière de régulation du marché locatif, le Gouvernement établira, en concertation avec les représentants des bailleurs et des locataires, une politique de conventionnement des logements dont les loyers sont

bestede te worden voor de productie van sociale woningen of huisvesting met een sociaal karakter. Voor projecten met minstens 25 % openbare woningen kunnen versnelde stedenbouwkundige procedures voorzien worden.

Ten slotte zal de Regering erop toezien dat de huurtoelage ten volle operationeel wordt om een grotere dekking te verzekeren. De Regering zal eveneens steun verlenen aan gezinnen die wachten op een sociale woning door het woningaanbod bij de SVK's uit te breiden.

Rond dit noodplan moeten de verschillende Brusselse institutionele actoren worden samengebracht. Daartoe zal de Regering gedeelde doelstellingen vastleggen middels een contract dat elke gemeente bindt aan het Gewest. Bij de uitwerking en de opvolging van het plan zullen de operatoren van openbare woningen en de verenigings- en vastgoedsector intensief betrokken worden. Er zal een analyse gemaakt worden van de mogelijkheden die bestaan om middenklassewoningen of gemeentelijke woningen een sociale inslag te geven.

Bovenop dit plan zal de Regering alles in het werk stellen om tegemoet te komen aan de specifieke uitdagingen van de privé-huursector aan de hand van een conventionele logica en een paritair beheer tussen verhuurders en huurders.

De Regering zal een evaluatie maken van de hervorming van de huurovereenkomsten en de nodige wijzigingen voorstellen om woekerhuurprijzen tegen te gaan. Op basis van protocolakkoorden met de betrokken instellingen (gewestelijke en federale openbare besturen, de banksector) zal een gecentraliseerde gegevensbank gebouwd worden die een getrouw beeld moet schetsen van de huurmarkt. Deze gegevensbank moet zorgen voor meer transparantie in de vastgoedsector. De referentietabel voor de huurprijzen zal op grond van dit volledig gegevenspalet worden vastgesteld en meer onder de aandacht worden gebracht.

Parallel hiermee zal de Regering voorstellen een openbaar huurwaarborgfonds op te richten met als ambitie op termijn alle huurwaarborgen te centraliseren en te mutualiseren, zowel voor openbare als voor privéwoningen. Dit fonds krijgt een paritair beheersmodel waarbij huurders en verhuurders worden betrokken. In de tussentijd wordt het bestaande mechanisme voor een geleidelijke samenstelling van de huurwaarborg, zoals die georganiseerd wordt door het Woningfonds, in samenwerking met de OCMW's versterkt.

Ten slotte zal de Regering inzake regulering van de huurmarkt in overleg met de vertegenwoordigers van huurders en verhuurders een conventioneringsbeleid uitwerken voor woningen met een huurprijs die beantwoordt

conformes à la grille de référence. L'objectif est de réserver l'ensemble des aides publiques aux logements privés mis en location par des bailleurs conventionnés.

Pour la mise en œuvre de cette politique, le Gouvernement triplera les moyens mis à disposition de la Direction de l'inspection régionale du logement (DIRL), afin d'améliorer, en concertation avec les communes, la lutte contre les logements insalubres et les marchands de sommeil.

Le Gouvernement entend également concrétiser l'accès à la propriété de logements à prix modérés et répondant aux standards environnementaux les plus élevés. Le Gouvernement étudiera l'implémentation de nouveaux mécanismes de dissociation du foncier et du bâti lors de la création d'une partie des nouveaux logements acquisitifs, de manière à réduire encore le prix d'achat pour les ménages, tout en pérennisant la maîtrise foncière publique.

En matière de politique fiscale, et afin de faciliter l'accès à la propriété, la rénovation durable du bâti, et le maintien de la classe moyenne à Bruxelles, le Gouvernement évaluera les régimes de droits d'enregistrement et de droits de succession pour mieux cibler leurs effets. Le régime d'abattement sera revu en lien avec l'évolution des prix de l'immobilier. Par ailleurs, dans les mêmes conditions que celles de l'abattement, les droits d'enregistrement de 1 % sur la constitution d'une hypothèque pour les primo-acquisitions seront supprimés. Un régime fiscal favorable en ce qui concerne les droits d'enregistrement sera instauré pour les propriétaires qui acquièrent une nouvelle habitation propre et unique en Région bruxelloise, afin d'ancrer la classe moyenne sur le long terme. Le Gouvernement entend également moderniser et simplifier le régime des droits de succession afin de mieux le faire correspondre aux évolutions des structures familiales. Dans ce cadre, les situations des personnes non parentes, des cohabitants de fait, et du saut de génération seront analysées.

De manière générale, la révision de ces différents régimes fiscaux sera envisagée pour favoriser la rénovation durable du bâti. Pour appuyer ces réformes, la Région reprendra le service des droits de succession et des droits d'enregistrement de l'Etat fédéral.

Infrastructures publiques de proximité

Pour rendre Bruxelles accessible et conviviale, la vision doit s'établir au départ de ses quartiers. À cet effet, le gouvernement entend poursuivre le développement des pôles prioritaires et amplifiera son action de revitalisation des quartiers bruxellois pour garantir des espaces publics et des infrastructures publiques de proximité (crèche, école, parcs, infrastructures sportives, etc.) dans une approche de participation et de co-création.

aan de referentietabel. De bedoeling is om heel de overheidssteun voor te behouden voor privéwoningen die door geconventioneerde verhuurders te huur worden gesteld.

Voor de uitvoering van dit beleid zal de Regering de middelen waarover de Directie Gewestelijke Huisvestingsinspectie (DGHI) kan beschikken, verdrievubbelen om in overleg met de gemeenten de strijd tegen ongezonde woningen en huisjesmelkers te versterken.

De Regering wenst ook concrete uitvoering te geven aan de eigendomsverwerving van betaalbare koopwoningen die beantwoorden aan de hoogste milieustandaarden. De Regering zal onderzoeken of nieuwe mechanismen kunnen worden ingevoerd om de gronden los te koppelen van de gebouwen voor een deel van de nieuwe koopwoningen om hiermee de aankoopprijs voor de gezinnen verder te verminderen en tegelijk te voorzien in het voortbestaan van het openbaar opdrachtgeverschap.

Wat het fiscaal beleid betreft, zal de Regering de stelsels van de registratie- en successierechten evalueren om de effecten hiervan beter te kunnen sturen en de eigendomsverwerving gemakkelijker te maken, de gebouwen duurzaam te renoveren en de middenklasse in Brussel te houden. Het abbattementstelsel zal worden herzien in lijn met de evolutie van de vastgoedprijzen. Daarnaast zullen op grond van dezelfde voorwaarden als voor het abbattement de registratierechten van 1 % op de vestiging van een hypotheek voor wie een eerste of enige woning koopt afgeschaft worden. Er zal een gunstig belastingregime voor registratierechten ingesteld worden voor eigenaars die een eerste of enige woning kopen in het Brussels Gewest als verankeringsmaatregel op lange termijn voor de middenklasse. De Regering wenst tevens de regeling in verband met de successierechten te moderniseren en te vereenvoudigen en zodoende beter af te stemmen op de evoluerende gezinsvormen. In die context zal de toestand worden bekeken voor niet-verwanten, feitelijk samenwonenden en de generatiesprong.

Globaal zal de herziening van deze verschillende belastingssystemen bekeken worden om de duurzame renovatie van de gebouwen te stimuleren. Om deze hervormingen te ondersteunen, neemt het Gewest de dienst van de successiere registratierechten over van de Federale Staat.

Openbare buurtvoorzieningen

Om Brussel zowel bereikbaar als leefbaar te houden moet de visie op de stad uitgaan van de wijken. Daartoe wenst de Regering haar inspanningen voor de ontwikkeling van de prioritaire polen voort te zetten en de herwaardering van de Brusselse wijken verder te versterken om te voorzien in openbare ruimten en openbare buurtvoorzieningen (kinderdagverblijven, scholen, parken, sportinfrastructuur,...) in een participatieve benadering en via cocreatie.

Le Gouvernement proposera un programme intégré des différents outils de revitalisation urbaine que sont les contrats de quartier, contrats de revitalisation urbaine, etc. Pour répondre aux situations hypra-locales de dé-densification des intérieurs d'îlots, il analysera l'opportunité d'un Contrat d'axe ou d'îlot.

Nous voulons que chaque Bruxellois puisse compter, à dix minutes de chez lui, sur un espace vert, un établissement d'enseignement, des infrastructures collectives, des lieux de loisirs et des commerces de proximité.

Les investissements dans les infrastructures sportives communales et de proximité seront poursuivis sur la base d'une analyse territoriale approfondie et avec pour objectif la promotion du sport pour tous par le biais d'une politique d'inclusion veillant à l'accessibilité du parc sportif aux personnes porteuses de handicap.

Une attention sera portée au développement des sports émergents, des sports collectifs féminins et mixtes. Enfin, pour pallier au manque de piscines publiques accessibles à l'ensemble des Bruxellois, le Gouvernement proposera la création d'une structure supra-communale spécifiquement dédiée à la problématique.

Emploi

Ce Gouvernement partage une conviction: que l'exercice d'un emploi stable, durable et de qualité offre à chacun les conditions de son émancipation.

Au travers de la Garantie pour la jeunesse, la Région a inversé le paradigme qui consistait à stigmatiser le demandeur d'emploi, là où notre responsabilité est de l'accompagner dans sa recherche. La courbe du chômage s'est durablement inversée, ce Gouvernement est déterminé à poursuivre ce travail et à garantir à nos jeunes des perspectives d'emplois stables.

A Bruxelles, la demande de profils diversifiés et spécifiques de compétences ne cesse de croître. L'action du Gouvernement en matière de formation et d'emploi sera, à l'instar des autres politiques, orientée par les défis liés aux objectifs de la transition écologique, aux enjeux de la digitalisation de l'économie ou encore à ceux de la croissance des services marchands et non marchands.

La situation particulière de l'emploi des femmes constituera un point d'attention critique que le Gouvernement prendra en compte de manière systématique dans toutes les politiques d'emploi et de formation.

De Regering zal een geïntegreerd programma voorstellen voor de verschillende stedelijke herwaarderingsinstrumenten zoals de wijkcontracten, de stadsvernieuwingcontracten enz. Om tegemoet te kunnen komen aan hypra-lokale situaties zoals de ont dichting van de binnerterreinen zal onderzocht worden of een as- of huizenblokcontract kan worden ingevoerd.

Wij willen dat iedere Brusselaar op tien minuten van waar hij woont, moet kunnen beschikken over een groene ruimte, een school, gemeenschapsinfrastructuur, recreatie en buurtwinkels.

De investeringen in gemeentelijke sport- en buurtinfrastructuur gaan verder op grond van een grondige territoriale analyse en met als doelstelling sport voor allen te promoten middels een inclusiebeleid dat erop toezien dat het sportpark ook toegankelijk is voor mensen met een handicap.

Bijzondere aandacht zal uitgaan naar de uitbouw van opkomende sporten en collectieve vrouwen- en gemengde sporten. Om ten slotte het gebrek aan openbare zwembaden die voor alle Brusselaars toegankelijk zijn op te vangen, zal de Regering voorstellen een bovengemeentelijke structuur op te richten die zich specifiek met deze problematiek gaat bezighouden.

Werkgelegenheid

Deze Regering deelt onmiskenbaar als overtuiging: voor iedereen geldt dat een stabiele, duurzame en kwaliteitsvolle betrekking een basisvoorwaarde is voor emancipatie.

Met het beleid rond de jongerengarantie hebben wij het vroegere paradigma om werkzoekenden te stigmatiseren omgekeerd. Het is immers onze verantwoordelijkheid om hen te begeleiden in hun zoektocht naar werk. De werkloosheidscurve is duurzaam omgebogen en deze Regering is vastbesloten om dit werk verder te zetten om onze jongeren perspectieven te bieden op een stabiele job.

In Brussel blijft de vraag naar verscheiden en specifieke vaardigheidsprofielen toenemen. Het regeringsbeleid inzake beroepsopleiding en werkgelegenheid zal net zoals in de overige beleidsgebieden gestuurd worden door de uitdagingen verbonden aan de doelstellingen van de ecologische transitie en aan de digitalisering van de economie of nog aan de groei van de profit- en non-profitdiensten.

De specifieke arbeidssituatie van vrouwen wordt een kritisch aandachtspunt dat de Regering systematisch aan bod wil laten komen in heel het werkgelegenheids- en beroepsopleidingsbeleid.

La Stratégie 2025 sera prolongée à l'horizon 2030 et le Gouvernement fera de la mise en place des pôles formation-emploi l'un de ses chantiers prioritaires afin d'en faire un outil exemplaire de partenariat décloisonné. Leur ancrage dans les politiques économiques et d'emploi bruxelloises sera renforcé par une assise réglementaire régionale et communautaire. Le Gouvernement soutiendra la création d'un cinquième pôle lié à l'alimentation durable et conclura un accord-cadre avec le secteur non-marchand, ayant pour objet la promotion des métiers et de la formation de ce secteur.

Le Gouvernement étendra le dispositif de la Garantie pour la jeunesse à tous les demandeurs d'emploi. Quel que soit leur âge, à travers la « Garantie Solutions », il leur sera proposé un emploi, un stage, une formation, ou une validation de compétences.

Par ailleurs, le Gouvernement mettra en œuvre, dans les quartiers statistiquement les plus pertinents, un projet pilote inspiré du modèle des territoires « Zéro chômeur de longue durée » et adapté à la réalité urbaine bruxelloise.

Nous poursuivrons les actions menées pour répondre au désarroi d'une partie de la jeunesse bruxelloise en situation de décrochage scolaire ou professionnel, en accordant une attention particulière à ces jeunes qui ne sont ni à l'emploi, ni en formation ni en enseignement (NEET) et qui ne sont pas inscrits comme chercheurs d'emploi à Actiris. L'objectif est de les accompagner en vue de leur redonner confiance en leurs capacités, et en les institutions publiques d'emploi, de formation et d'enseignement.

Par ailleurs, le Gouvernement chargera Actiris de développer une offre adaptée à destination des plus de 55 ans et invitera les partenaires sociaux à élaborer une stratégie de travail adaptée pour les plus de 50 ans.

Cette lutte contre le chômage doit aller de pair avec celle de l'augmentation du taux d'emploi et une action contre la précarité croissante du travail, la pénibilité et le dumping social.

Le Gouvernement défendra l'emploi de qualité dans des secteurs utilisateurs de main-d'œuvre peu qualifiée, entre autres les secteurs du nettoyage, de l'horeca et des titres-services. La politique des titres-services sera pérennisée, dans un cadre budgétaire maîtrisé, avec pour objectif l'amélioration de la formation et des conditions de travail des travailleurs du secteur, notamment en revendiquant auprès du Gouvernement fédéral des conditions de carrière réduite vu la pénibilité du travail.

De Strategie 2025 wordt verlengd tot 2030 en de Regering maakt van de invoering van de opleidings- en tewerkstellingspolen één van haar prioritaire werven om deze uit te bouwen tot een voorbeeld van een samenwerking zonder hokjesdenken. De verankering hiervan in het Brussels economisch en werkgelegenheidsbeleid zal versterkt worden om hen een verordenende grondslag te bieden voor de Gewestelijke en gemeenschapsbevoegdheden. De Regering gaat de oprichting steunen van een vijfde pool in verband met duurzame voeding en sluit een raamakkoord met de non-profitsector rond de bevordering van de beroepen en de opleidingen in deze sector.

De Regering zal de jongerengarantie uitbreiden naar alle werkzoekenden. Ongeacht hun leeftijd krijgen zij met de « Oplossingengarantie » een job, een stage, een opleiding of een erkenning van competenties voorgesteld.

Daarnaast gaat de Regering in de wijken die hiervoor statistisch het relevantst zijn, een pilootproject opstarten naar het Frans model van de « Territoires Zéro chômeur de Longue durée », maar dan aangepast aan de Brusselse stedelijke realiteit.

Wij gaan verder met de acties die erop gericht zijn de ontreding van een deel van de Brusselse jeugd op te vangen dat school- of jobmoe is en zullen daarbij specifiek toezien op jongeren die niet aan het werk zijn en geen opleiding of onderwijs volgen (NEET) en die niet staan ingeschreven als werkzoekende bij Actiris. Het doel is om ze te begeleiden en opnieuw vertrouwen te geven in hun eigen mogelijkheden en in de openbare tewerkstellings-, beroepsopleidings- en onderwijsinstellingen.

Daarnaast zal de Regering Actiris de opdracht geven een aanbod te ontwikkelen dat is aangepast aan 55-plussers en de sociale partners verzoeken om een werkstrategie uit te werken die is aangepast aan 50-plussers.

Deze aanpak van de werkloosheid moet gepaard gaan met inspanningen om de tewerkstellingsgraad te verhogen en een initiatief dat de toenemende onstabiele van de arbeid, de zwaarte van het werk en sociale dumping aanpakt.

De Regering gaat kwaliteitswerk verdedigen in de sectoren die gebruik maken van laaggeschoolde werkrachten, onder meer voor de schoonmaaksector, de horeca en de dienstencheques. Het dienstenchequesbeleid zal een permanent karakter krijgen binnen een beheerst budgettaire kader met het oog op een verbetering van de opleiding en om de arbeidsvoorwaarden van werknemers in deze sector te verbeteren, onder meer door bij de Federale Regering verkorte loopbaanvoorwaarden te eisen gelet op het zware werk.

Enfin, en collaboration avec les partenaires sociaux, le Gouvernement veillera à la mise en place d'un dispositif permettant la création rapide de cellules de reconversion emploi-formation en vue du reclassement ou de la reconversion des travailleurs victimes d'un licenciement collectif.

Lutter contre le chômage, c'est aussi s'attaquer aux causes d'exclusions du marché de l'emploi d'une partie de notre population. Les statistiques rassemblées par Unia révèlent une hausse systématique des discriminations, notamment à l'embauche. La mise en œuvre de l'ordonnance « testing », pionnière en Europe, doit à présent s'accompagner de moyens d'inspection, en collaboration avec Unia. Par ailleurs, le Gouvernement conditionnera, en fonction de seuils, l'octroi d'une aide publique à l'emploi, à l'adoption d'un plan de diversité validé par Actiris et fixant des objectifs quantitatifs clairs et mesurables.

Enfin, afin de soutenir l'emploi des personnes en situation de handicap, le Gouvernement mettra en œuvre un régime de prime de soutien spécifique aux employeurs pour leurs travailleurs en situation de handicap. Ce régime remplacera le régime de primes d'insertion de la COCOF.

Formation professionnelle

La valorisation de la formation professionnelle doit constituer un axe structurant de notre politique d'emploi dès lors que s'engager dans une formation professionnelle ou reprendre des études, c'est aujourd'hui accroître son potentiel et ses chances de bénéficier durablement d'un emploi de qualité.

Dans ce cadre, le Gouvernement proposera le remplacement de l'indemnité de formation par un « Revenu de formation ». Ce revenu sera complémentaire à l'allocation du chercheur d'emploi pour favoriser le suivi et la réussite d'une formation. Il permettra ainsi de lutter contre le décrochage de formation des chercheurs d'emploi les plus fragiles. Ce revenu sera porté à 4 euros par heure de formation prestée, dont 1 euro sera lié à la réussite de la formation en fin de parcours.

Enfin, le Gouvernement intensifiera la formation en entreprise – dont prioritairement la formation individuelle en entreprise (FPI^e) – et la formation en alternance. Les chercheurs d'emploi engagés dans une formation en alternance se verront garantir les mêmes droits que les chercheurs d'emploi sous contrat de formation auprès de

Ten slotte zal de Regering in samenwerking met de sociale partners een voorziening invoeren waarmee snel reconversiecellen « werk-opleiding » kunnen worden opgezet met het oog op outplacement of reconversie van werknemers die het slachtoffer zijn van een collectief ontslag.

Als we de werkloosheid willen bestrijden, dan moeten we ook de oorzaken van uitsluiting van de arbeidsmarkt aanpakken waarvan een deel van onze bevolking het slachtoffer is. Uit de statistieken samengebracht door Unia blijkt dat discriminatie systematisch blijft toenemen, en dan meer bepaald bij de aanwerving. De uitvoering van de ordonnantie betreffende de « tests », die een pioniersrol vervult in Europa, moet nu gepaard gaan met voldoende inspectiemiddelen in samenwerking met Unia. Daarnaast zal de Regering in functie van de drempels aan de toekenning van tewerkstellingssteun de voorwaarde verbinden dat een door Actiris gevalideerd diversiteitsplan moet zijn vastgesteld dat duidelijke en meetbare kwantitatieve doelstellingen formuleert.

Ten slotte zal de Regering om de werkgelegenheid van personen met een handicap te steunen, ten gunste van werkgevers een specifieke ondersteuningspremie in het leven roepen voor deze werknemers. Dit systeem zal in de plaats komen van het stelsel van inschakelingspremies van de COCOF.

Beroepsopleiding

De opwaardering van de beroepsopleiding moet een structurerende as van ons werkgelegenheidsbeleid zijn omdat wie start met een beroepsopleiding of zijn studies hervat, zijn potentieel en zijn kansen vergroot om langdurig uitzicht te hebben op een kwaliteitsjob.

Daarom stelt de Regering voor de opleidingsvergoeding vervangen door een « opleidingsinkomen ». Dit is een inkomen dat bovenop de uitkering van de werkzoekende komt als motivatie om de opleiding met succes af te ronden. Het is de bedoeling om zo te voorkomen dat precies de kwetsbaarste werkzoekenden de opleiding onderweg opgeven. Dit inkomen wordt op 4 euro per uur gebracht per gepresteerd opleidingsuur, waarvan 1 euro afhankelijk wordt gemaakt van het welslagen van de opleiding op het einde van het traject.

Ten slotte gaat de Regering de opleiding in de onderneming - met prioritair de individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO) - en het alternerend leren opvoeren. Aan alternerend lerende werkzoekenden zullen dezelfde rechten worden gewaarborgd als aan werkzoekenden met een opleidingscontract bij Bruxelles Formation

Bruxelles Formation ou du VDAB Brussel. Ces dispositifs et la prime qui les accompagne seront étendus aux jeunes de moins de 25 ans.

Social-Santé

Vouloir endiguer les inégalités d'accès à l'emploi ou au logement, exige de travailler parallèlement sur d'autres déterminants sociaux reproducteurs d'inégalités. En effet, les chiffres globaux pour la Région bruxelloise masquent l'importance des inégalités socio-spatiales au sein de son territoire : trop de disparités existent en matière de pauvreté et de santé entre les quartiers et les communes bruxelloises.

Le Gouvernement souhaite marquer deux virages dans les politiques sociales et de santé : un virage de principe, visant la réduction des inégalités sociales et un virage opérationnel, visant une meilleure organisation des soins et de l'action sociale pour garantir leur accessibilité, leur qualité et leur durabilité.

Aujourd'hui, il convient de développer un Plan social-santé bruxellois intégré et commun à toutes les entités compétentes sur le territoire bruxellois. Au travers de contrats locaux social-santé, il sera donné aux CPAS un rôle clé dans le déploiement des politiques de lutte contre les inégalités et la pauvreté. Ces contrats porteront prioritairement sur la promotion de la santé, la prévention, les politiques de soins et l'accompagnement médico-social, le logement et la santé alimentaire.

Pour lutter contre la problématique du report de soins, le Gouvernement accompagnera et soutiendra financièrement l'installation de la médecine générale et l'installation de maisons médicales dans les zones les plus fragilisées de la Région.

Le Gouvernement entend garantir un accès universel et non discriminé à une médecine hospitalière de qualité sur tout le territoire régional. Dans ce cadre, le Gouvernement accompagnera les rapprochements d'hôpitaux en adaptant le cadre réglementaire et en favorisant leur reconnaissance par les autres entités fédérées. Le subventionnement de l'infrastructure englobera le développement de solutions d'infrastructures alternatives et des secteurs résidentiels non-hospitaliers.

Enfin, le Gouvernement s'engage à mettre en place une véritable politique de réduction des risques – information, sensibilisation – vis-à-vis des consommateurs potentiels ou usagers de drogues. Le Gouvernement soutiendra la création de salles de consommation à moindre risque (SCMR) – via le nouveau centre intégré Transit – y compris via la mise en œuvre d'un cadre légal en COCOM pour la réduction des risques, intégrant cette modalité d'action.

of bij VDAB Brussel. Deze maatregelen en de premie die hiermee gepaard gaat, worden uitgebreid tot jongeren van minder dan 25 jaar oud.

Welzijn-Gezondheid

Als we een einde willen stellen aan de ongelijke toegang tot een job en tot een woning, dan moet parallel ook gewerkt worden op andere sociale determinanten die ongelijkheid blijven voortbrengen. In de globale cijfers voor het Brussels Gewest komt immers niet tot uiting hoe groot de sociaal-ruimtelijke ongelijkheid is binnen ons grondgebied : er bestaat een te groot verschil in armoede en gezondheid tussen de Brusselse wijken en gemeenten onderling.

De Regering wil twee bochten maken in het welzijns- en het gezondheidsbeleid : een principiële bocht naar een vermindering van de sociale ongelijkheid en een operationele bocht naar een betere organisatie van de zorgverstrekking en het welzijnsbeleid om de toegankelijkheid, de kwaliteit en de duurzaamheid hiervan te waarborgen.

Vandaag is het essentieel dat een Geïntegreerd Brussels Welzijns- en Gezondheidsplan wordt opgesteld dat geldt voor alle entiteiten die bevoegd zijn op het Brussels grondgebied. Door middel van lokale welzijns- en gezondheidscontracten krijgt het OCMW een centrale plaats in de uitrol van het ongelijkheids- en armoedebeleid. Deze contracten dienen prioritair in te werken op gezondheidspromotie, preventie, verzorgingsbeleid en medisch-sociale begeleiding en voedselgezondheid.

Om de problematiek van het uitstel van verzorging aan te pakken, zal de Regering zorgen voor begeleiding en financiële steun voor de vestiging van algemene geneeskunde en van multidisciplinaire groepspraktijken in de kansarmste zones van het Gewest.

De Regering beoogt een universele toegang zonder onderscheid te laten gelden op heel het gewestelijk grondgebied. In die context gaat de Regering de toenadering tussen ziekenhuizen begeleiden met aanpassingen aan het verordenend kader en door een erkenning door andere deelstaten te bevorderen. De subsidiëring van de infrastructuur zal ook de ontwikkeling van alternatieve infrastructuuro oplossingen omvatten en van de residentiële sectoren buiten de ziekenhuissector.

Ten slotte verbindt de Regering zich ertoe een risicovermindingsbeleid te voeren – informatie, sensibilisering – voor potentiële gebruikers en voor gebruikers. De Regering de inrichting van risicobeperkende gebruiksruiden steunen – via het nieuwe geïntegreerde centrum Transit – in combinatie met de invoering van een wettelijk kader voor risicobeperking in de GGC, waarin dit actiemiddel verwerkt dient te worden.

A Bruxelles, plus de 50.000 personnes de plus de 80 ans présentent un risque très élevé de vulnérabilité et de dépendance aux soins. Les personnes ayant un statut socio-économique faible ou porteuses de handicap souffrent plus souvent et plus tôt de problèmes de santé et de limitations fonctionnelles. Elles sont donc plus exposées à la nécessité de devoir faire appel à un service de soins à domicile.

Le Gouvernement développera une nouvelle réglementation en matière d'agrément, de contrôle, de sanctions et de suivi des établissements pour personnes âgées. Il en renforcera l'inspection et soutiendra un meilleur encadrement et une plus grande transparence des prix au sein des maisons de repos, par un prix de base couvrant obligatoirement tous les frais indispensables.

Afin de soutenir les personnes âgées, le Gouvernement s'engage à maintenir l'allocation pour personnes âgées (APA) et à examiner la possibilité d'augmenter le plafond de revenus permettant d'y avoir accès, ainsi que la possibilité de lier l'évolution du montant au bien-être.

Par ailleurs, le Gouvernement offrira un soutien renforcé aux aidants proches, avec une attention particulière pour les aidants proches jeunes en organisant un accompagnement spécifique, en collaboration avec les écoles et les délégués généraux aux droits de l'enfant des Communautés.

En matière d'allocations familiales, le Gouvernement s'engage à dégager les moyens humains et budgétaires nécessaires à la mise en œuvre du nouveau régime d'allocations familiales afin que la mise en œuvre simultanée du nouveau modèle, en janvier 2020, se fasse dans les conditions optimales pour les bénéficiaires.

Le Gouvernement évaluera également l'offre de soins et de services adaptés à destination des patients avec autisme, enfants et adultes, afin de l'augmenter et de réduire les temps pour leur prise en charge. Le Gouvernement soutiendra, à cet effet, la création d'une Maison bruxelloise de l'autisme.

La Région bruxelloise est caractérisée par un très grand nombre de familles monoparentales (65.000), dont 86 % sont des femmes seules avec enfants. Ces femmes courent un risque accru de pauvreté. Une attention spécifique leur sera consacrée via un plan d'action établi en bonne intelligence avec le secteur associatif.

Dans le cadre du plan de lutte contre la pauvreté, le Gouvernement travaillera par une approche préventive et transversale des politiques sociales et du logement (accès prioritaire aux logements publics pour les personnes sans-abri, systèmes accrus de prévention de la perte de

In Brussel vertonen ruim 50.000 mensen van ouder dan 80 jaar een zeer hoog risico op kwetsbaarheid en afhankelijkheid van zorgen. Mensen met een zwak sociaaleconomisch statuut of met een handicap kampen vaker en vroeger met gezondheidsproblemen en functionele beperkingen. Hierdoor zien zij zich vaker genoodzaakt een beroep te doen op een dienst voor thuisverpleging.

De Regering gaat een nieuwe reglementering uitwerken voor de erkenning en de controle, de sancties en de opvolging van instellingen voor ouderen versterken. Ze gaat de inspectie versterken en steun verlenen aan een betere omkadering en een grotere transparantie van de prijzen in de rusthuizen met een basisprijs waarin verplicht alle essentiële kosten begrepen zijn.

Om de ouderen te steunen, verbindt de Regering zich ertoe de tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden (THAB) in stand te houden en de mogelijkheid te onderzoeken om het vereiste inkomensplafond te verhogen en de evolutie van het bedrag aan het welzijn te koppelen.

Daarnaast zal de Regering ook meer steun verlenen aan mantelzorgers, met specifieke aandacht voor jonge mantelzorgers; om voor hen een specifieke begeleiding uit te werken in samenwerking met de scholen en de algemeen afgevaardigden voor de rechten van het kind van de Gemeenschappen.

Wat de kinderbijslag betreft, verbindt de Regering zich ertoe de menselijke en budgettaire middelen vrij te maken die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van het nieuwe kinderbijslagstelsel zodat de gelijktijdige uitrol van het nieuwe model in januari 2020 voor de begunstigden in optimale omstandigheden kan verlopen.

De Regering zal tevens het zorgen- en dienstenaanbod voor patiënten met autisme, zowel voor kinderen als voor volwassenen, evalueren om het uit te breiden en de duur van een tenlasteneming te verminderen. De Regering zal daartoe de oprichting van een Brussels Huis van het Autismen steunen.

Het Brussels Gewest wordt gekenmerkt door een zeer groot aantal eenoudergezinnen (65.000), waarvan 86 % bestaat uit alleenstaande vrouwen met kinderen. Deze vrouwen lopen een verhoogd armoederisico. Naar hen zal bijzondere aandacht uitgaan in een actieplan dat zal worden uitgewerkt in samenspraak met de associatieve sector.

In de context van het plan voor armoedebestrijding gaat de Regering werken aan de hand van een preventieve en transversale benadering van het sociaal en huisvestingsbeleid (prioritaire toegang tot openbare woningen voor daklozen, opgevoerde preventie voor woningverlies enz.).

logement, etc.). Il renforcera considérablement la politique d'insertion et la politique de sortie de rue, qui doivent devenir l'axe central de la politique d'aide aux sans-abris.

Le Gouvernement veillera à se concerter avec le Gouvernement fédéral pour une prise en charge digne des publics migrants sur son territoire. Pour répondre concrètement à la situation spécifique des femmes migrantes isolées ou accompagnées de mineurs, le Gouvernement mettra rapidement un espace d'accueil à disposition.

Afin d'assurer une plus grande sécurité aux personnes précarisées et de limiter les situations de sortie du logement, le Gouvernement adoptera une législation claire pour encadrer les expulsions, notamment par le biais d'une politique de médiation, d'accompagnement et d'orientation proactive. Un moratoire hivernal de novembre à mars sera de mise pour le logement public. L'extension de la mesure au logement privé sera analysée parallèlement à un mécanisme d'indemnité compensatoire pour les propriétaires.

Egalité des chances

Le mouvement #metoo, la montée des populismes et des nationalismes racistes ont mis à l'avant plan la réalité crue de la discrimination, de la haine et des violences à l'égard des marqueurs qui forgent l'identité des personnes : le genre, l'orientation sexuelle, la religion, etc. Les conséquences de ces violences sur le quotidien des victimes sont désastreuses. Le Gouvernement entend s'engager fermement dans la lutte contre toute forme de violence et de discriminations.

La logique intersectionnelle présidera à l'analyse et au traitement des discriminations pour reconnaître les effets de croisement ou d'accumulation de facteurs discriminatoires.

Le Gouvernement entamera l'écriture d'un Code bruxellois de lutte contre les discriminations. Pour ce faire, nous travaillerons avec les acteurs œuvrant dans la lutte contre les discriminations et associeront les personnes victimes de discriminations. Nous voulons éviter d'invisibiliser le problème ou de les déposséder d'un débat qui leur revient.

Nous renforcerons la formation des acteurs de la chaîne de sécurité dans l'accueil des victimes, l'enregistrement d'office des plaintes par la police et l'amélioration de l'encodage et de la catégorisation des faits de discrimination. Un Plan global de lutte contre la violence faite aux femmes sera défini et mis en œuvre de façon coordonnée

Zij zal de inschakeling en het beleid om mensen van de straat te halen aanzienlijk versterken om deze samen uit te bouwen tot de centrale as van het daklozenbeleid.

De Regering zal overleg plegen met de federale regering over een waardige tenlasteneming van het migrantenpubliek op zijn grondgebied. Als concreet antwoord op de specifieke situatie van vrouwelijke migranten, hetzij alleenstaand, hetzij vergezeld van minderjarigen, zal de Regering op zeer korte termijn een opvangruimte ter beschikking stellen.

Om te voorzien in een grotere veiligheid van een verarmd publiek en de kans op het verlies van de woning te beperken zal de Regering een duidelijke wetgeving goedkeuren om uithuiszettingen te omkaderen met een proactief bemiddelings-, begeleidings- en oriënteringsbeleid. Er zal een wintermoratorium gelden van november tot maart voor de openbare huisvesting. Er zal onderzocht worden of deze maatregel kan worden uitgebreid tot privéwoningen parallel met een mechanisme dat voorziet in een compensatievergoeding voor eigenaars.

Gelijke kansen

De #metoo-beweging en de opkomst van racistisch populisme en nationalisme hebben de harde realiteit aangetoond van discriminatie, haat en geweld jegens de kenmerken die vormgeven aan de identiteit van de mensen (geslacht, seksuele geaardheid, religie, enz.). De gevolgen van dit geweld op het dagelijkse leven van de slachtoffers zijn rampzalig. De Regering wil alle vormen van geweld en discriminatie krachtig bestrijden.

Bij de analyse en het aanpakken van discriminatie zal uit worden gegaan van een intersectionele logica om op die manier rekening te houden met de onderlinge vermenging en accumulatie van discriminerende factoren.

De Regering zal beginnen met de opmaak van een Brussels wetboek ter bestrijding van discriminatie. Daartoe zullen wij samenwerken met de actoren die actief zijn in de strijd tegen discriminatie en wij zullen ook de slachtoffers van discriminatie bij dit project betrekken. Zo willen we vermijden dat het probleem onzichtbaar wordt gemaakt of dat de slachtoffers een debat afhandig wordt gemaakt dat hun toebehoort.

Wij zullen de opleiding van de actoren in de veiligheidsketen versterken op het vlak van slachtofferhulp, evenals de automatische registratie van klachten door de politie en de verbetering van de registratie en indeling van de discriminerende handelingen. Er zal op gecoördineerde wijze tussen de verschillende diensten en in overleg met

entre les différents départements et en concertation avec les autres entités fédérées.

Le Gouvernement lancera des appels à projets dont l'objectif est de cibler la lutte contre certains phénomènes particuliers comme, par exemple : le harcèlement en rue, le harcèlement en milieu scolaire, la lutte contre le profilage ethnique dans les lieux de sortie ; la lutte contre le contrôle d'identité aux faciès ; la stigmatisation d'un public dû à un discours récurrent sur la radicalisation et le terrorisme ; la violence ciblée contre les publics LGBTQI+ ; ou d'autres thématiques particulières prégnantes identifiées au sein de la société bruxelloise.

Je m'arrête ici un instant pour vous dire mon unique regret à l'issue de ces négociations : celui de ne pas avoir pu constituer un Gouvernement paritaire alors que Bruxelles faisait figure d'exemple pour tout le pays sous la législature précédente. Cela renforce ma détermination à poursuivre une politique exemplaire pour garantir les droits des femmes. L'égalité représentation des femmes et des hommes dans l'ensemble des lieux de décisions bruxelloises – Conseils d'administration, organes de gestion des entreprises publiques et autres – telle sera notre ambition.

Enseignement

La Capitale est le premier pôle d'enseignement du pays. Cela en fait une richesse proprement bruxelloise qu'il convient d'exploiter au mieux dans l'intérêt des habitants. Aussi le Gouvernement s'engage, dans le respect des compétences de chacun et en soutien des politiques communautaires d'enseignement, à mobiliser tous les outils régionaux pour garantir un enseignement de qualité accessible à tous les Bruxellois.

À cet effet, le Gouvernement souhaite conclure, dès le début de la législature, un accord de coopération avec la Fédération Wallonie-Bruxelles, la Communauté flamande et la VGC en vue de renforcer les engagements communs pris par la Région et les Communautés pour répondre aux besoins spécifiques de l'enseignement à Bruxelles.

Le Gouvernement mettra également en œuvre activement le nouvel outil de rénovation urbaine que sont les « Contrats Ecole » pour investir dans l'espace public, les infrastructures, équipements collectifs des écoles et les ouvrir sur le quartier.

A Bruxelles, 45 % des jeunes en obligation scolaire présentent un risque de décrochage scolaire et 15 à 20 % abandonnent leur scolarité prématurément, sans diplôme de

de andere gefedereerde entiteiten een globaal plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen worden opgesteld en uitgevoerd.

De Regering zal oproepen tot het indienen van projecten lanceren die tot doel hebben de strijd toe te spitsen op bepaalde specifieke fenomenen, zoals bijvoorbeeld : intimidatie op straat, pestgedrag op school, etnische profilering in uitgaansgelegenheden, identiteitscontroles op basis van gelaatstrekken, de stigmatisering van een publiek als gevolg van het steeds terugkerende discours over radicalisering en terrorisme, doelgericht geweld tegen de LGBTQI-gemeenschap of andere prangende specifieke thema's die in de Brusselse samenleving zijn vastgesteld.

Ik wil hier even stil blijven staan bij wat wellicht het enige is waar ik na afloop van deze onderhandelingen spijt van heb, namelijk het feit geen paritaire regering te hebben kunnen samenstellen, daar waar Brussel de vorige legislatuur een voorbeeld vormde voor het hele land. Dat versterkt mijn vastberadenheid om een voorbeeldbeleid te blijven voeren met betrekking tot het waarborgen van de vrouwenrechten. Wij zullen dan ook streven naar een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in alle Brusselse besluitvormingsorganen : raden van bestuur, bestuursorganen van overheidsbedrijven en andere instanties.

Onderwijs

De hoofdstad is het belangrijkste onderwijscentrum van het land. Dit vormt een intrinsieke rijkdom van Brussel, die optimaal benut dient te worden in het belang van de inwoners. De Regering verbindt er zich ook toe om met respect voor de bevoegdheden van de betrokken partijen en ter ondersteuning van het onderwijsbeleid van de Gemeenschappen alle gewestelijke instrumenten te mobiliseren om kwaliteitsvol onderwijs te garanderen dat toegankelijk is voor alle Brusselaars.

De Regering wenst daartoe van bij het begin van de legislatuur een samenwerkingsakkoord te sluiten met de Federatie Wallonië-Brussel, de Vlaamse Gemeenschap en de VGC om de gezamenlijke verbintenissen van het Gewest en de Gemeenschappen om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van het onderwijs in Brussel te versterken.

De Regering zal ook het nieuwe stadsvernieuwingsinstrument dat de « Schoolcontracten » vormen actief ten uitvoer leggen om te investeren in de openbare ruimte, de infrastructuur en de gemeenschapsvoorzieningen van de scholen en deze open te stellen voor de wijk.

In Brussel loopt 45 % van de leerplichtige jongeren het risico op schooluitval en 15 tot 20 % verlaat voortijdig de school zonder diploma secundair onderwijs. De Regering

l'enseignement secondaire. Le Gouvernement s'engage à renforcer la coordination des dispositifs régionaux d'accrochage scolaire et à construire un plan global de lutte pour l'accrochage scolaire à Bruxelles avec les Communautés, les communes et les acteurs locaux.

Enfin, l'organisation d'un enseignement multilingue constitue une préoccupation centrale. Le Gouvernement développera une politique globale favorisant le multilinguisme, renforçant ainsi l'identité et la citoyenneté proprement bruxelloise. Cette approche s'étendra aux secteurs de la formation professionnelle, de l'emploi et de la culture.

Le Gouvernement invitera les Communautés et l'Etat fédéral à conclure un accord de coopération en vue de mieux organiser, dans le cadre des compétences actuelles, l'enseignement du français et/ou du néerlandais et des autres langues aux fins d'améliorer le bilinguisme et le multilinguisme à Bruxelles.

Petite enfance

Outre l'enseignement, le soutien aux politiques d'accueil de la petite enfance constitue une priorité, en particulier pour les publics les plus fragilisés, les familles monoparentales, les familles sans emploi ou précarisées qui, encore aujourd'hui, sont exclues des dispositifs existants.

Pour appuyer sa politique, le Gouvernement élargira les compétences du service Facilitateur Ecole aux compétences liées à la petite enfance et aux crèches. Le Gouvernement proposera la mise en place d'un guichet unique aux structures néerlandophones et francophones pour l'accueil de la petite enfance, afin d'informer et d'orienter le plus clairement possible les parents sur l'offre existante.

L'ordonnance de la COCOM sur l'accueil de l'enfance, ainsi que le reste du cadre légal, les budgets et le cadre administratif, seront adaptés pour permettre l'agrément et le subventionnement de crèches non strictement unilingues, dans le respect du seul multilinguisme de service. La priorité sera donnée au soutien des établissements d'accueil qui proposent des tarifs proportionnés aux revenus des parents et sont situés dans des quartiers au taux de couverture inférieur à la moyenne régionale.

En conclusion de ce premier axe, je veux rappeler que le projet de ce Gouvernement est celui d'une société ouverte et tolérante, qui refuse toute interprétation fataliste des exclusions qui ont cours dans nos quartiers, nos parcs ou nos gares ; une ville tissée par la cohésion de ses habitants, où il fait bon vivre.

verbindt zich ertoe de coördinatie van de gewestelijke programma's ter bestrijding van schooluitval te versterken en samen met de Gemeenschappen, gemeenten en lokale actoren een globaal plan op te stellen om het voortijdig schoolverlaten in Brussel te bestrijden.

Ten slotte neemt de organisatie van meertalig onderwijs een centrale plaats in. De Regering zal een globaal beleid uitwerken dat meertaligheid bevordert en zo de eigen Brusselse identiteit en het Brusselse burgerschap versterkt. Deze aanpak zal doorgetrokken worden naar de beroepsopleiding, de werkgelegenheid en de culturele sector.

De Regering zal de Gemeenschappen en de federale staat uitnodigen een samenwerkingsakkoord te sluiten om binnen de grenzen van de huidige bevoegdheden het onderricht van het Frans en/of het Nederlands en andere talen beter te organiseren om op die manier tweetaligheid en meertaligheid in Brussel te bevorderen.

Kinderopvang

Behalve het onderwijs vormt ook de steun voor het beleid inzake kinderopvang een prioriteit, met name voor de meest kwetsbare groepen, eenoudergezinnen, werkloze of kansarme gezinnen die vandaag de dag nog steeds van de bestaande regelingen zijn uitgesloten.

Ter ondersteuning van haar beleid zal de Regering de bevoegdheden van de dienst van de schoolfacilitator uitbreiden zodat deze ook de kinderopvang en de crèches omvatten. De Regering zal de invoering voorstellen van een one-stop-shop systeem voor de Nederlandstalige en Franstalige kinderopvangstructuren om de ouders zo duidelijk mogelijk te informeren over het bestaande aanbod en hen erheen te leiden.

De ordonnantie van de GGC inzake kinderopvang, alsook de rest van het wettelijke kader, de budgetten en het administratieve kader zullen worden aangepast om de erkenning en subsidiëring van crèches die niet strikt eentalig zijn mogelijk te maken met respect voor de meertaligheid van de dienst. Daarbij zal voorrang worden gegeven aan opvangstructuren die werken met tarieven aangepast aan het inkomen van de ouders en die gelegen zijn in wijken met een lagere dekkingsgraad dan het gewestelijke gemiddelde.

Ter afronding van deze eerste pijler wil ik u eraan herinneren dat het project van deze Regering een open en tolerante samenleving is, die elke fatalistische interpretatie van de uitsluiting die in onze wijken, parken of stations voorkomt, afwijst ; een stad die geweven is door de cohesie van haar inwoners, een stad waar het goed leven is.

Si les conditions minimales pour mener une vie digne peuvent être réunies, c'est ensuite l'émancipation des individus en tant que citoyen d'une ville-monde comme Bruxelles qu'il s'agit de réaliser.

Axe 2

C'est l'objet de l'axe 2 de cet accord de majorité. Ouvrir à la transition de nos politiques publiques pour répondre aux enjeux socio-économiques et environnementaux de Bruxelles et faire advenir collectivement, le contexte qui peut apporter les conditions favorables à cette émancipation.

Economie

Une Région dynamique et innovante sur les plans économique, environnemental et social, constitue un atout pour maintenir les forces vives sur son territoire et attirer les talents de demain. Pour atteindre l'objectif d'une économie régulée et décarbonée, la Région fera des acteurs économiques, ses partenaires privilégiés. Chaque secteur sera amené à contribuer aux objectifs collectifs découlant du Plan national énergie-climat (PNEC).

L'ambition affichée est de mettre Bruxelles à la pointe, tant de la transition écologique et solidaire – par l'ancrage local de son activité économique, le développement d'emplois de qualité, non-délocalisables et l'offre de biens et services de qualité et locaux –, qu'à la pointe de la digitalisation de son économie, porteuse de nombreuses opportunités.

Le dialogue permanent entre partenaires sociaux et politiques sera poursuivi et consolidé par l'ancrage légal du concept de « priorités partagées » initié par la méthode de la Stratégie 2025. Cette Stratégie qui sera d'ailleurs reconduite à l'horizon 2030.

Pour le Gouvernement, il est nécessaire de passer d'un modèle économique linéaire vers un modèle économique circulaire. Pour ce faire, au départ de la Stratégie 2025, le Gouvernement assurera un pilotage coordonné du Programme régional en économie circulaire (PREC), du Plan de gestion des ressources et déchets (PGRD) et du Plan industriel, en les amplifiant, notamment pour stimuler l'émergence de nouvelles filières de valorisation des déchets et des ressources.

Par ailleurs, afin de promouvoir l'agriculture urbaine et péri-urbaine et la consommation de denrées alimentaires locales, durables et financièrement accessibles, le Gouvernement mobilisera des moyens ambitieux au travers d'une Alliance « Emploi – Environnement – Alimentation durable ». Cette Alliance rassemblera les acteurs de

Als aan de minimumvoorwaarden voor een waardig leven voldaan kan worden, dan bestaat de volgende stap erin de mensen te emanciperen tot burgers van een kosmopolitische stad als Brussel.

Tweede pijler

De tweede pijler van het regeerakkoord is erop gericht een beleidstransitie te bewerkstelligen om een antwoord te bieden op de sociaal-economische en ecologische uitdagingen voor Brussel en samen de juiste context te creëren om deze omschakeling te bevorderen.

Economie

Een dynamisch Gewest dat economisch, ecologisch en sociaal vernieuwend is, beschikt over troeven om de drijvende krachten op zijn grondgebied te behouden en de talenten van morgen aan te trekken. Het Gewest zal de economische spelers inschakelen als bevoorrechte partners om te komen tot een gereguleerde koolstofvrije economie. Iedere sector moet zijn steentje bijdragen om de collectieve doelstellingen van het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) waar te maken.

We streven ernaar Brussel het voortouw te laten nemen in de ecologische en solidaire transitie - door de economische bedrijvigheid lokaal te verankeren, kwaliteitsvolle, niet-delokaliseerbare jobs te ontwikkelen en te zorgen voor een aanbod van kwaliteitsvolle lokale goederen en diensten – maar ook bij de omschakeling naar een digitale economie, die heel wat kansen meebrengt.

De permanente dialoog tussen de sociale partners en het beleid zal voortgezet en geconsolideerd worden door het concept van de « gedeelde prioriteiten », dat ingevoerd werd via de Strategie 2025, te verankeren in de wetgeving. Deze Strategie zal trouwens verlengd worden tot 2030.

Voor de Regering is het noodzakelijk om over te stappen van een lineair economisch model naar een circulair economisch model. Zo zal de Regering op basis van de Strategie 2025 instaan voor de gecoördineerde sturing van het gewestelijk programma voor de circulaire economie (GPCE), het hulpbronnen- en afvalbeheerplan (HABP) en het industrieplan. Zij zal deze plannen ook verder versterken om onder meer de opkomst van nieuwe bedrijfstakken die grond- en afvalstoffen hergebruiken voor nuttige doeleinden te stimuleren.

Verder zal de Regering, om de stads(rand)landbouw en de consumptie van betaalbare en duurzame lokale voedingsproducten te bevorderen, ambitieuze middelen vrijmaken door een alliantie op te zetten rond « werk, milieu en duurzame voeding ». Daarin zal zij alle spelers uit de stadslandbouw, de horeca, de verwerkings- en de dis-

Bruxelles et ses environs investis dans l'agriculture urbaine, l'horeca, la transformation et la distribution, la formation et l'emploi.

Afin de répondre à la réalité industrielle, naturellement transrégionale, le Gouvernement participera de manière conjointe ou avec l'une des deux régions à la création d'un pôle de compétitivité autour des métiers du numérique. Il associera notamment les universités et hautes écoles intéressées, les médias, et les start-up actives dans le secteur de l'économie digitale et créative. Par ailleurs, le Gouvernement développera des clusters, qui rassemblent tant les grandes entreprises que les PME, les starters, les universités et hautes écoles ainsi que leurs spin-off et les centres de recherche afin de mettre en œuvre des projets industriels (R&I, investissement, formation), en lien avec les pôles de développement urbain notamment – tels que par exemple les « métiers de bouche » dans le quartier du CERIA, le secteur de la construction dans la zone Tour & Taxis, les métiers de l'image à Reyers, etc.

Smart city

Le développement économique de la Région passe également par son engagement dans une stratégie « smart city » afin que citoyens et pouvoirs publics puissent bénéficier pleinement des possibilités qu'offrent les technologies de l'information et de la communication.

Au-delà du lancement du pôle formation/emploi ICT, le volet économique de « smartcity.brussels » se réalisera notamment en renforçant les financements publics de recherche et de création d'entreprises numériques, en accélérant la digitalisation des entreprises et en initiant un cluster axé sur les métiers du codage et de la programmation informatique.

Le Gouvernement soutiendra une politique d'« open data » des données publiques, qui profite au développement de solution dans des thématiques d'intérêt général telle que l'e-santé, la mobilité, l'administration et le service au citoyen, etc.

Enfin, les nouveaux déploiements technologiques en matière de transmission des données, dont la 5G, se feront dans le respect du principe de précaution et après évaluation sur le plan environnemental, de la santé publique, de l'efficacité économique, de la sécurité des données et au plan du respect de la vie privée.

Une attention particulière sera aussi accordée à l'intelligence artificielle et à l'enseignement supérieur lui-même. Le Gouvernement soutiendra les initiatives visant à développer à Bruxelles un centre de recherche intégrée dédié à l'intelligence artificielle, en partenariat avec le monde académique et le monde de l'industrie numérique.

tributieketen en de opleidings- en tewerkstellingsinstanties die actief zijn in Brussel en omgeving, samenbrengen.

Omdat bedrijven actief zijn over de gewestgrenzen heen, zal de Regering in een gezamenlijke constellatie of met één van de twee andere gewesten meewerken aan de uitbouw van een competitiviteitspool die gewijd is aan de digitale beroepen. Naast de geïnteresseerde universiteiten en hogescholen zullen daaraan ook mediabedrijven en start-ups die actief zijn in de digitale en creatieve economie, meedoen. Verder zal de Regering clusters ontwikkelen waar grote bedrijven samen met KMO's, starters, universiteiten en hogescholen, hun spin-offs en onderzoekscentra industriële projecten (R&I, investeringen, opleidingen) uitvoeren, die gelinkt zijn aan de stedelijke ontwikkelingscentra (zoals bijvoorbeeld de « culinaire beroepen » in de COOVI-wijk, de bouwsector in de zone Tour & Taxis, beeldverwerking op Reyers, enz.).

Smart City

Om zijn economische ontwikkeling te bevorderen, moet het Gewest ook een « smartcity-strategie » uittekenen om ervoor te zorgen dat de burgers en de overheid ten volle gebruik kunnen maken van de mogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologieën.

Om de economische plannen voor « smartcity.brussels » vorm te geven, gaan we een opleidings- en tewerkstellingspool rond ICT opstarten. Daarnaast zal de gewestelijke overheid meer financiële middelen toekennen om digitale bedrijven op te richten of aan onderzoek te laten doen, gaan we de digitale omschakeling van de bedrijven versnellen en gaan we een cluster wijden aan de beroepen van programmeur en schrijver van computerprogramma's.

De Regering steunt een beleid om van openbare gegevens open data te maken. Die data kunnen dan gebruikt worden om oplossingen te ontwikkelen in domeinen van algemeen belang, zoals e-gezondheid, mobiliteit, bestuur, dienstverlening aan de burger, enz.

Tot slot zal de uitrol van nieuwe technologieën voor gegevensverzending, zoals 5G, gebeuren met inachtneming van het voorzorgsbeginsel en pas nadat de impact op het milieu en de volksgezondheid, de economische efficiëntie, de gegevensbeveiliging en het respect voor de privacy geëvalueerd zijn.

Er zal ook bijzondere aandacht gaan naar artificiële intelligentie en naar het hoger onderwijs zelf. De Regering zal steun verlenen voor de initiatieven om in samenwerking met de academische wereld en de digitale industrie een Brussels geïntegreerd onderzoekscentrum rond artificiële intelligentie te ontwikkelen.

La présence de trois centres universitaires sur le seul territoire bruxellois doit être valorisée pour une utilisation optimale des compétences et de l'expertise bruxelloises. Par exemple, dans le domaine de la santé et de la recherche universitaire, le développement d'un Canceropôle de dimension internationale sur le campus d'Erasmus constitue une véritable opportunité, en profitant de la dynamique liée au déménagement de l'Institut Bordet et à la présence de l'écosystème mêlant recherche fondamentale, recherche appliquée, start-ups et activité hospitalière. Toujours en matière de recherche fondamentale, le projet de Centre d'excellence en physique « Brout-Englert-Lemaître » implanté au Château Tournay-Solvay sera mené à son terme.

Commerces et entrepreneuriat

Le Gouvernement entend poursuivre la dynamique du Small Business Act (SBA) et soutenir l'accueil et le maintien de nouvelles entreprises sur le territoire bruxellois.

Une attention particulière sera accordée aux petits entrepreneurs qui souhaitent se développer. Le Gouvernement créera, au profit des entreprises starters, un service d'aide juridique, comptable et de gestion. L'objectif est d'augmenter les chances de l'entrepreneur de réussir son ancrage local et de l'aider à faire face à ses nouveaux besoins (formation, coaching, etc.).

Le Gouvernement réinvestira significativement dans le groupe finance.brussels afin de soutenir les nouveaux secteurs d'activité et de réorienter les secteurs prioritaires. Par ailleurs, le Gouvernement sera particulièrement attentif à l'entrepreneuriat féminin qu'il entend promouvoir et développer. Les organismes publics seront incités à soutenir au moins un tiers de femmes entrepreneures bruxelloises dans leur portefeuille de clients.

Le commerce et l'artisanat ont un rôle prépondérant dans les dynamiques de revitalisation urbaine et de quartier. En concertation avec les communes, le Gouvernement coordonnera les leviers publics de gestion des espaces commerciaux pour équilibrer le mix commercial. L'objectif est de pouvoir pratiquer des loyers attractifs pour des commerces peu rentables mais nécessaires à l'attractivité du noyau commercial.

Mobilité

Les enjeux économiques et de mobilité sont intrinsèquement liés. La politique de mobilité intègre différents enjeux du développement régional et il convient, à travers elle, de mobiliser les pouvoirs publics, et plus largement la

We moeten de aanwezigheid van maar liefst drie universiteitscentra in Brussel uitspelen om de Brusselse know-how en vakkennis optimaal te benutten. Zo bijvoorbeeld biedt de uitbouw van een internationaal kankercentrum op de campus Erasmus enorme kansen voor de gezondheidszorg en het universitair onderzoek. Dat centrum kan profiteren van de dynamiek die gepaard gaat met de verhuis van het Bordet Instituut en van de aanwezige mix van fundamenteel en toegepast onderzoek, start-ups en ziekenhuisactiviteiten. Ook binnen de fundamentele onderzoekssector zal het geplande uitmuntendheidscentrum voor fysica « Brout-Englert-Lemaître » in het kasteel Tournay-Solvay voltooid worden.

Handel en ondernemerschap

De Regering wil de dynamiek van de Small Business Act (SBA) voortzetten en ervoor zorgen dat nieuwe bedrijven naar Brussel komen en er blijven.

We zullen bijzondere aandacht hebben voor kleine ondernemers die zich willen ontwikkelen. De Regering zal een dienst oprichten die juridische, boekhoudkundige en beheersmatige bijstand biedt aan startende ondernemers. Het is de bedoeling om de kansen van de ondernemers op een geslaagde lokale verankering te verhogen en hen te helpen voldoen aan hun nieuwe behoeften (opleiding, coaching, enz.).

De Regering zal opnieuw aanzienlijk investeren in de groep finance.brussels om de nieuwe activiteitensectoren te ondersteunen en de prioritaire sectoren te heroriënteren. Verder zal de Regering bijzondere aandacht schenken aan het vrouwelijk ondernemerschap en dat bevorderen en verder ontwikkelen. De openbare instellingen die ondersteuning bieden, zullen ertoe aangezet worden om minstens één derde van hun klantenbestand te laten bestaan uit vrouwelijke Brusselse ondernemers.

Handel en ambachten zijn van doorslaggevend belang voor de heropleving van de stad en de wijkdynamiek. De Regering zal de overheidshefbomen voor het beheer van de handelsruimten in overleg met de gemeenten coördineren, om te zorgen voor een evenwichtige handelsmix. Het is de bedoeling om aantrekkelijke huurprijzen te kunnen hanteren voor handelszaken die weinig rendabel zijn, maar wel nodig zijn voor de aantrekkingskracht van een handelskern.

Mobiliteit

Het economische en het mobiliteitsvraagstuk zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het mobiliteitsbeleid omvat verschillende uitdagingen in verband met de gewestelijke ontwikkeling en via dit beleid moeten de overheden,

société civile, comme acteurs de la transition de nos modes de déplacement.

Le Gouvernement entend favoriser la mobilité active en faisant de l'apaisement de l'espace public une priorité. La généralisation de la zone 30, la mise en œuvre du maillage local et du principe S-T-O-P iront de pair avec les investissements nécessaires dans l'espace public et une concertation approfondie avec les communes.

Favoriser les modes actifs, c'est avant tout prendre toute la mesure de la politique de sécurité routière. Le Gouvernement défend la « Vision Zéro » : zéro mort et zéro blessé grave sont les seuls objectifs acceptables. À cette fin, le Gouvernement définira un nouveau plan régional de sécurité routière 2020-2030 et s'engage à fixer des actions prioritaires spécifiques, en ce compris des actions provisoires urgentes pour améliorer la sécurité aux points noirs de la Région.

Le Gouvernement concrétisera, pour le 1^{er} janvier 2021, la création d'une zone 30 généralisée, à l'exception des voiries structurantes. La mise en zone 30 sera accompagnée d'aménagements adaptés et d'une signalisation adéquate des voiries structurantes régionales et communales.

Le Gouvernement établira, en début de législature et en partenariat avec les associations de cyclistes, un plan ambitieux d'investissements spécifique aux infrastructures cyclistes, en ce compris la finalisation du réseau ICR. L'objectif du Gouvernement est de doubler la part modale du vélo en 5 ans.

Concernant la politique d'investissements dans les transports publics, le Gouvernement entend assurer le financement du plan pluriannuel d'investissement de la STIB tout en procédant à son évaluation annuelle. Ce suivi régulier et rapproché doit permettre de maîtriser les priorités afin de viser une augmentation substantielle de l'offre de transport public en surface d'ici 2025.

Et cela grâce à la mise en œuvre du Plan directeur Bus qui vise une augmentation de l'offre de 30 % d'ici la fin de la législature et à la mise en place, dès l'entame de la législature, d'un Plan directeur Tram visant la réalisation de nouvelles lignes, la tramification de ligne de bus structurantes, ou encore la mise en site propre de lignes existantes.

Dans ce cadre, le Gouvernement confirme la réalisation d'ici 2021 de la prolongation des trams 3 et 9 vers le plateau

en meer in het algemeen het maatschappelijk middenveld, gemobiliseerd worden als actoren in de omschakeling van onze vervoerswijzen.

De Regering wil de actieve vervoerswijzen bevorderen door van het verkeersluw maken van de openbare ruimte een prioriteit te maken. De veralgemening van zone 30 en de invoering van het lokale netwerk en het STOP-principe zullen hand in hand gaan met de nodige investeringen in de openbare ruimte en met grondig overleg met de gemeenten.

Het bevorderen van actieve vervoerswijzen betekent in de eerste plaats dat werk wordt gemaakt van een volwaardig verkeersveiligheidsbeleid. De Regering hanteert in dat verband een « nulvisie » : nul doden en nul ernstige gewonden is inderdaad de enige aanvaardbare doelstelling. Daartoe zal de Regering een nieuw gewestelijk verkeersveiligheidsplan opmaken voor 2020-2030 en verbindt zij zich ertoe om specifieke prioritaire acties te bepalen, met inbegrip van dringende tijdelijke acties om de veiligheid te verbeteren op de zwarte punten van het Gewest.

De Regering zal tegen 1 januari 2021 een veralgemeende zone 30 instellen, met uitzondering van de structurerende wegen. De invoering van een zone 30 zal gepaard gaan met aangepaste inrichtingen en adequate bewegwijzering op de gewestelijke en gemeentelijke structurerende wegen.

De Regering zal aan het begin van de legislatuur en in samenwerking met de fietsersverenigingen een ambitieus investeringsplan opstellen dat specifiek gericht is op de fietsinfrastructuur en onder meer de voltooiing van het GFR-netwerk zal omvatten. De doelstelling van de Regering bestaat erin het modale aandeel van de fiets op 5 jaar tijd te verdubbelen.

Wat het investeringsbeleid voor het openbaar vervoer betreft, is de Regering van plan om de financiering van het meerjareninvesteringsplan van de MIVB te verzekeren en in een jaarlijkse evaluatie ervan te voorzien. Deze regelmatige en nauwgezette monitoring moet het mogelijk maken de prioriteiten te controleren, zodat een aanzienlijke toename van het bovengrondse aanbod van het openbaar vervoer tegen 2025 nagestreefd kan worden.

En dit dankzij de uitvoering van het masterplan voor bussen dat beoogt het aanbod tegen het einde van de legislatuur met 30 % te doen toenemen en de implementatie van bij de start van de legislatuur van een masterplan voor trams dat gericht is op de aanleg van nieuwe tramlijnen, het omvormen van structurerende buslijnen tot tramlijnen of het in eigen bedding doen verlopen van bestaande lijnen.

In dat verband bevestigt de Regering de voltooiing tegen 2021 van de uitbreiding van de tramlijnen 3 en 9 tot de

du Heysel et, d'ici 2024, des nouvelles lignes de tram vers Neder-Over-Hembeek et Tour & Taxis. Par ailleurs, le Gouvernement initiera la tramification de lignes de bus structurantes, dont la ligne 95 (afin de connecter en priorité la Gare centrale avec le nouveau site Usquare) et la ligne 49 (pour étendre le réseau ferré à partir d'Albert vers l'Ouest de Bruxelles). Le Gouvernement mettra en œuvre provisoirement ces nouvelles lignes par des bus à haut niveau de service. La prolongation des lignes structurantes 7 (vers Forest) et 8 (vers Evere et vers la Forêt de Soignes) seront étudiées et planifiées, tout comme la mise en site propre sur certaines portions des lignes 92 et 55.

Concernant le réseau de métro, le Gouvernement s'engage à concrétiser le projet de métro vers le Nord de Bruxelles en réalisant en priorité le tronçon Gare du Nord – Albert d'ici la fin de la législature. Des mesures d'accompagnement des noyaux commerçants impactés seront mises en œuvre afin de limiter l'impact de ces chantiers. La mise en œuvre de l'extension vers Bordet est confirmée à l'horizon 2030. En parallèle, l'augmentation des fréquences sur le réseau existant sera poursuivie, avec un objectif de 120 secondes entre deux rames de métro, en analysant la possibilité d'étendre les horaires en soirée et le week-end.

L'accessibilité aux personnes à mobilité réduite au réseau de transport en commun, l'amélioration du confort général, la sécurisation des transports publics constitueront des points essentiels de la politique d'investissement de la STIB. La sécurisation fera l'objet d'un plan d'action coordonné avec la police fédérale.

Le Gouvernement entend renforcer l'accessibilité des transports publics et assurera, dès 2020, la gratuité des transports publics pour les Bruxellois de moins de 25 ans et de plus de 65 ans. Le paiement par domiciliation mensuelle de l'abonnement annuel sera également mis en œuvre pour limiter l'impact de l'abonnement annuel sur le pouvoir d'achat.

Complémentairement à l'offre de transport en commun, le service des taxis bruxellois doit être considéré comme un service d'utilité publique. En ce sens, il doit se développer au bénéfice des usagers, de leur confort et du service qui leur est proposé. Pour atteindre ces objectifs, le Gouvernement mènera une réforme globale et concertée du secteur du transport rémunéré de personnes ayant pour objet notamment l'amélioration du service aux usagers et du statut des chauffeurs.

Tous les services de transport rémunéré de personnes relèveront du même statut de base des taxis comme service

Heizelvakte en, tegen 2024, van de nieuwe tramlijnen naar Neder-over-Heembeek en Tour & Taxis. Bovendien zal de Regering een begin maken met het omvormen van structurerende buslijnen tot tramlijnen, waaronder lijn 95 (om prioritair het Centraal Station te verbinden met de nieuwe Usquare-site) en lijn 49 (om het spoornet uit te breiden van Albert naar het westen van Brussel). De Regering zal op deze nieuwe lijnen tijdelijk bussen inzetten met een hoog serviceniveau. De verlenging van de structurerende lijnen 7 (richting Vorst) en 8 (richting Evere en het Zoniënwood) zal worden bestudeerd en gepland, evenals het op bepaalde gedeelten in eigen bedding doen verlopen van de lijnen 92 en 55.

Wat het metronet betreft, verbindt de Regering zich ertoe om het metroproject naar het noorden van Brussel uit te voeren door tegen het einde van de legislatuur prioritair het traject Noordstation-Albert te verwezenlijken. Om de impact van deze projecten te beperken zullen begeleidende maatregelen worden genomen ten aanzien van de handelskernen die invloed zullen ondervinden van de werken. Er wordt bevestigd dat de uitbreiding naar Bordet tegen 2030 uitgevoerd zal zijn. Tegelijkertijd zal de verhoging van de frequentie op het bestaande net, met een doelstelling van 120 seconden tussen twee metrostellen, worden voortgezet door de mogelijkheid te analyseren het uurrooster 's avonds en in het weekend uit te breiden.

De toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor personen met beperkte mobiliteit, de verbetering van het algemene comfort en de veiligheid zullen essentiële bestanddelen vormen van het investeringsbeleid van de MIVB. De veiligheid van het openbaar vervoer zal het voorwerp uitmaken van een actieplan dat gecoördineerd wordt met de federale politie.

De Regering wil het openbaar vervoer toegankelijker maken en zal er daarom voor zorgen dat Brusselaars jonger dan 25 en ouder dan 65 jaar vanaf 2020 gratis gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Ook zal het mogelijk worden het jaarabonnement via maandelijkse domiciliëring te betalen om zo de impact van het jaarabonnement op de koopkracht te beperken.

Ter aanvulling op het aanbod van het openbaar vervoer moet de Brusselse taxidienst worden beschouwd als een dienst van openbaar nut. In die zin moet de dienst worden ontwikkeld ten behoeve van de gebruikers, hun comfort en de service die hun wordt geboden. Om deze doelstellingen te bereiken, zal de Regering een globale en gezamenlijke hervorming van de sector van het bezoldigd personenvervoer doorvoeren om met name de dienstverlening aan de gebruikers en het statuut van de taxichauffeurs te verbeteren.

Alle diensten voor bezoldigd personenvervoer worden onderworpen aan hetzelfde basisstatuut van de taxi's als

d'utilité publique. Le nombre de véhicules en service restera soumis à un numerus clausus. Dans le cadre de la réforme, la Région mettra tout en œuvre pour mettre fin aux activités d'opérateurs sous autorisations ou licences flamande ou wallonne actifs sur le territoire bruxellois, y compris sur le volet judiciaire. Les moyens de l'inspection régionale seront renforcés pour assurer le contrôle de la réglementation.

Fiscalité automobile

Outre le développement d'une mobilité publique, l'usage de la voiture doit être repensé. Une modification de la fiscalité automobile participe de cette réflexion à condition qu'elle n'ait pas d'impact social négatif.

À cet effet, le Gouvernement réaffirme son souhait de conclure un accord de coopération entre Régions visant à mettre en œuvre une tarification kilométrique intelligente des véhicules légers sur la zone métropolitaine ou l'ensemble du territoire national.

Dans le champ de ses propres compétences, le Gouvernement proposera une réforme globale de la fiscalité automobile visant à améliorer la qualité de vie en ville pour tous, dans le cadre d'une transition juste et solidaire. Le régime de taxe de mise en circulation (TMC) sera revu en intégrant une plus grande progressivité en fonction de la performance environnementale des véhicules (poids, puissance réelle et type de carburant utilisé) afin de dissuader l'achat de véhicules non adaptés aux déplacements dans un environnement urbain.

Le régime actuel de taxe de circulation (TC) sera revu en lien avec les objectifs de la zone de basse émission (LEZ) et s'appuiera sur sa technologie.

Le Gouvernement affirme sa volonté d'une sortie du diesel au plus tard pour 2030, et de l'essence et du LPG au plus tard pour 2035. Le Gouvernement déterminera les mesures d'accompagnement tenant compte de la situation sociale des ménages.

Dès 2020, de nouveaux jalons seront définis pour tout type de véhicule pour la période 2025-2035, sur la base des conclusions de la consultation menée en 2019. Un Comité stratégique LEZ, composé d'experts indépendants, sera institué de manière pérenne afin de produire des recommandations quant à l'évolution et l'adéquation des restrictions prévues.

dienst van openbaar nut. Het aantal voertuigen in dienst blijft onderworpen aan een numerus clausus. In het kader van de hervorming zal het Gewest alles in het werk stellen, ook op gerechtelijk vlak, om een einde te maken aan de activiteiten van operatoren met Vlaamse of Waalse vergunningen of licenties die op het Brussels grondgebied actief zijn. De middelen van de gewestelijke inspectiedienst zullen worden versterkt om de controle op de regelgeving te waarborgen.

Autofiscaliteit

Naast de uitbouw van een openbare mobiliteit, moet er ook een nieuwe invulling worden gegeven aan het gebruik van de auto. Een hervorming van de autofiscaliteit draagt daartoe bij op voorwaarde dat deze geen negatieve sociale gevolgen heeft.

Daartoe bevestigt de Regering andermaal haar verlangen om een samenwerkingsakkoord tussen de Gewesten te sluiten met het oog op de invoering van een intelligente kilometerheffing voor lichte voertuigen in het grootstedelijk gebied of op het hele nationale grondgebied.

In het kader van haar eigen bevoegdheden zal de Regering een grondige hervorming van de autobelasting voorstellen om de levenskwaliteit in de stad voor iedereen te verbeteren, als onderdeel van een eerlijke en solidaire transitie. Het systeem van de belasting op de inverkeerstelling (BIV) zal worden herzien door een grotere progressiviteit in functie van de milieuprestaties van de voertuigen (gewicht, reëel vermogen en soort brandstof) in te bouwen om de aankoop van voertuigen die niet zijn aangepast aan het verkeer in een stedelijke omgeving te ontmoedigen.

De huidige verkeersbelasting (VB) zal worden herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de lage-emissiezone (LEZ) en zal worden gebaseerd op de technologie ter zake.

De Regering bevestigt haar bereidheid om diesel uiterlijk tegen 2030 en benzine en LPG uiterlijk tegen 2035 uit te bannen. De Regering zal de begeleidende maatregelen bepalen, rekening houdend met de sociale situatie van de gezinnen.

Vanaf 2020 zullen nieuwe richtlijnen worden vastgesteld voor alle soorten voertuigen voor de periode 2025-2035, op basis van de conclusies van de in 2019 gehouden raadpleging. Een strategisch LEZ-comité, bestaande uit onafhankelijke deskundigen, zal worden opgericht op een permanente basis met als doel aanbevelingen over de evolutie en de geschiktheid van de geplande beperkingen te formuleren.

Dans l'optique de soutenir les ménages dans leur transition, le Gouvernement opérera une refonte profonde de la prime « Bruxell'Air ».

Approche métropolitaine

Le développement économique bruxellois est essentiel – non seulement pour Bruxelles, mais pour l'ensemble du pays ; notre Capitale en étant le poumon économique. Il y a donc un état de fait incontestable pour Bruxelles : le fait métropolitain. À sa tour, cette position métropolitaine entraîne des conséquences de congestion automobile qui ont des effets nocifs tant sur l'économie que l'environnement proprement bruxellois, cette fois.

La Région entend répondre à ces deux enjeux et fixer des objectifs clairs. Elle ambitionne d'améliorer la mobilité domicile – travail et par ce fait, de réduire l'utilisation de la voiture individuelle à un quart des déplacements en 2030 et de réduire de 50 % le nombre de déplacements de type « navette » réalisé en voiture individuelle (autosolisme) à l'horizon 2030. Une première étape visera la réduction de 10 % du nombre de véhicules entrants dans Bruxelles, permettant une réduction de la congestion automobile de l'ordre de 40 %.

Pour atteindre cet objectif, le Gouvernement entend, dans le cadre de la Stratégie 2025, amplifier la concertation métropolitaine avec les partenaires sociaux et agir sur l'ensemble des leviers permettant une réduction de la pression routière pour les trajets domicile-travail.

À cette fin, le Gouvernement entend promouvoir les innovations technologiques permettant de développer une approche servicielle de la mobilité selon le principe du « Mobility as a Service (Maas) ».

Le Gouvernement encouragera la pratique de l'auto-partage entre particuliers et le développement de services de partage de véhicules (Cambio, etc.) qui devront couvrir l'ensemble du territoire régional.

Concernant le développement du Ring, Bruxelles exigera que, dans le cadre d'un nouvel accord de coopération Mobilité, des études et des objectifs conjoints soient définis par les Régions concernées. Le réaménagement du Ring doit avoir pour effet de réduire le trafic en Région bruxelloise et ainsi contribuer à l'amélioration de la qualité de l'air, de l'environnement et de la santé publique.

Enfin, le stationnement participe indiscutablement au développement optimal d'une politique de mobilité en phase avec le développement économique régional. La Région doit se fixer pour objectif de réduire l'emprise du stationnement sur l'espace public en favorisant le report

Om de gezinnen te ondersteunen bij de transitie zal de Regering de « Bruxell'Air »-premie grondig herzien.

Grootstedelijke benadering

De economische ontwikkeling van Brussel is van essentieel belang, niet enkel voor Brussel, maar voor heel het land ; onze hoofdstad vormt er de economische motor van. De grootstedelijkheid van Brussel is in die context een gegeven dat onomstotelijk vaststaat. Deze grootstedelijke positie zorgt op haar beurt voor een verkeersdruk die schadelijke gevolgen heeft zowel voor de economie als voor het milieu eigen aan Brussel ditmaal.

Het Gewest wil een antwoord bieden op deze twee uitdagingen en duidelijke doelstellingen formuleren. Het koestert de ambitie het woon-werkverkeer te verbeteren en op die manier het gebruik van de eigen auto te beperken tot een kwart van de verplaatsingen in 2030 en het aantal « pendelritten » met de eigen auto (autosolisme) tegen 2030 met 50 % te verminderen. In een eerste fase wordt ernaar gestreefd het aantal voertuigen dat Brussel binnenkomt met 10 % te verminderen, wat de verkeerscongestie met ongeveer 40 % zou doen afnemen.

Om dit doel te bereiken, wil de Regering in het kader van de Strategie 2025 het grootstedelijk overleg met de sociale partners intensiveren en alle hefboomen aangrijpen die de druk op het woon-werkverkeer kunnen verminderen.

Daartoe wil de Regering technologische innovaties stimuleren om een servicegerichte benadering van mobiliteit te ontwikkelen op basis van het principe « Mobility as a Service (Maas) ».

De Regering zal de praktijk van autodelen tussen particulieren en de ontwikkeling van autodeeldiensten (Cambio, enz.) die het hele gewestelijke grondgebied moeten bestrijken, aanmoedigen.

Wat de ontwikkeling van de Ring betreft, zal Brussel eisen dat in het kader van een nieuw samenwerkingsakkoord inzake mobiliteit gemeenschappelijke studies en doelstellingen bepaald worden door de betrokken gewesten. De herinrichting van de Ring moet leiden tot een vermindering van het verkeer in het Brussels Gewest en op die manier bijdragen tot een betere luchtkwaliteit, een beter milieu en een betere volksgezondheid.

Tot slot draagt het parkeren ontegensprekelijk bij tot de optimale ontwikkeling van een mobiliteitsbeleid in lijn met de economische ontwikkeling van het Gewest. Het Gewest moet zich ten doel stellen de invloed van het parkeren op de openbare ruimte te verminderen door de overstap

vers le stationnement hors voirie. Le Gouvernement entend également développer une nouvelle approche partenariale avec les acteurs publics et privés en vue de mutualiser le stationnement hors-voirie, en particulier au bénéfice des riverains, avec pour priorité la mutualisation du stationnement de bureaux, de surfaces commerciales, de logements et d'établissements scolaires.

En matière de coordination des chantiers, la Région développera une planification pluriannuelle et favorisera l'hyper-coordination des chantiers avec les communes.

Développement territorial

Cette stratégie de mobilité s'inscrit plus largement dans les objectifs du Gouvernement en matière de développement territorial. Ici, l'objectif est d'améliorer les qualités d'habitabilité et d'attractivité des quartiers centraux les plus denses, notamment en créant des espaces verts et îlots de fraîcheur, en réduisant la surface bâtie au sol et en augmentant les équipements de quartier.

Dans le cadre d'une nécessaire politique de gestion maîtrisée de la densité, le Gouvernement concentrera ses efforts sur la protection des « fonctions faibles » telles que les logements publics, les espaces publics, les espaces verts, les équipements d'intérêt collectif, les activités productives et logistiques tout en développant une attention particulière pour les publics fragilisés.

Conformément aux ambitions du PRDD, le Gouvernement modifiera le Plan régional d'affectation du sol (PRAS) afin de clarifier les équilibres de fonctions dans les zones mixtes, de traduire les objectifs du Plan régional de mobilité (PRM), de préserver des sites de haute valeur biologique qui concourent spécifiquement au maillage vert et afin d'offrir un cadre à l'agriculture urbaine. Par ailleurs, il analysera la faisabilité juridique d'y insérer des zones à densifier ou à dé-densifier.

Le Gouvernement finalisera les processus d'adoption des Plans d'aménagement directeurs (PAD) initiés sous la législature précédente. Un service de la participation sera créé et chargé de piloter les processus de participation citoyenne, notamment en ce qui concerne les PADs, les grands aménagements urbains, les Contrats de rénovation urbaine et en appui, le cas échéant, des communes concernant les Contrats de quartiers. Ce service développera des méthodologies adaptées en fonction des projets.

Enfin, le Gouvernement mènera une politique foncière publique forte via l'encadrement des opérations immobilières réalisées par les pouvoirs publics sur le territoire

naar parkeren buiten de openbare weg te stimuleren. De Regering is ook van plan in samenwerking met publieke en private actoren een nieuwe aanpak te ontwikkelen met het oog op een gedeeld gebruik van parkeerplaatsen buiten de openbare weg, in het bijzonder ten behoeve van de buurtbewoners, met als prioriteit het gedeeld gebruik van parkeerplaatsen van kantoren, winkelgebieden, woningen en scholen.

Wat de coördinatie van de werven betreft, zal het Gewest een meerjarenplanning uitwerken en streven naar een hypercoördinatie van de werven, in overleg met de gemeenten.

Territoriale Ontwikkeling

De mobiliteitsstrategie sluit ook aan bij de doelstellingen van de Regering inzake territoriale ontwikkeling. Hierbij bestaat de doelstelling erin de bewoonbaarheid en attractiviteit van de dichtstbevolkte centrumwijken te verbeteren met de aanleg van groene ruimten en verfrissingeilanden, met de vermindering van de bebouwde grondoppervlakte en een groter aantal buurtvoorzieningen.

Binnen de context van een noodzakelijk beleid van dichtheidsbeheersing zal de Regering haar inspanningen toespitsen op de bescherming van de « zwakke functies » zoals openbare woningen, openbare ruimten, groene ruimten, voorzieningen van collectief belang, productieve en logistieke activiteiten en tegelijk specifieke aandacht te besteden aan kansarme bevolkingsgroepen.

Overeenkomstig de ambities van het GPDO zal de Regering het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP) aanpassen om de evenwichten tussen de functies in gemengde gebieden te verduidelijken, de doelstellingen van het Gewestelijk Mobiliteitsplan (GMP) te integreren, de landschappen van grote biologische waarde die specifiek bijdragen tot het groene netwerk te vrijwaren en een kader te bieden voor de stedelijke landbouw. Daarnaast gaat zij onderzoeken of het juridisch haalbaar is om te verdichten of te ontlichten zones in te voegen in het document.

De Regering zal het goedkeuringsproces afronden van de Richtplannen van Aanleg (RPA) die tijdens de vorige bestuursperiode zijn ingezet. Er zal een dienst voor participatie worden opgericht die ermee belast wordt processen van burgerparticipatie te sturen, inzonderheid voor de RPA's, grote stedelijke aanlegprojecten, de Stadsvernieuwingscontracten en ter ondersteuning eventueel ook de gemeenten voor de Wijkcontracten. Deze dienst zal aangepaste methodes uitwerken in functie van de projecten.

Ten slotte zal de Regering een krachtig openbaar grondbeleid voeren door omkadering van de vastgoedoperaties uitgevoerd door overheden op het gewestelijk

régional et par la conclusion d'un protocole d'échange d'informations, avec l'Etat fédéral, les Régions et Communautés, et les communes, en vue d'assurer une transparence des opérations de cession du foncier et de garantir la maîtrise publique. L'objectif est de privilégier, de manière souple, les opérations entre pouvoirs publics.

Urbanisme et patrimoine

Le développement territorial doit s'inscrire dans un cadre urbanistique adapté. À cet effet, le Gouvernement veillera à la mise en œuvre ordonnée et souple de la réforme du CoBAT, en assurera un suivi permanent et garantira les moyens nécessaires à sa bonne exécution. Le CoBAT sera modifié afin de permettre la délivrance des renseignements urbanistique dans le mois et instaurera un régime tarifaire uniforme, basés sur le coût réel du service presté.

Une stratégie de résilience urbaine sera mise en place pour prévenir les conséquences des dérèglements climatiques et des risques sociaux et environnementaux qui en découlent. Le Gouvernement poursuivra ainsi sa politique d'achats de terrain ou de conclusions de baux emphytéotiques afin d'améliorer le maillage des différentes étendues vertes et bleues. Afin de restaurer la biodiversité, garantir des îlots de fraîcheur lors des épisodes de canicule et prévenir les inondations, le Gouvernement développera également un programme de verdurisation.

Le Gouvernement soutiendra, par ailleurs, les initiatives non lucratives et envisagera systématiquement l'occupation temporaire des bâtiments dont il fait l'acquisition. Il facilitera la gestion transitoire et les occupations temporaires, notamment par la création d'un guichet « occupation temporaire » visant à simplifier l'accès à l'information et à aiguiller tout porteur de projet d'occupation temporaire.

Le Gouvernement, enfin, entamera la protection des trésors et la reconnaissance des éléments représentatifs du Patrimoine culturel immatériel de la Région.

Environnement

Vivre bien dans une Région saine, tel est notre ambition. À cet effet, le Gouvernement améliorera le réseau de mesure de la qualité de l'air en rénovant et étendant les stations de mesure et en rendant l'information disponible en temps réel. En matière de prévention et de lutte contre le bruit et les vibrations en milieu urbain, le Gouvernement veillera à la mise en œuvre du Plan « quiet.brussels » adopté le 28 février 2019.

grondgebied en het sluiten van een gegevensuitwisselingsprotocol met de federale staat, de gewesten en gemeenschappen en de gemeenten met het oog op de transparantie bij operaties waarbij gronden worden overgedragen om het mogelijk openbaar beheer hiervan te waarborgen. Het doel hiervan is om vastgoedoperaties tussen overheden op een soepele wijze te laten verlopen.

Stedenbouw en Erfgoed

De territoriale ontwikkeling moet geënt zijn op een aangepast stedenbouwkundig kader. Daartoe zal de Regering toezien op een geordende en soepele uitvoering van de BWRO-hervorming, deze permanent opvolgen en de middelen voorzien die vereist zijn voor een behoorlijk verloop van de uitvoering. Het BWRO zal gewijzigd worden om de mededeling van stedenbouwkundige inlichtingen mogelijk te maken binnen de maand en een eenvormig tarievenstelsel in te voeren dat berust op de reële kost van de geleverde dienst.

Er zal een strategie van stedelijke veerkracht toegepast worden om te anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering en de daaruit voortvloeiende sociale en milieurisico's. De Regering zal haar beleid inzake het aankopen van gronden of het sluiten van erfpachtovereenkomsten voortzetten om de verschillende groene of blauwe gebieden beter met elkaar te verbinden. Om de biodiversiteit te herstellen, te zorgen voor verfrissingeilanden tijdens hittegolven en overstromingen te voorkomen zal de Regering tevens een vergroeningsprogramma ontwikkelen.

Verder zal de Regering niet-winstgevende initiatieven ondersteunen en systematisch overwegen om de gebouwen die zij aankoopt, een tijdelijke gebruiksbestemming te geven. Zij zal het gemakkelijker maken om een overgangsbeheer en tijdelijke gebruiksbestemmingen te regelen door een loket « tijdelijke gebruiksbestemmingen » op te richten. Dat loket moet informatie vlotter toegankelijk maken en de verantwoordelijken van tijdelijke gebruiksprojecten op weg helpen.

Tot slot zal de Regering van start gaan met de bescherming van de schatten en de erkenning van de representatieve elementen van het immaterieel cultureel erfgoed van het Gewest.

Leefmilieu

Goed leven in een gezond gewest, dat is onze ambitie. Daarom zal de Regering het meetnetwerk voor de luchtkwaliteit verbeteren door de meetstations te vernieuwen en uit te breiden en informatie in real time beschikbaar te stellen. Met het oog op de preventie van en de strijd tegen geluidshinder en trillingen in de stedelijke omgeving zal de Regering toezien op de uitvoering van het « quiet.brussels-plan », dat op 28 februari 2019 werd goedgekeurd.

En ce qui concerne les nuisances liées au survol de Bruxelles, le Gouvernement poursuivra dans un esprit constructif de concertation et de partenariat avec les autres niveaux de pouvoir et les associations de riverains, à plaider pour un cadre stable et équilibré, des procédures de vol objectives et transparentes. À cette fin, le Gouvernement défendra notamment, auprès du Gouvernement fédéral l'évitement des zones les plus densément peuplées et l'extension de la nuit de 22 h à 7 h.

Plus largement, le Gouvernement réfléchira à l'opportunité d'instaurer un régime de perception directe pour les amendes liées aux infractions environnementales. Cette plus grande rapidité en fera un traitement facilité et une retombée plus effective.

Rénovation du bâti

Pour atteindre les objectifs climatiques à moyen et long terme (2030 et 2050), réduire le coût global du logement à Bruxelles et améliorer sa qualité, la rénovation durable des bâtiments est un enjeu majeur de la transition écologique.

L'Alliance « Emploi-Environnement-Finances » réunira l'ensemble des acteurs sectoriels autour de la concrétisation de la Stratégie de rénovation durable du bâti bruxellois. Cette politique de rénovation, reflet d'une politique sociale, concentrera prioritairement l'aide au financement sur les revenus modestes et moyens, et à la lutte contre la précarité énergétique.

Pour prendre en compte la diversité des situations rencontrées (copropriétés, propriétaires bailleurs, etc.), le Gouvernement activera un catalogue de solutions de financement, publics et privés. Il établira, en collaboration avec les opérateurs financiers privés et publics, différentes formules de financement innovantes, adaptées à la rénovation énergétique.

La Région simplifiera le parcours des candidats à la rénovation et à l'accès aux primes régionales. Par ailleurs, l'accès aux primes pour les propriétaires bailleurs sera prévu en cohérence avec la politique de conventionnement locative régionale.

Les programmes NRclick et Solarclick seront évalués et réorientés sur le soutien spécifique à la rénovation des bâtiments publics régionaux et communaux. Le Gouvernement évaluera la possibilité d'y intégrer les commissions communautaires et d'y adjoindre un outil de financement à même de mobiliser diverses sources de capitaux.

Wat betreft de hinder van het vliegverkeer boven Brussel, zal de Regering op basis van constructief overleg en samenwerking met de andere beleidsniveaus en verenigingen van omwonenden blijven pleiten voor een stabiel en evenwichtig kader en voor objectieve en transparante vluchtprocedures. Daarom zal de Regering er bij de federale regering op aandringen om de dichtst bevolkte gebieden te ontzien en de nachtperiode uit te breiden van 22 u tot 7 u.

Meer algemeen zal de Regering nadenken over de mogelijkheid om een systeem in te voeren voor de directe inning van de milieuboetes. Door de boetes sneller te innen, zal het gemakkelijker worden om ze te verwerken en verhoogt ook de effectiviteit ervan.

Renovatie van gebouwen

Om de middellange- en langetermijn-doelstellingen voor het klimaat (2030 en 2050) te halen, de totale kosten van de huisvesting in Brussel te verminderen en de kwaliteit ervan te verbeteren, is de duurzame renovatie van gebouwen van cruciaal belang voor de ecologische transitie.

Via de alliantie « Werk-Milieu-Financiën » gaan we alle sectorale spelers samenbrengen om de strategie voor de duurzame renovatie van de gebouwen in Brussel uit te voeren. Dit renovatiebeleid, dat de weerspiegeling vormt van een sociaal beleid, zal de financiële steun prioritair concentreren op de bescheiden en gemiddelde inkomens en op de strijd tegen de energiearmoede.

Om rekening te houden met de verscheidenheid aan situaties (mede-eigendom, eigenaars-verhuurders, enz.) zal de Regering een waaier aan publieke en private financieringsoplossingen activeren. Zij zal, in samenwerking met de particuliere en openbare financiële operatoren, verschillende innoverende financieringsformules uitwerken die aangepast zijn aan de energierenovatie.

Het Gewest zal het door de renovatiekandidaten af te leggen traject en de toegang tot de gewestelijke premies vereenvoudigen. Verder zal de toegang tot de premies voor eigenaars-verhuurders geregeld worden in samenhang met het gewestelijke huurcontractbeleid.

De programma's NRclick en Solarclick worden geëvalueerd en geheroriënteerd naar specifieke ondersteuning bij de renovatie van gewestelijke en gemeentelijke openbare gebouwen. De Regering zal nagaan of de gemeenschapscommissies erin geïntegreerd kunnen worden en of er een financieringsinstrument aan toegevoegd kan worden dat de mogelijkheid biedt verschillende bronnen van kapitaal te mobiliseren.

Energie

La rénovation du bâti ne suffira pas si les charges quotidiennes grèvent les budgets des ménages. À cet effet, le Gouvernement entend renforcer la politique de protection du consommateur.

Le Gouvernement garantit le caractère public du gestionnaire de la production, de la distribution et de l'évacuation des eaux, et à terme de l'épuration. Il reconnaît et défend le principe de l'accès à l'eau potable comme droit humain fondamental.

Afin de lutter contre la précarité hydrique, touchant une personne sur 6 à Bruxelles, le Gouvernement mettra en place, dès l'entame de la législature, un Groupe de travail réunissant Vivaqua et les acteurs de la lutte contre la pauvreté, l'endettement, et la précarité hydrique. Le Gouvernement mettra en place un statut de client protégé en eau et, en corollaire, un tarif social de l'eau dès 2021, sans remettre en cause les tranches vitale et sociale de la tarification actuelle. Il renforcera, avec les CPAS et les associations de terrain, l'accompagnement social et la politique de prévention et transposera au secteur de l'eau la notion de « plan de paiement raisonnable » existant dans le secteur de l'énergie.

Propreté

La propreté de la Région est un élément essentiel de la qualité de vie des Bruxelloises et des Bruxellois. C'est aussi la première image que Bruxelles offre à ses nombreux visiteurs.

Depuis toujours à Bruxelles, la collecte est un service public gratuit pour tous les ménages bruxellois. Le Gouvernement réaffirme ce principe et le caractère 100 % public de l'Agence Bruxelles-Propreté.

La Région doit poursuivre ses efforts pour atteindre les objectifs de recyclage et de valorisation à l'horizon 2035.

Pour atteindre ces objectifs ambitieux, il sera nécessaire d'augmenter en qualité et en quantité les collectes sélectives publiques. Le Gouvernement instaurera la collecte du plastic P+, poursuivra la multiplication des bulles à verre enterrées et analysera les opportunités de développements de conteneurs enterrés pour améliorer la propreté publique et la qualité du tri des déchets.

Enfin, 100 % des bio-déchets seront collectés séparément d'ici fin 2023. Un traitement approprié de ce

Energie

De renovatie van de gebouwen zal niet volstaan als de dagelijkse kosten het budget van de gezinnen bezwaren. De Regering wil daarom het beleid inzake consumentenbescherming versterken.

De Regering garandeert het publieke karakter van de beheerder van de waterproductie, -distributie en -afvoer, en uiteindelijk van de zuivering ervan. Ze erkent en verdedigt het beginsel van toegang tot drinkwater als een fundamenteel mensenrecht.

Ter bestrijding van de waterarmoede, die één op de zes Brusselaars treft, zal de Regering van bij het begin van de legislatuur een werkgroep oprichten waarin Vivaqua en de actoren die betrokken zijn bij de strijd tegen de armoede, de schuldenlast en de waterarmoede zullen worden samengebracht. De Regering zal een statuut van beschermde klant invoeren voor het water en, als uitvloeisel daarvan, een sociaal watertarief vanaf 2021, zonder de vitale en de sociale schijf van de bestaande tarifiering ter discussie te stellen. Zij zal samen met de OCMW's en de verenigingen op het terrein de sociale ondersteuning en het preventiebeleid versterken en het concept van een « redelijk betalingsplan » dat in de energiesector bestaat, omzetten in de watersector.

Netheid

Een proper gewest is van essentieel belang voor de levenskwaliteit van de Brusselaars. Het is ook het eerste beeld dat de vele bezoekers van Brussel krijgen.

Afvalophaling is in Brussel altijd al een openbare dienst geweest die gratis is voor alle Brusselse huishoudens. De Regering herbevestigt dit principe, alsook het volledig openbare karakter van het Agentschap Net Brussel.

Het Gewest moet verdere inspanningen leveren om de streefcijfers in verband met de recyclage en de nuttige toepassing van afval, die vooropgesteld zijn voor 2035, te halen.

Om deze ambitieuze doelstellingen te bereiken, zal het nodig zijn om de selectieve inzamelingen zowel kwalitatief als kwantitatief te verbeteren. De Regering zal de ophaling van P+ plastic invoeren, het aantal ondergrondse glasbollen verder verhogen en onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om ondergrondse containers te plaatsen om de openbare netheid en de kwaliteit van de afvalsortering te verbeteren.

Tot slot moet al het biologisch afval tegen eind 2023 afzonderlijk opgehaald worden. Er zal overwogen worden

flux sera envisagé, notamment par l'installation d'une unité de biométhanisation avec valorisation de l'énergie renouvelable sur le territoire régional.

Et ceci de clore cet axe 2. L'urgence climatique à laquelle nous entendons répondre s'inscrit en filigranes tout au long des thèmes que je viens d'exposer. A leur tour, ces thèmes que sont l'économie, la recherche, la mobilité, l'aménagement territorial constituent autant de leviers qui doivent être exploités de manière cohérente pour répondre à un projet de ville, autant qu'à un projet de société dans lequel les Bruxellois peuvent s'épanouir.

Pour réaliser cette cohérence et exercer ces politiques avec méthode, nous devons nous appuyer sur nos institutions et leur mode de fonctionnement. C'est tout l'objet du troisième et dernier axe de cet accord.

Axe 3

Il s'agit ici de déterminer les conditions de fonctionnement de nos institutions régionales et locales.

Gouvernance régionale

La VI^e Réforme de l'Etat a renforcé Bruxelles en tant que Région à part entière. Au fil de ses 30 années d'existence, une identité bruxelloise forte s'est construite. Bruxelles est une région cosmopolite, aux identités multiples. À cet égard, le Gouvernement fait siennes les recommandations de la résolution du 5 avril 2019 visant à octroyer le droit de vote aux ressortissants extranationaux résidents à Bruxelles lors des élections régionales.

Le Gouvernement défend une simplification du fonctionnement des institutions bruxelloises, dans le cadre constitutionnel et légal actuel. Cette volonté se traduit notamment par un projet global et cohérent pour Bruxelles traduit dans un accord de Gouvernement unique au Gouvernement bruxellois et au Collège réuni.

Dans le respect des intérêts de la Région et de ses habitants, le Gouvernement sera un partenaire constructif lors des discussions au sein du Comité de concertation. Ce Comité que nous souhaitons enfin voir devenir un véritable organe de solutions prospectives et de long terme, pour toutes les questions qui dépassent le territoire régional.

Afin d'associer plus largement la société civile au processus de décision, le Gouvernement arrêtera un calendrier de Conseils des Ministres extraordinaires dédiés aux thématiques bruxelloises, auxquels la société civile sera associée. Le Gouvernement soutiendra des initiatives à budgets participatifs ou coopératifs pour permettre de financer des projets de cohésion sociale ou de mettre en

om deze afvalstroom op een passende manier te verwerken door een vergistingsinstallatie te bouwen die hernieuwbare energie opwekt voor het gewest.

Daarmee ronden we de tweede pijler af. De klimaaturgentie waarop wij een antwoord willen bieden, loopt als een rode draad doorheen de thema's die ik net heb overlopen. Die thema's, met name economie, onderzoek, mobiliteit en ruimtelijke ordening, zijn op hun beurt hefboomen die we coherent moeten benutten om te komen tot een stadsproject, maar ook tot een maatschappelijk project waarin de Brusselaars zich kunnen ontplooiën.

Een dergelijke coherentie en een methodologisch beleid kunnen maar tot stand komen dankzij onze instellingen en de manier waarop zij werken. Dat is het doel van de derde en laatste pijler van het regeerakkoord.

Derde pijler

Deze pijler bepaalt de werkingsvoorwaarden van onze gewestelijke en plaatselijke instellingen.

Gewestelijk bestuur

De zesde staatshervorming heeft Brussel versterkt als volwaardig gewest. In het dertigjarig bestaan van het Gewest heeft zich een sterke Brusselse identiteit ontwikkeld. Brussel is een kosmopolitisch gewest met meerdere identiteiten. Daarom sluit de Regering zich aan bij de aanbevelingen van de resolutie van 5 april 2019 om bij de gewestverkiezingen stemrecht toe te kennen aan de buitenlandse onderdanen die in Brussel wonen.

De Regering is er voorstander van om de werking van de Brusselse instellingen te vereenvoudigen binnen het huidige grondwettelijke en wettelijke kader. Dat streven vertaalt zich in een globaal en coherent project voor Brussel, dat uiteengezet is in één gemeenschappelijk regeerakkoord van de Brusselse Regering en het Verenigd College.

De Regering zal zich tijdens de besprekingen in het Overlegcomité gedragen als een constructieve partner, met aandacht voor de belangen van het Gewest en zijn inwoners. We zouden dat comité graag zien uitgroeien tot een volwaardig orgaan dat zoekt naar toekomstgerichte langetermijnoplossingen voor alle kwesties die het gewestelijk grondgebied overstijgen.

Om het maatschappelijk middenveld nauwer te betrekken bij de besluitvorming, zal de Regering buitengewone ministerraden plannen over Brusselse thema's en het maatschappelijk middenveld daarbij betrekken. De Regering zal haar steun toezeggen aan initiatieven met een participatief of coöperatief budget, die erop gericht zijn sociale cohesieprojecten te financieren of gerichte

œuvre des aménagements urbains ciblés, en veillant à une égale répartition de ces soutiens dans tous les quartiers de la Région.

Le Gouvernement assurera une représentation minimale de l'opposition dans les conseils d'administration des organismes publics dépendants de la Région.

Le bien-être des agents de la fonction publique est un objectif important, ainsi qu'un gage d'efficacité des services publics. Le recrutement des statutaires et la statutarisation des contractuels seront simplifiés. Un système de promotion par avancement de grade pour les contractuels sera analysé.

Le Gouvernement mènera la transition vers une administration moderne et durable, permettant de mettre en œuvre de nouvelles méthodes de travail et projets innovants et de mieux répondre aux besoins des agents.

Pouvoirs locaux

Gouvernance régionale et gouvernance locale constituent les deux faces indissociables d'une même réalité à Bruxelles. Le Gouvernement entend donc réaffirmer son soutien aux pouvoirs locaux qui sont des niveaux de décision proches des réalités et besoins vécus par les citoyens bruxellois.

La structuration institutionnelle actuelle doit être évaluée. Pour ce faire, le Gouvernement lancera, dès l'entame de la législature, des Etats généraux visant à aborder sans tabou les questions récurrentes relatives à l'organisation des communes, CPAS, zones de police et de la Région. Le Gouvernement rédigera, pour septembre 2021 au plus tard, un rapport assorti d'un plan d'actions concret qu'il mettra progressivement en œuvre dans la foulée.

Une coordination régulière des actions de la Région et des communes sera menée au travers de la création d'une plateforme « R+ 19 », appelée à se réunir au moins deux fois par an.

Enfin, le mandat local constitue un maillon de proximité que le Gouvernement veut renforcer, dans le cadre d'une réforme d'envergure qui s'appuiera sur le principe du mandat unique. Le décumul intégral sera mis en œuvre dès la publication de l'ordonnance, fin 2020, sans préjudice des droits des élus concernés au moment de l'entrée en vigueur. Le Gouvernement proposera une diminution du nombre d'échevins dans les communes bruxelloises en veillant à

stedelijke aanpassingswerken uit te voeren. Daarbij zal zij erop letten dat deze steun gelijk verdeeld worden over alle wijken van het Gewest.

De Regering zal ervoor zorgen dat de oppositie een minimale vertegenwoordiging krijgt in de raden van bestuur van de openbare instellingen die afhangen van het Gewest.

Het welzijn van de ambtenaren is een belangrijke doelstelling en is ook bevorderlijk voor een efficiënte openbare dienstverlening. De aanwerving van statutaire personeelsleden en de statutarisering van contractuele medewerkers zullen vereenvoudigd worden. Er zal een systeem onderzocht worden om contractuele personeelsleden te bevorderen door verhoging in graad.

De Regering zal omschakelen naar een moderne en duurzame administratie, wat het mogelijk moet maken om nieuwe werkmethode en vernieuwende projecten in te voeren en beter tegemoet te komen aan de behoeften van het personeel.

Plaatselijke besturen

Gewestelijk bestuur en lokaal bestuur zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden binnen eenzelfde Brusselse realiteit. De Regering wil daarom haar steun aan de plaatselijke besturen herbevestigen. Deze besluitvormingsniveaus staan dichtbij de realiteit en de behoeften van de Brusselse burger.

Het is nodig om de huidige institutionele structurering te evalueren. Daarom zal de Regering bij het begin van de legislatuur het startsein geven voor een staten-generaal waarop de steeds terugkerende vragen over de organisatie van de gemeenten, OCMW's, politiezones en het Gewest zonder enig taboe besproken zullen worden. De Regering zal ten laatste tegen september 2021 een verslag opmaken, met een concreet actieplan dat zij vervolgens geleidelijk ten uitvoer zal brengen.

Om het optreden van het Gewest en de gemeenten op regelmatige basis te coördineren, zal een platform « G+ 19 » opgericht worden, dat minstens tweemaal per jaar moet samenkomen.

De lokale mandaten vormen tot slot een schakel met het buurtniveau. De Regering wil deze versterken door middel van een grootschalige hervorming die steunt op het « één mandaat-principe ». De volledige decumul treedt in voege zodra de ordonnantie eind 2020 bekendgemaakt is, zonder afbreuk te doen aan de rechten van de betrokken verkozenen op het moment van de inwerkingtreding. De Regering zal voorstellen om het aantal schepenen in de Brusselse

une juste valorisation du statut des mandataires locaux.

Prévention & Sécurité

La Région, suite à la 6^e réforme de l'Etat, a hérité de compétences de coordination de la prévention et de la sécurité. Elles sont abritées au sein de Bruxelles Prévention & Sécurité (BPS).

Pour améliorer la sécurité des Bruxellois, le Gouvernement renforcera les dispositifs de coordination en matière de politique de sécurité, notamment au travers du Centre de communication et de crise régional. À cet effet, le recours à un commandement unique lors d'événements de grande ampleur sera systématisé.

Le Gouvernement poursuivra la réforme du Service d'Incendie et d'Aide Médicale Urgente de Bruxelles-Capitale, notamment en mettant en œuvre les recommandations adoptées par le Parlement, et en dotant le SIAMU de moyens financiers et humains suffisants. Le Gouvernement poursuivra également la rénovation et le redéploiement de ses casernes.

Le Gouvernement accélérera l'intégration de la vidéo-protection des zones de police, de la STIB et de Bruxelles Mobilité, au sein de la plateforme régionale afin de permettre un fonctionnement optimal de BPS ainsi que du Centre de communication et de crise. L'intégration de la plateforme sera également étendue à d'autres institutions publiques et privées, telles que la SNCB et les centres commerciaux.

Enfin, au travers du PGSP, le Gouvernement fera des politiques de lutte contre les discriminations de toute forme (la langue, la couleur de peau, l'origine, la religion, le sexe, l'orientation sexuelle, l'origine sociale) une priorité. Elles seront au cœur de la formation policière. BPS développera par ailleurs un plan d'action contre le profilage ethnique.

Culture

La vie dans un Bruxelles ouvert et cosmopolite doit s'appuyer sur une politique culturelle, vectrice d'émancipation individuelle et collective, susceptible de démocratiser l'espace social et de réduire les inégalités socio-économiques.

Le Gouvernement formalisera la candidature de Bruxelles comme capitale européenne de la culture 2030, en partenariat avec la Ville et les communes. Cette candidature doit être un moment de mobilisation des énergies créatives

gemeenten te verlagen, maar tegelijk ook het statuut van de plaatselijke mandatarissen op een behoorlijke manier op te waarderen.

Preventie en veiligheid

Het Gewest heeft als gevolg van de zesde staatsherforming bevoegdheden gekregen voor de coördinatie van het preventie- en veiligheidsbeleid. Die bevoegdheden zijn ondergebracht bij Brussel Preventie en Veiligheid (BPV).

Om de veiligheid van de Brusselaars te verbeteren, zal de Regering de instrumenten voor de coördinatie van het veiligheidsbeleid versterken via het gewestelijk communicatie- en crisiscentrum. Zo zal bij grootschalige evenementen systematisch een eenheid van commando zijn.

De Regering zal de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp verder hervormen op basis van de aanbevelingen die goedgekeurd zijn door het Parlement, en de DBDMH daarbij voldoende financiële en personele middelen ter beschikking stellen. De Regering zal ook de kazernes verder renoveren en herstructureren.

De Regering zal de videobescherming van de politiezones, de MIVB en Brussel Mobiliteit versneld integreren in het gewestelijk platform, zodat BPV en het communicatie- en crisiscentrum zo goed mogelijk hun werk kunnen doen. De integratie van het platform zal tevens uitgebreid worden naar andere openbare en private instellingen, zoals de NMBS en de winkelcentra.

Tot slot zal de Regering via het GPVP prioritair werk maken van beleidsinitiatieven ter bestrijding van alle vormen van discriminatie (op basis van taal, huidskleur, herkomst, religie, geslacht, seksuele geaardheid of sociale afkomst). Die moeten centrale aandacht krijgen in de politieopleiding. Verder zal BPV een actieplan tegen etnische profilering uitwerken.

Cultuur

Het leven in een open en kosmopolitische stad als Brussel moet steunen op een cultuurbeleid, dat individuele en collectieve emancipatie in de hand werkt en mogelijkheden biedt om de maatschappelijke ruimte te democratiseren en de sociaal-economische ongelijkheid te verminderen.

De Regering zal Brussel, in samenwerking met de Stad en de gemeenten, formeel voordragen als kandidaat culturele hoofdstad van Europa in 2030. Die kandidatuur moet een aanzet geven om de creatieve krachten te bundelen

et l'occasion de porter une ambition nationale pour la capitale. Le Gouvernement associera largement le secteur culturel à cette initiative.

À cet effet, le Gouvernement poursuivra le projet de création d'une « Ville culturelle » dans l'ancien Garage Citroën de la Place de l'Yser, confié à la Fondation Kanal. Les collaborations initiées seront renforcées en vue de garantir la réalisation du projet et son ouverture sur le quartier et les artistes bruxellois. L'exécution du contrat de gestion du CIVA sera poursuivie en vue de son intégration dans le projet à l'horizon 2023. Le Gouvernement associera l'Etat fédéral et les Communautés dans un partenariat structurel permettant de valoriser ce projet à l'échelle internationale.

La politique de valorisation du patrimoine sera renforcée. Le patrimoine bruxellois est riche et diversifié, tant du point de vue archéologique et architectural, qu'historique, culturel et folklorique ou environnemental. Ce patrimoine constitue autant de repères importants pour les habitants. Il contribue à la convivialité et à l'attractivité de la ville. Les Bruxellois doivent être fiers de leur patrimoine et le Gouvernement entend faire de sa préservation et de sa mise en valeur un axe fort de l'attractivité de Bruxelles au niveau international.

Le Gouvernement déterminera une stratégie de soutien et d'accueil de foires et conventions adaptées au profil de la Région. Le développement d'un centre de convention répondant aux standards internationaux sera poursuivi sur le plateau du Heysel.

Enfin, la Région proposera la création d'une coordination des acteurs de la vie nocturne visant à faciliter le dialogue avec les pouvoirs publics (communes, police, SIAMU, etc.).

Europe & International

Le Gouvernement poursuivra également son travail de défense des intérêts de la Région au sein des différentes politiques européennes. L'accent sera mis de manière systématique sur les enjeux urbains.

Au regard des opportunités et des enjeux que peut offrir un suivi proactif des affaires européennes, la Direction Brussels International (BI) sera renforcée pour porter une attention spécifique aux affaires européennes. Elle sera chargée notamment de l'articulation des différents fonds et instruments financiers européens, en ce compris les fonds FEDER, en vue d'en tirer le meilleur parti, de les intégrer et de les relier aux différentes politiques régionales, com-

en de l'occasion de porter une ambition nationale pour la capitale. Le Gouvernement associera largement le secteur culturel à cette initiative.

Daarbij aansluitend zal de Regering haar plannen om de vroegere Citroëngarage aan het IJzerplein om te vormen tot een « Culturele Stad » voortzetten. Dat project is toevertrouwd aan de Stichting Kanal. Er zal nog sterker samengewerkt worden om het project uit te voeren en ervoor te zorgen dat het zich openlijk richt tot de wijk en de Brusselse kunstenaars. De beheersovereenkomst van het CIVA zal verder uitgevoerd worden tot wanneer het in 2023 opgenomen zal zijn in het project. De Regering zal de federale staat en de Gemeenschappen betrekken bij een structureel partnerschap om dit project internationaal in de kijker te plaatsen.

Het beleid voor de herwaardering van het erfgoed zal versterkt worden. Brussel kan bogen op een rijk en gediversifieerd erfgoed, zowel vanuit een archeologisch en architecturaal als vanuit een historisch, cultureel, folkloristisch of milieukundig oogpunt. Het erfgoed biedt heel wat belangrijke herkenningspunten voor de inwoners. Het maakt de stad gezellig en aantrekkelijk. De Brusselaars moeten trots kunnen zijn op hun erfgoed. Voor de Regering is het zeer belangrijk om dit erfgoed te vrijwaren, zodat ook in het buitenland het imago van aantrekkelijke stad blijft behouden.

De Regering zal een strategie bepalen om beurzen en congressen die afgestemd zijn op het profiel van het Gewest, te ondersteunen en te ontvangen. Op de Heizelvlaakte gaan we verder met de ontwikkeling van een congrescentrum dat voldoet aan de internationale normen.

Tot slot zal het Gewest voorstellen om een coördinatie op gang te brengen tussen de actoren van het nachtleven om de dialoog met de verschillende overheden en diensten (gemeenten, politie, brandweer, enz.) te vergemakkelijken.

Europa & internationaal

De Regering zal ook de belangen van het Gewest in de verschillende Europese beleidsdomeinen blijven behartigen. De klemtoon zal daarbij systematisch gelegd worden op de stedelijke uitdagingen.

Een proactieve opvolging van de Europese aangelegenheden is van groot belang en creëert opportuniteiten. Daarom gaan we de directie Brussels International (BI) versterken en haar bijzondere aandacht laten schenken aan Europese beleidszaken. Zij krijgt meer bepaald de opdracht om de verschillende Europese fondsen en financiële instrumenten, o.a. de EFRO-fondsen, op elkaar af te stemmen om er zoveel mogelijk profijt uit te halen en ze op te nemen in

munautaires et locales mises en œuvre sur le territoire bruxellois.

Le Gouvernement mettra en place un service d'assistance, accessible aux porteurs de projets bruxellois afin de permettre de mieux capter les subsides européens et d'assurer l'équité dans l'accès ou la distribution des fonds européens.

Le Commissariat à l'Europe et aux organisations internationales (CEOI), mandaté par le Gouvernement, poursuivra et renforcera son rôle de support, de facilitateur et d'intermédiaire institutionnel.

Plus particulièrement, le Gouvernement organisera le suivi de la politique commerciale européenne. Cela suppose le renforcement de la Délégation auprès de l'UE chargée de défendre en amont les points de vue de la Région sur les plans économique, environnemental, et social ; ainsi que le rôle de l'Agence de l'entreprise chargée d'une mission d'analyse du secteur économique bruxellois au sens large et des intérêts commerciaux de la Région.

Les accords commerciaux et d'investissements bilatéraux, liant l'Union européenne ou la Belgique, seront conditionnés à la présence de clauses sociales et environnementales comportant des mécanismes de mise en œuvre et de contrôle effectifs. Le Gouvernement veillera à l'inclusion des clauses de respect des droits de l'homme et des normes fondamentales de l'OIT (dont les droits syndicaux du travail). Le Gouvernement exigera également le remplacement du mécanisme actuel de règlement des différends entre les multinationales et les Etats, par l'institution d'une Cour publique et indépendante sur l'investissement. Le Gouvernement soutiendra l'établissement du traité multilatéral contraignant visant à garantir le respect des droits humains par les firmes transnationales, actuellement en négociation à l'ONU.

Le Gouvernement intensifiera sa politique de coopération au développement tout en la ciblant sur ses partenaires, dont les régions de Kinshasa et de Rabat. Les synergies avec les communes, universités et autres partenaires bruxellois seront également encouragées.

Conclusion

Notre conviction est que la Région bruxelloise ne pourra relever les défis qui sont les siens qu'à la condition de poursuivre avec détermination une coopération active entre les institutions et communes bruxelloises, l'Etat fédéral, les Communautés et les Régions. Cette coopération active

en te koppelen aan de verschillende beleidsinitiatieven die het Gewest, de Gemeenschappen en de lokale overheden op het Brusselse grondgebied uitvoeren.

De Regering zal een ondersteunende dienst voor Brusselse projectdragers oprichten. Die moet het mogelijk maken om de Europese subsidies beter binnen te rijven, maar moet ook zorgen voor een billijkere toegang tot en verdeling van de Europese fondsen.

Het Commissariaat voor Europa en de internationale organisaties (CEIO), dat handelt in opdracht van de Regering, zal zijn rol als ondersteunende instantie, facilitator en institutionele bemiddelaar voortzetten en versterken.

De Regering zal in het bijzonder het Europese handelsbeleid opvolgen. Met het oog daarop is het nodig om de delegatie bij de EU die de economische, milieugerelateerde en sociale standpunten van het Gewest in een vroeg stadium moet verdedigen, te versterken. Daarnaast moeten we ook een sterkere rol toedichten aan het Agentschap voor de Onderneming, dat de Brusselse economische sector in de ruime betekenis van het woord en de commerciële belangen van het Gewest moet analyseren.

Aan de bilaterale handels- en investeringsakkoorden met de Europese Unie of België zal de voorwaarde verbonden worden dat zij sociale en milieubepalingen moeten bevatten met effectieve uitvoerings- en controlemechanismen. De Regering zal erop toezien dat hieraan ook bepalingen worden toegevoegd over de naleving van de mensenrechten en de fundamentele normen van de IAO (waaronder de vakbondsrechten van de werknemers). De Regering zal ook eisen om het huidige mechanisme voor geschillenbeslechting tussen multinationals en staten te vervangen door een openbaar en onafhankelijk investeringshof op te richten. De Regering zal haar steun verlenen aan de totstandkoming van een bindend multilateraal verdrag om de eerbiediging van de mensenrechten door multinationale ondernemingen te waarborgen, waarover momenteel in de VN wordt onderhandeld.

De Regering zal haar beleid voor ontwikkelingssamenwerking versterken en richten op haar partners, zoals de regio's Kinshasa en Rabat. Ook synergieën met de gemeenten, universiteiten en andere Brusselse partners zullen worden aangemoedigd.

Besluit

Wij zijn ervan overtuigd dat het Brussels Gewest zijn specifieke uitdagingen enkel behoorlijk tegemoet kan treden op voorwaarde dat het verder op een actieve samenwerking kan bouwen tussen de Brusselse instellingen en gemeenten, de Federale Staat, de Gemeenschappen en de

devra être structurée par des relations bilatérales renforcées et s'exercer dans le cadre d'une nécessaire loyauté fédérale.

La participation de tous les Bruxellois à cette dynamique nouvelle sera la condition de sa réussite. Nous ouvrirons les espaces de la démocratie aux Bruxellois et nous soutiendrons toutes les initiatives qui renforcent l'identité bruxelloise, la cohésion sociale et le sentiment d'appartenance des Bruxellois à leur quartier, à leur commune, et à leur Région.

Cette identité bruxelloise brille par sa résilience et son ouverture au monde. La lutte contre les discriminations, les inégalités et les incivilités seront au cœur d'une politique d'égalité des droits qui garantit à chaque Bruxellois les conditions de son émancipation.

L'accord de majorité que j'ai parcouru avec vous se veut traduire une vision radicale des changements que nous devons opérer. Des changements que nous devons appréhender avec méthode, pour que ceux-ci s'inscrivent dans le réel et contribuent à rendre Bruxelles, notre Région, un territoire à l'image de ses habitants : ouvert et accueillant, dynamique et solidaire, engagé et résilient.

C'est à leur service que nous entendons travailler et c'est la raison pour laquelle j'ai l'honneur, au nom du Gouvernement, de solliciter votre confiance.

Gewesten. Deze actieve samenwerking zal moeten worden gestructureerd door versterkte bilaterale betrekkingen en moet worden uitgeoefend in het kader van een noodzakelijke federale loyaliteit.

De deelname van alle Brusselaars aan deze nieuwe dynamiek zal de voorwaarde zijn voor het succes ervan. Wij geven de Brusselaars de beschikking over de democratische ruimte en zullen daartoe alle initiatieven te steunen die de Brusselse identiteit, de sociale cohesie en de verbondenheid van de Brusselaars met hun wijk, hun gemeente, hun Gewest versterken.

Deze Brusselse identiteit blinkt uit in veerkracht en openheid naar de wereld toe. De strijd tegen discriminatie, ongelijkheid en overlast staat centraal in een beleid van gelijke rechten dat elke Brusselse burger de voorwaarden voor zijn emancipatie garandeert.

Het meerderheidsakkoord dat ik samen met u overlopen heb, is de weergave van een radicale visie op de veranderingen die zich voor ons aandienen. Het zijn veranderingen die wij met methode moeten aanpakken zodat ze aansluiten bij de realiteit en bijdragen tot een Brussels grondgebied dat naar het beeld van zijn inwoners open en gastvrij is, dynamisch en solidair, geëngageerd en veerkrachtig.

Precies voor hen willen wij aan het werk gaan. Daarom heb ik de eer om in naam van de Regering om uw vertrouwen te verzoeken.

ACCORD DE GOUVERNEMENT

Table des matières

PREAMBULE	38
AXE 1: UNE REGION QUI GARANTIT A CHACUN LES CONDITIONS D'UNE VIE CONFORME A LA DIGNITE HUMAINE	45
GARANTIR L'ACCES AU LOGEMENT A UN COUT RAISONNABLE, ET A DES INFRASTRUCTURES PUBLIQUES DE PROXIMITE	45
1. Un plan d'urgence pour la politique sociale du logement	46
2. Une politique de soutien à la qualité et à l'accessibilité du marché locatif	48
3. Une politique innovante d'accès à la propriété ..	50
4. Une politique de revitalisation urbaine centrée sur les quartiers	52
GARANTIR L'ACCES A UN EMPLOI STABLE ET DURABLE POUR TOUS	54
1. Renforcer les politiques croisées emploi-formation-enseignement	54
2. La garantie d'une solution pour tous les chercheurs d'emploi	56
3. Une politique publique visant à soutenir l'emploi durable et de qualité	58
4. Une politique d'emploi inclusive	59
5. La formation professionnelle, levier essentiel d'une politique d'emploi efficace	60
GARANTIR L'ACCES A LA SANTE ET LUTTER CONTRE LES INEGALITES	63
1. Décloisonner les institutions pour assurer la cohérence des politiques	64
2. Lutter efficacement contre les inégalités et la pauvreté	65

REGEERAKKOORD

Inhoudstafel

INLEIDING	38
EERSTE PIJLER: EEN GEWEST WAAR IEDEREEN WAARDIG KAN LEVEN	45
.....	45
WAARBORGEN DAT IEDEREEN KAN WONEN TEGEN EEN REDELIJKE PRIJS EN MET OPENBARE VOORZIENINGEN IN DE BUURT.	45
1. Een noodplan voor het sociale huisvestingsbeleid	46
2. Een ondersteunend beleid voor de kwaliteit en de toegankelijkheid van de huurmarkt ;	48
3. Een vernieuwend eigendomsverwervingsbeleid	50
4. Een stadsvernieuwingsbeleid waarin de wijk centraal staat	52
IEDEREEN DE TOEGANG TOT STABIEL EN DUURZAAM WERK WAARBORGEN	54
1. De gekruiste beleidsinitiatieven werk-opleiding-onderwijs versterken	54
2. De gewaarborgde oplossing voor alle werkzoekenden	56
3. Een overheidsbeleid ter ondersteuning van duurzame kwaliteitsjobs	58
4. Een inclusief tewerkstellingsbeleid	59
5. Beroepsopleiding als essentiële hefboom van een efficiënt tewerkstellingsbeleid	60
DE TOEGANG TOT DE GEZONDHEIDSZORG WAARBORGEN EN ONGELIJKHEID AAN-PAKKEN	63
1. De instellingen uit hun comfortzone halen voor meer samenhang in het beleid	64
2. Efficiënt de strijd aanbinden met ongelijkheid en armoede	65

3. L'accès universel aux soins de santé	68	3. Universele toegang tot gezondheidszorg.....	68
4. Soutenir les personnes dépendantes ou en perte d'autonomie.....	71	4. Steun verlenen aan afhankelijke personen of mensen met een verminderde zelfredzaamheid .	71
5. Structurer une réponse adaptée à certains publics spécifiques	74	5. Aangepaste antwoorden formuleren voor specifieke doelgroepen	74
GARANTIR L'EGALITE DES DROITS ET LUTTER EFFICACEMENT CONTRE LES DISCRIMINATIONS	77	GELIJKE RECHTEN WAARBORGEN EN DISCRIMINATIE DOELTREFFEND BESTRIJDEN	77
1. L'égalité des chances comme outil transversal de lutte contre les discriminations.....	77	1. Gelijke kansen als transversaal instrument in de strijd tegen discriminatie	77
2. Renforcer l'obligation de signalement, la connaissance des droits du citoyen et la poursuite des plaintes	78	2. Versterking van de meldingsplicht, de kennis van de rechten door de burgers en de vervolging van klachten.....	78
3. Une approche transversale et ambitieuse pour garantir les droits des femmes.....	79	3. Een transversale en ambitieuze aanpak om de rechten van vrouwen te waarborgen.....	79
4. Miser sur l'éducation, la culture et la cohésion sociale.....	81	4. Inzetten op opvoeding, cultuur en sociale cohesie.....	81
GARANTIR LES CONDITIONS D'UN ENSEIGNEMENT ACCESSIBLE, ADAPTE AUX REALITES BRUXELLOISES	82	DE VOORWAARDEN GARANDEREN VOOR TOEGANKELIJK ONDERWIJS AANGEPAST AAN DE REALITEIT VAN BRUSSEL.....	82
1. Répondre au défi démographique : créer de nouvelles écoles, rénover les écoles en déficit d'image et les ouvrir sur le quartier	82	1. Inspelen op de demografische uitdaging : nieuwe scholen creëren, scholen met een gebrekkig imago renoveren en ze openstellen voor de buurt	82
2. Soutenir l'accrochage scolaire des jeunes en difficultés et lutter contre la ségrégation scolaire	8	2. Voorkomen dat jongeren in moeilijkheden afhaken op school en de strijd tegen schoolsegregatie	84
3. Combattre la pauvreté et la déprivation des enfants	85	3. Bestrijding van armoede en ontbering bij kinderen.....	85
4. Révolutionner l'apprentissage des langues	85	4. Een omwenteling teweegbrengen in het taal-onderricht	85
5. Une approche spécifique de la petite enfance	86	5. Een specifieke benadering van de opvang voor jonge kinderen.....	86
AXE 2 : UNE REGION QUI INSCRIT SON DEVELOPPEMENT ECONOMIQUE ET SOCIAL DANS UNE TRANSITION ENVIRONNEMENTALE DE REFERENCE A HORIZON 2050	88	TWEDE PIJLER : EEN GEWEST DAT ZIJN ECONOMISCHE EN SOCIALE ONTWIKKELING KADERT IN EEN ECOLOGISCHE MODELTRANSITIE DIE TEGEN 2050 MOET PLAATSVINDEN	88

L'INNOVATION ECONOMIQUE AU SERVICE DE LA TRANSITION	88	ECONOMISCHE INNOVATIE TEN DIENSTE VAN DE TRANSITIE	88
1. Soutenir l'économie circulaire, l'agriculture et l'industrie urbaines.....	90	1. De circulaire economie, de stadslandbouw en de stedelijke industrie ondersteunen	90
2. Une ambition « smart city » pour Bruxelles.....	94	2. De ambitie om van Brussel een « smart city » te maken	94
3. Une politique de recherche et d'innovation au bénéfice d'un progrès social, climatique et économique	96	3. Een onderzoeks- en innovatiebeleid dat meehelpt om de maatschappij, het klimaat en de economie te laten vooruitgaan	96
4. Un soutien au dynamisme économique durable de Bruxelles et à ses entrepreneurs	98	4. De duurzame economische dynamiek en de ondernemers in Brussel ondersteunen.....	98
5. Une économie intégrée dans le tissu urbain : soutien à l'artisanat, aux commerces de proximité et à l'économie sociale et collaborative.....	100	5. Een economie die geïntegreerd is in het stadsweefsel : steun voor de ambachten, de buurtwinkels en de sociale en de deeleconomie	100
6. Une économie tournée vers l'international	102	6. Een internationaal gerichte economie	102
UNE POLITIQUE DE MOBILITE AU SERVICE DES BRUXELLOIS ET DE LEUR QUALITE DE VIE.....	104	EEN MOBILITEITSBELEID TEN DIENSTE VAN DE BRUSSELAARS EN HUN LEVENSKWALITEIT.....	104
1. Une politique de mobilité qui favorise les modes actifs	105	1. Een mobiliteitsbeleid dat actieve verplaatsingswijzen bevordert.....	105
2. Une offre de transports publics forte et accessible.....	108	2. Een sterk en toegankelijk openbaar vervoersaanbod.....	108
3. Une fiscalité automobile qui contribue à un changement des mentalités.....	112	3. Een verkeersbelasting die bijdraagt tot een mentaliteitsverandering	112
4. Une vision métropolitaine de la mobilité, partagée par le monde économique et les autres pouvoirs publics	113	4. Een grootstedelijke visie op mobiliteit die gedeeld wordt door de economische wereld en de andere overheden.....	113
5. Une gestion dynamique du stationnement et de la coordination des chantiers.....	115	5. Een dynamisch beheer inzake parkeren en coördinatie van de werven.....	115
FACE A L'ENJEU CLIMATIQUE : UNE POLITIQUE DE DEVELOPPEMENT TERRITORIAL ET D'ENVIRONNEMENT INTEGREE.....	117	DE KLIMAATUITDAGING: EEN GEÏNTEGREERD TERRITORIAAL ONTWIKKELINGS- EN MILIEUBELEID	117
1. Connaissance, coordination des acteurs et participation au service de la planification territoriale.....	118	1. Kennis, coördinatie van de actoren en participatie in dienst van de territoriale planning	118

2. Un développement prioritaire des zones stratégiques.....	120	2. Prioritaire ontwikkeling van de strategische zones.....	120
3. Une politique d'urbanisme au service de la qualité de vie des Bruxellois	121	3. Een stedenbouwbeleid in dienst van de levenskwaliteit van de Brusselaars.....	121
4. La qualité de vie des Bruxellois au centre des priorités.....	125	4. De levenskwaliteit van de Brusselaars als centrale prioriteit	125
UNE STRATEGIE ENERGETIQUE QUI S'APPUIE SUR LA RENOVATION DU BATI ET LA PRODUCTION D'ENERGIE RENOUVELABLE.....	129	EEN ENERGIESTRATEGIE DIE STEUNT OP DE RENOVATIE VAN GEBOUWEN EN DE PRODUCTIE VAN HERNIEUWBARE ENERGIE	129
1. Une stratégie de rénovation durable du bâti bruxellois.....	129	1. Een strategie voor de duurzame renovatie van de gebouwen in Brussel	129
2. Protection du consommateur et renforcement du caractère public de la politique de l'énergie et de l'eau.....	132	2. Consumentenbescherming en versterking van het publieke karakter van het energie- en waterbeleid	132
UNE POLITIQUE PUBLIQUE DE PROPETE ET DE COLLECTE DES DECHETS QUI FAVORISE LA REDUCTION, LE REEMPLOI ET LE RECYCLAGE.....	134	EEN OPENBAAR NETHEIDS- EN INZAMELINGS-BELEID DAT INZET OP DE VERMINDERING, EN DE RECYCLAGE VAN AFVAL.....	134
AXE 3 : UNE REGION A L'IDENTITE FORTE, OUVERTE AU MONDE, QUI RENFORCE SES SERVICES AUX CITOYENS DANS UNE LOGIQUE DE LISIBILITE ET DE PROXIMITE DE SES INSTITUTIONS	139	DERDE PIJLER : EEN GEWEST MET EEN STERKE IDENTITEIT EN EEN OPEN BLIK OP DE WERELD, DAT ZIJN DIENSTVERLENING AAN DE BURGERS VERSTERKT DOOR TE STREVEN NAAR OVERZICHTELIJKE INSTELLINGEN DIE DICHTBIJ DE MENSEN STAAN	139
UNE REGION AUX INSTITUTIONS RENFORCEES	139	EEN GEWEST MET STERKERE INSTELLINGEN	139
1. Un décloisonnement des institutions politiques.	139	1. Een wisselwerking tussen de beleidsinstellingen	139
2. Une Région moteur du fédéralisme de coopération.....	140	2. Een Gewest dat de motor is van het samenwerkingsfederalisme.....	140
3. Un processus de prise de décision participatif et inclusif.....	140	3. Een participatief en inclusief besluitvormings-proces	140
4. Une simplification administrative au bénéfice des citoyens et personnes morales.....	141	4. Een administratieve vereenvoudiging waar burgers en rechtspersonen wel bij varen	141
5. Une transparence accrue et des mesures de contrôle renforcées	142	5. Een grotere transparantie en scherpere controlemaatregelen	142
6. Une fonction publique régionale forte	144	6. Een sterk gewestelijk openbaar ambt.....	144

UNE REGION QUI APPUIE SON ACTION SUR LES POUVOIRS LOCAUX.....	146	EEN GEWEST DAT HANDELT MET DE STEUN VAN DE PLAATSELIJKE BESTUREN.....	146
1. Des communes efficaces au service du citoyen	146	1. Efficiënte gemeenten ten dienste van de burger.	146
2. Une réforme de la gouvernance locale pour viser une meilleure complémentarité entre le niveau communal et régional.....	148	2. Een hervorming van het plaatselijk bestuur om het gemeentelijk en het gewestelijk niveau meer complementair te maken	148
3. Assurer la confiance et la transparence	148	3. Vertrouwen en transparantie waarborgen.....	148
4. Un financement juste, transparent et adapté aux réalités bruxelloises.....	149	4. Een rechtvaardige en transparante financiering die aangepast is aan de Brusselse realiteit.....	149
5. Une fonction publique locale renforcée	150	5. Een sterker plaatselijk openbaar ambt.....	150
6. Une politique coordonnée de prévention et de sécurité	151	6. Een gecoördineerd preventie- en veiligheidsbe- leid.....	151
UNE REGION, ACTEUR DE LA SCENE EUROPEENNE ET INTERNATIONALE.....	154	EEN GEWEST DAT MEESPEELT OP HET EUROPESE EN INTERNATIONALE TONEEL ...	154
1. Bruxelles, Capitale de la Culture 2030.....	154	1. Brussel, Culturele Hoofdstad 2030	154
2. Bruxelles, destination Capitale.....	156	2. Brussel, hoofdstedelijke bestemming.....	156
3. Une ambition européenne pour la Région de Bruxelles-Capitale.....	157	3. Een Europese ambitie voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.....	157
4. Une Région écoutée sur le plan international.....	159	4. Een Gewest dat zich internationaal laat horen ...	159

PREAMBULE

Il y a trente ans, la loi spéciale du 12 janvier 1989 portait l'avènement de Bruxelles comme région à part entière. Notre espace de vie se voyait, ainsi, doté d'institutions propres destinées à servir ses habitants et à répondre à leurs besoins.

L'émancipation de ce territoire devenu Région devait permettre le déploiement de politiques publiques fortes pour répondre aux enjeux sociaux, économiques et environnementaux, spécifiques à un contexte exclusivement urbain, auxquels Bruxelles était confrontée.

Au fil des années, la stabilité des institutions bruxelloises a permis que les enjeux liés à la croissance démographique, à la précarité et à l'exclusion sociale, à l'environnement, au développement territorial et économique, soient progressivement pensés de façon plus transversale et cohérente, dans l'intérêt des Bruxellois. La Région bruxelloise a ainsi orienté ses politiques en défendant, au travers de son Plan régional de développement durable, une vision intégrée des enjeux urbains à travers une politique ambitieuse de développement territorial déclinée aux différentes échelles que constituent les quartiers, les communes et la métropole.

Les défis sociaux et environnementaux actuels invitent le Gouvernement à franchir une nouvelle étape décisive dans la mise en œuvre de politiques décloisonnées.

C'est une telle approche que le présent Gouvernement entend consolider: inscrire les différentes mesures thématiques et objectifs stratégiques dans une vision politique cohérente à l'échelle de la Région qui, forte de l'apport de la société civile, mise sur l'émancipation de tous les Bruxellois, tout au long de la vie, grâce à l'accès à un logement, à un emploi de qualité, à des soins de santé accessibles, à un cadre de vie sain et convivial ainsi qu'à des infrastructures publiques et de transport à proximité.

Plus largement, les défis imposés par l'urgence climatique exigent des autorités politiques des réponses concrètes et collectives. Compte tenu des enjeux environnementaux et de santé publique auxquels nous sommes confrontés, les attentes sont légitimement importantes. Des mesures solidaires et des changements radicaux, qui s'inscrivent dans une réflexion à long terme, sont indispensables dans tous les secteurs et dans chaque domaine de compétence régional.

De ce point de vue, les politiques environnementales, si elles sont nécessaires, ne sont plus, à elles seules, suffisantes.

INLEIDING

Dertig jaar geleden werd Brussel door de bijzondere wet van 12 januari 1989 een volwaardig gewest. Onze stad kreeg dus eigen instellingen om op maat van haar inwoners te besturen.

De ontvoogding liet het kersverse Gewest toe een sterk overheidsbeleid te voeren om een antwoord te bieden op de specifieke sociale, economische en ecologische uitdagingen in een volledig stedelijke omgeving, Brusselse uitdagingen.

Dankzij hun stabiliteit waren de Brusselse instellingen in de loop der jaren in staat om op een steeds transversalere en coherentere wijze in te spelen op de uitdagingen van bevolkingsgroei, kansarmoede en sociale uitsluiting, het milieu en territoriale en economische ontwikkeling. Het belang van de Brusselaars stelden ze daarbij steevast voorop. Zo stemde het Brussels Gewest zijn beleidsvoering af op het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling, dat uitgaat van een geïntegreerde visie op de stedelijke uitdagingen door op verschillende niveaus (wijken, gemeenten en grootstad) een ambitieus territoriaal ontwikkelingsbeleid na te streven.

De huidige sociale en ecologische uitdagingen doen de Regering nieuwe beslissende stap zetten voor een overkoepelend beleid.

Dit is de aanpak: de verschillende thematische maatregelen en strategische doelstellingen kaderen in een coherente gewestelijke beleidsvisie, die met een grote inbreng van het maatschappelijk middenveld alle Brusselaars versterkt door hen van wieg tot rusthuis toegang te bieden tot huisvesting, kwaliteitsvolle werkgelegenheid, betaalbare gezondheidszorg, een gezonde en aangename leefomgeving, openbaar vervoer en infrastructuur.

De urgentie van de klimaatcrisis verplicht het politieke bestuur om concreet en collectief actie te ondernemen. De verwachtingen zijn voor het milieu en de volksgezondheid zijn vandaag terecht hooggespannen. Voor alle sectoren en in alle bevoegdheidsdomeinen van het Gewest dringen zich solidaire maatregelen en ingrijpende veranderingen op, ingebed in een langetermijnvisie.

Een milieubeleid is in dat opzicht noodzakelijk, maar niet langer voldoende op zich.

Le Gouvernement entend répondre de façon ambitieuse aux objectifs européens et aux engagements pris lors de l'Accord de Paris, en portant une politique climatique juste et proactive.

Il développera, à cet effet, une approche systémique, structurelle et structurante. L'ensemble des leviers régionaux seront mobilisés pour établir une nouvelle gouvernance climatique et faire de ces enjeux et ceux liés à la biodiversité un traceur des décisions régionales.

La Région se dotera d'une stratégie à long terme basée sur des objectifs contraignants et un cadre d'évaluation encadré par une « Ordonnance bruxelloise pour le Climat », afin que Bruxelles s'engage comme une Région « bas carbone ». Ceci impliquera de renforcer les engagements intermédiaires et les mesures actuellement inscrits dans la contribution bruxelloise au Plan national énergie-climat (PNEC), pour atteindre, dès 2030, au minimum 40 % de réduction des émissions de gaz à effet de serre par rapport à 2005 et contribuer autant que possible à la rehausse des objectifs de l'Union européenne à cette échéance.

Compte tenu des défis et des opportunités que représentent de tels efforts dans une zone aussi dense et urbanisée, le Gouvernement s'engage à approcher l'objectif européen de neutralité carbone à l'horizon 2050.

Par ailleurs, afin de réduire notre empreinte carbone réelle, un cadre de réduction des émissions indirectes sera intégré à la politique climatique régionale. Ceci permettra d'assurer une cohérence dans la lutte contre le changement climatique, de même que de se montrer solidaire des autres régions et territoires dont nous dépendons. Le Gouvernement s'inscrira dans un objectif comparable à celui des émissions directes à l'horizon 2050.

Un tel enjeu ne peut trouver de solution que s'il repose sur une vision partagée par les Bruxellois. À cet effet, le Gouvernement initiera un débat public, associant les citoyens bruxellois, les acteurs économiques, sociaux et institutionnels, les initiatives de transition et les pouvoirs locaux autour d'une vision « bas carbone » pour Bruxelles à l'horizon 2050.

Le Gouvernement appuiera également son action sur l'expertise scientifique. Un comité d'évaluation interdisciplinaire et indépendant, composé d'experts scientifiques, sera institué au sein du Conseil de l'environnement et sera chargé de remettre annuellement un rapport au Parlement sur l'état des politiques publiques en matière de stratégie climatique et de biodiversité régionale.

Dès le début de la législature, le Gouvernement intégrera une contribution aux priorités climatiques dans les notes

De Regering wil met veel ambitie tegemoetkomen aan de Europese doelstellingen en aan de verbintenissen van het Akkoord van Parijs door een rechtvaardig en proactief klimaatbeleid te voeren.

Ze ontwikkelt daarvoor een systemische, structurele en structurerende aanpak. Het Gewest zal alle beschikbare hefboomen benutten om een nieuw klimaatbeleid uit te stippelen en in al zijn beslissingen rekening houden met de uitdagingen op het vlak van klimaat en biodiversiteit.

Het Gewest werkt een langetermijnstrategie uit met bindende doelstellingen en voert een evaluatiekader in op basis van een 'Brusselse ordonnantie voor het klimaat'. Daarmee engageert Brussel zich als 'koolstofarm' Gewest. Dit houdt in dat we de tussentijdse verbintenissen en de huidige maatregelen die opgenomen zijn in de Brusselse bijdrage aan het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) versterken om de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met minstens 40 % te verminderen ten opzichte van 2005 en tegen die tijd zoveel mogelijk bij te dragen aan een verhoging van de doelstellingen van de Europese Unie.

Rekening houdend met de uitdagingen en kansen die in een sterk verdicht en verstedelijkt gebied met dergelijke inspanningen gepaard gaan, verbindt de Regering zich ertoe de Europese doelstelling voor koolstofneutraliteit te benaderen tegen 2050.

Om onze reële koolstofvoetafdruk te verminderen, zal het gewestelijk klimaatbeleid ook een onderdeel bevatten over de beperking van de onrechtstreekse uitstoot. Zo willen we zorgen voor samenhang in de strijd tegen de klimaatverandering. Ook stellen we ons op die manier solidair op tegenover de andere gewesten. De Regering streeft een doelstelling na die vergelijkbaar is met die voor de rechtstreekse uitstoot tegen 2050.

Een oplossing is pas mogelijk als zij gebaseerd gedeeld en gedragen is door de Brusselaars. Daarom zal de Regering samen met Brusselse burgers, de economische, sociale en institutionele spelers, de initiatieven die werken rond transitie en de plaatselijke besturen een maatschappelijk debat opstarten over de visie om van Brussel tegen 2050 een « koolstofarme » stad te maken.

De Regering baseert haar beleid ook op wetenschappelijke expertise. De Raad voor het Leefmilieu krijgt een onafhankelijk interdisciplinair evaluatiecomité met wetenschappelijke experts. Dat comité bezorgt het Parlement jaarlijks een verslag met de stand van zaken met betrekking tot de klimaatstrategie en de gewestelijke biodiversiteit.

Van bij het begin van de legislatuur zal de Regering een bijdrage tot de klimaatprioriteiten opnemen in de oriënta-

d'orientation et lettres d'orientation de chaque ministre et de chaque organisme public et ainsi que dans les objectifs assignés aux fonctionnaires dirigeants.

Chaque nouveau quartier ou projet de développement urbain de grande ampleur sera pensé et réalisé comme un quartier durable, apprécié sur la base du référentiel bruxellois du même nom, en intégrant les objectifs climatiques à long terme et une ambition de durabilité forte.

La Région mettra la transition au centre de sa stratégie économique et orientera progressivement tous les outils de soutien économique vers des modèles de production décarbonés, vers l'économie circulaire et régénérative, vers l'entrepreneuriat social et démocratique et vers la digitalisation de l'économie.

Pour atteindre ces objectifs, le Gouvernement veillera à l'affectation et l'activation effective de l'ensemble des moyens du Fonds climat et des fonds budgétaires soutenant la transition climatique.

Enfin, la Région se dotera d'une stratégie d'adaptation urbaine anticipant les conséquences des dérèglements climatiques et des risques environnementaux, économiques et sociaux qui en découlent.

Le Gouvernement poursuivra les politiques visant à l'apaisement et à l'amélioration du cadre de vie des quartiers, afin de garantir à chaque citoyen l'accès à des infrastructures et des commerces de proximité de qualité, à des espaces verts et des espaces publics où il fait bon vivre, en sécurité. Les outils pour y parvenir seront coordonnés entre instances compétentes afin de garantir les effets leviers indispensables à la réussite des projets.

Les projets de développement territorial devront notamment intégrer la bonne gestion des eaux, la création d'îlots de fraîcheur, la réduction de l'emprise de la voiture au profit des autres modes de déplacement et l'augmentation de la biodiversité.

Cette législature sera également une période cruciale pour l'ensemble des régions du pays, appelées à réaliser leur autonomie budgétaire avec la fin du mécanisme de solidarité nationale prévue en 2025.

Il est donc primordial que le Gouvernement renforce l'économie régionale, augmente le taux d'emploi, poursuive ses investissements stratégiques et renforce la gouvernance publique.

tienota's en -brieven van elke minister en elke openbare instelling en in de doelstellingen die aan de leidende ambtenaren worden opgelegd.

Elke nieuwe wijk en alle grootschalige stadsontwikkelingsprojecten zullen ontworpen en uitgevoerd worden als duurzame wijk, beoordeeld op basis van het Brusselse referentiesysteem, met klimaatdoelstellingen op lange termijn en een sterke ambitie op vlak van duurzaamheid.

Daartoe zal het Gewest de transitie centraal stellen in zijn economische strategie en zal het geleidelijk alle economische ondersteuningsinstrumenten richten op koolstofarme productiemodellen, op de circulaire en regeneratieve economie, op sociaal en democratisch ondernemerschap en op de digitalisering van de economie.

Om deze doelen te bereiken zal de Regering natuurlijk waken over de bestemming en de effectieve besteding van alle middelen van het Klimaatfonds en van de begrotingsmiddelen die zijn bestemd voor de klimaattransitie.

Ten slotte zal het Gewest een stedelijke adaptatiestrategie uittekenen die anticipeert op klimaatverandering en de economische, sociale en milieurisico's die daaruit voortvloeien.

De regering zal een beleid voeren dat erop gericht is de levensomstandigheden in de wijken rustiger te maken en te verbeteren, om elke burger toegang te garanderen tot een goede infrastructuur en tot buurtwinkels, groene en openbare ruimten waar het veilig en goed om leven is. De instrumenten om dit te bereiken zullen worden gecoördineerd tussen de bevoegde autoriteiten om de hefboomeffecten te garanderen die essentieel zijn voor het welslagen van de projecten.

De projecten voor territoriale ontwikkeling moeten een goed waterbeheer, de aanleg van verfrissingseilanden, de vermindering van het autogebruik ten gunste van andere vervoerswijzen en de toename van de biodiversiteit integreren.

Deze legislatuur wordt ook een cruciale periode voor de gewesten omdat zij hun begrotingsautonomie vorm moeten geven. Het mechanisme van nationale solidariteit loopt af in 2025.

Het is daarom van essentieel belang dat de regering de gewestelijke economie versterkt, de werkgelegenheidsgraad verhoogt, haar strategische investeringen voortzet en het openbaar bestuur versterkt.

En effet, une économie régionale créative, innovante et forte soutient la création d'emplois au bénéfice des Bruxellois, renforce l'attractivité de la ville et constitue un atout pour maintenir les forces vives sur son territoire et attirer les talents de demain. L'accès à la propriété immobilière devra s'en voir davantage facilité afin d'ancrer durablement la classe moyenne au sein de la Région.

Par un soutien renforcé aux entreprises, petites et moyennes, et par le développement d'une économie plus circulaire, orientée vers les technologies nouvelles, plus économe en ressources, et par la recherche de la satisfaction des besoins locaux, nous contribuerons à augmenter l'emploi des Bruxellois en ciblant les dispositifs de formation professionnelle et d'enseignement en général, qui sont les premiers vecteurs de cohésion et d'émancipation sociales.

Si la VI^e Réforme de l'Etat et le refinancement des institutions bruxelloises ont permis d'accroître l'autonomie de gestion et la capacité d'investissements nécessaires pour faire face aux défis structurels de notre région, il est primordial que les pouvoirs publics poursuivent, sous cette législature, une politique ambitieuse d'investissements stratégiques.

Cette politique doit être soutenue par des réformes structurantes qui lui assurent les moyens nécessaires à une transition qui rencontre les défis sociaux et environnementaux et des objectifs économiques à l'horizon 2025.

Le Gouvernement fixera, dès l'élaboration du premier budget, un Plan régional d'investissements stratégiques 2020-2025. Sur cette base, la possibilité de considérer une partie de ses investissements stratégiques comme exclus de la trajectoire budgétaire sera maintenue et évaluée chaque année, dans le cadre de l'élaboration du programme de stabilité.

La Région entend ainsi maintenir une trajectoire budgétaire stable, qui garantisse un équilibre structurel sans que la charge fiscale globale n'augmente à l'égard des ménages bruxellois. Il s'agit, au-delà du pouvoir d'achat de la génération actuelle, de veiller également à celui des générations futures.

C'est la raison pour laquelle le Gouvernement se fixera un objectif de monitoring des dépenses structurelles. Les moyens ainsi dégagés seront réorientés dans les politiques d'investissements stratégiques et prioritaires.

Non seulement les politiques régionales feront l'objet d'une évaluation en termes d'impact et de performance,

Een creatieve, innoverende en sterke gewestelijke economie ondersteunt de creatie van werkgelegenheid ten voordele van de Brusselaars, verhoogt de aantrekkelijkheid van de stad en is een troef voor het behoud van de bestaande trekkers op haar grondgebied en het aantrekken van de talenten van morgen. De toegang tot vastgoed zal verder moeten worden vergemakkelijkt om de middenklasse op een duurzame manier te verankeren in het Gewest.

Door meer steun te geven aan het kleine en middelgrote ondernemingen en door een kringlooeconomie te ontwikkelen die meer gericht is op nieuwe technologieën en een efficiënter gebruik van de hulpbronnen, en door te proberen tegemoet te komen aan de lokale behoeften, zullen we bijdragen tot een grotere werkgelegenheid voor de Brusselaars door ons te richten op beroepsopleiding en onderwijs in het algemeen, die de belangrijkste vectoren van sociale cohesie en empowerment zijn.

De zesde staatshervorming en de herfinanciering van de Brusselse instellingen zorgden voor een uitbreiding van de beheersautonomie en de investeringscapaciteit die noodzakelijk zijn om de structurele uitdagingen van ons Gewest op te vangen. Daarom is het essentieel dat de overheid tijdens deze legislatuur verdergaat met een ambitieus strategisch investeringsbeleid.

Dit beleid moet ondersteund worden met structurende hervormingen die de middelen garanderen voor een transitie die tegemoetkomt aan de sociale en milieu-uitdagingen en de economische doelstellingen tegen 2025.

De Regering stelt bij de uitwerking van de eerste begroting een Gewestelijk Plan voor Strategische Investerings 2020-2025 vast. Op basis daarvan blijft de mogelijkheid bestaan om een deel van deze strategische investeringen buiten het begrotingstraject te houden jaarlijks te evalueren bij de uitwerking van het stabiliteitsprogramma.

Het Gewest wil hiermee een stabiel begrotingstraject aanhouden dat instaat voor een structureel evenwicht, maar dat de globale fiscale druk voor de Brusselse gezinnen niet verhoogt. Het gaat immers niet enkel over de koopkracht van de huidige generatie, maar ook die van de toekomstige.

Daarom zal de Regering zichzelf een monitoring van de structurele uitgaven opleggen. De middelen die hiermee vrijkomen, worden geheroriënteerd naar strategische en prioritaire investeringsinitiatieven.

Niet alleen zal het gewestelijke beleid worden geëvalueerd in termen van impact en prestaties, maar

mais le fonctionnement des institutions régionales et l'adéquation entre leurs missions et les résultats atteints seront évaluées à intervalles réguliers.

Le Gouvernement mettra en place une gouvernance publique exemplaire qui doit se traduire par un monitoring budgétaire renforcé offrant ainsi à la Région les garanties pour répondre à ses défis. Suivant cette idée, un comité chargé de piloter le Plan régional d'investissements stratégiques – en coordonnant l'ensemble des plans pluriannuels d'investissements – sera mis en place. Un rapport semestriel sera rendu au Gouvernement afin d'orienter sa politique tout au long de l'année.

Afin d'optimiser les services rendus aux citoyens, un véritable partenariat stratégique sera conclu entre la Région et les communes, dans un cadre d'autonomie et de collaboration réciproques. Plus largement, une réflexion sans tabou aboutira au renforcement de la structuration institutionnelle.

En s'appuyant sur une concertation sociale forte, ces réformes devront viser à lutter plus efficacement contre l'exclusion et l'isolement, soutenir la politique climatique, tout en favorisant le maintien et l'attraction d'une classe moyenne active et dynamique sur le territoire bruxellois.

Garantir l'accès au logement, à l'emploi ou à la santé constitue l'exigence première du Gouvernement dès lors qu'un Bruxellois sur trois vit actuellement sous le seuil de pauvreté. Bruxelles connaît aujourd'hui encore une situation économique discordante entre sa position de poumon économique et ses réalités sociales.

De là s'établit un double constat : d'une part, les richesses produites à Bruxelles ne bénéficient pas suffisamment aux Bruxellois ; d'autre part, Bruxelles connaît une dualisation marquée au sein de sa population, avec une frange particulièrement fragilisée que sont les femmes et les personnes âgées isolées.

Si l'on doit se réjouir du dynamisme économique bruxellois et le soutenir, il faut redoubler d'efforts pour prendre efficacement en main les situations de précarité. À cet égard, seule une action publique forte peut espérer endiguer les facteurs de reproduction des inégalités et ses conséquences sur le bien-être de tous.

C'est pourquoi la question de la lutte contre la pauvreté et les inégalités sociales sera également appréhendée de façon transversale par le Gouvernement, en s'appuyant sur une analyse d'impact des réformes envisagées à l'égard des déterminants de la pauvreté et de la santé.

ook het functioneren van de gewestelijke instellingen en de doelmatigheid van hun taken en de bereikte resultaten zullen regelmatig worden geëvalueerd.

De regering bouwt een voorbeeldig bestuur uit wat moet blijken uit een versterkte begrotingsmonitoring die het Gewest garandeert dat het zijn uitdagingen kan waarmaken. Vanuit dat oogpunt zal een comité worden opgericht, belast met de sturing van het Gewestelijk Plan voor Strategische Investeringsplannen en daarmee de coördinatie van alle meerjarige investeringsplannen. Om de vier maanden zal hierover verslag worden uitgebracht bij de Regering zodat zij haar beleid in de loop van het jaar kan bijsturen.

Om de dienstverlening aan de burgers te optimaliseren, zal er een echt strategisch partnerschap worden gesloten tussen het Gewest en de gemeenten, in een kader van wederzijdse autonomie en samenwerking. Meer in het algemeen zal een reflectie zonder taboes leiden tot een versterking van de institutionele structuur.

Voortbouwend op een sterk sociaal overleg zorgen deze hervormingen voor meer efficiëntie in de strijd tegen uitsluiting en isolement, een sterk klimaatbeleid en tegelijk zorgen ze voor het behouden en het aantrekken van een actieve en dynamische middenklasse binnen Brussel.

Eén van de drie Brusselaars leeft onder de armoededrempel. Het blijft daarom een prioriteit van de Regering om wonen, werken en zorg toegankelijk te maken voor iedereen, zonder onderscheid. Ook vandaag nog staat de positie van Brussel als economische motor van het land in schril contrast met de sociale realiteit.

Dat leidt tot een dubbele vaststelling : enerzijds komt de welvaart die in Brussel geproduceerd wordt onvoldoende terecht bij de Brusselaars zelf, anderzijds kent de Brusselse bevolking grote ongelijkheid, waarbij alleenstaande vrouwen en bejaarden als eersten in de kou blijven staan.

Het optimisme over de Brusselse economische dynamiek is terecht en verdient verdere steun. Maar er zijn grotere inspanningen nodig om de kansarmoede efficiënt aan te pakken. Enkel een sterk overheidsoptreden kan de factoren die telkens weer leiden tot ongelijkheid en het impact op ons welzijn een halt toeroepen.

Daarom zal de bestrijding van armoede en sociale ongelijkheid ook transversaal door de Regering worden aangepakt, op basis van een impactanalyse van de geplande hervormingen op armoede en gezondheid.

Par ailleurs, dans ce domaine tout comme en matière d'aide et de soins, une meilleure coordination entre l'ensemble des acteurs et la prise en compte du territoire et de la réalité des quartiers, permettra de mieux organiser les services déployés par rapport aux besoins rencontrés, dans un souci d'efficacité et d'accessibilité tant physique que financière.

À l'échelle du territoire bruxellois, les réponses pertinentes aux enjeux sociaux, environnementaux et économiques sont multiples et transversales. Le citoyen, quant à lui, ne peut souffrir d'une division institutionnelle.

Nous entendons, dès lors, mobiliser les nouvelles compétences relevant tant de la Région que de la Commission communautaire commune, les exercer dans une approche intégrée et renforcée, et établir nos priorités de manière croisée en partenariat avec les Commissions communautaires.

Le présent accord de majorité présente de manière unifiée les solutions qu'il entend apporter, quelle que soit l'entité bruxelloise dont elles relèvent.

L'accord de majorité s'articule autour de trois axes, chacun développant la vision de ce Gouvernement pour Bruxelles. Le premier de ces axes veut répondre aux besoins du citoyen bruxellois compte tenu des droits que lui garantit l'article 23 de notre Constitution ; le second réunit les solutions qu'il convient de mettre en œuvre collectivement pour réaliser la transition de Bruxelles comme territoire ; le dernier expose les moyens institutionnels qui seront mobilisés pour rencontrer les objectifs fixés aux deux premiers axes.

À cet égard, la majorité affirme sa conviction que la Région bruxelloise ne pourra relever les défis qui sont les siens qu'à la condition de poursuivre avec détermination une coopération active entre les institutions et communes bruxelloises, l'Etat fédéral, les Communautés et les Régions. Cette coopération active devra être structurée par des relations bilatérales renforcées et s'exercer dans le cadre d'une nécessaire loyauté fédérale.

La participation de tous les Bruxellois à cette dynamique nouvelle sera la condition de sa réussite. Les partenaires de majorité entendent ouvrir les espaces de la démocratie aux Bruxellois et soutenir toutes les initiatives qui renforcent l'identité bruxelloise, la cohésion sociale et le sentiment d'appartenance des Bruxellois à leur quartier, à leur commune, et à leur région.

Cette identité bruxelloise brille par sa résilience et son ouverture au monde. La lutte contre les discriminations, les

Net als bij bijstand en zorg, zal, met het oog op de doeltreffendheid en de toegankelijkheid, ook hier een betere coördinatie tussen alle actoren het mogelijk maken om de diensten beter te organiseren in verhouding tot de behoeften zowel fysiek als financieel. Daarbij wordt rekening gehouden met het grondgebied en de realiteit van de wijken.

Op de schaal van het Brusselse grondgebied zijn de relevante antwoorden op de sociale, ecologische en economische uitdagingen meervoudig en transversaal. De burger mag natuurlijk geen last hebben van de institutionele opdeling.

Wij zijn dan ook van plan om in te zetten op de nieuwe bevoegdheden die zowel onder het Gewest als de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie vallen, ze op een geïntegreerde en versterkte manier uit te oefenen en onze prioriteiten samen te brengen, in samenwerking met de gemeenschapscommissies.

In dit meerderheidsakkoord worden de oplossingen op samengebalde wijze uiteengezet, ongeacht de Brusselse entiteit waaronder zij vallen.

Het meerderheidsakkoord steunt op drie pijlers, die elk de visie van deze Regering op Brussel schragen. De eerste pijler komt tegemoet aan de behoeften van de Brusselaars, rekening houdend met de rechten die hen worden gewaarborgd door artikel 23 van onze Grondwet ; de tweede pijler gaat over de collectieve oplossingen voor de klimaattransitie van het Brusselse grondgebied ; de laatste pijler verduidelijkt welke institutionele middelen ingezet zullen worden.

De meerderheid bevestigt dus haar overtuiging dat het Brussels Gewest zijn uitdagingen alleen kan aangaan als de actieve samenwerking wordt voortgezet tussen de Brusselse instellingen en de gemeenten, de federale staat, de gemeenschappen en de gewesten vastberaden. Deze samenwerking wordt gestructureerd door versterkte bilaterale betrekkingen, en in het kader van een noodzakelijke federale loyaliteit.

De deelname van alle Brusselaars aan deze nieuwe dynamiek is de voorwaarde voor het succes ervan. De meerderheidspartners hopen dat de Brusselaars de democratische ruimte innemen en steunen alle initiatieven die de Brusselse identiteit, de sociale cohesie en de verbondenheid van de Brusselaars met hun wijk, hun gemeente, hun Gewest versterken.

Deze Brusselse identiteit blinkt uit in veerkracht en openheid naar de wereld. De strijd tegen discriminatie,

inégalités et les incivilités seront au cœur d'une politique d'égalité des droits qui garantit à chaque Bruxellois les conditions de son émancipation.

En conclusion, cet accord entend définir le chemin qu'empruntera un Gouvernement bruxellois stable et à la hauteur des enjeux des prochaines années : les urgences climatiques et sociales, la nécessaire adaptation de notre économie et sa digitalisation, la montée des populismes et le désenchantement des citoyens à l'égard du politique, ou la persistance des inégalités sociales et de santé.

Ce Gouvernement entend saisir à bras-le-corps ces défis pour en faire des opportunités sociales, économiques, environnementales et démocratiques, en faisant ainsi de Bruxelles une région exemplaire en matière de transition écologique et solidaire à l'échelle européenne.

Justice sociale et environnementale sont indissociables, et cet horizon n'advient que si, collectivement, nous y participons.

Bruxelles, le 18 juillet 2019.

ongelijkheid en overlast staat centraal in een beleid van gelijke rechten dat de empowerment van elke Brusselse burger garandeert.

Tot slot stippelt dit akkoord de koers uit voor een stabiele Brusselse Regering, opgewassen tegen de uitdagingen van de komende jaren : de noodsituatie op sociaal en klimaatvlak, de noodzaak om onze economie aan te passen en te digitaliseren, de opkomst van het populisme en de ontgoocheling van de burgers ten opzichte van de politiek, en de hardnekkige ongelijkheid op sociaal en gezondheidsvlak.

De Regering is van plan deze uitdagingen aan te gaan en om te zetten in sociale, economische, ecologische en democratische kansen, zodat Brussel binnen Europa een voorbeeldig gewest wordt op het vlak van ecologische en solidaire transitie.

Sociale en ecologische rechtvaardigheid zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Pas als we ze samen bestrijden, komen ze echt in zicht.

Brussel, 18 juli 2019.

AXE 1 : UNE REGION QUI GARANTIT A CHACUN LES CONDITIONS D'UNE VIE CONFORME A LA DIGNITE HUMAINE

GARANTIR L'ACCES AU LOGEMENT A UN COUT RAISONNABLE, ET A DES INFRASTRUCTURES PUBLIQUES DE PROXIMITE

Le droit au logement est un droit constitutionnel et fondamental. La concrétisation de ce droit est une priorité pour le Gouvernement. À cet égard, la Région n'entend pas opposer locataires et propriétaires ou opérateurs publics et secteur privé. À l'inverse, la Région veut fédérer l'ensemble des forces vives afin de répondre à cet enjeu urbain.

Par ailleurs, chaque Bruxellois doit pouvoir accéder, à dix minutes à pied de chez lui, à un espace vert, un établissement d'enseignement, des infrastructures collectives, des lieux de loisirs et des commerces de proximité.

Le développement des quartiers doit renforcer les centralités locales et développer une ville davantage polycentrique. Afin de contribuer à la durabilité du développement urbain tout en tenant compte de la croissance démographique, il convient d'adapter l'approche des autorités afin de tenir compte de manière transversale de la nécessité de concentration de l'habitat, de facilitation du transfert modal vers la mobilité douce et de juste répartition des fonctions urbaines permettant une accessibilité par tous.

La Région mènera une politique du logement et de revitalisation urbaine ambitieuse et volontariste à travers :

- Un plan d'urgence pour la politique sociale du logement ;
- Une politique de soutien à la qualité et à l'accessibilité du marché locatif ;
- Une politique de revitalisation urbaine qui place le quartier au centre ;
- Une politique innovante d'accès à la propriété.

Pour mettre en œuvre cette politique, le Gouvernement veillera à recentrer chacun des opérateurs publics sur son cœur de mission.

EERSTE PIJLER : EEN GEWEST WAAR IEDEREEN WAARDIG KAN LEVEN

WAARBORGEN DAT IEDEREEN KAN WONEN TEGEN EEN REDELIJKE PRIJS EN MET OPENBARE VOORZIENINGEN IN DE BUURT

Het recht op huisvesting is een grondwettelijk en fundamenteel recht. De concrete invulling van dit recht is een prioriteit voor de Regering. Maar het Gewest wil vermijden dat daarbij huurders en eigenaars enerzijds en openbare operatoren en de privésector anderzijds tegen elkaar worden uitgespeeld. Het Gewest wil daarentegen alle stakeholders verenigen om deze uitdaging aan te pakken.

Bovendien moet elke Brusselaar op 10 minuten te voet van waar hij woont een groene ruimte, school, gemeenschapsinfrastructuur, recreatie en buurtwinkels kunnen bereiken.

De wijkontwikkeling moet de lokale kernen versterken en de stad uitbouwen vanuit meerdere centra. Als we willen bijdragen aan de duurzaamheid van de stedelijke ontwikkeling, tegen een achtergrond van demografische groei, dient de overheid haar aanpak aan te passen. En dit om in een transversale context aan te sluiten bij de nood aan concentratie van de woonfunctie, aan een voorkeurstraject voor de modal shift naar zachte mobiliteit en aan een billijke spreiding van stedelijke functies die de stad toegankelijk houden voor iedereen.

Het Gewest dient een ambitieus en voluntaristisch huisvestings- en stadsvernieuwingsbeleid te voeren door middel van :

- Een noodplan voor het sociale huisvestingsbeleid ;
- Een ondersteunend beleid voor de kwaliteit en de toegankelijkheid van de huurmarkt ;
- Een stadsvernieuwingsbeleid waarin de wijk centraal staat ;
- Een vernieuwend eigendomsverwervingsbeleid.

Bij de uitvoer van dit beleid zal de Regering erop toezien dat alle openbare operatoren zich toespitsen op hun eigenlijke opdracht.

1. Un plan d'urgence pour la politique sociale du logement

La nécessité d'accroître le parc de logements publics se fait de plus en plus criante. Plus de 43.000 ménages bruxellois sont en effet actuellement inscrits sur la liste d'attente pour un logement social.

L'augmentation du nombre de logements sociaux en particulier ne peut se réaliser par la seule construction de nouveaux biens. A côté de la production de nouvelles unités de logement, la rénovation du bâti existant et sa réaffectation constitueront un axe fondamental de l'action gouvernementale.

Le Gouvernement entend fixer des objectifs clairs à travers un plan d'urgence pour la politique sociale du logement, avec un objectif de pouvoir apporter une solution concrète à 15.000 ménages bruxellois en attente d'un logement social. Afin de pouvoir mieux accompagner chaque ménage, la Région renforcera la gestion administrative centralisée des inscriptions.

En priorité, la Région mettra en œuvre un plan ambitieux de création de logements sociaux et de « socialisation » du parc locatif. À terme, il conviendra de disposer de 15 % de logements à finalité sociale sur l'ensemble du territoire régional répartis de manière équilibrée par commune et par quartier.

Plus largement, ce plan d'urgence s'axera autour de plusieurs chantiers prioritaires, pour lesquels le Gouvernement garantira les moyens budgétaires et humains nécessaires.

Tout d'abord, le Gouvernement s'engage à remettre en état locatif l'ensemble des logements sociaux existants notamment en veillant à éliminer les obstacles et à raccourcir les délais de réalisation. Dans le cadre des objectifs de la stratégie de rénovation du bâti, le Gouvernement établira un plan quadriennal complémentaire permettant de réduire la consommation d'énergie et les charges demandées aux locataires de logements sociaux. Par ailleurs, le Gouvernement examinera comment faire diminuer les charges, pour les SISF et les locataires sociaux, liées à l'entretien des espaces verts attenants aux logements sociaux. Le Gouvernement veillera à ces égards à soutenir la mise à l'emploi des Bruxellois, en mobilisant l'économie sociale et solidaire. Afin d'accélérer le démarrage des projets de rénovation tout en proposant des logements à proximité, le Gouvernement pourra étendre les solutions de relogement au marché locatif privé.

Par ailleurs, le Gouvernement élaborera, dès l'entame de la législature, une stratégie régionale d'acquisition-ré-

1. Een noodplan voor het sociale huisvestingsbeleid

De nood aan uitbreiding van het openbaar woningenbestand wordt steeds nijpender. Vandaag staan ruim 43.000 Brusselse gezinnen ingeschreven op de wachtlijst voor een sociale woning.

Het aantal sociale woningen zal niet substantieel kunnen worden verhoogd door enkel nieuwe woningen te bouwen. Naast de productie van nieuwe wooneenheden zijn ook renovatie en herbestemming van bestaande gebouwen essentieel in het beleid dat de Regering wenst te voeren.

De Regering wil een noodplan voor het sociale huisvestingsbeleid ontwikkelen, met als doelstelling om 15.000 Brusselse gezinnen die wachten op een sociale woning een concrete oplossing te bieden. Om de gezinnen beter te kunnen begeleiden, zal het Gewest het gecentraliseerd administratief beheer van de inschrijvingen verder versterken.

Prioritair zal het Gewest een ambitieus plan voor nieuwe sociale woningen en voor de « socialisering » van het huurbestand realiseren. Op termijn moet 15 % van alle woningen op het hele gewestelijk grondgebied en per gemeente van sociale aard zijn, evenwichtig gespreid per gemeente en per wijk.

In een bredere context zal dit noodplan worden opgebouwd rond meerdere prioritaire werven waarvoor de Regering de nodige budgettaire middelen en personeel zal vrijmaken.

De Regering verbindt zich er alvast toe ervoor te zorgen dat alle bestaande sociale woningen opnieuw verhuurd kunnen worden door belemmeringen hiervoor weg te nemen en uitvoeringstermijnen in te korten. Aansluitend bij de doelstellingen van de strategie voor de renovatie van de bestaande gebouwen gaat de Regering een aanvullend vierjarenplan uitwerken om het energieverbruik en de lasten die de huurders van sociale woningen worden aangerekend te verminderen. Bovendien gaat de Regering onderzoeken hoe zij de lasten van de OVM (openbare vastgoedmaatschappijen) en de sociale huurders voor het onderhoud van de groene ruimten rondom de sociale woningen kan verminderen. De Regering zal daarbij toezien op de tewerkstelling van Brusselaars door beroep te doen op de sociale en solidaire economie. Om de start van renovatieprojecten te versnellen en tegelijkertijd woningen in de buurt aan te bieden kan de Regering oplossingen voor herhuisvesting uitbreiden tot de privé-huurmarkt.

Bovendien zal de Regering van bij de aanvang van de legislatuur een gewestelijke aankoop-en renovatiestrategie

novation de logements. L'objectif est de mettre, sur le marché locatif social, de nouveaux logements dans un délai répondant à l'urgence. À cet effet, un appel public sera lancé d'ici l'été 2020 pour acquérir des logements existants ou en cours de production. Un périmètre de préemption généralisé sera également établi en vue de favoriser les opérations visant le bâti existant. La politique de revitalisation urbaine sera également mobilisée dans cet objectif. Une attention sera portée, dans les projets de construction et de rénovation, à l'intégration d'équipements collectifs et services de proximité.

Le Gouvernement achèvera, dans les 5 ans, la construction des 6.400 logements prévus par le Plan régional du Logement et l'Alliance Habitat qui, en fonction de leur état actuel d'avancement, pourront bénéficier de procédures accélérées sur le plan urbanistique pour raccourcir les délais de production. Par ailleurs, le Gouvernement vise, pour les terrains dont la Région est propriétaire, la production de minimum 50 % de logements à finalité sociale (locatif social, locatif modéré, acquisitif social) parmi les logements créés. Pour l'évaluation de cet objectif, il tiendra compte du nombre de logements à finalité sociale existants dans l'environnement immédiat du projet afin de préserver la mixité des typologies de logements. Le Gouvernement analysera également les opportunités de socialisation de logements publics moyens ou communaux.

En parallèle, le Gouvernement, dans l'année de son installation, prévoira un régime de procédures accélérées sur le plan urbanistique et révisera la réglementation relative aux charges d'urbanisme dont le fait générateur est le logement, en vue de privilégier la création de logements publics et sociaux. Dans les communes où la part de logements sociaux est inférieure à l'objectif de 15 % et où les indices socio-économiques sont plus élevés que la moyenne régionale, les charges d'urbanisme seront obligatoirement consacrées à la création de logements sociaux ou à finalité sociale. Pour les projets impliquant au minimum 25 % de logements publics, des procédures accélérées sur le plan urbanistique pourront être prévues. Par ailleurs, l'arrêté relatif aux charges d'urbanisme prévoira un mécanisme de progressivité en cas de modification réglementaire visant à augmenter la densité prévue sur un terrain, ou, pour répondre aux objectifs de densification, sur la base de la localisation du projet.

Le Gouvernement veillera également à rendre pleinement opérationnelle l'allocation-loyer en veillant à une meilleure couverture des publics visés au travers d'une simplification des procédures et un allègement de la charge administrative.

Le Gouvernement favorisera les initiatives d'occupations temporaires à caractère social, tout en visant à assurer

uitwerken voor woningen. Het doel is om nieuwe woningen op de sociale huurmarkt te brengen binnen een tijdspanne die beantwoordt aan de dringende behoefte. Daartoe wordt tegen de zomer van 2020 een openbare oproep uitgeschreven voor de aankoop van bestaande woningen en woningen in opbouw. Er zal een veralgemeende perimeter van voorkoop vastgelegd worden ter bevordering van operaties met bestaande gebouwen. Ook het stadsvernieuingsbeleid zal voor dit doel worden aangesproken. Bij bouw- en renovatieprojecten zal aandacht worden besteed aan de integratie van gemeenschapsvoorzieningen en buurtdiensten.

De Regering zal binnen de vijf jaar de bouw van de 6.400 woningen voltooiën die gepland staan in het Gewestelijk Huisvestingsplan en de Alliantie Wonen. Deze zullen, naargelang hun huidige staat van vordering, gebruik kunnen maken van versnelde stedenbouwkundige procedures om de productietermijn in te korten. Daarnaast beoogt de Regering om 50 % van alle nieuwe woningen op gronden waarvan het Gewest eigenaar is een sociaal karakter te geven (sociale huurwoningen, bescheiden huurwoningen, sociale koopwoningen). Voor de evaluatie van deze doelstelling zal zij rekening houden met het aantal bestaande woningen met een sociaal karakter in de onmiddellijke omgeving van het project om een mix van verschillende woningtypes te behouden. De Regering zal ook de mogelijkheden onderzoeken om middenklassenwoningen en gemeentelijke woningen te socialiseren.

Parallel hiermee zal de Regering nog tijdens het jaar van haar installatie voorzien in een stelsel van versnelde stedenbouwkundige procedures en een herziening van de regelgeving voor de stedenbouwkundige lasten omtrent woningbouw om de productie van openbare en sociale woningen te kunnen bevorderen. In de gemeenten waar het aandeel sociale woningen onder de doelstelling van 15 % blijft en waar de sociaaleconomische indexen het gewestelijk gemiddelde overstijgen, dienen de stedenbouwkundige lasten verplicht besteed te worden aan de productie van sociale woningen of huisvesting met een sociaal karakter. Voor projecten met minstens 25 % openbare woningen kunnen versnelde stedenbouwkundige procedures voorzien worden. Daarnaast dient het besluit betreffende de stedenbouwkundige lasten te voorzien in een progressiviteitsmechanisme wanneer de regelgeving wijzigt, met het oog op een grotere dichtheid op een bepaald terrein, of om tegemoet te komen aan de verdichtingsdoelstellingen afhankelijk van de ligging van het project.

De Regering zal er eveneens op toezien dat de huurtoelage ten volle operationeel wordt met een betere dekking van de beoogde doelgroepen door een vereenvoudiging van de procedures en een verminderde administratieve last.

De Regering zal initiatieven voor tijdelijke bezetting bevorderen en tegelijk voorzien in het voortbestaan van het

la pérennité du parc social de logements sur le long terme. Le Gouvernement soutiendra également les ménages en attente de logement social en développant l'offre de logements en AIS. La réglementation sur le droit de gestion publique sera revue en vue de prévoir, dans le cadre de la lutte contre les logements insalubres et inoccupés, un mécanisme de mise en gestion forcée auprès d'une commune ou d'une AIS. Par ailleurs, le Gouvernement veillera également à revoir les conditions de mise en gestion auprès d'une AIS en vue de prévoir, pour les logements neufs, une option d'achat en fin de période et, pour l'ensemble des logements, un droit de préférence en cas de mutation, afin de pérenniser le parc locatif social.

Pour la réalisation de ce plan d'urgence, le Gouvernement définira, à travers un contrat liant chaque commune à la Région, des objectifs partagés. L'élaboration et le suivi associeront largement les opérateurs publics du logement, ainsi que le secteur associatif et immobilier. Des incitants financiers ou des mécanismes de sanction seront liés à la réalisation de ces objectifs.

En parallèle, le Gouvernement révisera le mode de gestion et les règles de contrôle et de tutelle de la SLRB et des SISF pour faciliter la réalisation des objectifs de construction et de rénovation, sur la base d'un audit global, en tenant compte des recommandations adoptées par le Parlement bruxellois le 30 avril 2019, et dans la continuité des mesures proposées par le Gouvernement le 12 avril 2019.

Les critères d'attribution des logements seront également revus pour garantir les mêmes délais moyens d'obtention d'un logement, quelle que soit la structure familiale des ménages concernés.

2. Une politique de soutien à la qualité et à l'accessibilité du marché locatif

Le bail est devenu une compétence régionale suite à la VI^e Réforme de l'Etat, ce qui doit nous inviter à repenser notre politique du logement de manière intégrée. L'ensemble de ces outils et politiques nécessitent d'être intégrés dans une même stratégie qui soutienne une logique conventionnelle et une gestion paritaire, entre bailleurs et locataires, du secteur locatif privé. Le Gouvernement évaluera la mise en œuvre de la réforme du bail et proposera les modifications nécessaires afin de garantir le droit au logement à un loyer raisonnable, en luttant contre les loyers abusifs.

social logementsbestand op lange termijn. De Regering zal eveneens steun verlenen aan gezinnen die wachten op een sociale woning door het woningaanbod bij de SVK's (sociale verhuurkantoren) uit te breiden. De regelgeving over het openbaar beheerrecht zal worden herzien en met het oog op de bestrijding van ongezonde en leegstaande woningen, zal een mechanisme worden ingevoerd om woningen onder gedwongen beheer te brengen bij een gemeente of een SVK. Daarnaast beoogt de Regering ook de voorwaarden te herzien om een woning onder beheer te brengen bij een SVK. Enerzijds door voor nieuwe woningen te voorzien in een aankoopoptie op het einde van de periode en anderzijds door voor alle woningen een voorkeurrecht in te stellen bij mutatie, en dit om het voortbestaan van het sociaal huurbestand veilig te stellen.

Voor de uitvoering van dit noodplan zal de Regering gedeelde doelstellingen vastleggen middels een contract dat elke gemeente bindt aan het Gewest. Bij de uitwerking en de opvolging van het plan zullen de operatoren van openbare woningen en de verenigings- en vastgoedsector intensief betrokken worden. Er zullen financiële of bestrafende mechanismen worden verbonden aan de verwezenlijking van de doelstellingen.

Parallel hiermee zal de Regering de beheermethode en de controle- en toezichtregels voor de BGHM (Brussels Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij) en de OVM's herzien om de verwezenlijking van de bouw- en renovatiedoelstellingen te vergemakkelijken, op basis van een globale audit, rekening houdend met de aanbevelingen die het Brussels Parlement op 30 april 2019 heeft goedgekeurd en in het verlengde van de maatregelen die door de Regering zijn voorgesteld op 12 april 2019.

De criteria voor de toewijzing van de woningen zullen eveneens herzien worden om dezelfde gemiddelde termijn voor de toekenning van een woning te waarborgen, ongeacht de structuur van de betrokken gezinnen.

2. Een ondersteunend beleid voor de kwaliteit en de toegankelijkheid van de huurmarkt ;

De huurovereenkomst is sinds de zesde staatshervorming een gewestelijke bevoegdheid geworden, wat ons ertoe moet aanzetten ons huisvestingsbeleid op een geïntegreerde wijze te herzien. Alle bestaande instrumenten en heel het beleid moeten ondergebracht worden in eenzelfde strategie die als grondslag moet gelden voor een conventionele logica en een paritair beheer tussen huurders en verhuurders op de private huurmarkt. De Regering zal een evaluatie maken van de hervorming van de huurovereenkomsten en de nodige wijzigingen voorstellen om het recht op een betaalbare woning te waarborgen in de strijd tegen woekerhuurprijzen.

Aujourd'hui, le modèle des Agences immobilières sociales (AIS) constitue, pour des logements à loyers modérés, un premier exemple d'une logique conventionnelle où les pouvoirs publics s'engagent à couvrir une partie des risques portés par les bailleurs afin d'agir à la baisse sur les loyers demandés aux locataires. D'autres exemples, comme les logements conventionnés auprès de l'Agence nationale de l'habitat en France répondent d'une logique de conventionnement avec les pouvoirs publics. C'est une logique que le Gouvernement entend généraliser au marché locatif général, en déterminant les régimes spécifiques d'aides publiques au regard des publics-cibles visés.

Pour soutenir cette approche intégrée, la connaissance du marché locatif constitue, pour les pouvoirs publics, un outil essentiel de détermination de sa politique de soutien aux bailleurs et aux locataires.

Le Gouvernement constituera à cet effet, à brève échéance et au travers de protocoles d'accord avec les institutions concernées (administrations publiques régionales et fédérales, secteur bancaire), une base de données centralisée permettant d'avoir une image fidèle du marché locatif (baux, loyers, garanties, état des lieux, PEB, permis, etc.). Cette base de données servira à assurer une plus grande transparence du secteur immobilier, en particulier du marché locatif. Le Gouvernement proposera une réglementation visant à clarifier le métrage précis des logements et leur identifiant unique. Un enregistrement des logements mis en location sera mis en œuvre au regard de cet objectif. La grille de référence des loyers sera déterminée sur la base de ces données complètes, et sa publicité sera renforcée.

En parallèle, après évaluation de la faisabilité, le Gouvernement proposera la création d'un Fonds public de garantie locative qui aura pour ambition de centraliser et mutualiser, à terme, l'ensemble des garanties locatives constituées, tant pour les logements publics que pour les logements privés. Cette institution publique agira comme guichet unique en matière de logement pour les bailleurs et les locataires en assurant le dépôt simultané de la garantie locative, du bail et de l'état des lieux de chaque logement. Le modèle de gestion de ce fonds sera paritaire et associera bailleurs et locataires. Dans l'intervalle, le mécanisme actuel de constitution progressive des garanties locatives, organisé par le Fonds du Logement, sera renforcé en partenariat avec les CPAS.

Dans ce cadre, le Gouvernement mettra en place un mécanisme de conciliation locative gratuite au travers d'une commission paritaire composée de représentants des bailleurs et des locataires. L'accès à la justice, tant financier que temporel devenant difficile, cette commission aura pour mission d'évaluer, à la demande d'une des parties, la justesse du loyer au regard des critères de la grille de référence et, en cas d'écart entre le loyer de référence et le loyer réel, tentera de concilier les parties. Le Gouvernement

Vandaag is het model van de SVK voor woningen met een bescheiden huurprijs alvast een eerste voorbeeld van een conventionele logica waarbij de overheid zich ertoe verbindt een deel van de risico's voor de verhuurders op zich te nemen en zo de huurprijzen te verlagen. Ook andere voorbeelden, zoals de geconventioneerde woningen bij het « Agence nationale de l'habitat » in Frankrijk beantwoorden aan een conventioneringslogica met de overheid. De Regering wenst deze logica te veralgemenen op de globale huurmarkt door specifieke stelsels van overheidssteun te bepalen voor specifieke doelgroepen.

Binnen deze geïntegreerde benadering is kennis van de huurmarkt voor de overheid essentieel bij het bepalen van haar beleid ter ondersteuning van huurders en verhuurders.

Daartoe bouwt de Regering op korte termijn en middels protocolakkoorden met de betrokken instellingen (gewestelijke en federale openbare besturen, de banksector) een gecentraliseerde gegevensbank die een correct beeld moet schetsen van de huurmarkt (huurovereenkomsten, huurprijzen, huurwaarborgen, plaatsbeschrijvingen, EPB, vergunningen, enz.). Deze gegevensbank moet zorgen voor meer transparantie in de vastgoedsector en vooral op de huurmarkt. De Regering zal een reglementering voorstellen die de nauwkeurige opmeting van de woningen en hun unieke identificatie moet verduidelijken. In verband met deze doelstelling zal een registratie worden ingevoerd voor te huur gestelde woningen. De referentietabel voor de huurprijzen zal op grond van al deze gegevens worden vastgesteld en meer onder de aandacht worden gebracht.

Parallel hiermee zal de Regering, na een haalbaarheidsonderzoek, voorstellen een openbaar huurwaarborgfonds op te richten met als ambitie op termijn alle huurwaarborgen te centraliseren en te bundelen, zowel voor openbare als voor privéwoningen. Deze openbare instelling zal optreden als uniek huisvestingsloket voor huurders en verhuurders waar tegelijk de huurwaarborg, de huurovereenkomst en de plaatsbeschrijving voor elke woning wordt neergelegd. Dit fonds krijgt een paritair beheermodel waarbij huurders en verhuurders worden betrokken. In tussentijd wordt het bestaande mechanisme voor een geleidelijke samenstelling van de huurwaarborg, zoals die georganiseerd wordt door het Woningfonds, in samenwerking met de OCMW's versterkt.

In die context zal de Regering een huurbemiddelingsmechanisme invoeren aan de hand van een paritaire commissie bestaande uit vertegenwoordigers van huurders en verhuurders. Aangezien het steeds moeilijker wordt om zowel in de tijd als financieel toegang te krijgen tot het gerecht, krijgt deze commissie de opdracht om op verzoek van één van de partijen de billijkheid van de huurprijs te beoordelen in het licht van de criteria van de referentietabel en om als de reële huurprijs afwijkt van de tabel te

est également favorable à faciliter l'accompagnement des locataires, par les associations de défense de leurs intérêts, devant les Justices de paix. Il sollicitera le Gouvernement fédéral à cet égard.

En matière de régulation du marché locatif, le Gouvernement établira, en concertation avec les représentants des bailleurs et des locataires, une politique de conventionnement des logements dont les loyers sont conformes à la grille de référence. L'objectif est que l'ensemble des aides publiques favorables aux logements privés mis en location soient réservées au bénéfice des bailleurs conventionnés. L'opportunité d'un principe d'adhésion a priori à la convention sera analysée au regard des objectifs de la réforme et de sa mise en œuvre.

Enfin, le Gouvernement triplera les moyens mis à disposition de la Direction de l'inspection régionale du logement (DIRL), afin d'améliorer, en concertation avec les communes, la lutte contre les logements insalubres et les marchands de sommeil. À cet effet, le Gouvernement établira les modalités d'une certification permettant d'attester, sur la base volontaire des propriétaires, de la conformité du logement au regard du Code du Logement.

De plus, afin de lutter contre la vacance immobilière, le Gouvernement continuera la mise en place d'observatoires de logements inoccupés dans les 19 communes, qui seront centralisés au niveau régional. Les pouvoirs publics devront être exemplaires et faire le cadastre, chaque année, de l'ensemble des bâtiments inoccupés.

Enfin, le Gouvernement évaluera la réglementation liée aux hébergements touristiques afin, le cas échéant, de renforcer son dispositif de lutte contre la concurrence entre ce secteur et le secteur du logement.

3. Une politique innovante d'accès à la propriété

Le Gouvernement entend concrétiser l'accès à la propriété de logements à prix modérés et répondant aux standards environnementaux les plus élevés.

Le Gouvernement invitera les opérateurs immobiliers publics à faire usage des mécanismes d'emphytéose et de superficie et étudiera l'implémentation de nouveaux mécanismes de dissociation du foncier et du bâti lors de la création d'une partie des nouveaux logements acquisitifs, de manière à réduire le prix d'achat pour les ménages tout en pérennisant la maîtrise foncière publique. Il renforcera en outre son soutien aux projets portés par le Community Land Trust Bruxelles en l'agréant en tant qu'alliance

proberen de partijen te verzoenen. De Regering staat ook positief tegenover de idee om het huurders gemakkelijker te maken zich te laten begeleiden door verenigingen die hun belangen verdedigen voor het Vrederecht. Zij zal hierover contact opnemen met de federale regering.

Inzake regulering van de huurmarkt zal de Regering in overleg met de vertegenwoordigers van huurders en verhuurders een conventioneringsbeleid uitwerken voor woningen met een huurprijs die beantwoordt aan de referentietabel. De bedoeling hiervan is dat het hele pakket aan overheidssteun voor te huur gestelde privéwoningen voorbehouden wordt voor geconventioneerde verhuurders. Er zal worden onderzocht of een aansluiting voor de overeenkomst afgesloten wordt aangewezen is in het licht van de doelstellingen van de hervorming en van de uitvoering hiervan.

Ten slotte zal de Regering de middelen waarover de Directie Gewestelijke Huisvestingsinspectie (DGHI) kan beschikken, verdriedubbelen om in overleg met de gemeenten de strijd tegen ongezonde woningen en huisjesmelkerij te versterken. Daartoe zal de Regering de modaliteiten vastleggen van een conformiteitsattest waarmee, door de eigenaars, op vrijwillige basis kan worden vastgesteld of de woning voldoet aan de Huisvestingscode.

Om leegstand tegen te gaan, gaat de Regering verder met de oprichting van observatiecentra voor leegstaande woningen in de 19 gemeenten, die gecentraliseerd worden op gewestelijk niveau. De overheden moeten een voorbeeldfunctie vervullen en jaarlijks een kadaster van alle leegstaande woningen opmaken.

Ten slotte zal de Regering de reglementering voor toeristische logies evalueren om eventueel haar beleid te verstrengen waarmee zij de concurrentie van deze sector met de van de huisvesting tegengaat.

3. Een vernieuwend eigendomsverwervingsbeleid

De Regering wenst concrete uitvoering te geven aan de eigendomsverwerving van betaalbare koopwoningen die beantwoorden aan de hoogste milieustandaarden.

De Regering zal de vastgoedoperatoren verzoeken gebruik te maken van erfpacht- en opstalmechanismen en onderzoeken of nieuwe mechanismen kunnen worden ingevoerd om gronden los te koppelen van gebouwen voor een deel van de nieuwe koopwoningen. De regering wil hiermee de prijs voor de gezinnen verminderen en tegelijk het voortbestaan van het publiek grondbeheer bestendigen. Zij zal daarnaast ook haar steun aan de projecten gedragen door het Community Land Trust Brussel verhogen met een

fondcière régionale, en l'encadrant par un contrat de gestion et en le reconnaissant comme partenaire potentiel des programmes de rénovation urbaine.

En parallèle, le Gouvernement rédigera, dans la première année de son installation, une charte de la promotion immobilière en vue de fixer les processus d'élaboration d'un projet immobilier préalablement à l'acquisition d'un terrain ou d'un bâtiment, afin d'encadrer les prix de vente et de fixer les exigences minimales applicables à son développement.

Par ailleurs, le Gouvernement entend simplifier les conditions d'accès applicables aux logements Citydev et assurer les moyens nécessaires afin de lui permettre de poursuivre la production de logements acquisitifs au même rythme et permettre aux Bruxellois d'accéder à la propriété à des prix modérés (200 logements par an) et de l'autoriser à recourir aux mécanismes de l'emphytéose pour mettre sur le marché des logements conventionnés produits dans le cadre de charges d'urbanisme.

La politique d'accès au crédit du Fonds du Logement sera simplifiée et assouplie pour mieux répondre aux réalités du marché financier. Une politique de financement, à taux zéro, des frais d'actes et des droits d'enregistrement sera mise en œuvre.

En matière de politique fiscale, et afin de faciliter l'accès à la propriété, la rénovation durable du bâti, et le maintien de la classe moyenne à Bruxelles, le Gouvernement évaluera les régimes de droits d'enregistrement et de droits de succession pour mieux cibler leurs effets.

Le régime de l'abattement sur les droits d'enregistrement est une mesure transparente qui permet aux jeunes ménages de devenir propriétaire de leur logement sans tracas administratifs. Plus de 7.000 ménages en bénéficient chaque année et s'installent durablement en Région bruxelloise. Le régime d'abattement sera revu en lien avec l'évolution des prix de l'immobilier.

Par ailleurs, dans les mêmes conditions que pour l'abattement, les droits d'enregistrement de 1 % sur la constitution d'une hypothèque pour les primo-acquisitions seront supprimés. Un régime fiscal favorable en ce qui concerne les droits d'enregistrement sera instauré pour les propriétaires qui acquièrent une nouvelle habitation propre et unique en Région bruxelloise, afin d'ancrer la classe moyenne sur le long terme (différentes techniques seront envisagées : portabilité, rehaussement des plafonds, etc.).

Le Gouvernement entend également moderniser et simplifier le régime des droits de succession afin de mieux le faire correspondre aux évolutions des structures

erkenning als gewestelijke grondalliantie omkaderd met een beheersovereenkomst zodat het een mogelijke partner wordt in stadsvernieuwingsprogramma's.

Parallel hiermee zal de Regering tijdens het eerste jaar na haar aanstelling een handvest voor vastgoedpromotie opstellen om het uitwerkingsproces van een vastgoedproject vast te leggen voorafgaand aan de aankoop van een grond of gebouw en hiermee een kader te voorzien voor de verkoopprijzen en minimale vereisten te verbinden aan de ontwikkeling.

Ook wenst de Regering de toegangsvoorwaarden te vereenvoudigen die gelden voor de woningen van Citydev en te zorgen voor de nodige middelen om de instelling in staat te stellen tegen hetzelfde ritme verder te gaan met de productie van koopwoningen zodat de Brusselaars een eigendom kunnen verwerven tegen een betaalbare prijs (200 woningen per jaar) en haar toe te staan gebruik te maken van erfpachtmechanismen bij het op de markt brengen van geconventioneerde woningen die gebouwd zijn rekening houdend met stedenbouwkundige lasten.

Het kredietverstrekkingbeleid van het Woningfonds zal worden vereenvoudigd en versoepeld om beter tegemoet te komen aan de realiteit van de financiële markt. Er zal een financieringsbeleid tegen nulrente worden ingesteld voor aktekosten en registratierechten.

In het kader van de fiscaliteit om de toegang tot het kopen van een woning, de duurzame renovatie van gebouwen en het behoud van de middenklasse in Brussel te vergemakkelijken, zal de regering de registratie- en successierechten evalueren.

Het stelsel van abttementen op de registratierechten is een transparante maatregel die jonge gezinnen de kans biedt om eigenaar te worden van hun woning zonder administratieve kopzorgen. Ruim 7.000 gezinnen maken hiervan jaarlijks gebruik om zich blijvend in het Brussels Gewest te vestigen. Het abttementenstelsel zal worden herzien in lijn met de evolutie van de vastgoedprijzen.

Daarnaast wordt, onder dezelfde voorwaarden als voor het abttement, het registratierecht van 1 % bij het aangaan van een hypotheek bij een eerste aankoop afgeschaft. Een gunstig fiscaal regime voor registratierechten zal worden ingevoerd voor eigenaars die een nieuwe eigen en enige woning in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verwerven, teneinde de middenklasse op lange termijn te verankeren (verschillende technieken zullen worden overwogen : overdraagbaarheid, verhoging van de plafonds,..).

De regering wil ook het stelsel van successierechten moderniseren en vereenvoudigen om beter rekening te houden met de veranderingen in de gezinsstructuren.

familiales. Dans ce cadre, les situations des personnes non parente, des cohabitants de fait, et du saut de génération seront analysées.

Enfin, en lien avec les objectifs de la stratégie de rénovation, les différents régimes fiscaux seront revus pour favoriser la rénovation durable du bâti.

Pour appuyer ces réformes, la Région reprendra le service des droits de succession et des droits d'enregistrement de l'Etat fédéral.

4. Une politique de revitalisation urbaine centrée sur les quartiers

Le retour à une vision de Bruxelles, au départ de ses quartiers est primordial pour la qualité de vie des Bruxellois. A côté du développement des pôles prioritaires, le Gouvernement poursuivra et amplifiera son action de revitalisation des quartiers bruxellois pour garantir des espaces publics et des infrastructures publiques de proximité (crèche, école, parcs, infrastructures sportives, etc.) dans une approche de participation et de co-création.

Pour atteindre cet objectif, le Gouvernement – sur la base des moyens budgétaires actuellement dévolus à la politique de revitalisation urbaine et sur une actualisation de zone concernée – proposera un programme intégré des différents outils de revitalisation urbaine en s'appuyant, par exemple, sur une programmation alliant 15 Contrats de quartier durables (CQD), 3 Contrats de rénovation urbaine (CRU), et 1 nouvelle programmation quinquennale couvrant la période 2021-2025 au bénéfice des communes situées en zone de revitalisation urbaine dans le cadre de la Politique de la Ville.

Afin d'augmenter l'effet levier de ces différentes politiques, il s'agira de créer et formaliser des modes de collaboration structurels et continus entre les différents opérateurs régionaux et locaux. Pour chaque CRU, le Gouvernement désignera formellement un chef de projet chargé d'en assurer la coordination et le reporting régulier.

Afin d'élargir le champ d'action à l'ensemble du territoire régional, le Gouvernement conceptualisera et analysera l'opportunité de mettre en œuvre un Contrat d'axe ou d'îlot, pour répondre à des situations hyper-locales (dé- densification des intérieurs d'îlots, dynamique de pôles commerciaux locaux, etc.) autour des noyaux d'identité locale définis par le PRDD.

In deze context zullen de situaties van niet-familieleden, de facto samenwonenden en de generatiesprong worden geanalyseerd.

Ten slotte zullen, in overeenstemming met de doelstellingen van de renovatiestrategie, de verschillende belastingstelsels worden herzien om duurzame renovatie van gebouwen te bevorderen.

Om deze hervormingen te ondersteunen, neemt het Gewest de dienst successierechten en registratierechten van de federale staat over.

4. Een stadsvernieuwingsbeleid waarin de wijk centraal staat

Voor de levenskwaliteit van de Brusselaars is het essentieel dat wordt teruggegrepen naar een visie op Brussel die vertrekt vanuit de wijken. Naast de ontwikkeling van de prioritaire polen zal de Regering haar inspanningen voor de herwaardering van de Brusselse wijken voortzetten om te voorzien in openbare ruimten en openbare buurtvoorzieningen (kinderdagverblijven, scholen, parken, sportinfrastructuur,...) in een participatieve benadering en via co-creatie.

Met het oog op deze doelstelling zal de Regering – op grond van de begrotingsmiddelen die vandaag zijn bestemd voor het beleid inzake stedelijke herwaardering en van een actualisering voor de betrokken zone – een geïntegreerd programma voorstellen voor de verschillende instrumenten van de stedelijke herwaardering, bijvoorbeeld aan de hand van een programmering waarin 15 Duurzame Wijkcontracten (DWC), 3 Stadsvernieuwingscontracten (SVC) en 1 nieuwe vijfjarige programmering voor de periode 2021-2025 worden samengebracht ten gunste van de gemeenten in de zone voor stedelijke herwaardering in de context van het stadsbeleid.

Om het hefboomeffect van deze verschillende beleidsgebieden te vergroten, moeten structurele en continue samenwerkingsvormen tot stand gebracht en geformaliseerd worden tussen de verschillende gewestelijke en lokale operatoren. Voor elk SVC zal de Regering formeel een projectleider aanstellen die belast wordt met de coördinatie van het Contract en de regelmatige rapportering.

Om het werkgebied tot heel het gewestelijk grondgebied uit te breiden, zal de Regering de mogelijkheid om een as-of huizenblokcontract uit te voeren, conceptualiseren en analyseren om tegemoet te kunnen komen aan hyper- lokale situaties (ontdichting van de binnenterreinen, dynamiek van de lokale handelspolen enz.) rond de lokale identiteitskernen die in het GPDO staan omschreven.

Pour amplifier ces politiques, le Gouvernement entend s'appuyer sur les financements européens et fédéraux. Dans le cadre des propositions et orientations déposées par la Commission européenne pour les programmations 2021-2027, le Gouvernement analysera également la possibilité de développer et de créer un « guichet unique » à destination des opérateurs régionaux, communaux ou indépendants en vue de coordonner, accompagner et centraliser l'ensemble des informations sur les subsides européens et l'introduction des demandes de subsides ou de partenariats.

Les investissements dans les infrastructures sportives communales et de proximité seront poursuivis sur la base d'une analyse territoriale approfondie. Le Gouvernement validera le cadastre du sport pour en faire un réel outil d'orientation des investissements en infrastructures sportives communales. Le Gouvernement continuera à soutenir les créations, rénovations, extensions, réhabilitations et acquisitions d'équipements sportifs des communes bruxelloises. Il visera en priorité les quartiers à forte densité et les moins bien dotés en infrastructures sportives conformément au cadastre des sports.

Par ailleurs, pour pallier le manque de piscines publiques accessibles à l'ensemble des Bruxellois, le Gouvernement proposera la création d'une structure supra-communale pour développer de nouvelles infrastructures de piscines publiques. Le Gouvernement déterminera les modalités de gestion par la Région des piscines dont la gestion serait confiée par les communes à cette structure supra-communale. Le Gouvernement soutiendra également les projets permanents ou temporaires de piscines en plein air. Dans le cadre des appels à projets, le Gouvernement portera une attention spécifique à l'harmonisation des tarifs et à la non-discrimination entre Bruxellois.

Le Gouvernement développera également une offre sportive de proximité avec de petits équipements accessibles gratuitement dans les quartiers et incitera les communes à y organiser des animations afin d'initier un public varié à la pratique d'une discipline sportive. Il travaillera sur l'ouverture des infrastructures sportives scolaires aux clubs et associations sportives en dehors des heures de cours, et prévoira, lors de leurs futures conceptions, la faculté d'y accéder sans devoir entrer dans l'école, en concertation avec les pouvoirs organisateurs et les entités communales.

Toujours dans l'objectif de promotion du sport pour tous, le Gouvernement appliquera une politique d'inclusion en veillant à l'accessibilité du parc sportif aux personnes porteuses de handicap et en intégrant un volet sur cette thématique dans le cadastre des sports bruxellois. Une attention sera portée également au développement des sports émergents (sports de rue, sports nautiques, padel, etc.) et des sports collectifs féminins et mixtes pour les aider à se développer dans les infrastructures existantes.

Om deze beleidsinitiatieven te versterken, wenst de Regering te steunen op Europese en federale financiering. Op grond van de voorstellen en oriënteringen die de Europese Commissie formuleert voor de programmeringen 2021-2027 zal de Regering ook onderzoeken of een « uniek loket » voor gewestelijke, gemeentelijke en onafhankelijke operatoren in het leven kan worden geroepen waar alle informatie over Europese subsidies en de indiening van subsidie- en samenwerkingsaanvragen gecoördineerd, begeleid en gecentraliseerd worden.

Investerings in gemeentelijke sport- en buurtinfrastructuur worden voortgezet op basis van een grondige territoriale analyse. De Regering zal het sportkadaster valideren zodat het kan uitgroeien tot een effectief instrument om investeringen in gemeentelijke sportinfrastructuur te sturen. De Regering blijft de bouw, renovatie, uitbreiding, opwaardering en aankoop van sportvoorzieningen door de Brusselse gemeenten steunen. Zij verleent daarbij prioriteit aan sterk verdichte wijken en stadsdelen die volgens het sportkadaster over minder sportinfrastructuur beschikken.

Om het gebrek aan openbare zwembaden die voor alle Brusselaars toegankelijk zijn op te vangen, zal de Regering daarnaast voorstellen een bovengemeentelijke structuur op te richten om nieuwe openbare zweminfrastructuur te ontwikkelen. De Regering zal de gewestelijke beheersregels vastleggen voor de zwembaden die door de gemeenten aan deze bovengemeentelijke structuur zouden worden toevertrouwd. De Regering zal tevens permanente of tijdelijke projecten voor openluchtzwembaden steunen. Naar aanleiding van de projectoproepen zal de Regering bijzondere aandacht besteden aan de harmonisering van de tarieven en de niet-discriminatie tussen Brusselaars.

De Regering zal ook een buurtsportaanbod uitbouwen met kleine uitrustingen in de wijken die kosteloos kunnen worden gebruikt en zal de gemeenten ertoe aanzetten om animatie te organiseren zodat een verscheiden publiek zich met een bepaalde sporttak vertrouwd kan maken. Zij gaat werken aan het openstellen van schoolsportinfrastructuur voor sportclubs en -verenigingen buiten de lesuren en zal er voor zorgen dat deze in de toekomst zodanig worden ontworpen zodat zij toegankelijk zijn zonder dat men de school hoeft te betreden, en dit in overleg met de inrichtende machten en de gemeenschappen.

Eveneens met de doelstelling om sport voor iedereen te promoten, gaat de Regering een inclusiebeleid voeren door erop toe te zien dat het sportpark beschikbaar is voor personen met beperkte mobiliteit en een hoofdstuk over dit thema toe te voegen aan het Brussels sportkadaster. Bijzondere aandacht zal ook uitgaan naar de uitbouw van opkomende sporten (straatsport, watersport, padel enz.) en collectieve vrouwen- en gemengde sporten om deze een duwtje in de rug te geven in de bestaande infrastructuur.

Enfin, le Gouvernement, en partenariat avec les autres pouvoirs publics et opérateurs compétents dont les fédérations sportives, soutiendra le développement de projets régionaux ambitieux ayant la capacité d'accueillir des manifestations sportives de haut niveau (nationales et internationales) dans des sports aussi variés que le hockey, le basket, le rugby ou l'athlétisme.

GARANTIR L'ACCES A UN EMPLOI STABLE ET DURABLE POUR TOUS

Le marché de l'emploi à Bruxelles se caractérise notamment par une main d'œuvre de plus en plus fragile et très peu diplômée. Par ailleurs, alors que la quantité d'emplois occupés par les Bruxellois augmente, tant à Bruxelles que dans les deux autres régions, la qualité des emplois ne progresse pas autant que souhaité pour les chercheurs d'emploi les moins qualifiés, souvent confinés dans des emplois précaires, à durée déterminée ou à temps partiel.

Qu'il s'agisse de la digitalisation de l'économie, de la transition écologique ou encore de la croissance des services marchands et non marchands, la demande de profils de plus en plus diversifiés de compétences ne cesse de croître.

L'action du Gouvernement en matière de formation et d'emploi sera, à l'instar des autres politiques, orientée par les défis liés aux objectifs de la transition écologique et les impulsions données en la matière.

Pour le Gouvernement, combiner ces différents enjeux doit se traduire par la garantie d'un emploi durable et de qualité pour tous. Dans ce contexte, la situation de l'emploi des femmes demeure un point d'attention critique que le Gouvernement prendra en compte de manière systématique dans toutes les politiques d'emploi et de formation.

1. Renforcer les politiques croisées emploi-formation-enseignement

Le Gouvernement souhaite approfondir la transversalité des politiques menées en matière d'emploi et de formation dans le cadre de partenariats forts entre les opérateurs publics d'emploi et de formation (Actiris, Bruxelles Formation et le VDAB Brussel).

La Stratégie 2025 sera prolongée à l'horizon 2030 en vue d'orienter les politiques croisées emploi-formation sur la question spécifique des qualifications. Concertée avec

Ten slotte gaat de Regering samen met de andere bevoegde overheden en operatoren zoals de sportbonden de ontwikkeling van ambitieuze gewestelijke projecten ondersteunen die kunnen instaan voor (nationale en internationale) sportevenementen van hoog niveau in zeer uiteenlopende sporttakken zoals hockey, basket, rugby en atletiek.

IEDEREEN DE TOEGANG TOT STABIEL EN DUURZAAM WERK WAARBORGEN

De arbeidsmarkt in Brussel wordt onder meer gekenmerkt door steeds meer kwetsbare en laaggeschoolde werkkrachten. Maar ook al neemt het aantal door Brusselaars ingevulde arbeidsplaatsen zowel in Brussel als in de andere gewesten toe, toch stijgt de kwaliteit van de jobs niet zozeer als de minst geschoolde werkzoekenden dit wensen, waardoor zij vaak genooddakt zijn precare betrekkingen van beperkte duur of deeltijds werk te aanvaarden.

Zowel bij de digitalisering van de economie als bij de ecologische transitie en de groei van de dienstverlening in de commerciële en niet-commerciële sector blijft de vraag naar steeds meer gediversifieerde vaardigheidsprofielen toenemen.

Het regeringsbeleid inzake beroepsopleiding en werkgelegenheid zal net zoals in de overige beleidsdomeinen gestuurd worden door de uitdagingen die verband houden met de doelstellingen van de ecologische transitie en de impulsen die deze vereist.

Voor de Regering moet de combinatie van deze verschillende problemen vertaald worden in waarborgen voor duurzaam en kwaliteitsvol werk voor iedereen. In die context blijft de arbeidssituatie van vrouwen een kritisch aandachtspunt dat de Regering systematisch aan bod wil laten komen in heel het werkgelegenheids- en beroepsopleidingsbeleid.

1. De gekruiste beleidsinitiatieven werk-opleiding-onderwijs versterken

De Regering wenst het transversaal karakter van het gevoerde werkgelegenheids- en beroepsopleidingsbeleid te verdiepen aan de hand van sterke samenwerkingsverbanden tussen de openbare operatoren voor tewerkstelling en beroepsopleiding (Actiris, Bruxelles Formation en VDAB Brussel).

De Strategie 2025 zal worden verlengd tot 2030 om sturing te geven aan een gekruist beleid inzake werkgelegenheid en beroepsopleiding voor het specifieke vraagstuk

l'ensemble des acteurs francophones et néerlandophones actifs dans l'emploi, la formation professionnelle et l'enseignement en Région bruxelloise, elle sera mise en œuvre sur 10 ans et appuiera particulièrement les alliances emploi-environnement notamment en matière de construction. À l'horizon 2030, cette stratégie permettra aux habitants de la Région, et particulièrement aux demandeurs d'emploi, de rejoindre le niveau de compétences requis sur le marché du travail métropolitain.

Le Gouvernement articulera structurellement, à partir de 2020, les instruments de pilotage mis en place : Observatoire bruxellois de l'emploi et de la formation (view.brussels), le service de Régie de la formation professionnelle (de Bruxelles Formation) et l'Instance Bassin Enseignement-Formation-Emploi (IBEFE), ainsi que les services concernés du VDAB Brussel. Une attention spécifique sera accordée aux opportunités d'emploi à Bruxelles qu'offrent chacune des filières d'enseignement.

Le renforcement de l'efficacité et de la lisibilité de la formation professionnelle, davantage déterminée par la Région, se traduira par l'adoption de nouveaux accords de coopération entre la Région et les Commissions communautaires relatifs aux articulations emploi-formation, remplaçant les accords de coopération actuels de « politiques croisées ». Ces accords de coopération en vigueur seront actualisés sur la base des orientations stratégiques déterminées par les Gouvernements compétents en matière de qualification. Le Gouvernement systématisera la tenue de réunions communes au Gouvernement et aux Collèges communautaires.

Les nouveaux accords de coopération s'attacheront également à pérenniser et mobiliser les moyens octroyés à la formation professionnelle dans le cadre de la mise en œuvre de la VIème Réforme de l'Etat.

Ainsi, la politique de formation professionnelle sera développée en s'appuyant sur une vision partagée et des coopérations renforcées entre l'ensemble des acteurs et des institutions actives sur le territoire bruxellois. À cet effet, le renforcement et la clarification de ce financement permettra à la Région de définir et de soutenir une offre souple, de la réorienter vers les actions les plus efficaces et de la développer en fonction des besoins et des résultats.

Par ailleurs, en partenariat avec le Conseil économique et social, le Gouvernement réorganisera, avec les acteurs publics locaux de l'emploi (ALE, CPAS, missions locales, TRACE, lokale werkwinkels, etc.) les dispositifs d'emplois pour les adapter à la réalité actuelle.

Le Gouvernement fera de la mise en place des pôles formation-emploi, prévus par un accord-cadre sectoriel, l'un

van de kwalificaties. In overleg met alle Franstalige en Nederlandstalige actoren die actief zijn in tewerkstelling, beroepsopleiding en onderwijs in het Brussels Gewest zal de strategie uitgerold worden over een periode van 10 jaar en zal zij specifiek ondersteuning bieden aan de allianties werkgelegenheid-leefmilieu met betrekking tot de bouw. Tegen 2030 zal deze strategie de inwoners van het Gewest, en dan in het bijzonder de werkzoekenden, qua competenties op het niveau brengen dat vereist is op de grootstedelijke arbeidsmarkt.

De Regering zal vanaf 2020 de opgerichte sturingsinstrumenten structureel op elkaar afstemmen : Het Brussels Observatorium voor Werkgelegenheid en Opleiding (view.brussels), de regiedienst voor beroepsopleiding (van Bruxelles Formation) en de Instance Bassin onderwijs-beroepsopleiding-tewerkstelling (IBEFE), alsook de betrokken diensten van VDAB Brussel. Specifieke aandacht zal uitgaan naar de tewerkstellingskansen in Brussel dat elk onderwijsnetwerk aanbiedt.

De grotere efficiëntie en leesbaarheid van de beroepsopleiding waarop het Gewest een grotere impact heeft, moet leiden tot nieuwe samenwerkingsakkoorden tussen het Gewest en de Gemeenschapscommissies over de spreiding van het tewerkstellings- en opleidingsbeleid ter vervanging van de huidige samenwerkingsakkoorden over het « gekruist beleid ». Deze lopende samenwerkingsakkoorden zullen geactualiseerd worden op grond van de strategische oriënteringen bepaald door de Regeringen bevoegd voor kwalificatie. De Regering gaat systematiek brengen in de gezamenlijke vergaderingen van de Regering en de Gemeenschapscommissies.

De nieuwe samenwerkingsakkoorden zullen zich tevens toespitsen op het voortbestaan en het mobiliseren van de middelen toegekend aan beroepsopleiding bij de uitvoering van de zesde staatshervorming.

Zo zal het beroepsopleidingsbeleid worden uitgebouwd aan de hand van een gedeelde visie en versterkte samenwerkingsverbanden tussen alle actoren en instellingen die actief zijn op het Brussels grondgebied. Daartoe kan het Gewest door de versterking en de verduidelijking van deze financiering een soepel aanbod definiëren en ondersteunen, dit bijsturen naar efficiëntere acties en het verder ontwikkelen in functie van behoeften en resultaten.

Daarnaast gaat de Regering in samenspraak met de Economische en Sociale Raad de tewerkstellingsmaatregelen reorganiseren om ze aan te passen aan de huidige realiteit, samen met de plaatselijke tewerkstellingsactoren (PWA, OCMW, missions locales, TRACE, lokale werkwinkels enz.).

De Regering zal van de invoering van de door het sectoraal kaderakkoord voorziene opleidings- en tewerk-

de ses chantiers prioritaires afin d'en faire d'une part un outil exemplaire d'un partenariat gagnant entre les services publics de l'emploi et de la formation et les secteurs, et d'autre part de leur donner une assise réglementaire régionale et communautaire.

Quatre pôles sont d'ores et déjà prévus pour les secteurs du transport et de la logistique, de l'industrie technologique, de la construction et de l'ICT. Le Gouvernement soutiendra la création d'un pôle lié à l'alimentation durable (production, transformation, distribution et horeca). Par ailleurs, le Gouvernement conclura un accord-cadre sectoriel avec le secteur non-marchand, ayant pour objets principaux la promotion des métiers et de la formation dans les différentes branches d'activités du secteur.

Conscient des difficultés rencontrées par les entreprises à pourvoir certaines fonctions, le Gouvernement mettra en œuvre un plan d'actions visant à endiguer les pénuries d'emploi ou fonctions critiques. Ce plan passera notamment par une évaluation de la législation relative aux permis de travail, et par la promotion des métiers en manque d'image. Il soutiendra auprès du Gouvernement fédéral la mise en œuvre d'un Plan stratégique interfédéral « Vacances d'emploi et qualification » visant à assurer les besoins en recrutement des entreprises et à renforcer le développement du niveau de qualification dans la Région.

Enfin, afin de renforcer les partenariats entre l'emploi, la formation et l'enseignement (en ce compris l'enseignement de promotion sociale et l'enseignement supérieur), le Gouvernement proposera que la Région devienne partie prenante des accords de coopération relatifs au Cadre francophone des certifications, au Service francophone des métiers et des qualifications, aux Bassins enseignement qualifiant formation emploi, à la validation des compétences, au même titre que la Fédération Wallonie-Bruxelles, la Région wallonne et la Commission communautaire française. La Région examinera également l'opportunité de conclure pareil accord de coopération avec la Région et la Communauté flamande.

2. La garantie d'une solution pour tous les chercheurs d'emploi

En mettant en place en 2014 la Garantie pour la jeunesse, le Gouvernement bruxellois, s'appuyant sur les services publics d'emploi et de formation, s'est engagé à fournir une solution de qualité à chaque jeune s'inscrivant pour la première fois à Actiris : un emploi, un stage ou une formation.

Au vu des résultats positifs, le Gouvernement étendra le dispositif à tous les demandeurs d'emploi, quel que soit

stellingspolen één van haar prioritaire werven maken om deze enerzijds uit te bouwen tot een voorbeeld van een succesvolle samenwerking tussen de openbare tewerkstellings- en beroepsopleidingsdiensten en de sectoren en om hen anderzijds een verordenend kader te bieden voor de Gewestelijke en gemeenschapsbevoegdheden.

Er zijn alvast vier polen voorzien voor de transport- en logistieke sector, de technologische industrie, de bouw en ICT. De Regering zal haar steun verlenen aan de oprichting van een pool rond duurzame voeding (productie, transformatie, distributie en horeca). Daarnaast zal de Regering ook een raamakkoord sluiten met de niet-commerciële sector dat in hoofdzaak de bevordering van de beroepen en de opleiding betreft in de verschillende activiteitakken van de sector.

Omdat de Regering zich bewust is van de problemen die ondernemingen ondervinden om bepaalde functies ingevuld te krijgen, zal zij een actieplan opstellen om de tekorten aan arbeidskrachten en de knelpuntberoepen in te dijken. Dit plan vereist onder meer een evaluatie van de wetgeving op de arbeidsvergunningen en de promotie van weinig aantrekkelijke beroepen. Ze zal bij de federale regering de uitvoering van een strategisch interfederaal plan « Vacante betrekkingen en kwalificatie » bepleiten, dat moet voorzien in de aanwervingsbehoeften van de ondernemingen en het kwalificatieniveau in het Gewest verhogen.

Ten slotte zal de Regering om de partnerwerking tussen de tewerkstelling, de beroepsopleiding en het onderwijs (met inbegrip van het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs) te versterken, voorstellen dat het Gewest deelgenoot wordt van de samenwerkingsakkoorden met betrekking tot het Franstalig kader voor de CFC-certificeringen, de Franstalige Dienst voor beroepen en kwalificaties, de Bassin kwalificerend Onderwijs - Beroepsopleiding - Tewerkstelling, de erkenning van competenties, zoals dat ook het geval is voor de Federatie Brussel-Wallonië en de Franse Gemeenschapscommissie. Het Gewest zal ook onderzoeken of het aangewezen is om dit soort samenwerkingsakkoord te sluiten tussen het Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

2. De gewaarborgde oplossing voor alle werkzoekenden

Toen de Brusselse regering in 2014 de jongerengarantie lanceerde, verbond ze zich er toe om via de openbare diensten voor tewerkstelling en beroepsopleiding een kwalitatieve oplossing te bieden aan elke jongere die zich voor het eerst inschreef bij Actiris : een job, een stage of een opleiding.

Gelet op de positieve resultaten van dit beleid zal de Regering dit uitbreiden naar alle werkzoekenden,

leur âge, pour en faire une « Garantie Solutions ». Les demandeurs d'emploi se verront donc proposer soit un emploi, soit un stage, soit une formation, soit une validation de compétences.

Le demandeur d'emploi nouvellement inscrit auprès d'Actiris doit se voir offrir dans les plus brefs délais un bilan individualisé (expériences, qualifications, forces, faiblesses à améliorer) et des propositions circonstanciées de soutien à l'insertion et de formation mises à sa disposition. Ce bilan prévoira notamment un examen des connaissances linguistiques et de maîtrise des outils informatiques de base.

Par ailleurs, le Gouvernement mettra en œuvre, dans les quartiers statistiquement les plus pertinents, un projet pilote inspiré du modèle des territoires « Zéro chômeur de longue durée » et adapté à la réalité urbaine bruxelloise. L'objectif est de mieux répondre aux besoins de la Région et aux compétences des chercheurs d'emploi.

À cet effet, la numérisation des interactions entre Actiris et ses partenaires sera poursuivie, à travers la mise en œuvre du dossier unique.

Le Gouvernement entend aussi poursuivre les actions menées pour répondre au désarroi d'une partie de la jeunesse bruxelloise en situation de décrochage scolaire ou professionnel. Il accordera une attention particulière à ces jeunes qui ne sont ni à l'emploi, ni en formation ni en enseignement (NEET) et qui ne sont pas inscrits comme chercheurs d'emploi à Actiris afin de les accompagner en vue de leur (re-)donner confiance en leurs capacités, et en les institutions publiques d'emploi, de formation et d'enseignement. Cette première étape est en effet un préalable à l'élaboration d'un projet de vie professionnelle durable. De plus, le Gouvernement continuera, en collaboration avec les opérateurs de formation, à soutenir le développement d'une offre de formation à destination des jeunes, spécialement les NEET's, mobilisés dans le cadre de la Garantie pour la jeunesse.

Les chercheurs d'emploi âgés (55+) font figure d'exception dans la tendance à la baisse des chiffres du chômage à Bruxelles. Le Gouvernement développera des initiatives d'accompagnement et des outils d'intégration spécifiques pour répondre à cette problématique. Actiris développera une offre adaptée à destination des plus de 55 ans et invitera les partenaires sociaux à élaborer une stratégie de travail adapté pour les plus de 50 ans.

Enfin, le Gouvernement poursuivra les réformes initiées en matière d'aide à l'emploi, y compris celle du dispositif ACS et pour les personnes sous statut dit « article 60 ». Ces réformes seront évaluées dans le courant de la législature. Le service LINK d'Actiris se verra renforcé pour améliorer

ongeacht hun leeftijd, tot een « Oplossingengarantie ». Werkzoekenden krijgen daarbij een job, een stage, een opleiding of een erkenning van hun competenties voorgesteld.

De nieuw ingeschreven werkzoekende bij Actiris moet hierbij binnen de kortst mogelijke termijn een individueel overzicht voorgesteld krijgen (ervaring, kwalificaties, sterke punten en zwakke punten die bijgewerkt moeten worden) en concrete voorstellen betreffende de inschakelings- en opleidingssteun die ter beschikking zijn. Dit overzicht voorziet onder meer in een proef voor de taalkennis en de kennis van basis informaticatoepassingen.

Daarnaast zal de Regering in de wijken die hiervoor statistisch het meest relevant zijn, een pilootproject opstarten naar het Frans model van de « Territoires Zéro chômeur de Longue durée », maar dan aangepast aan de Brusselse stedelijke realiteit. Het doel hiervan is beter tegemoet komen aan de behoeften van het Gewest en de competenties van de werkzoekenden.

Hiertoe wordt ook de digitalisering van de interacties tussen Actiris en zijn partners voortgezet met de invoering van het uniek dossier.

De Regering wenst ook de acties voort te zetten die zich toespitsen op de ontredde van een deel van de Brusselse jongeren dat school- of jobmoe is. Zij zal daarbij specifiek toezien op jongeren die niet aan het werk zijn en geen opleiding of onderwijs volgen (NEET) en die niet ingeschreven staan als werkzoekende bij Actiris, om deze te begeleiden en ze opnieuw vertrouwen te geven in hun eigen mogelijkheden en in de openbare tewerkstellings-, beroepsopleidings- en onderwijsinstellingen. Deze eerste stap is immers een basisvoorwaarde om een duurzaam beroepstraject te kunnen uittekenen. Daarnaast blijft de Regering in samenwerking met de opleidingsoperatoren de uitbouw van een opleidingsaanbod voor jongeren steunen, en dan vooral voor de NEET, die gemobiliseerd worden binnen de Jongeregarantie.

Oudere werkzoekenden (55+) zijn een uitzondering op de neerwaartse trend van de werkloosheidscijfers in Brussel. De Regering zal begeleidingsinitiatieven nemen en specifieke integratietools instellen om deze problematiek aan te pakken. Actiris zal een aanbod ontwikkelen dat is aangepast aan 55-plussers en de sociale partners verzoeken om een werkstrategie uit te werken die is aangepast aan 50-plussers.

Ten slotte gaat de Regering verder met de opgestarte hervormingen van de tewerkstellingssteun, ook voor de GECO's en personen die werken onder het statuut « artikel 60 ». Deze hervormingen zullen in de loop van de legislatuur geëvalueerd worden. De dienst LINK van

encore les fins de parcours des personnes sous statut dit « article 60 » en vue de faciliter leur retour sur le marché de l'emploi.

Le Gouvernement continuera également à promouvoir la mobilité interrégionale des demandeurs d'emploi bruxellois. À cette fin, la coopération entre Actiris, le VDAB et le Forem sera intensifiée. La mobilité et le phénomène de la pauvreté liée au transport seront également abordés dans ce contexte.

3. Une politique publique visant à soutenir l'emploi durable et de qualité

Cette lutte contre le chômage doit aller de pair avec une lutte pour l'augmentation du taux d'emploi et de la qualité, c'est-à-dire contre la précarité croissante du travail, la pénibilité et le dumping social. Le Gouvernement entend accroître significativement les possibilités, pour les chercheurs d'emploi bruxellois, d'accéder à un emploi de qualité et d'y évoluer pleinement.

Le Gouvernement lancera la réforme du dispositif de « congé-éducation payé » pour en faire un véritable outil de formation continue, essentielle dans le cadre de la mutation du marché du travail.

Le Gouvernement donnera également suite à l'évaluation des projets-pilote de réduction collective de temps de travail menés au sein des administrations et services publics.

Plus largement, le Gouvernement soutiendra les actions menées en matière de conciliation entre la vie professionnelle et la vie privée (accueil des enfants, gratuité des services pour certaines catégories de travailleurs, droit à la déconnexion, télétravail, dispositif emploi/habitat, etc.).

Le Gouvernement mettra en place, au sein de l'Observatoire de l'emploi et de la formation, un monitoring permanent de la qualité du travail. Ce monitoring impliquera de définir la qualité d'un emploi avant de déterminer les indicateurs à mesurer et à analyser. Ce travail devra se faire en concertation avec les interlocuteurs sociaux.

De même, l'Observatoire procédera à des analyses du taux d'activité, du type « Enquête sur les forces de travail », affinées sur la base d'un échantillonnage correct des publics en activité ou émargeant au chômage ou au CPAS, et produira des études prospectives sur les métiers d'avenir et la transition environnementale de l'économie, afin de

Actiris zal versterkt worden om verder het trajecteinde van personen die werken onder het statuut « artikel 60 » te verbeteren om hun terugkeer naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken.

De Regering blijft ook de interregionale arbeidsmobiliteit van de Brusselse werkzoekenden bevorderen. Daartoe zal de samenwerking tussen Actiris, de VDAB en Forem worden opgevoerd. De rol van mobiliteit en vervoersarmoede zullen in die context eveneens worden aangekaart.

3. Een overheidsbeleid ter ondersteuning van duurzame kwaliteitsjobs

Deze aanpak van de werkloosheid moet gepaard gaan met inspanningen om de tewerkstellingsgraad en de jobkwaliteit te verhogen, d.w.z. dat de toenemende werkonzekerheid, de zwaarte van het werk en sociale dumping moeten worden aangepakt. De Regering wenst de mogelijkheden voor de Brusselse werkzoekenden om voor kwaliteitsjobs aangeworven te worden en hierin verder te evolueren, aanzienlijk te doen toenemen.

De Regering zal een hervorming van het beleid inzake betaald educatief verlof doorvoeren om dit uit te bouwen tot een instrument van permanente vorming dat essentieel is in de context van de veranderende arbeidsmarkt.

De Regering zal eveneens gevolg geven aan de evaluatie van de pilootprojecten voor collectieve arbeidstijdverkortings in besturen en openbare diensten.

In een bredere context zal de Regering haar steun verlenen aan acties die het beroeps- en privéleven met elkaar verzoenen (kinderopvang, gratis diensten voor bepaalde categorieën van werknemers, recht op afhaken, telewerk, « dispositif emploi/habitat » enz.).

De Regering zal binnen het Observatorium voor Werkgelegenheid en Opleiding een permanente monitoring instellen van de arbeidskwaliteit. Deze monitoring vereist dat de kwaliteit van een betrekking omschreven wordt vóórdat de te meten en analyseren indicatoren worden vastgelegd. Deze werkzaamheden moeten gebeuren in overleg met de sociale gesprekspartners.

Daarenboven zal het Observatorium analyses van de activiteitsgraad uitvoeren zoals de « enquête naar de arbeidskrachten », verfijnd op basis van een correcte steekproef van de actieve doelgroepen of begunstigden van werkloosheids- of OCMW-steun, en prospectieve studies uitvoeren naar de beroepen van de toekomst en de milieu-

nourrir le processus d'alliances emploi-environnement et de faire évoluer les offres de formation en conséquence.

Le Gouvernement défendra l'emploi de qualité dans des secteurs utilisateurs de main-d'œuvre peu qualifiée, entre autres les secteurs du nettoyage, de l'horeca et des titres-services (formation continue, fin de carrière, mobilité, temps et durée de travail, etc.). La politique des titres-services sera pérennisée, dans un cadre budgétaire maîtrisé, en améliorant la formation et la qualité des conditions de travail des travailleurs du secteur, notamment en revendiquant auprès du Gouvernement fédéral des conditions de carrière réduite vu la pénibilité du travail.

Par ailleurs, le Gouvernement dotera l'Inspection régionale de l'emploi des moyens et ressources nécessaires à son action, entre autres en matière de lutte contre le dumping social dans les marchés publics régionaux et locaux ainsi qu'en ce qui concerne les discriminations à l'emploi.

Enfin, en collaboration avec les partenaires sociaux, le Gouvernement veillera à la mise en place d'un dispositif permettant la création rapide de cellules de reconversion emploi-formation en vue du reclassement ou de la reconversion des travailleurs victimes d'un licenciement collectif. Il anticipera les transformations des activités des entreprises en promouvant dans celles-ci la gestion prévisionnelle des emplois et des qualifications, les formules de job-rotations, d'alternance de reconversion et d'alternance de promotion.

4. Une politique d'emploi inclusive

Les statistiques rassemblées par Unia révèlent une hausse systématique des discriminations, notamment à l'embauche. La mise en œuvre de l'ordonnance « testing », pionnière en Europe, doit à présent s'accompagner de moyens d'inspection, en collaboration avec Unia. Sur la base de l'évaluation du dispositif, le Gouvernement analysera l'opportunité d'adapter le cadre réglementaire pour renforcer la lutte contre ces discriminations.

Le Gouvernement conditionnera, en fonction de seuils, l'octroi d'une aide publique à l'emploi à l'adoption d'un plan de diversité validé par Actiris et fixant des objectifs quantitatifs clairs et mesurables.

Le Gouvernement réalisera également des monitorings socio-économiques régionaux et sectoriels, permettant d'analyser les discriminations à l'œuvre sur le marché du travail bruxellois (et leur évolution, secteur par secteur, afin de mener des actions correctrices).

transitie van de economie als basis voor het proces van allianties werkgelegenheid-leefmilieu en om het opleidingsaanbod in functie hiervan te laten evolueren.

De Regering zal opkomen voor kwaliteitsvolle tewerkstelling in de sectoren die gebruik maken van laaggeschoolde werkkrachten, onder meer de in schoonmaaksector, de horeca en de dienstenchequesbedrijven (permanente vorming, eindeloopbaan, mobiliteit, arbeidstijd- en duur enz.). Het dienstenchequesbeleid zal een permanent karakter krijgen binnen een beheerst budgettair kader door de opleiding en de kwaliteit van de arbeidsvoorwaarden van werknemers in deze sector te verbeteren, onder meer door bij de Federale Regering verkorte loopbaanvoorwaarden te eisen door het zware werk.

Daarnaast zal de Regering de Gewestelijke werkgelegenheidsinspectie de nodige middelen en instrumenten verschaffen om haar opdracht te vervullen, onder meer bij de strijd tegen sociale dumping in gewestelijke en lokale overheidsopdrachten en tegen discriminatie bij de aanwerving en op het werk.

Ten slotte zal de Regering in samenwerking met de sociale partners een systeem invoeren waarbij snel reconversiecellen « werk-opleiding » kunnen worden opgezet met het oog op outplacement of omscholing van werknemers die het slachtoffer zijn van een collectief ontslag. Ze zal anticiperen op veranderingen in de activiteit van ondernemingen door een toekomstgericht beheer van arbeidsplaatsen en kwalificaties te stimuleren, alsook formules voor jobrotatie, omscholing- en alternerend leren.

4. Een inclusief tewerkstellingsbeleid

Uit de statistieken samengebracht door Unia blijkt dat discriminatie systematisch blijft toenemen, en dan meer bepaald bij de aanwerving. De uitvoering van de ordonnantie betreffende de « tests », die een pioniersrol vervult in Europa, moet nu gepaard gaan met voldoende inspectiemiddelen in samenwerking met Unia. Op grond van de evaluatie van dit beleid zal de Regering analyseren of het aangewezen is het regelgevend kader aan te passen om de strijd tegen dit soort discriminatie op te voeren.

De Regering zal in functie van de drempels, de toekenning van tewerkstellingssteun voorwaardelijk maken aan de toepassing van een door Actiris gevalideerd diversiteitsplan met duidelijke en meetbare kwantitatieve doelstellingen.

De Regering zal gewestelijke en sectorale sociaaleconomische monitorings uitvoeren waarmee de discriminatie op de Brusselse arbeidsmarkt onderzocht kan worden (en hun evolutie per sector om vervolgens corrigerend op te treden).

Afin d'améliorer l'intégration socio-professionnelle des ressortissants étrangers, le Gouvernement évaluera la procédure d'octroi et de renouvellement des permis de travail.

Le Gouvernement finalisera la rédaction d'un vademecum concernant l'application des clauses sociales dans les marchés publics bruxellois. Cet outil basera son travail sur les recommandations en provenance des secteurs d'activités.

En remplacement de la prime d'insertion de la COCOF et à l'instar de la prime de soutien de la Région flamande, le Gouvernement mettra en œuvre un régime de prime de soutien spécifique aux employeurs pour les travailleurs en situation de handicap.

Le Gouvernement adoptera également un plan transversal pour l'inclusion de la jeunesse bruxelloise. Ce plan mobilisera les acteurs de l'emploi et de la formation (Actiris, Bruxelles Formation, le VDAB Brussel, TRACE, les missions locales, les lokale werkwinkels et les CPAS) ainsi que les écoles et les associations proches des jeunes (maisons de jeunes, clubs sportifs, etc.).

Enfin, le Gouvernement investira dans les solutions qui permettront d'augmenter le nombre de places en crèche réservées aux chercheurs d'emploi et en priorité pour celles et ceux en charge de familles monoparentales. Dans ce cadre, une attention particulière sera également accordée aux chercheurs d'emploi qui souhaitent s'engager dans une formation professionnelle.

5. La formation professionnelle, levier essentiel d'une politique d'emploi efficace

Alors que la digitalisation de l'économie demande des profils de plus en plus compétents, la main-d'œuvre disponible à Bruxelles est de plus en plus fragile et très peu diplômée (60 % des chercheurs d'emploi n'ont pas de diplôme de l'enseignement secondaire supérieur reconnu). La formation professionnelle et la reprise d'études sont donc des leviers essentiels pour accroître les possibilités des chercheurs d'emploi bruxellois de bénéficier durablement d'un emploi de qualité.

Afin de renforcer le levier de la formation professionnelle, le Gouvernement sera attentif au fait que la programmation de l'offre de formation rencontre à la fois les besoins des publics bruxellois et ceux du marché du travail, et que les formations professionnalisantes organisées bénéficient à leur sortie d'un taux d'insertion dans l'emploi le plus élevé.

Om de socio-professionele integratie van buitenlandse burgers te verbeteren, zal de Regering de toekennings- en hernieuwingsprocedure van arbeidsvergunningen evalueren.

De Regering zal de samenstelling van een vademecum over de toepassing van sociale clausules in de Brusselse overheidsopdrachten voltooiën. Dit instrument dient te bouwen op de aanbevelingen van de activiteitsectoren.

Als vervanging van de inschakelingspremie van de COCOF en naar het voorbeeld van de ondersteuningspremie in het Vlaams Gewest gaat de Regering ten gunste van werkgevers een specifieke ondersteuningspremie in het leven roepen voor werknemers met een beperking.

De Regering zal tevens een transversaal plan uitvoeren voor de inclusie van Brusselse jongeren. Dit plan zal de actoren van tewerkstelling en beroepsopleiding mobiliseren (Actiris, Bruxelles Formation, VDAB Brussel, TRACE, de missions locales, de lokale werkwinkels en de OCMW's), alsook op de scholen en verenigingen die dicht bij de jongeren staan (jeugdhuizen, sportclubs enz.).

Ten slotte zal de Regering investeren in oplossingen waarmee het aantal plaatsen in kinderdagverblijven voorbehouden voor werkzoekenden verhoogd kan worden, met voorrang voor eenoudergezinnen. In die context zal ook bijzondere aandacht besteed worden aan werkzoekenden die een beroepsopleiding willen volgen.

5. Beroepsopleiding als essentiële hefboom van een efficiënt tewerkstellingsbeleid

De digitalisering van de economie vraagt steeds hoger opgeleide profielen maar de werkkrachten die in Brussel aanwezig zijn, blijken steeds kwetsbaarder en zijn nauwelijks geschoold (60 % van de werkzoekenden heeft geen diploma van het erkend hoger secundair onderwijs). Beroepsopleiding en het hernemen van studies zijn dan ook essentiële hefboomen voor de Brusselse werkzoekenden met het oog op een duurzame en kwaliteitsvolle job.

Om de hefboom van de beroepsopleiding te vergroten, zal de Regering er aandachtig op toezien dat de programmering van het opleidingsaanbod zowel tegemoetkomt aan de behoeften van de verschillende Brusselse bevolkingsgroepen als deze van de arbeidsmarkt, en dat de ingerichte opleidingen met een beroepsperspectief zich kunnen beroepen op een zo hoog mogelijk tewerkstellingspercentage.

Le Gouvernement s'engage à élargir l'accès à la formation pour tous les chercheurs d'emploi, en développant l'offre de formation et en facilitant la reprise d'études. Le Gouvernement garantira, pour les chercheurs d'emploi, la gratuité de l'inscription et de la participation à toute formation organisée par les services publics régionaux et leurs partenaires.

Par ailleurs, l'indemnité de formation sera remplacée par un « Revenu de formation » permettant de compléter l'allocation du chercheur d'emploi par un revenu complémentaire visant la réussite d'une formation professionnalisante. Ce revenu sera porté à 4 euros par heure de formation prestée, dont 1 euro sera lié à la réussite de la formation. Tenant compte de cette nouvelle intervention, le revenu disponible du bénéficiaire s'établira au maximum au niveau du salaire minimum interprofessionnel. Le droit à ce « Revenu de formation » sera préservé pendant toute la durée de la formation, pour autant que celle-ci soit menée à son terme. L'objectif est de soutenir le droit à la formation pour toute personne qui s'engage dans une formation professionnalisante et de lutter contre le décrochage de formation des chercheurs d'emploi les plus fragiles.

Une attention particulière sera également accordée pour lever les freins à la formation en soutenant des dispositifs tels le remboursement des frais de transport.

Les formations doivent également pouvoir être valorisées par le chercheur d'emploi ou le travailleur, à tout moment, et plus particulièrement à l'occasion d'un changement ou de la recherche d'un nouvel emploi. Le Gouvernement soutiendra la mise en place d'une certification couvrant l'ensemble des formations qualifiantes et la validation des compétences organisées par les opérateurs francophones afin d'encourager la mobilité entre l'enseignement, la formation et la validation des compétences via des passerelles systématiques.

Parallèlement, le système de validation des compétences acquises dans l'emploi, en formation ou par toute expérience de vie sera accéléré. En collaboration avec la Fédération Wallonie-Bruxelles et la Communauté flamande, le Gouvernement travaillera à une réforme de l'équivalence des diplômes.

Le financement structurel des organismes d'insertion socio-professionnelle, partenaires des services publics d'emploi et de formation, qui dispensent notamment des formations qualifiantes et socialisantes au bénéfice des publics les plus éloignés du marché de l'emploi, sera stabilisé et renforcé.

Le Gouvernement renforcera l'offre d'alphabétisation, de maîtrise de la langue française ou néerlandaise et de

De Regering verbindt zich ertoe de toegang tot opleidingen te verbreden voor alle werkzoekenden, door het opleidingsaanbod verder uit te bouwen en het hernemen van studies te vergemakkelijken. De Regering zal voor werkzoekenden de kosteloze inschrijving en deelname aan alle opleidingen georganiseerd door gewestelijke openbare diensten en hun partners waarborgen.

Verder wordt de opleidingsvergoeding vervangen door een « Opleidingsinkomen » waarbij de uitkering van de werkzoekende wordt aangevuld met een inkomen dat inzet op een succesvolle afwerking van een opleiding met een beroepsperspectief. Dit inkomen wordt vastgelegd op 4 euro per gepresteerd opleidingsuur, waarvan 1 euro afhankelijk wordt gemaakt van het welslagen van de opleiding. Met deze nieuwe steun komt het beschikbaar inkomen van de begunstigde maximaal op het niveau van het interprofessioneel minimuminkomen. Deze behoudt het recht op dit « Opleidingsinkomen » zo lang de opleiding duurt, op voorwaarde dat ze tot een goed einde wordt gebracht. Het doel hiervan is het recht op opleiding ondersteunen voor iedereen die een opleiding met beroepsperspectief volgt en voorkomen dat de kwetsbaarste werkzoekenden de opleiding opgeven.

Ook zal bijzondere aandacht uitgaan naar alles wat de opleiding in de weg staat door maatregelen te ondersteunen zoals de terugbetaling van vervoerskosten.

De opleidingen moeten tevens steeds een meerwaarde kunnen bieden voor de werkzoekende of werknemer, en dan meer bepaald als deze van job verandert of op zoek gaat naar een nieuwe betrekking. De Regering zal steun verlenen aan de invoering van een certificering die alle kwalificerende opleidingen en de erkenning van competenties door de Franstalige operatoren omvat om de mobiliteit tussen onderwijs, beroepsopleiding en erkenning van competenties aan te moedigen via systematische overstapmogelijkheden.

Parallel hiermee zal het systeem voor de erkenning van competenties die tijdens het werk, de opleiding of een levenservaring zijn verworven, versneld worden. In samenwerking met de Federatie Wallonië Brussel en de Vlaamse Gemeenschap zal de Regering werken aan een hervorming van de gelijkwaardigheid van diploma's.

De structurele financiering van de instellingen voor socio-professionele inschakeling en beroepsopleiding die onder meer kwalificerende vooropleidingen en socialiserende opleidingen verstrekken aan een publiek dat ver van de arbeidsmarkt is verwijderd, wordt gestabiliseerd en versterkt.

De Regering zal het aanbod versterken voor alfabetisering, de beheersing van de Nederlandse of de Franse

préformations en lien avec des formations professionnalisantes dans les métiers d'avenir et en pénurie, notamment.

Par ailleurs, le Gouvernement intensifiera la formation en entreprise et prioritairement la formation individuelle en entreprise (FPI^e) et la formation en alternance en garantissant aux chercheurs d'emploi en formation en alternance les mêmes droits que les chercheurs d'emploi sous contrat de formation auprès de Bruxelles Formation ou du VDAB Brussel. À cette fin, l'encadrement paritaire de ces outils sera renforcé.

Les formations organisées en entreprise (alternance, formation professionnelle individuelle en entreprise, etc.) répondent directement aux besoins de celles-ci et à leurs difficultés de recrutement (vacance d'emploi, pénuries, mutations technologiques et adaptation à la transition écologique).

Ces difficultés exigent d'accélérer le changement de méthode : il ne s'agit plus de former et puis d'insérer dans l'emploi mais bien de placer systématiquement les chercheurs d'emploi en situation afin qu'ils se forment dans l'entreprise.

À cet égard, il faut continuer à développer la formation en alternance, après évaluation du dispositif actuel, afin de réorienter ses actions vers plus de souplesse, d'efficacité et de lisibilité. Cette réorientation permettra la mise en œuvre entre autres de nouveaux outils innovants à l'attention des jeunes publics, tels que le recours à l'apprentissage dans le milieu du travail en amont et en début de formation (notamment les essais découvertes), l'alternance de reconversion et de promotion pour les travailleurs au sein de leur propre entreprise, ou encore la création de filières d'alternance en partenariat avec les établissements d'enseignement supérieur (promotion sociale, hautes écoles, etc.).

Le Gouvernement étendra au moins de 25 ans la prime octroyée aux jeunes en alternance, la revalorisera progressivement et garantira aux chercheurs d'emploi en alternance les mêmes droits que les chercheurs d'emploi sous contrat de formation professionnelle auprès de Bruxelles Formation ou du VDAB Brussel.

Il étendra également le champ de la prime tuteurs à l'ensemble des employeurs et il défendra auprès du Gouvernement fédéral la possibilité de faire bénéficier toute entreprise formatrice en alternance d'un crédit d'impôt forfaitaire pour mieux couvrir l'ensemble des frais engagés par les employeurs et simplifier radicalement le système complexe de réductions de cotisations patronales.

taal en de vooropleidingen verbonden aan opleidingen met een beroepsperspectief in toekomstgerichte en knelpuntberoepen.

Daarnaast gaat de Regering de opleidingen in de onderneming opvoeren, met prioritair de individuele beroepsopleiding in de onderneming (IBO) en het alternerend leren, waarbij aan werkzoekenden in alternerende opleiding dezelfde rechten worden gewaarborgd als werkzoekenden met een opleidingscontract bij Bruxelles Formation of de VDAB Brussel. Daartoe zal de paritaire omkadering van deze tools worden versterkt.

De opleidingen die verstrekt worden in de onderneming (alternerend leren en werken, individuele beroepsopleiding in de onderneming enz.) komen rechtstreeks tegemoet aan de behoeften van de bedrijfswereld en aan hun aanwervingsproblematiek (vacatures, tekorten, technologische omwentelingen en aanpassing aan de ecologische transitie).

Deze moeilijkheden vereisen een versnelling van de methodewissel : het volstaat niet langer om iemand op te leiden en vervolgens in te schakelen. Werkzoekenden moeten vandaag systematisch in de werksituatie worden geplaatst om zich te vormen in de onderneming.

Daartoe moet de formule van het alternerend leren en werken verder worden uitgebouwd naar een werking met meer soepelheid, efficiëntie en leesbaarheid. Bij deze omschakeling kunnen nieuwe en innovatieve tools onder de aandacht van het jonge publiek worden gebracht zoals leren in de werkomgeving voor of bij de start van de opleiding (ontdekkingsproeven), jobrotatie, reconversie- en promotie-alternantie voor werknemers in hun eigen bedrijf of bijvoorbeeld de creatie van nieuwe netwerken voor alternerend leren in samenwerking met instellingen van het hoger onderwijs (volwassenenonderwijs, hogescholen enz.).

De Regering zal de premie voor jongeren die alternerend leren en werken uitbreiden tot de min-25-jarigen en deze geleidelijk opwaarderen en aan alternerende werkzoekenden dezelfde rechten toekennen als aan werkzoekenden met een beroepsopleidingscontract bij Bruxelles Formation of bij VDAB Brussel.

Ook zal zij het toepassingsveld van de mentorpremie openstellen voor alle werkgevers en bij de federale regering de mogelijkheid bepleiten om aan elke onderneming die in alternerende opleidingen voorziet in haar geheel een forfaitair belastingkrediet toe te staan zodat werkgevers alle gemaakte kosten beter kunnen dekken en om het complexe systeem van verminderde werkgeversbijdragen radicaal te vereenvoudigen.

Enfin, le manque de connaissance des langues, notamment du néerlandais ou de l'anglais est souvent un frein à l'emploi. Afin d'améliorer les chances des chercheurs d'emploi sur le marché du travail, le Gouvernement, en collaboration avec les Commissions communautaires, développera et renforcera l'offre de formation en langues dans un réseau cohérent autour d'une Cité des langues, et assurera l'articulation des tests linguistiques et des parcours de formation.

GARANTIR L'ACCES A LA SANTE ET LUTTER CONTRE LES INEGALITES

L'action sociale, les politiques de santé et de cohésion sociale constituent des enjeux majeurs en Région bruxelloise. Les chiffres globaux pour la Région bruxelloise masquent l'importance des inégalités socio-spatiales au sein de son territoire : de trop grandes disparités existent en matière de pauvreté entre les quartiers et les communes bruxelloises.

Le Gouvernement a, au cours de la législature précédente, développé des axes prioritaires dans un premier Plan Santé bruxellois et a arrêté un Plan de lutte contre la pauvreté 2014-2019 avec cinq grands axes.

Dans le cadre de l'exécution de ces plans, le Gouvernement souhaite marquer deux virages dans les politiques sociales et de santé : un virage social visant la réduction des inégalités sociales et un virage organisationnel, visant une meilleure organisation des soins et de l'action sociale et garantissant l'accessibilité, la qualité et la durabilité des soins.

Il est, en effet aujourd'hui déterminant de développer un Plan social-santé bruxellois intégré et commun à toutes les entités compétentes sur le territoire bruxellois, traduisant une approche territoriale de l'action sociale et de la santé, en donnant aux CPAS un rôle clé dans le déploiement des politiques de lutte contre les inégalités et la pauvreté. L'article 62 de la nouvelle loi organique renforce la coordination sociale locale, dont le CPAS est le vecteur désigné par le législateur.

Ce Plan social-santé bruxellois reposera sur les bases suivantes :

- en concertation avec l'ensemble des acteurs, assurer la cohérence des politiques social-santé et développer une programmation globale ;
- lutter efficacement contre les inégalités et la pauvreté ;
- assurer un accès universel aux soins de santé ;

Ten slotte vormt een gebrekkige kennis van het Nederlands of het Engels vaak een rem op de tewerkstelling. Om de kansen van werkzoekenden op de arbeidsmarkt te vergroten, zal de Regering het taalopleidingsaanbod in samenwerking met de Gemeenschapscommissies uitbouwen en versterken binnen een samenhangend netwerk rond een Talenpunt en taaltests en opleidingstrajecten op elkaar afstemmen.

DE TOEGANG TOT DE GEZONDHEIDSZORG WAARBORGEN EN ONGELIJKHEID AANPAKKEN

Het beleid inzake welzijn, gezondheid en sociale cohesie is van essentieel belang voor het Brussels Gewest. In de globale cijfers voor het Brussels Gewest komt tot uiting hoe groot de sociaal-ruimtelijke ongelijkheid is binnen ons grondgebied : er bestaat een al te groot verschil in armoede tussen de Brusselse wijken en gemeenten.

Tijdens de vorige legislatuur werkte de Regering prioritaire beleidslijnen uit in een eerste Brussels Gezondheidsplan en vaardigde zij een armoedebestrijdingsplan 2014-2019 uit met vijf pijlers.

Bij de uitvoering van deze plannen wil de Regering een dubbele omslag maken in het welzijns- en het gezondheidsbeleid : een sociale omslag naar een vermindering van de sociale ongelijkheid en een organisatorische omslag naar een betere organisatie van de zorgverstrekking en het welzijnsbeleid met garanties voor de toegankelijkheid, de kwaliteit en de duurzaamheid van de zorg.

Het is vandaag immers essentieel dat een geïntegreerd Brussels welzijns- en gezondheidsplan wordt opgesteld dat geldt als gemeenschappelijke leidraad voor alle entiteiten die bevoegd zijn op het Brussels grondgebied, binnen een territoriale benadering van het welzijns- en gezondheidsbeleid waarin het OCMW een centrale plaats inneemt bij de ontplooiing van de ongelijkheids- en armoedebestrijding. Artikel 62 van de nieuwe organieke wet versterkt de lokale sociale coördinatie, met het OCMW als vector aangewezen door de wetgever.

Dit Brussels welzijns- en gezondheidsplan moet berusten op de volgende basiselementen :

- in overleg met alle actoren, voorzien in de samenhang binnen het welzijns- en gezondheidsbeleid en een globale programmering tot stand brengen ;
- efficiënt de strijd aanbinden met ongelijkheid en armoede ;
- voorzien in een universele toegang tot gezondheidszorg ;

- soutenir les personnes dépendantes ou en perte d'autonomie ;
- apporter une attention particulière à certains publics spécifiques.

Enfin, le Gouvernement garantira le modèle de gestion paritaire développé dans le cadre d'Iriscare qu'il entend consolider. Le Gouvernement octroiera une norme de croissance qui permettra de financer de nouvelles mesures découlant des besoins du secteur.

1. Décloisonner les institutions pour assurer la cohérence des politiques

Afin de surmonter la complexité institutionnelle qui est un frein au développement de politiques efficaces, le Gouvernement souhaite développer des modalités de travail et un renforcement des synergies entre les institutions compétentes en social et santé.

Une Conférence interministérielle social-santé définira dans un protocole les objectifs à atteindre, selon un mode de gestion par projet, et s'assurera d'une collaboration structurelle entre les administrations compétentes en social-santé, à l'analyse des besoins et au déploiement de l'offre de services.

Afin de mieux rencontrer l'ensemble des besoins de la population, il sera nécessaire d'assurer une plus grande cohérence des politiques menées. Au départ des politiques et des plans existants dans les différentes entités compétentes, le Gouvernement initiera des Etats généraux bruxellois de la santé et du social, dans la perspective de la rédaction du Plan social-santé intégré portant notamment sur une première ligne social-santé bruxelloise. Le Gouvernement s'inscrira dans une démarche de co-construction entre les acteurs publics et associatifs, les usagers et les chercheurs, en ce compris sur la méthode. Dans l'attente des conclusions, la mise en œuvre des plans existants sera poursuivie.

En parallèle, le Gouvernement entamera un travail de coordination législative entre les entités compétentes afin que les textes se complètent. Il envisagera la rédaction d'un accord-cadre afin de structurer la coopération entre Iriscare, les Services du Collège réuni et les autres services publics compétents.

Le Gouvernement incitera par ailleurs les acteurs du social et de la santé à collaborer davantage afin d'apporter une réponse globale aux besoins des bénéficiaires. Le Gouvernement soutiendra également la participation des citoyens dans l'élaboration et l'évaluation des politiques social-santé.

- steun verlenen aan afhankelijke personen of mensen met een verminderde zelfredzaamheid ;
- bijzondere aandacht besteden aan een aantal specifieke bevolkingsgroepen.

Ten slotte zal de Regering inzetten op het paritair beheersmodel dat is ontwikkeld voor Iriscare en dat zij wenst te bestendigen. De Regering zal een groeïnorm toestaan op grond waarvan nieuwe maatregelen gefinancierd kunnen worden die inspelen op de behoeften van de sector.

1. De instellingen uit hun comfortzone halen voor meer samenhang in het beleid

Om af te rekenen met de institutionele complexiteit die remmend werkt voor de uitbouw van een efficiënt beleid wenst de Regering werkmethodes uit te werken en synergiën te versterken tussen de bevoegde welzijns- en gezondheidsinstellingen.

Een Interministeriële Conferentie Sociaal-Gezondheid moet in een protocol de doelstellingen vastleggen die gehaald moeten worden binnen een projectgestuurd systeem en toezien op een structurele samenwerking tussen de besturen bevoegd voor welzijns- en gezondheidsmateries, de behoefteanalyse en de uitbouw van het dienstenaanbod.

Om beter tegemoet te komen aan de behoeften van de bevolking moet er meer samenhang worden gebracht in het gevoerde beleid. Met het beleid en de plannen die binnen de verschillende bevoegde entiteiten bestaan als basis, zal de Regering een Brusselse statengeneraal voor gezondheid en welzijn organiseren die moet uitmonden in een geïntegreerd welzijns- en gezondheidsplan dat zich onder meer toespitst op de Brusselse eerste lijn voor welzijn en gezondheid. De Regering zal inzetten op co-constructie tussen de openbare en associatieve actoren, de gebruikers en onderzoekers, ook voor de methode. In afwachting van de conclusies worden de bestaande plannen verder uitgevoerd.

Parallel hiermee zal de Regering van start gaan met wetgevingscoördinerende werkzaamheden voor de verschillende bevoegde entiteiten om ervoor te zorgen dat de teksten bij elkaar aansluiten. Zij beoogt daarbij een raamakkoord om de samenwerking tussen Iriscare, de Diensten van het Verenigd College en de overige bevoegde overheidsdiensten te structureren.

De Regering zal de welzijns- en gezondheidsactoren er bovendien toe aanzetten meer samen te werken om een globaal antwoord te formuleren op de behoeften van de begunstigen. De Regering zal eveneens burgerparticipatie steunen bij de uitwerking en de evaluatie van het welzijns- en gezondheidsbeleid.

Plus largement, le Gouvernement s'engage au respect du principe d'un « bilinguisme externe ». Ce principe sera exécuté loyalement. Des moyens d'accompagnement seront prévus pour l'application de ce principe ainsi que des mesures ciblées, telles que la formation (aussi pendant les heures de travail) et les primes, qui permettront de réaliser de réels progrès dans les différentes organisations.

Le Gouvernement développera une programmation de l'offre de soins et d'aide aux personnes visant l'intersectorialité et la transversalité. Il convient de partir de la première ligne, de la consolider et de créer un maillage entre les acteurs ainsi qu'une articulation entre la première ligne et le secteur spécialisé hospitalier et résidentiel. Dans cette même logique, il faut développer les liens entre l'ambulatoire et le résidentiel, dans l'objectif de construire des trajets de soins cohérents, accessibles et pérennes dans le respect des besoins et des choix des personnes.

La réflexion sur la programmation sera portée par l'Observatoire de la Santé et du Social dans le cadre d'une collaboration avec les autres services publics compétents (et sur les aspects territoriaux avec perspective.brussels) et les acteurs pertinents. Elle s'établira par croisement de données statistiques avec des informations issues des quartiers.

Enfin, le Gouvernement améliorera la base de données en ligne intégrant l'ensemble de l'offre des soins à Bruxelles.

2. Lutter efficacement contre les inégalités et la pauvreté

Le Gouvernement souhaite l'adoption d'un nouveau Plan de lutte bruxellois contre la pauvreté qui définira les politiques de prévention de la pauvreté et du sans-abrisme. Le nouveau plan de lutte bruxellois contre la pauvreté sera intégré au Plan social-santé bruxellois pour plus de cohérence des politiques.

Ce plan spécifique devrait associer tant les politiques social-santé que les politiques régionales, véritables leviers en la matière, et spécifiquement en matière de politique du logement. Des collaborations avec les CPAS seront nécessaires ainsi qu'avec les services d'aide et de soins des entités concernées.

Le Gouvernement travaillera avec les autres entités bruxelloises compétentes afin de travailler en particulier à la mise en place de la « pair aidance » et au développement de l'innovation sociale.

In een bredere context verbindt de Regering zich tot de naleving van het principe van « externe tweetaligheid ». Dit principe zal loyaal worden uitgevoerd. Er worden begeleidingsmiddelen voorzien voor de toepassing ervan, samen met gerichte maatregelen zoals opleiding (ook tijdens de werkuren) en premies, zodat reële vooruitgang kan worden geboekt in de verschillende organisaties.

De Regering zal een programmering van het zorg- en welzijnsaanbod uitwerken die intersectoraal en transversaal is. Het uitgangspunt moet de eerste lijn zijn. Deze dient geconsolideerd te worden als deel van een actorennetwerk en afgestemd worden met de gespecialiseerde ziekenhuis- en huisvestingssector. Op grond van diezelfde logica moet er een grotere toenadering komen tussen ambulante en residentiële zorg om samenhangende, toegankelijke en duurzame zorgtrajecten te kunnen uitbouwen waarin de behoeften en de keuzes van de betrokken personen voorop staan.

De denkoefening over de programmering moet gestuurd worden door het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn dat hiervoor samenwerkt met de overige bevoegde overheidsdiensten (en voor de territoriale aspecten met perspective.brussels) en de relevante actoren. Hiervoor dient men statistische gegevens te kruisen met de informatie afkomstig uit de wijken.

Ten slotte zal de Regering de online gegevensbank verbeteren door hierin het volledige Brusselse zorgaanbod op te nemen.

2. Efficiënt de strijd aanbinden met ongelijkheid en armoede

De Regering wenst dat er een nieuw Brussels Armoedebestrijdingsplan wordt goedgekeurd waarin het beleid inzake preventie van armoede en dak- en thuisloosheid staat omschreven. Het nieuwe Brusselse armoedebestrijdingsplan zal worden opgenomen in het Brussels Welzijns- en Gezondheidsplan voor een grotere samenhang tussen de verschillende beleidsgebieden.

In dit specifieke plan moeten het welzijns- en gezondheidsbeleid en het gewestelijk beleid, die hier als hefbomen werken, hand in hand gaan, met in het bijzonder het huisvestingsbeleid. Samenwerking met de OCMW's zal noodzakelijk zijn, net zoals met de hulp- en zorgdiensten en de betrokken entiteiten.

De Regering zal met de overige bevoegde Brusselse entiteiten samenwerken om gericht te streven naar de invoering van de « ervaringsdeskundigheid » en de ontwikkeling van de sociale innovatie.

Dans le cadre de ce plan, le Gouvernement entend réformer la relation aux CPAS en travaillant à la contractualisation, au travers de contrats locaux social- santé, de politiques spécifiques d'action sociale répondant aux besoins de chaque quartier et aux différentes réalités sociales locales. Le Gouvernement évaluera les moyens à affecter à ces contrats.

Ces contrats porteront prioritairement sur la promotion de la santé, la prévention, les politiques de soins et l'accompagnement médico-social, le logement et la santé alimentaire. Ils seront organisés sur un canevas en trois phases : une analyse et un diagnostic des besoins, l'implémentation des mesures et une phase d'évaluation.

Chaque contrat sera piloté par une cellule issue de la coordination sociale du CPAS et incluant la commune, la COCOM, le secteur associatif et les habitants. Dans le cadre de cette mission, les CPAS travailleront sous la coordination et avec l'accompagnement de la COCOM ou des services qu'elle désignera. La coordination sociale des CPAS portera également sur l'identification et l'accompagnement individuel des situations de précarité des enfants et des adolescents. Dans ce cadre, le Gouvernement s'engagera dans le projet-pilote européen « Garantie pour la petite enfance ».

Le Gouvernement poursuivra la mise en œuvre de l'ordonnance modifiant la loi organique des centres publics d'action sociale. En concertation avec la Fédération des CPAS, le Gouvernement stimulera aussi la coopération entre les CPAS afin d'harmoniser le fonctionnement, de mettre en place une meilleure coordination, de créer des synergies, des groupements ou association des services (ex : création d'une centrale d'achat pour tous les CPAS, utilisation de mêmes outils informatiques, harmonisation des conditions d'octroi d'aides sociales complémentaires, harmonisation du logiciel social et partage des données objectives et générales).

Le Gouvernement veillera également à poursuivre, avec la Fédération des CPAS, le travail d'harmonisation des politiques de santé des CPAS bruxellois notamment sur la base des résultats de l'étude financée sous la précédente législature, en ce qui concerne l'octroi des cartes médicales. Le Gouvernement garantira aux usagers des CPAS un accès aux mêmes soins de santé et pharmaceutiques, en ce compris l'aide médicale urgente, quel que soit son lieu de résidence sur le territoire régional.

Le Gouvernement entend également renforcer la dotation FSAS (Fonds spécial de l'action sociale) afin de

Naar aanleiding van dit Plan wenst de Regering de verhouding tot de OCMW's te hervormen door in te zetten op contractualisering aan de hand van lokale welzijns- en gezondheidscontracten van specifieke welzijnsinitiatieven die tegemoetkomen aan de noden van elke wijk en de verschillende sociale realiteiten ter plaatse. De Regering zal evalueren welke middelen aan deze contracten moeten worden besteed.

Deze contracten dienen prioritair in te werken op gezondheidspromotie, preventie, verzorgingsbeleid, medisch-sociale begeleiding en voedselgezondheid. Deze zullen georganiseerd worden volgens een patroon in drie fasen : een behoefteanalyse en -diagnose, de invoering van de maatregelen en een evaluatiefase.

Elk contract zal worden gestuurd door een cel die voortkomt uit de sociale coördinatie van het OCMW en waarin vertegenwoordigers van de gemeente, de GGC, het verenigingsleven en de inwoners zetelen. Voor deze opdracht zullen de OCMW's werken onder de coördinatie en begeleiding van de GGC of de diensten die deze daartoe aanstelt. De sociale coördinatie door de OCMW's omvat eveneens de identificatie en de individuele begeleiding van kinderen en adolescenten in bestaansonzekerheid. In die context zal de Regering inzetten op het Europees pilootproject « Garantie voor de jonge kinderen ».

De Regering gaat verder met de uitvoering van de ordonnantie tot wijziging van de organieke wet betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. In overleg met de Federatie van OCMW's zal de Regering voor samenwerking tussen de OCMW's onderling stimuleren om hun werking te harmoniseren, een betere coördinatie in te voeren, synergiën te creëren en diensten te groeperen of samen te brengen (bijv. : oprichting van een aankoopcentrale voor alle OCMW's, gebruik van hetzelfde informaticamateriaal, harmonisering van de voorwaarden voor aanvullende maatschappelijke bijstand, harmonisering van de sociale software en het delen van objectieve en algemene gegevens).

De Regering beoogt eveneens met de Federatie van OCMW's verder te werken aan de harmonisering van het gezondheidsbeleid bij de Brusselse OCMW's, en dan met name op grond van de resultaten van de studie die tijdens de vorige bestuursperiode is gefinancierd over de toewijzing van de medische kaarten. De Regering zal ervoor instaan dat alle gebruikers van de OCMW's, ongeacht waar zij wonen op het Brussels grondgebied, toegang krijgen tot dezelfde gezondheids- en farmaceutische zorg, ook voor dringende medische hulp.

De Regering wenst tevens de dotatie van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn (BFMW) te verhogen

soutenir les CPAS dans le développement de politiques de lutte contre la précarité s'inscrivant dans le cadre du Plan social- santé bruxellois.

En matière de lutte contre le surendettement, le Gouvernement renforcera les cellules « médiations de dettes » pour généraliser le principe de la guidance budgétaire.

Dans le cadre des législations régionales, le Gouvernement privilégiera d'autres procédures que celles recourant aux huissiers de justice pour le recouvrement de dettes, et si celles-ci s'avèrent inévitables, le Gouvernement s'engage à travailler notamment sur la limitation des frais abusifs.

Le Gouvernement veillera également à maintenir l'aide alimentaire à un niveau suffisamment élevé en privilégiant une alimentation de qualité. Il soutiendra le développement de projets en lien avec cette problématique, entre autres par les nouveaux canaux d'approvisionnement et de lutte contre le gaspillage alimentaire tout en veillant à assurer une qualité et une diversité des approvisionnements.

Le Gouvernement travaillera à une amélioration de l'accès aux droits et à leur effectivité sur la base de trois axes : simplification, information et automatisation.

Dans le cadre d'une plus grande justice sociale, afin de lutter contre le problème du non-recours aux droits sociaux, et réduire les charges administratives pour les citoyens, le Gouvernement soutiendra autant que possible le principe de l'automatisation des droits au travers des mécanismes suivants : numérisation et automatisation des transferts de données dans le respect de la vie privée et ouverture automatique d'un droit sous l'initiative proactive des services publics compétents. Le Gouvernement veillera à ce que cette évolution ne se substitue pas aux missions de service public et s'accompagne de mesures visant à limiter l'impact de l'automatisation sur la fracture numérique.

Un projet dit « SSH » (statuts sociaux harmonisés), consistant en l'octroi automatique de droits dérivés sur la base de statuts sociaux dans différents secteurs de compétence bruxelloise (tarifs sociaux énergie, transports ; réduction dans le domaine sportif et culturel ; exonérations fiscales diverses ; accès au logement social, etc.) sera également mis sur pied, le cas échéant en concertation avec l'Etat fédéral et la Banque Carrefour de la Sécurité sociale (BCSS).

Enfin, pour les migrants sans papiers, le Gouvernement veillera au respect de leurs droits fondamentaux et de leur dignité humaine (soins de santé, logement, etc.).

als ondersteuning voor de OCMW's bij de uitwerking van initiatieven om de kansarmoede te bestrijden aansluitend bij het Brussels Welzijns- en Gezondheidsplan.

In de strijd tegen overmatige schuldenlast zal de Regering de diensten « schuldbemiddeling » versterken om het principe van budgetbegeleiding te veralgemenen.

Binnen het kader van de gewestelijke wetgeving zal de Regering voorrang geven aan andere procedures dan het gebruik van gerechtsdeurwaarders voor de inning van schulden. Als dit toch niet kan worden vermeden, verbindt de Regering zich ertoe om onder meer te werken aan de beperking van buitensporige kosten.

De Regering zal er ook op toezien dat de voedselhulp wordt aangehouden op een voldoende hoog niveau en bij voorkeur kwaliteitsvolle voeding. Ze zal de ontwikkeling steunen van projecten die verband houden met deze problematiek, onder meer via nieuwe bevoorradingstrajecten en de bestrijding van voedselverspilling, waarbij ook moet worden toegezien op de kwaliteit en de diversiteit van de bevoorrading.

De Regering zal werken aan een verbeterde toegang tot rechten en de effectiviteit hiervan, gebaseerd op drie pijlers : vereenvoudiging, informatie en automatisering.

Met het oog op een grotere sociale rechtvaardigheid, de problematiek van de non take-up van sociale rechten en de afbouw van administratieve lasten voor de burgers zal de Regering zoveel als mogelijk het beginsel van de automatisering van rechten toepassen door middel van de volgende mechanismen : digitalisering en automatisering van de gegevensoverdracht met respect voor de persoonlijke levenssfeer, en automatische, proactieve toekenning van een recht door de bevoegde openbare diensten. De Regering zal erop toezien dat deze evolutie geen afbreuk doet aan de overheidstaken en gepaard gaat met maatregelen die de weerslag van de automatisering op digitale kloof beperken.

Ook zal een zogenaamd GSS-project (geharmoniseerde sociale statuten) worden opgezet waarbij op grond van sociaal statuut in meerdere Brusselse bevoegdheidssectoren automatisch afgeleide rechten worden toegekend (sociale energie- en vervoerstarieven ; vermindering voor sport en cultuur ; diverse belastingvrijstellingen ; toegang tot de sociale huisvesting enz.) eventueel in overleg met de Federale Staat en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ).

Ten slotte zal de Regering er ook op toezien dat de grondrechten en de menselijke waardigheid van migranten zonder wettig verblijf worden gerespecteerd (gezondheidszorg, huisvesting, enz.).

3. L'accès universel aux soins de santé

La problématique du report de soins demeure un enjeu majeur auquel des réponses intégrées et transversales doivent être apportées.

Les réflexions menées sur la première ligne de soins et l'accès aux soins sont essentielles. Le réseau de médecins généralistes et les maisons médicales feront partie intégrante de la solution.

Le Gouvernement accompagnera et soutiendra financièrement l'installation de la médecine générale et des pratiques de groupes multidisciplinaires, en ce compris l'installation de maisons médicales dans les zones les plus fragilisées de la Région. Le Gouvernement soutiendra dans ce cadre les psychologues de 1^{re} ligne.

Le Gouvernement visera une couverture à 100 % de la population présente sur le territoire en déployant une perspective d'universalisme proportionné et de santé publique indépendamment des statuts administratifs des personnes exclues. En ce sens, le Gouvernement intégrera au Plan social-santé bruxellois un volet opérationnel assurant à la fonction « 0.5 », telle que définie dans l'ordonnance sur la première ligne du 4 avril 2019, d'être remplie.

Le Gouvernement identifiera aussi chaque spécificité, chaque mécanisme d'exclusion et chaque barrière d'accès aux soins. Sur cette base, il organisera la fonction « 0.5 » à Bruxelles par des moyens et des capacités d'intervention des acteurs du système de santé et d'aide aux personnes. Une « concertation 0.5 » sera mise sur pied et travaillera avec l'ensemble des acteurs et avec la CIM social-santé bruxelloise afin de développer cette fonction sur le territoire de Bruxelles.

La structuration de la première ligne de soins se fera au sein de Brusano en associant les secteurs concernés.

Le Gouvernement renforcera les services ambulatoires de seconde ligne qui soutiennent les médecins généralistes confrontés à des questions spécifiques (santé mentale, suicide, toxicomanies), en concertation avec le secteur associatif.

Par ailleurs, le Gouvernement entend garantir un accès universel à une médecine hospitalière de qualité. Dans ce cadre, le Gouvernement accompagnera les rapprochements d'hôpitaux en adaptant le cadre réglementaire et en favorisant leur reconnaissance par les autres entités fédérées dans l'objectif que l'accès universel et non discriminé (y compris sur la base financière) soit une réalité sur tout le territoire régional.

3. Universele toegang tot gezondheidszorg

Uitstel van verzorging is nog steeds een belangrijk probleem dat geïntegreerde en transversale antwoorden vereist.

Denk oefeningen over de eerstelijnszorg en de toegang tot de gezondheidszorg zijn essentieel. Het netwerk van huisartsen en wijkgezondheidscentra maakt integraal deel uit van de oplossing.

De Regering zal de vestiging van huisartsgeneeskunde en multidisciplinaire groepspraktijken begeleiden en financieel steunen, alsook de vestiging van wijkgezondheidscentra in de meest kansarme zones van het Gewest. De Regering zal in die context ondersteuning bieden voor de eerstelijnspsychologen.

De Regering beoogt een volledige dekking van de bevolking op het gewestelijk grondgebied met de ontplooiing van een perspectief van proportioneel universalisme en volksgezondheid waarbij het administratief statuut van uitgesloten personen geen rol speelt. Daartoe zal de Regering in het Brussels Welzijns- en Gezondheidsplan een operationeel luik opnemen dat voorziet in een « 0,5-functie », zoals deze wordt omschreven in de ordonnantie betreffende het eerstelijnszorgbeleid van 4 april 2019.

De Regering zal ook elke specificiteit, elk uitsluitingsmechanisme en alles wat de toegang tot zorg in de weg staat opsporen. Op basis daarvan zal zij de « 0,5-functie » in Brussel organiseren via de middelen en interventiecapaciteit van de actoren in het gezondheids- en welzijnsstelsel. Er zal een « 0,5-overleg » worden opgezet en er zal samengewerkt worden met alle actoren en met de Brusselse IMC Sociaal-Gezondheid om deze functie tot ontwikkeling te brengen op het Brussels grondgebied.

Het structureren van de eerstelijnszorg moet gebeuren binnen Brusano en de betrokken sectoren moeten daarbij worden betrokken.

De Regering gaat de ambulante tweedelijnsdiensten versterken die ondersteuning bieden aan huisartsen geconfronteerd met specifieke vraagstukken (geestelijke gezondheid, zelfdoding, verslavingen) in overleg met de associatieve sector.

De Regering wenst bovendien universele toegang te organiseren tot een kwalitatief hoogstaande ziekenhuisgeneeskunde. Daartoe zal de Regering toenadering tussen ziekenhuizen begeleiden met aanpassingen van het regelgevend kader en de erkenning hiervan door andere deelstaten te bevorderen met als doel de universele toegang zonder onderscheid (ook op financiële gronden) te laten gelden op heel het gewestelijk grondgebied.

Le Gouvernement adoptera des normes d'agrément pour les réseaux hospitaliers concernant notamment la qualité des soins, l'accessibilité financière et géographique pour tous les Bruxellois et la concertation sociale. Par ailleurs, des normes hospitalières seront aussi adoptées en vue d'actualiser les dispositions obsolètes et d'intégrer les normes relatives à la qualité dans les hôpitaux.

Vu la mise en œuvre de la législation fédérale sur les réseaux, le Gouvernement développera une nouvelle réglementation du subventionnement des infrastructures ainsi qu'un nouveau calendrier de construction capable de répondre aux enjeux à rencontrer par les institutions de soins. Le subventionnement de l'infrastructure s'étendra au-delà des hôpitaux en permettant le développement de solutions d'infrastructures alternatives mais aussi aux secteurs résidentiels non-hospitaliers. Plusieurs points d'attention seront pris en compte : la cohérence et l'augmentation de la qualité au sein des réseaux, la mutualisation de certaines activités et la construction durable. Enfin, un poste d'investissement sera créé sur l'informatique hospitalière et des autres institutions de soins, notamment par le biais du soutien à l'innovation et d'une mutualisation de certains achats et services.

En ce qui concerne la santé mentale, le Gouvernement veillera au financement adéquat des équipes en place et soutiendra l'accroissement des places en MSP et IHP. Des nouvelles règles de programmation qui tiennent mieux compte des spécificités et réalités bruxelloises seront proposées à l'Etat fédéral.

Le Gouvernement s'inscrira dans la dynamique de la Plate-forme de concertation en santé mentale, de Bru-Stars, des réseaux 107 et des fédérations concernées. Il s'assurera de l'articulation de ces dispositifs avec tous les services ambulatoires bruxellois.

Ainsi le Gouvernement veillera, en concertation avec le secteur et les entités compétentes, à renforcer les équipes mobiles de crise et de longue durée pour enfants, adolescents et adultes et à renforcer l'offre institutionnelle pour les prises en charge intensives (double diagnostic, mises en observation judiciaire, internés, etc.). Il organisera des actions de formation et de sensibilisation auprès des médecins généralistes, renforcera le soutien psychologique aux proches et intensifiera les initiatives de prise en charge en mode ambulatoire, le plus proche possible du milieu de vie du patient.

Le Gouvernement entend renforcer la concertation avec l'ensemble des acteurs concernant le développement de la réforme fédérale dite « 107 », relier les projets 107 aux projets communautaires et travailler sur les inégalités sociales de santé avec une attention particulière pour les publics spécifiques (toxicomanes, pauvreté, handicapés,

De Regering zal erkenningsnormen vastleggen voor ziekenhuisnetten met betrekking tot de zorgkwaliteit, de financiële en geografische toegankelijkheid voor alle Brusselaars en het sociaal overleg. Daarnaast zullen ook ziekenhuisnormen worden vastgelegd om de verouderde bepalingen bij te werken en eveneens de kwaliteitsnormen in de ziekenhuizen te integreren.

Gelet op de uitvoering van de federale wetgeving voor de netwerken zal de Regering voorzien in nieuwe subsidiëregels voor infrastructuur en een nieuwe bouwkalender die tegemoetkomt aan de uitdagingen waarvoor de verzorgingsinstellingen staan. De subsidiëring van de infrastructuur zal verder strekken dan enkel de ziekenhuizen om de ontwikkeling van alternatieve infrastructuur oplossingen mogelijk te maken en beoogt ook de residentiële sectoren buiten de ziekenhuissector. Hierbij gelden meerdere aandachtspunten : de samenhang en de verhoging van de kwaliteit binnen de netten, een bundeling van bepaalde activiteiten en duurzaam bouwen. En ten slotte zal een investeringspost in het leven geroepen worden voor de informatica bij ziekenhuizen en andere zorginstellingen via innovatiesteun en gemeenschappelijke aankopen en diensten.

Voor de geestelijke gezondheidszorg zal de Regering toezien op een gepaste financiering van de bestaande teams en de toename van het aantal plaatsen in de PVT's (Psychiatrische Verzorgingstehuizen) en IBW's (Initiatieven Beschut Wonen). Aan de federale staat zullen nieuwe programmeringsregels worden voorgesteld die beter rekening houden met de specifieke Brusselse werkelijkheid.

De Regering stapt mee in de dynamiek van het Overlegplatform Geestelijke gezondheidszorg, van Bru-Stars, van de 107-netwerken en de betrokken federaties. Ze zal ervoor zorgen dat deze organisaties worden afgestemd op de Brusselse ambulante diensten.

Daartoe zal de Regering in overleg met de sector en met de bevoegde entiteiten toezien op de versterking van de mobiele crisis- en langdurige zorgteams voor kinderen, adolescenten en volwassenen, het aanbod in de instellingen versterken voor intensieve opvang (dubbele diagnose, gerechtelijke gedwongen opname, interneringen, enz.). Ze gaat vormings- en bewustmakingsacties organiseren bij huisartsen, de psychologische steun voor verwanten uitbreiden en het aantal initiatieven voor ambulante opvang opvoeren zo dicht mogelijk bij de leefomgeving van de patiënt.

De Regering wil het overleg met alle actoren over de ontwikkeling van de federale « 107 » hervorming versterken, de 107-projecten verbinden aan de gemeenschapsprojecten, werken aan de sociale gezondheidsongelijkheid met bijzondere aandacht voor specifieke bevolkingsgroepen (personen met een verslaving, armoede, personen met

seniors). Enfin, le Gouvernement garantira le soutien au centre d'appui bruxellois chargé de l'accompagnement des délinquants sexuels et encouragera une concertation multidisciplinaire et participative afin de répondre à l'ensemble des besoins des patients.

La coordination des politiques de prévention, en priorité, des politiques de dépistage et de vaccination sera poursuivie par la création d'un point unique bruxellois, qui vise une plus grande intégration des politiques de dépistage entre la COCOM, la COCOF et la VG et l'interopérabilité des bases de données de vaccination des Communautés.

En matière d'e-santé, dans le respect des règles de protection de la vie privée, le Gouvernement poursuivra son soutien au développement du réseau santé bruxellois (RSB) et à son coffre-fort multidisciplinaire (Brusafe+) permettant le partage de données entre les différents prestataires de soins dans le cadre de la continuité des soins. L'utilisation du RSB et de Brusafe+ pourra également s'étendre au recueil de données utiles à la définition des politiques de santé publique ainsi qu'à la recherche.

Le RSB et Brusafe+ fonctionneront selon les principes de l'inter-opérationnalité belge et internationale, permettront le développement de l'innovation dans les technologies de l'information en santé et participeront à l'écosystème e-santé développé en Région bruxelloise et piloté par la plateforme esanté.brussels.

En matière de prévention, le Gouvernement veillera à garder l'approche universaliste des centres de planning tout en formant les travailleurs de planning à la spécificité des transgenres et des LGBTQI+.

Le Gouvernement poursuivra une réelle généralisation de l'éducation à la vie relationnelle affective et sexuelle (EVRAS) via les centres de planning familial. Il conviendra de revoir l'accord de coopération de 2013, d'adapter le cadre de référence commun et de poursuivre le développement du recueil de données communes. Le Gouvernement veillera par ailleurs à développer des projets EVRAS sur plusieurs années, à l'augmentation de la communication et de l'information sur tous les modes de contraception, et au renforcement de la lutte contre les infections sexuellement transmissibles, dont les VIH et les hépatites (campagnes d'information et de sensibilisation).

Enfin, le Gouvernement s'engage à mettre en place une véritable politique de réduction des risques vis-à-vis des consommateurs potentiels ou usagers de drogues (y

een beperking, senioren). Ten slotte zal de Regering steun verlenen aan het Brussels Steunpunt voor de Evaluatie en Oriëntering van plegers van seksuele misdrijven en multidisciplinair en participatief overleg aanmoedigen om tegemoet te kunnen komen aan alle behoeften van de patiënten.

De coördinatie van het preventiebeleid, en daarbij prioritair de beleidsmaatregelen voor opsporing en vaccinatie, wordt voortgezet met de oprichting van een centrale Brusselse entiteit voor een grotere integratie van het opsporingsbeleid bij de GGC, de COCOF en de VG en de onderlinge interoperabiliteit van de gegevensbanken van de Gemeenschappen voor vaccinaties.

Inzake e-gezondheid zal de Regering binnen de grenzen gesteld door de bescherming van de persoonlijke levenssfeer verder steun verlenen aan de ontwikkeling van het Brussels gezondheidsnetwerk (BGN) en zijn multidisciplinaire eerstelijnskluis (Brusafe+), waarmee gegevens gedeeld kunnen worden tussen zorgverstrekkers in dienst van de continuïteit van de zorg. Het gebruik van het BGN en Brusafe+ kan eveneens worden uitgebreid tot alle gegevens die van nut zijn voor de bepaling van het openbaar gezondheidsbeleid en voor onderzoek.

Het BGN en Brusafe+ moeten werken op basis van Belgische en internationale interoperabiliteit, streven naar verdere innovatie in de informatietechnologie van de gezondheidssector en een rol opnemen in het ecosysteem van de e-gezondheid dat in het Brussels Gewest tot ontwikkeling komt en gestuurd wordt door het platform egezondheid.brussels.

Inzake preventie zal de Regering erop toezien dat de universalistische benadering van de centra voor gezinsplanning behouden blijft en tegelijk werknemers van de centra opleiden in de specificiteit van transgenders en LGBTQI+.

De Regering gaat verder met een reële veralgemening van de educatie met betrekking tot het relationele, affectieve en seksuele leven (EVRAS) via de centra voor gezinsplanning. Het samenwerkingsakkoord van 2013 moet worden herzien, het gemeenschappelijk referentiekader aangepast en de verzameling van gemeenschappelijke gegevens verder uitgebouwd. De Regering beoogt daarnaast om projecten gericht op educatie rond relaties, gevoelens en seksualiteit uit te bouwen over meerdere jaren in combinatie met informatieverstrekking en communicatie over alle voorbehoedsmiddelen en de strijd op te voeren tegen seksueel overdraagbare aandoeningen zoals HIV en de verschillende vormen van hepatitis (informatiecampagnes en sensibilisering).

Ten slotte verbindt de Regering zich ertoe een risicobeperkingsbeleid te voeren voor potentiële gebruikers en druggebruikers (ook voor alcohol). Daartoe gaat de

compris l'alcool). À cette fin, le Gouvernement soutiendra la création de salles de consommation à moindre risque (SCMR) – via le nouveau centre intégré Transit – y compris via la mise en œuvre d'un cadre légal en COCOM pour la réduction des risques, intégrant cette modalité d'action. Il mènera des politiques d'information, de sensibilisation et de prévention auprès du public qui n'a jamais consommé de drogues, avec une attention particulière portée aux mineurs d'âge.

4. Soutenir les personnes dépendantes ou en perte d'autonomie

A Bruxelles, plus de 50.000 personnes de plus de 80 ans présentent un risque très élevé de vulnérabilité et de dépendance aux soins. De plus, les personnes de statut socio-économique faible souffrent plus souvent et plus tôt de problèmes de santé ainsi que de limitations fonctionnelles et sont donc exposées à un risque plus élevé de devoir faire appel à un service de soins à domicile. Les mêmes constats peuvent souvent être faits pour les personnes en situation de handicap (enfants et adultes) et leurs familles.

Le Gouvernement garantira dès lors à toute personne en perte d'autonomie une offre de services et de soins disponible et accessible, lui assurant de garder cette autonomie le plus longtemps possible. Il mettra en place et généralisera pour ce faire – dans le cadre du décloisonnement institutionnel évoqué plus haut – un modèle intégré d'aide et de soins de proximité, par quartier, visant le maintien à domicile des personnes en perte d'autonomie.

Le Gouvernement entend offrir les garanties suivantes aux bénéficiaires :

- qualité de la formation du personnel intervenant à domicile ;
- proportionnalité : le panier des services offerts doit être adapté au degré de dépendance de la personne et à son évolution dans le temps ;
- pluralisme : une certaine diversité institutionnelle (public, asbl, petites associations, etc.) doit être possible ;
- perspective globale : une approche globale des besoins de la personne est nécessaire (intégrer l'aide, le soin, le lien), ainsi que la prise en compte des aidants proches, des voisins, des « pairs aidants », etc. ;
- accessibilité : il conviendra de veiller à l'accessibilité financière, physique (par quartier) et sociale (coordination, orientation indépendante).

Le modèle intégré d'aide et de soins se construira sur la base des premiers éléments d'analyse puis des conclusions

Regering de inrichting van risicobeperkende gebruiksruimten steunen – via het nieuwe geïntegreerde centrum Transit – in combinatie met de invoering van een wettelijk kader voor risicobeperking in de GGC, waarin dit actiemiddel verwerkt dient te worden. Zij zal een informatie-, bewustmakings- en preventiebeleid voeren bij het publiek dat nog nooit drugs heeft gebruikt, met specifieke aandacht voor minderjarigen.

4. Steun verlenen aan afhankelijke personen of mensen met een verminderde zelfredzaamheid

In Brussel vertonen ruim 50.000 mensen van ouder dan 80 jaar een zeer hoog risico op kwetsbaarheid en afhankelijkheid van zorg. Bovendien kampen mensen met een zwak sociaaleconomisch statuut vaker en vroeger met gezondheidsproblemen en functionele beperkingen waardoor het risico groter is dat ze een beroep moeten doen op een dienst voor thuisverpleging. Deze vaststellingen gelden ook voor personen met een beperking (kinderen en volwassenen) en hun gezinnen.

Daarom waarborgt de Regering aan iedereen met een verminderde zelfredzaamheid een beschikbaar en toegankelijk diensten- en zorgaanbod zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen leven. Daartoe beoogt zij in het kader van de hogervermelde ontzuiling van de instellingen de invoering en de veralgemening van een geïntegreerd buurthulp- en zorgmodel per wijk dat ervoor zorgt dat personen met verlies van zelfredzaamheid toch thuis kunnen blijven wonen.

De Regering wil de begunstigen de volgende waarborgen bieden :

- opleidingskwaliteit van het personeel dat bij de mensen thuis langskomt ;
- proportionaliteit : de aangeboden diensten moeten aangepast zijn aan de zelfredzaamheidsgraad van de persoon en aan de evolutie hiervan in de tijd ;
- pluralisme : een zekere institutionele diversiteit (overheid, vzw's, kleine verenigingen enz.) moet mogelijk zijn ;
- globaal perspectief : een globale benadering van de behoeften van de persoon is noodzakelijk (bestaande uit hulp, zorg, het creëren van een band), alsook de opvang van mantelzorgers, burens, « ervaringsdeskundigen » enz. ;
- toegankelijkheid : er dient gewaakt te worden over de financiële, fysieke (per wijk) en sociale toegankelijkheid (coördinatie, onafhankelijke oriëntering).

Het geïntegreerde buurtgerichte hulp- en zorgmodel moet voortbouwen op de eerste elementen uit de analyse en

des trois projets pilotes menés en COCOM et reposant sur des référents-quartiers, dont la généralisation pourra le cas échéant être envisagée. L'offre de services d'aide et de soins (toutes entités compétentes à Bruxelles confondues) devra être programmée conjointement pour l'ensemble des quartiers du territoire bruxellois, en lien avec la programmation des aides et services pour personnes en situation de handicap.

Dans le cadre de la reprise de l'allocation pour personnes âgées (APA) suite à la VI^e Réforme de l'Etat, le Gouvernement s'engage à maintenir cette aide et à examiner la possibilité d'augmenter le plafond de revenus permettant d'y avoir accès ainsi que de lier l'évolution du montant au bien-être. Il simplifiera la procédure et l'enquête sur les revenus, notamment par la désignation d'un opérateur unique, dans le souci d'optimiser le processus actuel.

Le Gouvernement soutiendra les aidants proches par des professionnels de la première et de la deuxième lignes, ainsi que l'accompagnement dans leur bien-être et le développement du répit. Il accordera une attention particulière pour les aidants proches jeunes et développera pour eux un accompagnement spécifique en collaboration avec les écoles et les délégués généraux aux droits de l'enfant des Communautés.

La compétence des aides individuelles aux personnes handicapées sera activée dans la perspective de son exercice le plus cohérent possible sur le territoire bruxellois.

Par ailleurs, le Gouvernement travaillera au développement d'alternatives aux maisons de repos, en apportant une attention particulière à l'accessibilité financière pour les bénéficiaires ainsi qu'en soutenant l'investissement public.

Dans le cadre du plan global social-santé, le Gouvernement établira une nouvelle programmation des structures de maintien à domicile, d'accueil et d'hébergement des personnes âgées.

Pour la politique d'hébergement des personnes âgées, le Gouvernement exécutera l'ordonnance moratoire pour les maisons de repos, les maisons de repos et de soins et les centres de court séjour en adoptant l'arrêté qui autorise la reconversion des lits MRPA en lits MRS et CS.

Le Gouvernement développera une nouvelle réglementation en matière d'agrément, de contrôle, de sanctions (y compris intermédiaires) et de suivi des établissements pour personnes âgées et renforcera l'inspection. Il aura une attention particulière pour la qualité de l'accompagne-

de conclusies van de drie pilootprojecten die bij de GGC zijn gevoerd en gebruik maken van de wijkaanspreekpunten, die eventueel veralgemeend moeten kunnen worden. Het aanbod van buurtgerichte hulp- en zorgdiensten (van alle in Brussel bevoegde entiteiten samen) moet gezamenlijk geprogrammeerd worden voor alle wijken van het Brussels grondgebied en gekoppeld aan de programmering van de steun en diensten voor personen met een beperking.

Voor de overname van de Tegemoetkoming voor Hulp aan Bejaarden (THAB) naar aanleiding van de zesde staatshervorming verbindt de Regering zich ertoe deze steun te behouden en de mogelijkheid te onderzoeken om het vereiste inkomensplafond te verhogen en de evolutie van het bedrag aan het welzijn te koppelen. Zij zal de procedure en het inkomensonderzoek vereenvoudigen, onder meer door de aanstelling van een unieke operator om het bestaande proces te optimaliseren.

De Regering zal mantelzorgers steun bezorgen van eerste- en tweedelijnsprofessionelen met welzijnsbegeleiding en meer rustmomenten inbouwen. Zij zal bijzondere aandacht besteden aan jonge mantelzorgers en voor hen een specifieke begeleiding uitwerken in samenwerking met de scholen en de algemeen afgevaardigden voor de rechten van het kind van de Gemeenschappen.

De individuele steun aan personen met een beperking zal worden geactiveerd als bevoegdheid met het oog op een zo samenhangend mogelijke toepassing op het Brussels grondgebied.

Bovendien zal de Regering ook werken aan de ontwikkeling van alternatieven voor rusthuizen, met specifieke aandacht voor de financiële toegankelijkheid voor begunstigen en door openbare investeringen te ondersteunen.

Naar aanleiding van het globaal welzijns- en gezondheidsplan zal de Regering een nieuwe programmering opstellen voor de structuren voor het thuisopvangen en huisvesten van ouderen.

Voor het beleid inzake de huisvesting van bejaarde personen zal de Regering uitvoering geven aan de moratoriumordonnantie voor de rusthuizen, rust- en verzorgingshuizen en centra voor kort verblijf met de uitvaardiging van het besluit dat de reconversie toestaat van ROB-bedden in RVT- en KV-bedden.

De Regering zal een nieuwe reglementering uitwerken voor de erkenning, de controle, de sancties (ook tussen-tijdse) en de opvolging van instellingen voor ouderen en de inspectie versterken. Zij zal bijzondere aandacht besteden aan de kwaliteit van de begeleiding van de personen en

ment des personnes et les droits des patients ainsi qu'à la portabilité des droits et à l'accès aux soins entre entités.

Le Gouvernement soutiendra un meilleur encadrement et une plus grande transparence des prix au sein des maisons de repos, par un prix de base couvrant obligatoirement tous les frais indispensables. Il poursuivra le rééquilibrage entre les secteurs public et non marchand d'une part, et le secteur privé commercial d'autre part.

Le Gouvernement évaluera également l'offre de soins et de services adaptés à destination des patients avec autisme, enfants et adultes, afin de l'augmenter et de réduire les temps pour leur prise en charge. Le Gouvernement, en concertation avec les associations et les parties prenantes, impliquant les entités compétentes, adoptera des mesures ambitieuses axées sur un dépistage précoce, un meilleur accompagnement de l'enfant et des parents, la création de places supplémentaires pour rencontrer les différents types de situation et compléter la cartographie de l'offre de services, l'agrément d'un second service d'accompagnement, la création d'un nouveau centre de stimulation précoce, l'évolution des pratiques et le renforcement de dispositifs permettant l'inclusion scolaire. Enfin, le Gouvernement soutiendra, en partenariat avec les associations et les pouvoirs publics concernés, la création d'une Maison bruxelloise de l'autisme visant à renforcer l'information et la prévention à l'égard des parents.

Plus largement, le Gouvernement souhaite la création à Bruxelles d'un dispositif d'informations coordonnées sur le handicap. Ce dispositif, qui nécessitera la coopération des différentes entités concernées, reposera notamment sur un site internet unique et sur une formation adéquate des agents. L'idée des guichets spécifiques sera étudiée en fonction des besoins avec les acteurs de terrain, en évitant la mise à l'écart et la stigmatisation des publics.

Le Gouvernement poursuivra le développement de solutions aux problématiques liées au double diagnostic en veillant à pérenniser l'offre hospitalière de vingt lits minimum et à mettre sur pied un monitoring de la demande d'hospitalisation de ces patients.

Il renforcera le réseau des cellules mobiles d'intervention en appui des structures des réseaux santé et handicap mental y compris les hôpitaux psychiatriques et fournira aux entités concernées toutes les données caractéristiques pour assurer la formation des soignants en ce inclus les médecins psychiatres.

de patiëntenrechten, alsook aan de overdraagbaarheid van rechten en de toegang tot de zorg tussen de entiteiten onderling.

De Regering zal steun verlenen aan een betere omkadering en een grotere transparantie van de prijzen in de rusthuizen met een basisprijs waarin verplicht alle essentiële kosten begrepen zijn. Ze zal voortgaan met het herstellen van het evenwicht tussen de overheids- en de non-profitsector enerzijds en de commerciële privésector anderzijds.

De Regering zal tevens het zorgen- en dienstenaanbod voor patiënten met autisme, zowel voor kinderen als voor volwassenen, evalueren om het uit te breiden en de duur van een tenlasteneming te verminderen. In overleg met verenigingen en stakeholders en met inspraak van de bevoegde entiteiten zal de Regering ambitieuze maatregelen treffen gericht op vroegtijdige opsporing, een betere begeleiding van kind en ouders, het scheppen van bijkomende plaatsen om verschillende soorten situaties te kunnen opvangen en de cartografie van het dienstenaanbod te vervolledigen, de erkenning van een tweede begeleidingsdienst, de oprichting van een nieuw centrum voor vroegtijdige stimulatie, de evolutie van praktijken en de versterking van het beleid gericht op schoolinclusie. Ten slotte zal de Regering samen met de betrokken verenigingen en overheden de oprichting van een Brussels Huis van het Autisme steunen voor een betere informatie en preventie naar de ouders toe.

In een bredere zin wenst de Regering dat er in Brussel een voorziening komt voor gecoördineerde informatie over de beperking. Deze voorziening vereist de samenwerking van de verschillende betrokken entiteiten en moet resulteren in een centrale website en een aangepaste vorming van de betrokken medewerkers. Het idee van specifieke loketten zal samen met de actoren op het terrein worden onderzocht in functie van de behoeften, waarbij erop zal worden toegezien dat er geen bevolkingsgroepen geïsoleerd of gestigmatiseerd worden.

De Regering gaat verder met de ontwikkeling van oplossingen voor de problemen in verband met de dubbele diagnose, waarbij ze erop zal toezien dat het ziekenhuisaanbod van minstens twintig bedden bestendig wordt en dat een monitoring wordt ingesteld voor de vraag naar hospitalisatie bij deze patiënten.

Zij zal het netwerk van mobiele interventiecellen versterken ter ondersteuning van de structuren van de gezondheidsnetwerken en de mentale beperking, met inbegrip van de psychiatrie ziekenhuizen, en aan de betrokken entiteiten alle kenmerkende gegevens verschaffen om te voorzien in de opleiding van zorgkundigen, ook van psychiaters.

5. Structurer une réponse adaptée à certains publics spécifiques

La Région bruxelloise est caractérisée par un très grand nombre de familles monoparentales (65.000), dont 86 % sont des femmes seules avec enfants. Ces femmes courent un risque accru de pauvreté. Leur situation doit faire l'objet d'une attention spécifique de la part du Gouvernement, notamment en ce qui concerne leur accès à une place en crèche, leur accès à un logement financièrement abordable, leur accès à la mobilité. Le Gouvernement établira, avec le secteur associatif, un plan d'action spécifique aux familles monoparentales et en particulier aux femmes seules avec enfants.

Plus largement, le Gouvernement s'engage à dégager les moyens humains et budgétaires nécessaires à la mise en œuvre du nouveau régime d'allocations familiales afin que l'accueil de la compétence et la mise en œuvre simultanée du nouveau modèle, en janvier 2020, se fasse dans les conditions optimales pour les bénéficiaires. Dans ce cadre, en s'appuyant sur une gestion administrative rigoureuse, le Gouvernement contrôlera, d'ici la fin de l'année, l'ensemble de la procédure afin d'assurer la plus grande sécurité de paiement pour les bénéficiaires.

Concernant la politique d'aide aux personnes sans-abri, le Gouvernement travaillera à mettre en œuvre une approche préventive impliquant Bruss'help, dans le cadre du plan de lutte contre la pauvreté, et transversale aux politiques sociales et du logement (accès prioritaire aux logements publics pour les personnes sans-abri, systèmes accrus de prévention de la perte de logement, etc.).

À cet effet, le Gouvernement s'engage à prévoir progressivement les moyens humains et financiers nécessaires à la mise en œuvre de l'ordonnance relative au sans-abrisme. Le Gouvernement renégociera l'intervention financière avec l'Etat fédéral afin de prendre en compte la prise en charge des demandeurs d'asile et des personnes en transit.

Dans ce cadre, il renforcera considérablement la politique d'insertion et la politique de sortie de rue, qui doivent devenir l'axe central de la politique d'aide aux sans-abris. Les principes suivants seront mis en œuvre :

- information sur les droits et soutien à la récupération des droits ;
- lien structurel entre l'urgence et l'insertion ;
- révision, en collaboration avec le secteur et Bruss'help, de la réorientation des usagers ;
- accroissement substantiel du financement de dispositifs housing first pour amplifier le travail à partir de l'accès

5. Aangepaste antwoorden formuleren voor specifieke doelgroepen

Het Brussels Gewest wordt gekenmerkt door een zeer groot aantal eenoudergezinnen (65.000), waarvan 86 % bestaat uit alleenstaande vrouwen met kinderen. Deze vrouwen hebben een verhoogd armoederisico. Hun situatie moet specifieke aandacht krijgen vanwege de Regering, en dan vooral voor wat betreft de toegang tot plaatsen in een kinderdagverblijf, tot een betaalbare woning en tot mobiliteit. De Regering gaat samen met de associatieve sector een specifiek actieplan opstellen voor eenoudergezinnen, en dan meer bepaald voor alleenstaande vrouwen met kinderen.

In een bredere context verbindt de Regering zich ertoe de menselijke en budgettaire middelen vrij te maken die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van het nieuwe kinderbeijslagstelsel zodat de opvang van deze bevoegdheid en de gelijktijdige uitrol van het nieuwe model in januari 2020 voor de begunstigden in optimale omstandigheden kan verlopen. In deze context zal de regering, op basis van een strikt administratief beheer, tegen het einde van het jaar de hele procedure controleren om een zo groot mogelijke betalingszekerheid voor de begunstigden te garanderen.

Voor het dak- en thuislozenbeleid zal de Regering in het kader van het plan voor armoedebestrijding werken aan ontwikkeling van een preventieve benadering, met tussenkomst van Bruss'help, die transversaal is bij het sociale en huisvestingsbeleid (prioritaire toegang tot openbare woningen voor daklozen, intensievere preventie voor woningverlies enz.).

Daartoe verbindt de Regering zich ertoe geleidelijk de nodige menselijke en budgettaire middelen te voorzien voor de uitvoering van de ordonnantie betreffende de dak- en thuisloosheid. De Regering zal met de federale staat de financiële tussenkomst heronderhandelen zodat ook rekening gehouden wordt met asielzoekers en transmigranten.

Daarbij zal zij het inschakelingsbeleid en het beleid om mensen van de straat te halen aanzienlijk versterken en deze samen uit bouwen tot de centrale as van het dak- en thuislozenbeleid. De volgende principes zullen daarbij gelden :

- Informatie over de rechten en ondersteuning bij het herkrijgen van de rechten ;
- een structurele band tussen noodhulpverlening en inschakelingsvoorzieningen ;
- een herziening van de heroriëntering van gebruikers in samenwerking met de sector en Bruss'help ;
- een wezenlijke toename van de financiering van housing first initiatieven ter versterking van het werk dat berust

au logement (les moyens seront progressivement quadruplés afin que l'offre puisse correspondre au public potentiellement bénéficiaire) ;

- soutien aux démarches innovantes du secteur.

L'offre d'accueil des sans-abris tout au long de l'année et à chaque moment de la journée sera évaluée constamment au regard des besoins objectivés et, le cas échéant, adaptée.

Le Gouvernement aura une attention toute particulière pour les mineurs et les jeunes sans-abris et développera une politique en la matière en collaboration avec l'aide à la jeunesse des autres entités fédérées, l'enseignement, les délégués aux droits de l'enfant des Communautés, etc.

Le Gouvernement veillera à se concerter avec le Gouvernement fédéral pour une prise en charge digne des publics migrants sur son territoire. Pour répondre concrètement à la situation spécifique des femmes migrantes isolées ou accompagnées de mineurs, le Gouvernement mettra rapidement un espace d'accueil à disposition afin de leur permettre, avec leurs enfants, d'échapper aux difficultés particulières qu'elles rencontrent. Le Gouvernement poursuivra le soutien à la Porte d'Ulysse et au Hub humanitaire, au travers de contrats de gestion spécifiques qui prévoiront notamment une collaboration avec les équipes de Fedasil et les Communautés, en particulier pour les MENA.

Le Gouvernement veillera à encourager et financer les initiatives de prévention de la perte de logement et de prévention des expulsions, dans le cadre d'une politique croisée logement-affaires sociales. À tout le moins, les dispositifs « habitats accompagnés » des CPAS et des associations seront mieux soutenus et la création de nouveaux dispositifs sera concrètement encouragée.

Afin d'assurer une plus grande sécurité aux personnes précarisées et de limiter les situations de sortie du logement, le Gouvernement adoptera une législation claire pour encadrer les expulsions, notamment par le biais d'un moratoire hivernal pour le logement public non actuellement couvert par un tel moratoire. Cette période de trêve hivernale s'étendra entre novembre et mars. La possibilité de l'établissement d'un tel moratoire au logement privé sera analysée en parallèle avec un mécanisme d'indemnité compensatoire pour les propriétaires. Il s'agira en outre de renforcer la lutte contre les expulsions illégales. Par ailleurs, le Gouvernement renforcera sa politique de médiation, d'accompagnement et d'orientation proactive.

Par ailleurs, le Gouvernement relancera un appel à projets au travers du FRBRTC pour la construction ou la

op de toegang tot een woning (de middelen zullen geleidelijk verviervoudigd worden om het aanbod af te stemmen op de potentiële doelgroep) ;

- steun aan vernieuwende initiatieven van de sector.

Er zal een constante evaluatie komen van het opvangaanbod voor dak- en thuislozen over het hele jaar en op elk moment van de dag dat op grond hiervan eventueel kan worden aangepast

De Regering zal bijzondere aandacht besteden aan minderjarigen en jonge daklozen en daartoe een beleid ontwikkelen in samenwerking met de jeugdzorg van de overige deelstaten, het onderwijs, de algemeen afgevaardigden voor de rechten van het kind van de Gemeenschappen enz.

De Regering zal overleg plegen met de federale regering over een waardige tenlasteneming van migranten op zijn grondgebied. Als concreet antwoord op de specifieke situatie van vrouwelijke migranten, hetzij alleenstaand, hetzij vergezeld van minderjarigen, zal de Regering op zeer korte termijn een opvangruimte ter beschikking stellen zodat dit publiek met zijn kinderen kan ontkomen aan de problemen die hen omringen. De Regering blijft het centrum « Porte d'Ulysse » en de Humanitaire Hub steunen middels specifieke beheersovereenkomsten die onder meer zullen voorzien in samenwerking met de teams van Fedasil en de Gemeenschappen, en dan in het bijzonder voor de niet-begeleide minderjarigen.

De Regering zal toezien op de aanmoediging en de financiering van initiatieven die werken rond het voorkomen van woningverlies en van uitzettingen aan de hand van een gekruist beleid huisvesting-welzijn. Hoe dan ook zullen de initiatieven voor « begeleid wonen » van OCMW's en verenigingen beter gesteund worden en zal de uitbouw van nieuwe systemen concreet worden aangemoedigd.

Om te voorzien in een grotere veiligheid van een verarmd publiek en de kans op het verlies van de woning te beperken zal de Regering een duidelijke wetgeving goedkeuren om uithuiszettingen te omkaderen, onder meer door een wintermoratorium voor de openbare huisvesting waar dit moratorium vandaag niet geldt. Deze onderbreking tijdens de wintermaanden zal strekken van november tot maart. De mogelijkheid om dit moratorium op te leggen aan de privéhuishuizing zal onderzocht worden parallel met een mechanisme dat voorziet in een compensatievergoeding voor eigenaars. Bovendien moet de strijd tegen illegale uitzettingen worden opgevoerd. De Regering zal ook haar proactief bemiddelings-, begeleidings- en doorverwijzingsbeleid versterken.

Daarnaast zal de Regering opnieuw een projectoproep uitschrijven via het BGHGT voor de bouw of renovatie van

rénovation de logements pour personnes sans-abri (centré sur les logiques de sortie structurelle de rue : logements de transit, logements housing first, etc.) via les communes.

Le Gouvernement veillera à développer un parcours d'accueil pour les primo-arrivants propre à Bruxelles au départ de l'ordonnance de la COCOM relative au parcours d'accueil pour primo-arrivants. Il mettra en place une coupole bruxelloise sous l'égide de la COCOM qui coordonnera l'offre tant en nombre de places disponibles que sur le contenu du parcours, la validation, l'offre, l'échange de pratiques, etc.

Le Gouvernement renforcera l'inclusion des primo-arrivants sur le marché du travail en prévoyant des formations qui allient l'apprentissage linguistique et la formation professionnelle, et soutiendra l'interprétariat en milieu social afin de faciliter l'accès aux services publics, à la santé, à l'éducation et augmenter le vivre ensemble.

La lutte contre la traite des êtres humains sera prioritaire dans les actions menées par le Gouvernement, principalement pour les personnes migrantes, en coordination avec la police locale, les acteurs de terrain, la police judiciaire, etc. Le Gouvernement renforcera par ailleurs les dispositifs d'aide aux victimes (ex. augmentation des places d'accueil). Le Gouvernement lancera une étude sur les victimes des proxénètes des mineurs.

En matière de prostitution, le Gouvernement proposera la mise en place d'une coordination intercommunale et harmonisera les approches, dans le respect des spécificités locales et en partenariat avec les acteurs de terrains et les riverains. Le Gouvernement accordera une approche spécifique à la question de la prostitution des personnes migrantes, et à une politique de prévention et de réduction des risques. Le Gouvernement mettra en place un centre d'accueil bas seuil pour leur apporter un soutien plus adapté via des parcours de sortie, informations sanitaires, une aide sociale et juridique.

Le Gouvernement mettra en place pour toute personne contrainte, de quelque manière que ce soit (contrainte économique, fraude, tromperie, situation de vulnérabilité, soumission à l'autorité d'autrui, etc.), de se prostituer un accompagnement lui permettant de sortir du milieu de la prostitution. Ce parcours de sortie de la prostitution devra être mis pied sur la base volontaire en partenariat avec les CPAS et les associations de terrain bruxellois.

Pour contribuer à la réinsertion sociale réussie des détenus, le Gouvernement renforcera les services d'aide aux justiciables et poursuivra les projets visant la création de solutions de logements adaptées pour prévenir le sans-abrisme de ces personnes en fin de détention. D'autres projets doivent être mis en place ou amplifiés en vue de

woningen voor dak- en thuislozen (volgens een logica die mensen structureel van de straat weghaalt : transitwoningen, housing first, e.d...) via de gemeenten.

De Regering zal een uniek Brussels onthaaltraject uitwerken voor nieuwkomers op basis van de gelijknamige GGC-ordonnantie. Zij gaat binnen de bevoegdheid van de GGC een Brusselse koepel oprichten die het aanbod moet coördineren, zowel voor wat betreft het aantal beschikbare plaatsen als voor de inhoud van het traject, de validering, het aanbod, de uitwisseling van praktijken enz.

De Regering gaat de inclusie van nieuwkomers op de arbeidsmarkt versterken door middel van opleidingen waarbij taalverwerving en beroepsopleiding hand in hand gaan en zal ondersteuning bieden aan het tolken in een sociaal milieu om de toegang tot de openbare diensten, gezondheidszorg, scholing te vergemakkelijken en zo het samenleven te verbeteren.

De strijd tegen mensenhandel wordt prioritair in de initiatieven die de Regering zal nemen, in hoofdzaak voor wat migranten betreft, in coördinatie met de lokale politie, de actoren op het terrein, de gerechtelijke politie enz. Daarnaast zal de Regering ook de voorzieningen voor slachtofferhulp versterken (bijv. toename van het aantal opvangplaatsen). De Regering gaat een studie opstarten naar de slachtoffers van tienerpooiers.

Wat de prostitutie betreft, zal de Regering voorstellen dat een intergemeentelijke coördinatie wordt opgezet en gaat zij harmonisering brengen in de verschillende benaderingen, met respect voor de lokale eigenheid en in samenwerking met de actoren op het terrein en de omwonenden. De Regering zal een specifieke aanpak voorbehouden voor de problematiek van de prostitutie van migranten en voor een preventie- en risicobeperkingsbeleid. De Regering zal een laagdrempelig opvangcentrum opstarten om deze groep op een aangepaste wijze te ondersteunen via uitstaptrajecten, sanitaire voorlichting, sociale en juridische bijstand.

De Regering zal voor elke persoon die onder dwang staat (economisch, fraude, bedrog, kwetsbaarheid, onderwerping aan het gezag van iemand anders enz.) om zich te prostitueren voorzien in begeleiding om het prostitutie-milieu te verlaten. Dit uitstaptraject uit de prostitutie moet een vrijwillig karakter hebben en opgezet worden samen met de OCMW's en de Brusselse veldwerkersorganisaties.

Om bij te dragen tot een geslaagde maatschappelijke herinschakeling van gedetineerden zal de Regering het justitieel welzijnswerk versterken en zet zij de projecten voort die zoeken naar aangepaste oplossingen om te voorkomen dat deze mensen dakloos worden na hun ontslag uit de gevangenis. Ook andere projecten die werken rond

la sortie de prison (emploi, formations, enseignement, permanence pour la distribution de kit de sortie, etc.). Le Gouvernement poursuivra la mise en œuvre du plan stratégique de 2014 grâce à des plans annuels définis avec le secteur et proposera à l'Etat fédéral un accord de coopération afin d'assurer le respect du travail des travailleurs des services de l'aide aux justiciables ainsi que des compétences de la COCOM.

Enfin, le Gouvernement, en concertation avec Unia, établira une stratégie destinée aux populations roms, axée sur la formation, le recours à des stewards roms et une concertation régulière entre tous les partenaires qui travaillent avec ce groupe cible.

GARANTIR L'EGALITE DES DROITS ET LUTTER EFFICACEMENT CONTRE LES DISCRIMINATIONS

Aujourd'hui, notre société n'échappe pas aux conséquences désastreuses des discriminations. Le mouvement #metoo, la montée des populismes et des nationalismes racistes ont mis à l'avant plan la réalité crue de la discrimination, de la haine et des violences liées à une part de l'identité des personnes (genre, orientation sexuelle, religion, etc.). Les conséquences sur le quotidien des personnes concernées sont désastreuses. Le Gouvernement entend s'engager dans la lutte contre toute forme de violence et de discriminations. Il entend notamment développer une logique intersectionnelle dans l'analyse et le traitement des discriminations, certains publics subissant en effet le croisement ou l'accumulation de facteurs discriminatoires.

1. L'égalité des chances comme outil transversal de lutte contre les discriminations

Le Gouvernement entend renforcer son dispositif de lutte contre les discriminations par des mesures transversales et opérationnelles afin de rencontrer l'ensemble des champs de compétences. Le Ministre en charge de l'égalité des chances sera également compétent en matière de droits des femmes et de lutte contre les discriminations.

Le Gouvernement entamera un travail de codification législative afin de rassembler, coordonner et renforcer les dispositifs existants de lutte, de monitoring et de prévention dans un Code bruxellois de lutte contre les discriminations. Le Gouvernement veillera à ce que cette ordonnance soit conjointe à l'ensemble des institutions bruxelloises. Pour ce faire, il travaillera avec les acteurs œuvrant dans la lutte contre les discriminations concernés et en associant les personnes victimes de discriminations afin d'éviter d'invisibiliser le problème ou de les déposséder d'un débat qui leur revient.

het ontslag uit de gevangenis moeten worden opgestart of versterkt (werk, opleidingen, onderwijs, permanentie voor de verdeling van uitstapkits enz.). De Regering zal verder het strategisch plan van 2014 uitvoeren aan de hand van jaarplannen vastgelegd met de sector en aan de federale staat een samenwerkingsovereenkomst voorleggen om te voorzien in het respect voor het werk van de werknemers het justitieel welzijnswerk en de bevoegdheden van de GGC.

Ten slotte zal de Regering in overleg met Unia een strategie uitwerken bestemd voor de Roma-bevolking, gericht op opleiding, het gebruik van Roma-stewards en een regelmatig overleg tussen alle partners die met deze bevolkingsgroep werken.

GELIJKE RECHTEN WAARBORGEN EN DISCRIMINATIE DOELTREFFEND BESTRIJDEN

Onze maatschappij ontsnapt vandaag niet aan de rampzalige gevolgen van discriminatie. De #metoo-beweging en de opkomst van racistisch populisme en nationalisme hebben de harde realiteit duidelijk gemaakt van discriminatie, haat en geweld gelinkt aan een deel van de identiteit van mensen (geslacht, seksuele geaardheid, religie, enz.). De gevolgen op het dagelijkse leven van de betrokkenen zijn desastreuus. De Regering wil de strijd aanbinden met alle vormen van geweld en discriminatie. In het bijzonder wil zij een intersectionele logica ontwikkelen bij de analyse en behandeling van discriminatie. Bepaalde doelgroepen krijgen immers af te rekenen met een mix of een opeenstapeling van discriminerende factoren.

1. Gelijke kansen als transversaal instrument in de strijd tegen discriminatie

De Regering wil haar arsenaal om discriminatie te bestrijden uitbreiden met transversale en operationele maatregelen om zo alle bevoegdheidsdomeinen te omvatten. De Minister van Gelijke Kansen wordt ook bevoegd gemaakt voor de vrouwenrechten en de strijd tegen discriminatie.

De Regering zal de aanzet geven tot een codificatie van de wetgeving om de bestaande instrumenten ter bestrijding, opvolging en preventie van discriminatie in een Brussels wetboek ter bestrijding van discriminatie samen te brengen, te coördineren en te versterken. De Regering zal erop toezien dat deze ordonnantie op alle Brusselse instellingen wordt toegepast. Daartoe zal zij samenwerken met de actoren die actief zijn in de strijd tegen de betreffende vormen van discriminatie en zal zij de slachtoffers van discriminatie hierbij betrekken om te voorkomen dat het probleem onzichtbaar wordt gemaakt of dat zij onmondig blijven in een debat dat hun toekomt.

Le Gouvernement plaidera auprès du Gouvernement fédéral et des autres entités fédérées agissant sur le territoire bruxellois pour qu'un plan interfédéral d'action contre le racisme soit établi.

Par ailleurs, le Gouvernement étudiera l'opportunité d'une révision de la législation existante afin de permettre à l'inspection d'utiliser proactivement d'autres moyens – actuellement rapport, signalement ou plainte – permettant d'évaluer un risque ou une présomption de discrimination, dans les domaines de l'emploi et du logement notamment, en effectuant des tests à l'aveugle. Il veillera à assurer les moyens humains nécessaires pour augmenter le nombre de tests que les administrations peuvent effectuer par an. Le Gouvernement évaluera le régime de sanction existant et veillera à instaurer des sanctions dissuasives.

Le Gouvernement étendra aux CPAS et aux associations chapitre XII, l'ordonnance du 25 avril 2019 visant à assurer une politique de diversité et de lutte contre les discriminations au sein de la fonction publique locale bruxelloise.

2. Renforcer l'obligation de signalement, la connaissance des droits du citoyen et la poursuite des plaintes

Les infractions en matière de discrimination à l'emploi doivent être systématiquement signalées. Actuellement, seul Actiris, dans son rôle d'opérateur de sélection, est tenu de signaler toute discrimination demandée par un employeur lors d'une sélection. Le Gouvernement étudiera la possibilité d'étendre l'obligation de déclaration aux services privés de l'emploi tels que les agences de travail intérimaire, les organismes de recrutement et de sélection, etc.

Le Gouvernement visera l'instauration d'une obligation de notification auprès d'un organisme externe et indépendant. Le Gouvernement pourra prendre des dispositions (médiation, etc.) et sanctions à l'égard des clients qui sont à l'origine de la demande de discrimination. Le Gouvernement agira en concertation avec le Gouvernement fédéral en la matière.

Par ailleurs, le Gouvernement chargera Brusafe de renforcer la formation des acteurs de la chaîne de sécurité en ce qui concerne l'accueil des victimes de discriminations ou de violence, l'enregistrement d'office des plaintes par la police et l'amélioration de l'encodage et de la catégorisation des faits de discrimination. Le Gouvernement chargera Bruxelles Prévention et Sécurité de s'assurer auprès du parquet du suivi donné aux plaintes et d'en faire rapport.

De Regering zal bij de federale regering en de andere gefedereerde entiteiten die op het Brussels grondgebied actief zijn, pleiten voor de opmaak van een interfederaal actieplan tegen racisme.

De Regering zal overigens nagaan in hoeverre zich een herziening van de bestaande wetgeving opdringt om ervoor te zorgen dat de inspectie proactief andere middelen dan de huidige (aangifte, melding, klacht) kan aanwenden om, onder meer op het gebied van tewerkstelling en huisvesting, een risico op of een vermoeden van discriminatie in te schatten door blinde praktijktesten uit te voeren. Zij zal erop toezien de nodige menselijke middelen ter beschikking te stellen om het aantal testen dat de besturen jaarlijks uit kunnen voeren te verhogen. De Regering zal de bestaande sanctieregeling evalueren en zorgen voor de invoering van ontradende sancties.

De Regering zal de ordonnantie van 25 april 2019 met het oog op een beleid voor de bevordering van diversiteit en de bestrijding van discriminatie bij de Brusselse plaatselijke ambtenarij uitbreiden tot de OCMW's en verenigingen die onder hoofdstuk XII vallen.

2. Versterking van de meldingsplicht, de kennis van de rechten door de burgers en de vervolging van klachten

Gevallen van discriminatie bij de tewerkstelling moeten systematisch worden gemeld. Op dit ogenblik is Actiris, in het kader van de selecties die het verricht, als enige verplicht om elke discriminatie die door een werkgever bij een selectie gevraagd wordt te melden. De Regering zal de mogelijkheid bestuderen om deze meldingsplicht uit te breiden naar de particuliere tewerkstellingsdiensten zoals uitzendkantoren, wervings- en selectieorganen, enz.

De Regering zal ernaar streven een meldingsplicht bij een externe en onafhankelijke instantie in te voeren. De Regering zal maatregelen (bemiddeling, enz.) en sancties kunnen nemen tegen de klanten van wie het verzoek tot discriminatie uitgaat. De Regering zal in dit verband in overleg met de federale regering handelen.

Voorts zal de Regering Brusafe ermee belasten de opleiding van de actoren van de veiligheidsketen te versterken voor wat de opvang van slachtoffers van discriminatie of geweld, de automatische registratie van klachten door de politie en de verbetering van de codering en categorisering van discriminerende handelingen betreft. Ook zal de Regering Brussel Preventie en Veiligheid ermee belasten zich bij het parket te vergewissen van het gevolg dat aan de klachten gegeven wordt en er verslag over uit te brengen.

Plus largement, le Gouvernement lancera une action de communication et de sensibilisation visant à encourager les personnes victimes de discrimination à porter plainte ou à signaler les cas. Le Gouvernement soutiendra le secteur associatif accompagnant les victimes de racisme et de discrimination sur son territoire. Cette campagne de communication aura également pour objectif de déconstruire le discours de haine dans une logique d'éducation permanente.

Le Gouvernement lancera des appels à projets afin de mettre en place et évaluer des mesures, actions et outils innovants permettant de lutter contre les discriminations. L'objectif est de cibler la lutte contre certains phénomènes particuliers comme, par exemple : le harcèlement en rue ; le harcèlement en milieu scolaire ; la lutte contre le profilage ethnique dans les lieux de sortie ; la lutte contre le sentiment de contrôles d'identité aux faciès ; la stigmatisation d'un public dû à un discours récurrent sur la radicalisation et le terrorisme ; la violence ciblée contre les publics LGBTIQ+ ; ou d'autres thématiques particulières prégnantes identifiées au sein de la société bruxelloise.

3. Une approche transversale et ambitieuse pour garantir les droits des femmes

Les déclarations en faveur de l'égalité entre les femmes et les hommes sont légion. Or, force est de constater que les inégalités s'accroissent dans de nombreux domaines. Les femmes restent systématiquement sous-représentées dans les lieux de décisions. La grande majorité des personnes (69 %) qui signalent des discriminations à l'emploi sur la base du genre sont des femmes. 38 % des signalements sont relatifs à une discrimination à la grossesse.

Le Gouvernement entend mener une politique exemplaire, dans toutes les matières qui relèvent de sa compétence, pour garantir les droits des femmes. Il s'engage à inclure une perspective de genre dans la mise en œuvre et l'évaluation de l'impact de toutes les politiques menées et à y allouer les ressources financières nécessaires.

Le Gouvernement garantira une égale représentation des femmes et des hommes dans l'ensemble des lieux de décisions bruxellois. Une attention particulière sera accordée à la représentation des femmes à tous les niveaux de l'entreprise, dans les organes de gestion et les Conseils d'administration. Le Gouvernement veillera à garantir la parité homme-femme dans les fonctions dirigeantes des services publics, des organismes d'intérêts publics et dans les structures subventionnées, sans préjudice du droit à la « non-mixité » qu'impose la bonne mise en œuvre de certains projets spécifiques. La Région étendra son

Meer in het algemeen zal de Regering een communicatie- en sensibiliseringscampagne lanceren om slachtoffers van discriminatie aan te moedigen klacht in te dienen of gevallen te melden. De Regering zal steun verlenen aan de verenigingen die slachtoffers van racisme en discriminatie op haar grondgebied begeleiden. De communicatiecampagne zal daarnaast ook als doel hebben het haatdiscours te ontkrachten binnen een logica van permanente educatie.

De Regering zal projectoproepen lanceren om innovatieve maatregelen, acties en instrumenten ter bestrijding van discriminatie uit te werken en te evalueren. Het doel is de strijd toe te spitsen op bepaalde specifieke fenomenen, zoals bijvoorbeeld: intimidatie op straat, pestgedrag op school, etnische profilering in het uitgaan-sleven, identiteitscontroles op basis van gelaatstreken, de stigmatisering van een publiek als gevolg van het steeds terugkerende discours over radicalisering en terrorisme, doelgericht geweld tegen de LGBTIQ-gemeenschap of andere prangende specifieke thema's die in de Brusselse samenleving zijn vastgesteld.

3. Een transversale en ambitieuze aanpak om de rechten van vrouwen te waarborgen

Veelvuldig wordt voor de gelijkwaardigheid tussen man en vrouw gepleit. Nochtans moet men vaststellen dat de ongelijkheid op vele vlakken juist toeneemt. Vrouwen blijven systematisch ondervertegenwoordigd in besluitvormingsorganen. De overgrote meerderheid van personen (69 %) die melding maken van discriminatie op de arbeidsmarkt op grond van geslacht zijn vrouwen. 38 % van de meldingen heeft betrekking op discriminatie tijdens de zwangerschap.

De Regering wil een voorbeeldbeleid voeren in alle aangelegenheden die onder haar bevoegdheid vallen om de rechten van vrouwen te waarborgen. Zij verbindt zich ertoe een genderperspectief op te nemen in de uitvoering en de beoordeling van de impact van alle beleidsmaatregelen en er de nodige financiële middelen aan toe te wijzen.

De Regering waarborgt een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in alle besluitvormingsorganen in Brussel. Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de vertegenwoordiging van vrouwen op alle niveaus van het bedrijfsleven, in bestuursorganen en raden van bestuur. De Regering zal ervoor zorgen een gelijke vertegenwoordiging van vrouwen en mannen bij de leidinggevende functies in de openbare diensten, instellingen van openbaar nut en gesubsidieerde structuren te waarborgen, zonder afbreuk te doen aan het recht op « niet-menging » dat nodig is voor de goede uitvoering van bepaalde specifieke projecten.

expertise en matière de genre en développant de nouveaux indicateurs et statistiques propres.

Le Gouvernement, dans le cadre de ses compétences, visera une application effective des différentes conventions internationales ratifiées par la Belgique en matière des droits des femmes notamment la Convention du Conseil de l'Europe sur la prévention et la lutte contre la violence à l'égard des femmes et la violence domestique (Convention d'Istanbul). Un Plan global de lutte contre la violence faite aux femmes sera défini et mis en œuvre de façon coordonnée entre les différents départements et en concertation avec les autres entités fédérées. Il convient en effet de mener un travail transversal intégrant la sensibilisation, la prévention, l'accompagnement des victimes, la répression et l'accompagnement des auteurs.

Ce plan visera notamment à mesurer les phénomènes, en récoltant de manière systématique les données liées aux violences faites aux femmes auprès des différents intervenants concernés (police, justice, psycho-médico, social, etc.) et publiant leur analyse statistique. Il visera également à mieux coordonner les actions conduites entre les différents niveaux de pouvoir et les professionnels du secteur, en améliorant l'information et l'accompagnement des victimes de violences sexuelles ou de harcèlement, notamment en développant en concertation avec l'Etat fédéral des initiatives de centres de d'accueil similaires au « 320, rue Haute » dans chaque zone de police.

Dans ce cadre, la prévention primaire, l'accueil réservé aux victimes et la formation des professionnels à tous les niveaux de la prise en charge seront pris en compte comme autant de priorités. Par ailleurs, des actions spécifiques seront menées dans le cadre de l'ERIP afin que les policiers soient tous formés à la problématique.

Enfin, le Gouvernement améliorera l'accueil des victimes de violences conjugales et renforcera les refuges secrets pour femmes, en collaboration avec les autres régions.

Le Gouvernement donnera suite aux constats repris dans l'avis du 28 mars 2019 rendu par le Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'égalité entre les femmes et les hommes dans l'espace public et implémentera les recommandations ayant trait aux politiques régionales (CoBAT, procédures judiciaires, aménagement et gestion de l'espace public, cyber harcèlement et cybersexisme).

Enfin, le Gouvernement s'engage à mettre en œuvre les recommandations contenues dans la résolution « visant à

Het Gewest zal zijn expertise inzake genderissues verder uitbreiden door nieuwe, eigen indicatoren en statistieken uit te werken.

Binnen het kader van haar bevoegdheden zal de Regering waken over de effectieve toepassing van verschillende door België bekrachtigde internationale verdragen op het vlak van vrouwenrechten, namelijk het Verdrag van de Raad van Europa inzake de preventie en bestrijding van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul). Er zal op gecoördineerde wijze tussen de verschillende diensten en in overleg met de andere gefedereerde entiteiten een globaal plan ter bestrijding van geweld tegen vrouwen worden opgesteld en uitgevoerd. Hiervoor is immers een transversaal beleid vereist dat voorziet in sensibilisering, preventie, slachtofferbegeleiding, repressie en daderbegeleiding.

Dit plan zal gericht zijn op het in kaart brengen van deze fenomenen, door op systematische wijze de gegevens in verband met geweld tegen vrouwen te verzamelen bij de verschillende betrokken partijen (politie, justitie, psycho-medicische en sociale sector, enz.) en de statistische analyse hiervan te publiceren. Het zal er ook naar streven de gevoerde acties beter te coördineren tussen de verschillende beleidsniveaus en de professionelen van de sector, door de informatie en de begeleiding van de slachtoffers van seksueel geweld of intimidatie te verbeteren, met name door in overleg met de federale staat in elke politiezone initiatieven voor opvangcentra te organiseren in de lijn van het project « Hoogstraat 320 ».

In dat verband zullen de primaire preventie, de opvang van slachtoffers en de opleiding van de professionelen op alle niveaus van de zorg stuk voor stuk als prioriteiten worden beschouwd. Daarnaast zullen in het kader van de GIP specifieke acties worden gevoerd om ervoor te zorgen dat alle politiefunctionarissen opgeleid worden rond deze problematiek.

Tot slot zal de Regering de opvang van slachtoffers van partnergeweld verbeteren en het beleid inzake geheime vluchthuizen voor vrouwen versterken in samenwerking met de andere gewesten.

De Regering zal gevolg geven aan de conclusies van het advies van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement van 28 maart 2019 over de gelijkheid van vrouwen en mannen in de openbare ruimte en zal de aanbevelingen met betrekking tot het gewestelijk beleid (BWRO, gerechtelijke procedures, planning en beheer van de openbare ruimte, cyberpesten en cyberseksisme) uitvoeren.

Ten slotte verbindt de Regering zich ertoe de aanbevelingen uit de resolutie « ter bestrijding van ongewenst

lutter contre le harcèlement sexiste dans l'espace public, et en particulier dans les transports en commun » approuvée par le Parlement bruxellois le 30 avril 2019.

4. Miser sur l'éducation, la culture et la cohésion sociale

Afin de valoriser une image positive de la migration dans notre société et de casser les préjugés qui existent encore, le Gouvernement soutiendra toute initiative visant à porter le projet d'un musée ou d'un espace muséal dédié à la migration.

Il plaidera pour l'inclusion d'éléments liés à l'histoire des discriminations, de la colonisation, de la décolonisation, des migrations, des mouvements féministes et LGBTQI+ sensiblement à Bruxelles dans les cursus scolaires.

Plus spécifiquement, le Gouvernement initiera une réflexion, en concertation avec le monde académique et les acteurs associatifs concernés, relative aux symboles dans l'espace public liés à la colonisation.

Le Gouvernement renforcera les politiques de cohésion sociale tant sur leur aspect lié à l'aménagement du territoire (contrats de quartiers durables, contrats de rénovation urbaine, politique de la ville) que sur leur aspect lié au soutien à la société civile (éducation permanente, cohésion sociale, service école, etc.) pour les missions qu'ils prennent en charge afin de lutter contre les facteurs aggravants de discrimination (exclusion sociale, échec scolaire, analphabétisme).

Il veillera à valoriser toute pratique culturelle et artistique comme outil de dialogue interculturel et de création d'une identité bruxelloise.

À l'image du développement de ce type de programme en Europe, et notamment dans tous nos pays voisins, le Gouvernement souhaite renforcer le dispositif du service citoyen afin d'impacter beaucoup plus de jeunes. Cette initiative est largement positive aussi bien quant à l'impact sur les trajectoires des jeunes NEETs que quant au gain de cohésion sociale pour la Région de Bruxelles-Capitale. Dès lors, le Gouvernement renforcera cette politique publique d'émancipation des jeunes vers la vie active et développera quantitativement et significativement le Service Citoyen en Région bruxelloise.

Une convention-cadre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale mettra en œuvre de manière structurelle les Services Citoyens pour une population signifi-

seksueel gedrag in de openbare ruimte, en in het bijzonder op het openbaar vervoer », die op 30 april 2019 door het Brussels Parlement werd goedgekeurd, uit te voeren.

4. Inzetten op opvoeding, cultuur en sociale cohesie

Om een positief beeld van migratie in onze samenleving te versterken en de nog steeds bestaande vooroordelen te doorbreken, zal de Regering elk initiatief steunen dat een project rond een museum of museumruimte gewijd aan de migratie wil opzetten.

Zij zal zich inzetten om in de leerplannen van de scholen elementen op te nemen die verband houden met de geschiedenis van de verschillende vormen van discriminatie, de kolonisatie, de migratie en de feministische en LGBTQI-bewegingen in Brussel.

Meer in het bijzonder zal de Regering in overleg met de academische wereld en de betrokken verenigingen een denkoefening opstarten over de symbolen in de openbare ruimte die te maken hebben met de kolonisatie.

De Regering zal het beleid inzake sociale cohesie versterken, zowel wat betreft het aspect van de ruimtelijke ordening (duurzame wijkcontracten, stadsvernieuwingcontracten, stadsbeleid) als wat betreft de ondersteuning van het maatschappelijk middenveld (levenslang leren, sociale cohesie, schooldiensten, enz.) in het licht van de rol die het vervult in de strijd tegen de factoren die discriminatie in de hand werken (sociale uitsluiting, schooluitval, analfabetisme).

Zij zal ervoor zorgen dat alle culturele en artistieke praktijken worden gewaardeerd als een instrument voor interculturele dialoog en de creatie van een Brusselse identiteit.

Naar het voorbeeld van de ontwikkeling van soortgelijke programma's in Europa, en in het bijzonder in al onze buurlanden, wil de Regering het systeem van de samenlevingsdienst versterken om veel meer jongeren te bereiken. De balans van dit initiatief valt in ruime mate positief uit, zowel wat de impact op de trajecten van jonge NEET's betreft als wat de versterking van de sociale cohesie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft. De Regering zal daarom dit overheidsbeleid om jongeren te emanciperen op weg naar het beroepsleven versterken en de samenlevingsdienst in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kwantitatief en beduidend uitbreiden.

Via een raamovereenkomst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zullen de samenlevingsdiensten structureel ingevoerd worden voor een aanzienlijk grotere

cativement beaucoup plus importante de jeunes bruxellois, notamment de jeunes précarisés, avec un financement structurel, un statut et des indemnités des jeunes en Service Citoyen améliorés afin de renforcer le pouvoir d'attractivité du dispositif.

GARANTIR LES CONDITIONS D'UN ENSEIGNEMENT ACCESSIBLE, ADAPTE AUX REALITES BRUXELLOISES

La Région bruxelloise est le premier pôle d'enseignement du pays. Et si la Région n'a pas de compétences spécifiques en matière d'enseignement, garantir un enseignement de qualité accessible à tous est avant tout une responsabilité publique, dont l'urgence concerne aujourd'hui tous les niveaux de pouvoir.

C'est pourquoi le Gouvernement s'engage à mobiliser tous les outils régionaux en soutien des politiques communautaires d'enseignement, pour garantir un enseignement de qualité accessible à tous les Bruxellois, dans le respect des compétences de chacun.

Le Gouvernement souhaite conclure, dès le début de la législature, un accord de coopération avec la Fédération Wallonie-Bruxelles, la Communauté flamande et la VGC en vue de renforcer les engagements communs pris par la Région et les Communautés pour répondre aux besoins spécifiques de l'enseignement à Bruxelles.

Dans ce cadre, il entend également confirmer les missions du service Facilitateur Ecole de perspective brussels comme interlocuteur de référence pour le pilotage de l'ensemble des initiatives développées par la Région en soutien à l'enseignement, dans le respect des compétences de chacun.

Cinq priorités sont mises en avant comme autant de défis à relever pour garantir une école de qualité, gratuite, accessible à tous les Bruxellois.

1. Répondre au défi démographique : créer de nouvelles écoles, rénover les écoles en déficit d'image et les ouvrir sur le quartier

Depuis 2014, 23.123 nouvelles places ont été créées à Bruxelles avec le soutien de la Région. À l'horizon 2025, 24.068 places sont encore programmées. Malgré les efforts consentis, la pression demeure très forte et les dernières projections à l'horizon 2025 confirment la saturation du

Brusselse jongerenpopulatie, in het bijzonder jongeren in een precaire situatie, met een betere structurele financiering, een beter statuut en betere toelagen voor jongeren die samenlevingsdiensten verrichten om het systeem aantrekkelijker te maken.

DE VOORWAARDEN GARANDEREN VOOR TOEGANKELIJK ONDERWIJS AANGEPAST AAN DE REALITEIT VAN BRUSSEL

Het Brussels Gewest is het belangrijkste onderwijscentrum van het land. En ook al heeft het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geen specifieke onderwijsbevoegdheden, het waarborgen van een kwaliteitsvol en voor iedereen toegankelijk onderwijs is in de eerste plaats een openbare verantwoordelijkheid, waarvan de urgentie vandaag alle beleidsniveaus interpelleert.

Daarom verbindt de Regering zich ertoe alle gewestelijke instrumenten ter ondersteuning van het onderwijsbeleid van de Gemeenschappen te mobiliseren om kwaliteitsvol onderwijs te garanderen dat toegankelijk is voor alle Brusselaars, met respect voor de bevoegdheden van de betrokken partijen.

De Regering wenst van bij het begin van de legislatuur een samenwerkingsakkoord te sluiten met de Federatie Wallonië-Brussel, de Vlaamse Gemeenschap en de VGC om de gezamenlijke verbintenissen van het Gewest en de Gemeenschappen te versterken, om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van het onderwijs in Brussel.

In dat verband wil zij ook de opdrachten bevestigen van de dienst van de schoolfacilitator van perspective brussels als referentiepartner voor het beheer van alle initiatieven die het Gewest ontwikkelt ter ondersteuning van het onderwijs, met respect voor de bevoegdheden van de betrokken partijen.

Er worden vijf prioriteiten naar voor geschoven als evenzoveel uitdagingen die moeten worden aangegaan om kwaliteitsvol onderwijs te garanderen dat gratis en toegankelijk is voor alle Brusselaars.

1. Inspelen op de demografische uitdaging : nieuwe scholen creëren, scholen met een gebrekkig imago renoveren en ze openstellen voor de buurt

Sinds 2014 zijn in Brussel met de steun van het Gewest 23.123 nieuwe plaatsen gecreëerd. Tegen 2025 staan nog eens 24.068 plaatsen gepland. Ondanks de geleverde inspanningen blijft de druk zeer groot en de laatste prognoses voor 2025 bevestigen de verzadiging van het

dispositif dès le maternel, avec une tension désormais plus marquée dans l'enseignement secondaire et plus particulièrement au niveau du qualifiant.

Le Gouvernement s'engage dès lors à poursuivre le soutien à la création de nouvelles écoles en priorité dans les zones identifiées en tension démographique.

Il mettra en œuvre activement le nouvel outil de rénovation urbaine des « Contrats Ecole » tel que régi par l'ordonnance du 29 avril 2019, visant à investir dans l'espace public, les infrastructures et les équipements collectifs des écoles en mal d'attractivité et à les ouvrir sur le quartier. Un objectif de 10 Contrats Ecole est fixé pour la durée de la législature.

Le Gouvernement veillera à simplifier encore davantage les procédures d'octroi des permis d'urbanisme et d'environnement et à renforcer également l'accompagnement et le soutien des PO dans leurs démarches pour le respect des normes PEB.

En conséquence, la procédure « Plan Ecole » (CoBAT) permettant une instruction plus rapide des demandes de permis d'urbanisme et d'environnement, sera prolongée autant que nécessaire et, a minima, jusque 2025. La qualité architecturale des projets sera assurée.

La qualité de l'environnement des établissements scolaires doit également s'imposer comme une priorité. Le Gouvernement portera une attention particulière aux aménagements physiques des abords d'établissements scolaires : des espaces généreux et sécurisés. Il mobilisera tous les leviers dont il dispose pour soutenir les établissements à proposer un plan de mobilité ambitieux et réaliste à court et moyen terme et renforcera les projets de « rues scolaires » pour sécuriser et améliorer la qualité de vie aux abords des écoles.

Enfin, dans le cadre de la revalorisation de l'enseignement qualifiant, en collaboration avec les Communautés, le Gouvernement souhaite renforcer les dispositifs visant à mutualiser les équipements, les ressources et l'expertise pédagogique de la formation pour adultes au bénéfice de l'enseignement qualifiant. La logique inverse sera également défendue.

systeem vanaf de kleuterschool, met spanningen die nu meer uitgesproken zijn in het secundair onderwijs en dan vooral op het niveau van het kwalificerend onderwijs.

De Regering verbindt zich er dan ook toe de oprichting van nieuwe scholen te blijven steunen, bovenal in de gebieden waarvan is vastgesteld dat er demografische spanningen bestaan.

Zij zal actief het nieuwe stadsvernieuwingsinstrument van de « Schoolcontracten », zoals geregeld in de ordonnantie van 29 april 2019, implementeren, met als doel te investeren in de openbare ruimte, de infrastructuur en de gemeenschapsvoorzieningen van scholen die niet aantrekkelijk zijn en deze open te stellen voor de wijk. Voor de duur van de legislatuur wordt een streefcijfer van 10 schoolcontracten vastgesteld.

De Regering zal ervoor zorgen dat de procedures voor het verlenen van stedenbouwkundige en milieuvergunningen verder vereenvoudigd worden en dat de begeleiding en ondersteuning van de inrichtende machten bij hun inspanningen om te voldoen aan de EPB-normen versterkt worden.

De « Scholenplan »-procedure (BWRO), die een sneller onderzoek van de aanvragen voor stedenbouwkundige en milieuvergunningen mogelijk maakt, zal dan ook zo lang als nodig en minstens tot 2025 verlengd worden. Daarbij zal er ook aandacht worden besteed aan de architecturale kwaliteit van de projecten.

Ook de kwaliteit van de schoolomgeving moet een prioriteit vormen. De Regering zal bijzondere aandacht besteden aan de fysieke inrichtingen rond scholen : veel en veilige ruimte. Zij zal alle middelen die haar ter beschikking staan, inzetten om scholen te ondersteunen een ambitieus en realistisch mobiliteitsplan op korte en middellange termijn voor te stellen en zij zal de « schoolstraat »-projecten versterken om de levenskwaliteit rond scholen te waarborgen en te verbeteren.

Ten slotte wenst de Regering in het kader van de opwaardering van het kwalificerend onderwijs, in samenwerking met de Gemeenschappen, de maatregelen te versterken om de voorzieningen, de middelen en de pedagogische expertise op het gebied van het volwassenenonderwijs te bundelen ten voordele van het kwalificerend onderwijs. Ook de omgekeerde logica zal worden verdedigd.

2. Soutenir l'accrochage scolaire des jeunes en difficultés et lutter contre la ségrégation scolaire

A Bruxelles, 45 % des jeunes en obligation scolaire présentent un risque de décrochage scolaire tandis que 15 à 20 % des jeunes abandonnent leur scolarité prématurément, sans diplôme de l'enseignement secondaire. La ségrégation scolaire à Bruxelles est également très marquée : inégalités liées à l'origine sociale parmi les plus fortes, proportion d'élèves en retard scolaire la plus élevée, déterminisme social et importance considérable du poids du niveau socio-économique sur les performances scolaires, et enfin, une ségrégation scolaire persistante entre les « bonnes » et les « mauvaises » écoles.

Le Gouvernement s'engage à renforcer la coordination des dispositifs régionaux d'accrochage scolaire (DAS, DASC et axe décrochage scolaire des PLPP) et à construire avec les Communautés, les communes et les acteurs locaux, un plan global de lutte contre le décrochage scolaire à Bruxelles.

En suivi des recommandations de l'étude KUL/HIVA, et dans le respect de ses compétences, le Gouvernement mettra en œuvre une approche coordonnée visant à mettre en réseau et mieux articuler l'intervention de tous les acteurs : écoles, travailleurs, éducateurs de rue, travailleurs sociaux, police, parents, etc.

Dans ce cadre, il veillera à concentrer les moyens vers les écoles qui accueillent les élèves en difficulté, souvent issus des quartiers les plus défavorisés (indice ISEF) : activités et encadrement extra-scolaires renforcés, soutien et accompagnement à la scolarité, remédiation et apprentissage du français et du néerlandais renforcés.

Le Gouvernement entend également soutenir des actions pour lutter contre le harcèlement scolaire grâce à une formation adéquate du personnel encadrant et par des campagnes de prévention au sein des établissements. Un travail sur le harcèlement sera entrepris en favorisant les échanges entre professionnels partenaires de la sécurité et de la sécurisation, en soutenant la formation et l'information des accompagnants et des parents en prévention par rapport aux sujets touchant au digital.

Afin de soutenir les enseignants qui exercent leur métier dans des écoles réputées plus difficiles à Bruxelles, le Gouvernement examinera les aides que la Région peut leur apporter – notamment dans le cadre des « Contrats Ecole ».

2. Voorkomen dat jongeren in moeilijkheden afhaken op school en de strijd tegen schoolsegregatie

In Brussel loopt 45 % van de leerplichtige jongeren het risico op schooluitval, terwijl 15 tot 20 % van de jongeren voortijdig de school verlaat zonder diploma secundair onderwijs. De schoolsegregatie is in Brussel eveneens zeer uitgesproken : de ongelijkheden op grond van sociale afkomst behoren tot de grootste, het percentage leerlingen met een leerachterstand is het hoogst, sociaal determinisme en het sociaal-economisch niveau hebben een aanzienlijke invloed op de schoolprestaties en ten slotte is er de aanhoudende segregatie van de scholen tussen « goede » en « slechte » scholen.

De Regering verbindt zich ertoe de coördinatie van de gewestelijke programma's ter bestrijding van schooluitval (PPS, PBSB en de pijler schooluitval van de LPBP) te versterken en samen met de Gemeenschappen, de gemeenten en de lokale actoren een globaal plan op te stellen om het voortijdig schoolverlaten in Brussel te bestrijden.

In navolging van de aanbevelingen van de KUL/HIVA-studie en binnen de grenzen van haar bevoegdheden zal de Regering een gecoördineerde aanpak implementeren die gericht is op het opzetten van een netwerk en het beter op elkaar afstemmen van de respectievelijke rol van alle belanghebbenden : scholen, werknemers, straathoekwerkers, maatschappelijk werkers, politie, ouders, enz.

In dat verband zal zij ervoor zorgen dat de middelen worden geconcentreerd op scholen met leerlingen in moeilijkheden, die vaak uit de meest achtergestelde wijken komen (ISEF-index) : versterkte buitenschoolse activiteiten en supervisie, ondersteuning en begeleiding bij de schoolloopbaan, doorgedreven remediëring en onderricht van het Frans en het Nederlands.

De Regering wil ook acties ondersteunen ter bestrijding van pestgedrag op school door te voorzien in een gepaste opleiding van het toezichhoudend personeel en door preventiecampagnes te organiseren op de scholen. Er zal gewerkt worden rond pestgedrag door uitwisselingen te bevorderen tussen professionele partners op het gebied van veiligheid en beveiliging en door de opleiding en informatie van begeleiders en ouders te ondersteunen inzake preventie op het vlak van cyberpesten.

Om de leerkrachten te ondersteunen die hun beroep uitoefenen in scholen die als « moeilijker » bekend staan in Brussel, zal de Regering onderzoeken welke hulp het Gewest hun kan bieden, in het bijzonder binnen het kader van de « Schoolcontracten ».

3. Combattre la pauvreté et la déprivation des enfants

La pauvreté et la déprivation des enfants est plus sévère à Bruxelles que partout ailleurs en Belgique. Or tous les experts s'accordent sur le rôle crucial que l'école peut jouer pour briser le cercle vicieux de la pauvreté en s'attaquant aux conséquences à court terme de la déprivation des enfants.

Dans le respect de ses compétences, le Gouvernement soutiendra les initiatives des Communautés, des Commissions communautaires, des communes et des associations locales visant à :

- mettre à disposition de tous les enfants, dans l'enseignement fondamental, un repas chaud gratuit, cuisiné à partir de produits sains, bio et locaux ;
- assurer des garderies gratuites, encadrées par du personnel compétent pour assurer le soutien scolaire dont chaque enfant a besoin et permettre aux parents de travailler sans stress ;
- organiser une étude dirigée gratuite accessible à tous, dans chaque école, pour que chaque élève ait la possibilité de faire ses devoirs dans des conditions optimales ;
- développer l'offre des écoles de devoirs ainsi que l'organisation d'activités culturelles et sportives dans les écoles après 15 heures 30 et le mercredi après-midi ;
- assurer un accès gratuit au matériel et à l'équipement scolaire ;
- mettre des salles d'études à disposition des jeunes en période de blocus et d'examens ;
- interdire le recours aux bureaux de recouvrement pour la perception de dettes scolaires (pas de recouvrement, huissiers, etc.).

4. Révolutionner l'apprentissage des langues

Bruxelles est une région bilingue à vocation internationale. Près de 80 % des offres d'emploi requièrent une connaissance des deux langues nationales et plus de la moitié exigent une connaissance de l'anglais. Or en 20 ans, la connaissance du néerlandais a chuté : en 2001, 33 % des Bruxellois parlaient bien ou très bien la langue, ils ne sont plus que 16,3 % aujourd'hui.

L'organisation d'un enseignement multilingue est donc une problématique centrale dans la réflexion visant à améliorer la maîtrise des langues des Bruxellois.

L'échange et la collaboration entre les écoles et formations néerlandophones, francophones et anglophones offrent beaucoup d'opportunités. Le Gouvernement

3. Bestrijding van armoede en ontbering bij kinderen

De armoede en ontbering bij kinderen is in Brussel ernstiger dan waar dan ook in België. Alle deskundigen zijn het er echter over eens dat scholen een cruciale rol kunnen spelen bij het doorbreken van de vicieuze cirkel van armoede door de korte termijnevolgen van kindarmoede aan te pakken.

De Regering zal binnen de grenzen van haar bevoegdheden de initiatieven steunen van de Gemeenschappen, de Gemeenschapscommissies, de gemeenten en de plaatselijke verenigingen om :

- alle kinderen in het basisonderwijs een gratis warme maaltijd op basis van gezonde, biologische en lokale producten aan te bieden ;
- te voorzien in gratis opvang onder toezicht van competent personeel, zodat elk kind de schoolondersteuning krijgt die het nodig heeft en de ouders zonder stress kunnen werken ;
- in elke school gratis, voor iedereen toegankelijke studie onder begeleiding te organiseren, zodat elke leerling de mogelijkheid heeft om zijn huiswerk in optimale omstandigheden te maken ;
- het aanbod van huiswerkscholen en de organisatie van culturele en sportieve activiteiten in scholen na 15.30 uur en op woensdagmiddag te ontwikkelen ;
- ervoor te zorgen dat het schoolmateriaal en de schooluitrusting gratis zijn ;
- tijdens de blok- en examenperiodes studieruimtes ter beschikking te stellen van de jongeren ;
- te verbieden een beroep te doen op incassobureaus voor het innen van schoolvorderingen (geen incasso, gerechtsdeurwaarders, enz.).

4. Een omwenteling teweegbrengen in het taalonderricht

Brussel is een tweetalig gewest met een internationale roeping. Bijna 80 % van de vacatures vereist kennis van beide landstalen en meer dan de helft vereist kennis van het Engels. Op 20 jaar tijd is de kennis van het Nederlands echter sterk afgenomen : in 2001 sprak 33 % van de Brusselaars de taal goed of zeer goed, nu is dat nog maar 16,3 %.

De organisatie van meertalig openbaar onderwijs staat dan ook centraal in de reflectie om de Brusselaars de talen beter te leren beheersen.

De uitwisseling en samenwerking tussen Nederlandstalige, Franstalige en Engelstalige scholen en opleidingen biedt vele mogelijkheden. De Regering zal de

simplifiera et facilitera la collaboration afin de stimuler l'enrichissement mutuel et un meilleur apprentissage des langues. Les possibilités pour encourager la mobilité des instituteurs seront examinées.

Le Gouvernement développera une politique globale favorisant le multilinguisme des Bruxellois, ainsi renforçant l'identité et la citoyenneté bruxelloise, la promotion sociale et la cohésion sociale au sein de la Région. Cette approche s'étendra, au-delà de l'enseignement, à différents secteurs comme la formation professionnelle, le secteur de l'emploi et la culture. La collaboration en ce sens sera intensifiée avec les commissions communautaires, la Fédération Wallonie-Bruxelles et la Communauté flamande.

Le Gouvernement invitera les Communautés et l'Etat fédéral à conclure un accord de coopération en vue de mieux organiser, dans le cadre des compétences actuelles, l'enseignement du français et/ou du néerlandais et des autres langues aux fins d'améliorer le bilinguisme et le multilinguisme à Bruxelles.

Il entend également poursuivre la formation des instituteurs bilingues en encourageant les collaborations entre hautes écoles néerlandophones et francophones dans le cadre d'un cursus commun et d'une co-diplomation.

Enfin, le Gouvernement soutiendra le développement des modules linguistiques basés sur « l'usage de la langue dans le métier » pour l'apprentissage fonctionnel des langues dans les filières techniques et professionnelles, suivant l'expérience réussie dans le champ de la formation professionnelle des adultes.

Il soutiendra également les écoles qui souhaitent participer aux programmes européens eTwinning et Erasmus+ qui permettent outre d'apprendre de nouvelles langues, d'ouvrir l'école sur l'Europe tout en offrant la possibilité aux jeunes de l'éducation et de la formation professionnelle d'apprendre de nouvelles techniques à l'étranger ainsi qu'aux enseignants d'acquérir de nouvelles méthodes pédagogiques.

5. Une approche spécifique de la petite enfance

Depuis 2007 et le lancement du « Plan Crèche », la Région a fait de l'accueil de la petite enfance une priorité. La politique déployée vise à soutenir en priorité l'offre collective publique, dont celle dispensée par les communes, pour développer l'offre d'accueil des enfants de 0 à 3 ans, via le financement des travaux d'infrastructures et l'octroi de postes ACS.

samenwerking vereenvoudigen en vergemakkelijken om wederzijdse verrijking en beter taalonderwijs te stimuleren. De mogelijkheden om de mobiliteit van leerkrachten te bevorderen, zullen worden onderzocht.

De Regering zal een globaal beleid uitwerken dat meer-taligheid bij de Brusselaars bevordert en zo de Brusselse identiteit en het Brusselse burgerschap, de sociale promotie en de sociale cohesie binnen het Gewest versterkt. Deze aanpak zal niet beperkt blijven tot het onderwijs, maar zich uitstrekken tot verschillende sectoren, zoals beroepsopleiding, werkgelegenheid en cultuur. De samenwerking met de Gemeenschapscommissies, de Federatie Wallonië-Brussel en de Vlaamse Gemeenschap zal in die zin worden geïntensiveerd.

Met het oog op de verbetering van de tweetaligheid en de meertaligheid in Brussel zal de regering de gemeenschappen en de federale overheid uitnodigen om een samenwerkingsakkoord te sluiten ten einde het onderwijs in het Frans en/of het Nederlands en andere talen te versterken binnen het kader van de huidige bevoegdheden.

Zij wil ook de opleiding van tweetalige leerkrachten voortzetten door de samenwerking tussen Nederlandstalige en Franstalige hogescholen in het kader van een gemeenschappelijk curriculum en bidiplomering te bevorderen.

Ten slotte zal de Regering, naar aanleiding van de succesvolle ervaring op het gebied van de beroepsopleiding voor volwassenen, modules mee helpen ontwikkelen waarmee steunend op het « taalgebruik op het werk » functioneel talen aangeleerd worden in de technische en beroepsrichtingen.

Zij zal ook steun verlenen aan scholen die wensen deel te nemen aan de Europese programma's eTwinning en Erasmus+, die niet alleen de mogelijkheid bieden om nieuwe talen te leren, maar ook om de school open te stellen voor Europa, waarbij jongeren in het onderwijs en de beroepsopleiding de mogelijkheid wordt geboden om nieuwe technieken in het buitenland te leren en docenten de mogelijkheid krijgen om nieuwe onderwijsmethoden te leren.

5. Een specifieke benadering van de opvang voor jonge kinderen

Sinds 2007 en de lancering van het « Crècheplan » heeft het Gewest van de opvang voor jonge kinderen een prioriteit gemaakt. Het gevoerde beleid is erop gericht bij voorrang het collectieve openbare aanbod, met inbegrip van het aanbod van de gemeenten, te ondersteunen om de kinderopvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar te ontwikkelen, door de financiering van infrastructuurwerken en de toewijzing van GEKO-betrekkingen.

Face à l'urgence, la Région bruxelloise a en effet consacré des moyens importants pour soutenir la création de places d'accueil pour les enfants de moins de trois ans en mobilisant à la fois la politique de l'emploi (octroi de postes ACS); les outils du développement territorial (construction de crèches dans le cadre des contrats de quartiers durables); la tutelle sur les pouvoirs locaux (subventions du FRBRTC) ainsi que la dotation aux commissions communautaires pour le soutien aux infrastructures.

Le soutien aux politiques d'accueil de la petite enfance demeure donc une priorité, en particulier pour les publics les plus fragilisés, les familles monoparentales, les familles sans emploi ou précarisées qui, encore aujourd'hui, sont exclues des dispositifs existants.

Dans ce contexte, le Gouvernement s'engage à maintenir la dotation annuelle récurrente à la COCOF et à la VGC pour des appels à projets en vue de la création de places en crèches. Il confirme également les engagements pris le 20 juin 2013, dans le cadre du Plan Cigogne III, et s'engage à mettre à disposition les 106,5 postes ACS nécessaires à la concrétisation du dernier volet pour la période 2019-2022, auxquels il convient d'ajouter les postes ACS pour la VGC à due concurrence.

L'ordonnance de la COCOM sur l'accueil de l'enfance, ainsi que le reste du cadre légal, les budgets et le cadre administratif, seront adaptés pour permettre l'agrément et le subventionnement de crèches non strictement unilingues (ces dernières relevant de l'agrément ONE ou Kind&Gezin), dans le respect du seul multilinguisme des services. Cela n'obère pas le soutien régional aux milieux d'accueil unilingues. Ces crèches pourront également bénéficier d'ACS, comme c'est le cas pour les crèches unilingues, aux mêmes conditions que pour ces dernières. La priorité sera donnée au soutien à des crèches et autres milieux d'accueil aux tarifs proportionnés aux revenus des parents, situés dans des quartiers au taux de couverture inférieur à la moyenne régionale.

Du point de vue de la Région, il est essentiel que les projets retenus par l'ONE et Kind&Gezin soient ciblés sur les zones où les taux de couverture sont les plus faibles. Le Gouvernement entend aussi faire valoir ses priorités en matière de publics cibles ou de types d'accueil, telles le développement d'une offre d'accueil pour les enfants des chercheurs et chercheuses d'emploi qui s'engagent dans un projet professionnel ou de formation.

À cette fin, le Gouvernement souhaite revoir le cadre de coopération avec la Fédération Wallonie-Bruxelles et la Communauté flamande afin d'être plus impliqué dans le processus de décision sur l'opportunité des projets à

In reactie op de noodsituatie heeft het Brussels Gewest aanzienlijke middelen uitgetrokken voor de ondersteuning van de oprichting van kinderopvangplaatsen voor kinderen onder de drie jaar door tegelijk een beroep te doen op het werkgelegenheidsbeleid (toekenning van GECO-betrekkingen), de instrumenten voor territoriale ontwikkeling (bouw van crèches in het kader van duurzame wijkcontracten), het toezicht op de plaatselijke besturen (BGHGT-subsidies) en de dotatie die aan de Gemeenschapscommissies wordt toegekend om de infrastructuur te ondersteunen.

Steun voor het beleid inzake kinderopvang blijft daarom een prioriteit, met name voor de meest kwetsbare groepen, eenoudergezinnen, werkloze of kansarme gezinnen die vandaag de dag nog steeds van de bestaande regelingen zijn uitgesloten.

In dat verband verbindt de Regering zich ertoe de jaarlijkse terugkerende dotatie aan de COCOF en de VGC voor projectoproepen voor de oprichting van kinderdagverblijven te handhaven. Zij bevestigt ook de toezeggingen die op 20 juni 2013 in het kader van het Cigogne III-plan zijn gedaan en verbindt zich ertoe de 106,5 GECO-betrekkingen ter beschikking te stellen die nodig zijn voor de uitvoering van het laatste deel voor de periode 2019-2022, waaraan nog de GECO-betrekkingen voor de VGC dienovereenkomstig moeten worden toegevoegd.

De ordonnantie van de GGC inzake kinderopvang, alsook de rest van het wettelijke kader, de budgetten en het administratieve kader zullen worden aangepast om de erkenning en subsidiëring van crèches die niet strikt eentalig zijn (deze laatste vallen onder de erkenning door het ONE of Kind&Gezin) mogelijk te maken met respect voor de meertaligheid van de diensten. Dit staat de gewestelijke steun voor eentalige opvangstructuren niet in de weg. De meertalige crèches zullen ook van GECO's gebruik kunnen maken, zoals dat het geval is voor de eentalige crèches, onder dezelfde voorwaarden als voor deze laatste. Daarbij zullen prioritair crèches en andere opvangstructuren die werken met tarieven aangepast aan het inkomen van de ouders worden ondersteund die gelegen zijn in wijken met een lagere dekkingsgraad dan het gewestelijke gemiddelde.

Vanuit het oogpunt van het Gewest is het essentieel dat de door het ONE en Kind&Gezin geselecteerde projecten gericht zijn op gebieden met de laagste dekkingsgraad. De Regering is ook van plan werk te maken van haar prioriteiten op het gebied van doelgroepen of soorten opvang, zoals de ontwikkeling van een opvangaanbod voor kinderen van werkzoekenden die een beroeps- of opleidingsproject volgen.

Daartoe wenst de Regering het samenwerkingskader met de Federatie Wallonië-Brussel en de Vlaamse Gemeenschap te herzien om meer betrokken te worden bij het besluitvormingsproces over de wenselijkheid van de te

soutenir. Une attention particulière devra être accordée à la mise en œuvre de la réforme des milieux d'accueil et à ses conséquences sur l'offre d'accueil à Bruxelles.

Enfin, pour appuyer sa politique, le Gouvernement élargira les compétences du service Facilitateur Ecole, aux compétences liées à la petite enfance et aux crèches. Le Gouvernement proposera, dans ce cadre et en partenariat avec les autorités compétentes, la mise en place d'un guichet unique pour l'accueil de la petite enfance, pour les structures d'accueil néerlandophones et francophones, afin d'informer le plus clairement possible les parents bruxellois sur l'offre existante et de les guider vers celle-ci.

AXE 2 : UNE REGION QUI INSCRIT SON DEVELOPPEMENT ECONOMIQUE ET SOCIAL DANS UNE TRANSITION ENVIRONNEMENTALE DE REFERENCE A HORIZON 2050

L'INNOVATION ECONOMIQUE AU SERVICE DE LA TRANSITION

Une région dynamique et innovante sur les plans économique, environnemental et social, constitue un atout pour maintenir les forces vives sur son territoire et attirer les talents de demain.

Pour atteindre l'objectif d'une économie de marché régulée et décarbonée, la Région fera des acteurs économiques des partenaires privilégiés. Chaque secteur sera ainsi amené à contribuer aux objectifs collectifs découlant du Plan national énergie-climat (PNEC).

La Région mettra, dans cette perspective, la transition économique au centre de sa stratégie et orientera progressivement et prioritairement ses moyens vers les entreprises inscrivant leurs activités dans une démarche environnementalement et socialement responsable. L'ambition affichée est de mettre Bruxelles à la pointe, tant de la transition écologique et solidaire – par l'ancrage local de son activité économique, le développement d'emplois de qualité, non-délocalisables et l'offre de biens et services de qualité et locaux –, que de la digitalisation de son économie, porteuse de nombreuses opportunités.

En accord avec les partenaires sociaux et dans la continuité des impulsions déjà initiées, les outils de soutien économique (réglementations, financements, accompagnement, ressources humaines affectées au sein des organismes, promotion à l'étranger, recherche à vocation économique, etc.) seront ainsi progressivement orientés vers le soutien

ondersteunen projecten. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan de uitvoering van de hervorming van de opvangstructuren en de gevolgen daarvan voor het opvangaanbod in Brussel.

Ten slotte zal de Regering, ter ondersteuning van haar beleid, de bevoegdheden van de dienst van de schoolfacilitator uitbreiden tot de bevoegdheden in verband met de kinderopvang en de crèches. In dit kader en in samenwerking met de bevoegde overheden zal de Regering de invoering van een uniek loket voor de opvang van jonge kinderen voorstellen voor Nederlandstalige en Franstalige opvangstructuren om de Brusselse ouders zo duidelijk mogelijk te informeren over het bestaande aanbod en hen erheen te leiden.

TWEEDE PIJLER : EEN GEWEST DAT ZIJN ECONOMISCHE EN SOCIALE ONTWIKKELING KADERT IN EEN ECOLOGISCHE MODELTRANSITIE DIE TEGEN 2050 MOET PLAATSVINDEN

ECONOMISCHE INNOVATIE TEN DIENSTE VAN DE TRANSITIE

Een dynamisch gewest dat economisch, ecologisch en sociaal vernieuwend is, beschikt over troeven om de drijvende krachten op zijn grondgebied te behouden en de talenten van morgen aan te trekken.

Het Gewest zal de economische spelers inschakelen als bevoorrechte partners om te komen tot een gereguleerde koolstofvrije markteconomie. Op die manier moet iedere sector zijn steentje bij dragen om de collectieve doelstellingen van het Nationaal Energie- en Klimaatplan (NEKP) waar te maken.

Het Gewest zal met het oog daarop de economische transitie centraal plaatsen in zijn beleid en de overheidsmiddelen geleidelijk en op de eerste plaats bestemmen voor bedrijven die milieuvriendelijk en sociaal verantwoord handelen. We streven ernaar Brussel een voortrekkersrol te laten spelen, zowel in de ecologische en solidaire omslag - door de economische bedrijvigheid lokaal te verankeren, kwaliteitsvolle, niet-delocaliseerbare jobs te ontwikkelen en te zorgen voor een aanbod van kwaliteitsvolle lokale goederen en diensten – als bij de digitalisering van de economie, die heel wat kansen meebrengt.

In samenspraak met de sociale partners en aansluitend op de reeds bestaande impulsen zullen de instrumenten voor economische ondersteuning (reglementeringen, financieringen, begeleiding, het ingezette personeel bij de instellingen, promotie in het buitenland, economisch gericht onderzoek, enz.) voortaan geleidelijk aangewend worden

à la transition de toutes les entreprises et secteurs vers des modèles de production décarbonés, vers l'économie circulaire et régénérative, vers l'entrepreneuriat social et démocratique et vers la digitalisation de l'économie.

L'objectif du Gouvernement est qu'à l'horizon 2030 seuls les modèles économiques exemplaires sur le plan social et environnemental bénéficient encore du soutien public régional.

Dans le prolongement de la Stratégie 2025, le Gouvernement développera à cette fin une stratégie de transition de l'économie bruxelloise à l'horizon 2030, qui organise la décarbonation de l'ensemble des secteurs et renforce son soutien aux secteurs de l'économie circulaire, de l'économie sociale et de la digitalisation de l'économie. Une attention et un soutien particuliers seront accordés à la formation aux nouveaux métiers et compétences qui en découlent.

Le dialogue permanent entre partenaires sociaux et politiques sera poursuivi et consolidé par l'ancrage légal du concept de « priorités partagées ».

À travers le soutien apporté au service de facilitation sectorielle du Conseil Économique et Social de la Région de Bruxelles-Capitale, le Gouvernement encouragera la poursuite d'une approche sectorielle de l'économie, de l'emploi et de la formation par la poursuite de la négociation d'accords-cadres avec les secteurs (ICT, non-marchand, sécurité privée, etc.) et la mise en place des pôles formation-emploi et des alliances emploi-environnement. Une attention particulière sera portée à l'emploi et à la formation des femmes.

Le Gouvernement développera de nouveaux outils pour le financement de sa politique de transition de l'économie, dont un Fonds de transition économique. Il favorisera la création d'écosystèmes économiques attractifs et innovants, orientés vers les technologies nouvelles, plus économes en ressources.

La Région optimisera encore le soutien et l'accompagnement des entrepreneurs, en particulier dans les PME, tout au long de leur cycle de vie, encouragera leur digitalisation, favorisera le commerce urbain et de proximité et soutiendra leur développement international.

Par ailleurs, l'industrie urbaine et les lieux de production ont toute leur place dans la ville du 21^e siècle : la fonction économique et industrielle doit être préservée pour

om alle bedrijven en sectoren de overgang te helpen maken naar koolstofvrije productiemodellen, de kringloop- en regeneratieve economie, het sociaal en democratisch ondernemerschap en de digitalisering van de economie.

De Regering wil dat tegen 2030 alleen nog maar de sociaal en ecologisch voorbeeldige economische modellen in aanmerking komen voor overheidssteun vanwege het Gewest.

Daarom zal de Regering in het verlengde van de Strategie 2025 een strategie voor de transitie van de Brusselse economie tegen 2030 uitwerken. Die strategie zal erop gericht zijn alle sectoren koolstofvrij te maken en meer steun te verlenen aan de sectoren die actief zijn in de kringlooeconomie, de sociale economie of de digitalisering van de economie. We geven bijzondere aandacht en steun aan de opleidingen voor de nieuwe beroepen en vaardigheden die hieruit voortkomen.

De permanente dialoog tussen de sociale partners en het beleid zal voortgezet en geconsolideerd worden door het concept van de « gedeelde prioriteiten » te verankeren in de wetgeving.

De Regering zal de sectorale facilitatiedienst van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ondersteunen en stimuleren om zich te blijven inzetten voor een sectorgerichte benadering van economie, werk en opleiding door verder te onderhandelen over kaderakkoorden met de sectoren (ICT, non-profit, private veiligheid, enz.), de opleidings- en tewerkstellingspolen uit te bouwen en de allianties werk-milieu te ontwikkelen. Er zal bijzondere aandacht uitgaan naar de tewerkstelling en opleiding van vrouwen.

De Regering zal nieuwe instrumenten ontwikkelen om haar beleid voor de omschakeling van de economie te financieren, met onder meer een economisch transitiefonds. Ze zal de uitbouw van aantrekkelijke en innoverende economische ecosystemen, die toegespitst zijn op de nieuwe technologieën en zuiniger omspringen met de grondstoffen, bevorderen.

Verder zal het Gewest de ondernemers, en in het bijzonder de KMO's, tijdens hun volledige bedrijfscyclus nog beter ondersteunen en begeleiden, hen aanmoedigen om de stap te zetten naar digitalisering, de stads- en buurthandel bevorderen en hen steunen in hun internationale ontwikkeling.

Daarnaast hebben ook de stedelijke industrie en productievestigingen ten volle hun plaats in de stad van de eenentwintigste eeuw : we moeten de economische en industriële

garantir la capacité de la Région à accueillir des activités productives orientées vers la satisfaction de besoins locaux et employant une main-d'œuvre bruxelloise.

Le Gouvernement veillera à favoriser le climat entrepreneurial par des mesures de simplification administrative pour les entreprises, l'harmonisation et si possible la diminution de la fiscalité relative aux entreprises au niveau régional et communal dans un pacte fiscal, une meilleure collaboration avec les autres Régions et niveaux de pouvoir (fédéral et local) afin d'assurer davantage de cohérence et de synergies dans les actions à destination des entreprises, et enfin la promotion d'une culture du dialogue entre autorités publiques et secteur privé.

1. Soutenir l'économie circulaire, l'agriculture et l'industrie urbaines

ÉCONOMIE CIRCULAIRE

Pour le Gouvernement, il est nécessaire de passer d'un modèle économique linéaire à un modèle économique circulaire. L'ambition est non seulement de répondre à des exigences environnementales et de gestion des ressources, mais également de valoriser les opportunités de nouvelles filières créatrices d'emplois non-délocalisables. Cette évolution suppose l'adoption d'une vision et d'une stratégie cohérente du renforcement de l'économie circulaire et de son intégration dans l'ensemble des politiques régionales (économie, emploi et formation, R&I, environnement, aménagement du territoire, gestion des déchets, etc.), en favorisant les synergies et en coordonnant les divers acteurs et initiatives en la matière.

Pour ce faire, au départ de la Stratégie 2025, le Gouvernement assurera un pilotage coordonné du Programme régional en économie circulaire (PREC), du Plan de gestion des ressources et déchets (PGRD) et du Plan industriel, en les amplifiant, notamment pour stimuler l'émergence de nouvelles filières de valorisation des déchets et des ressources (déchets plastiques, huiles usagées, bois, textiles, matelas, meubles ou déchets de construction, etc.) par voie réglementaire et en soutenant les secteurs. Il soutiendra la mise en place d'un système d'audit « Ressources et déchets » pour appuyer les entreprises dans l'évolution de leur modèle économique.

Le Gouvernement encouragera une politique régionale circulaire en matière de marchés publics et d'achats, et proposera un cahier des charges type exemplaire aux pouvoirs publics.

Le Gouvernement étudiera la création d'un label « Designed / Made / Grown / Repaired in and around Brussels ».

functie vrijwaren, zodat in het Gewest productieactiviteiten kunnen blijven bestaan die voldoen aan plaatselijke behoeften en Brusselse arbeidskrachten tewerkstellen.

De Regering zal zich inzetten om het ondernemersklimaat te stimuleren door een administratieve vereenvoudiging door te voeren voor de ondernemingen, de gewestelijke en gemeentelijke bedrijfsbelastingen te harmoniseren en indien mogelijk te verlagen op basis van een fiscaal pact, door beter samen te werken met de andere Gewesten en beleidsniveaus (federaal en lokaal) zodat de ondernemingsgerichte initiatieven meer samenhang en een sterkere wisselwerking vertonen en tot slot de dialoog tussen de overheid en de privésector bevorderen.

1. De circulaire economie, de stadslandbouw en de stedelijke industrie ondersteunen

CIRCULAIRE ECONOMIE

Voor de Regering is het noodzakelijk om over te stappen van een lineair economisch model naar een circulair economisch model. Niet alleen om tegemoet te komen aan eisen rond milieu en grondstoffenbeheer, maar ook de opportuniteiten te valoriseren die zich aandienen voor nieuwe sectoren die zorgen voor niet-delocaliseerbare jobs. Deze ontwikkeling vereist de toepassing van een coherente visie en strategie voor de versterking van de circulaire economie te en de integratie ervan in de gewestelijke beleidsvoering (rond economie, werk en opleiding, R&I, leefmilieu, ruimtelijke ordening, afvalbeheer, enz.) en daarbij wisselwerkingen te bevorderen en de verschillende stakeholders en initiatieven op dit gebied te coördineren.

Zo zal de Regering op basis van de Strategie 2025 instaan voor de gecoördineerde sturing van het gewestelijk programma voor de circulaire economie (GPCE), het Hulpbronnen- en Afvalbeheerplan (HABP) en het industrieplan. Zij zal deze plannen ook verder versterken om onder meer de opkomst van nieuwe bedrijfstakken die grond- en afvalstoffen (plastic afval, gebruikte oliën, hout, textiel, matrassen, meubels of bouwafval, enz.) hergebruiken voor nuttige doeleinden, via reglementering en door middel van sectorgerichte steun te stimuleren. Zij staat achter de invoering van een auditsysteem voor « grond- en afvalstoffen » om de bedrijven bij te staan bij de omschakeling van hun economisch model.

De Regering zal voor het Gewest een beleidsmatige toepassing van de kringloopprincipes bij overheidsopdrachten en aankopen aanmoedigen en zij zal een voorbeeld lastenboek voorstellen aan de openbare besturen.

De Regering zal de invoering van een label « Designed / Made / Grown / Repaired in and around Brussels » onderzoeken.

Enfin, la construction durable est une filière économique visant à répondre aux objectifs environnementaux de la Région tout en veillant à localiser à Bruxelles un maximum d'emplois et d'activité économique. Bruxelles dispose déjà d'une expérience, d'acteurs pionniers et de politiques publiques reconnus en matière d'éco-construction. Le Gouvernement entend poursuivre cette politique, en développant la construction circulaire et en veillant à localiser à Bruxelles un maximum d'emplois et d'activité économique dans ce secteur.

AGRICULTURE URBAINE

Parmi les nouvelles filières économiques porteuses pour la Région, l'agriculture urbaine est également vectrice de nombreux effets bénéfiques. Outre ses bienfaits en matière environnementale ou d'alimentation saine, elle permet de retisser du lien social et de fournir une activité économique viable et des emplois riches de sens dans certaines zones délaissées de la ville.

Afin de promouvoir l'agriculture urbaine et péri-urbaine, le Gouvernement entend se fixer des objectifs volontaristes en la matière, à savoir la production de minimum 30 % de la consommation annuelle des Bruxellois en fruits et légumes à l'horizon 2035.

Il mobilisera des moyens ambitieux en vue de développer cette filière et d'atteindre ces objectifs, comme le renforcement, après son évaluation, de la Stratégie GoodFood, autour d'une vision commune construite avec tous les acteurs de ce secteur, y compris publics. L'objectif est de tendre vers une véritable stratégie agricole urbaine en lançant une Alliance « Emploi – Environnement – Alimentation durable » économique et d'emploi rassemblant les acteurs de l'agriculture urbaine, de l'horeca, de la transformation et de la distribution, de la formation et de l'emploi de Bruxelles et ses environs pour maximiser la production, la transformation et la consommation de denrées alimentaires locales, durables et financièrement accessibles.

Pour ce faire, le Gouvernement s'engagera dans les mesures suivantes :

- Le développement d'une agriculture agroécologique urbaine durable en assurant une politique de soutien (notamment d'acquisition de foncier) aux nouveaux agriculteurs urbains et aux nimaclteurs ;
- Le développement d'une coopération forte entre les pouvoirs publics et acteurs Flamands et Wallons afin d'installer une ceinture alimentaire pour nourrir Bruxelles ;

Tot slot is er de economische sector van het duurzaam bouwen die inspeelt op de milieudoelstellingen van het Gewest en die tegelijk zoveel mogelijk jobs en economische activiteiten tracht te lokaliseren in Brussel. Brussel beschikt reeds over erkende vakkennis, pioniers en beleidsinitiatieven op het vlak van ecologisch verantwoord bouwen. De Regering wil dat beleid voortzetten door de circulaire bouwsector te ontwikkelen en zal er daarbij op toezien dat deze sector zoveel mogelijk jobs en economische activiteiten vestigt in Brussel.

STADSLANDBOUW

Ook de stadslandbouw heeft als een van de nieuwe veelbelovende economische sectoren voor het Gewest tal van gunstige effecten. Dit is niet alleen heilzaam voor het milieu en een gezonde voeding, maar is ook bevorderlijk voor de maatschappelijke verbondenheid en zorgt voor een leefbare economische activiteit en zinvolle jobs in sommige van de achtergestelde gebieden van de stad.

Om de stads(rand)landbouw te bevorderen, wil de Regering voor zichzelf krachtadige doelstellingen vastleggen. Zo is het de bedoeling dat tegen 2035 minstens dertig procent van het jaarlijkse fruit- en groenteverbruik van de Brusselaars afkomstig is van die landbouw.

Zij zal ambitieuze middelen inzetten om deze sector te ontwikkelen en de beoogde doelstellingen te verwezenlijken. Een van die doelstellingen bestaat erin de Good Food Strategie na een evaluatie te versterken op basis van een gemeenschappelijke visie die samen met alle stakeholders van de sector, ook de openbare, wordt uitgewerkt. We streven ernaar een volwaardige economische en tewerkstellingsstrategie voor de stadslandbouw tot stand te brengen door een Alliantie op te starten rond « werk, milieu en duurzame voeding ». Zo willen we samen met alle stakeholders van de stadslandbouw, de horeca, de verwerkings- en distributieketen en de opleidings- en tewerkstellingsinstanties in Brussel en omgeving de productie, verwerking en consumptie van betaalbare duurzame lokale voedingsproducten maximaliseren.

De Regering zal hiervoor werk maken van de volgende maatregelen :

- de ontwikkeling van een duurzame agro-ecologische stadslandbouw door beleidsmatig steun te verlenen (in het bijzonder voor de aankoop van grond) aan de nieuwe stadslandbouwers en boeren die niet uit de landbouwwereld komen ;
- de ontwikkeling van een sterke samenwerking tussen de Vlaamse en Waalse overheden en actoren om een voedingsgebied rond Brussel tot stand te brengen ;

- L'installation d'une offre logistique intégrée (nettoyage et conditionnement, transport et distribution) pour permettre aux petits acteurs productifs d'écouler facilement leurs productions ;
- La mise sur pied d'un centre de référence scientifique, de démonstration des meilleures techniques agro-écologiques adaptées au milieu urbain, avec notamment un conservatoire de semences ;
- Le soutien aux projets de production alimentaire non-professionnelle par les citoyens, les écoles, les collectifs de citoyens, les associations, les pouvoirs publics ;
- Le soutien au déploiement d'une offre alimentaire durable (suivant les critères de la stratégie « Good Food ») dans les cantines scolaires (en priorité), les autres cantines et restaurants gérés directement ou indirectement par les pouvoirs publics.

INDUSTRIE URBAINE ET PRODUCTION LOCALE

Afin de soutenir son développement économique et de promouvoir l'emploi des Bruxellois au sein de leur propre bassin, le Gouvernement réaffirme avec force la nécessité de conserver en ville une place pour l'économie non tertiaire. Tel est l'enjeu majeur de la mise en œuvre du Plan industriel, qui dresse une vision et une stratégie pour les activités productives à Bruxelles et dont les effets se déclineront, au plan de l'intérêt général, en matière de diversification des types d'emplois, de services rendus à la ville, ou d'innovation. Cette ambition passe par le maintien de l'activité existante, sa modernisation ou reconversion mais aussi par l'accueil de nouveaux modes de production d'avenir intégrés au tissu urbain (industrie 4.0).

Dans ce cadre, au niveau de l'affectation du sol, le Gouvernement veillera à redonner une fonction plus forte à l'activité productive en maintenant les zones industrielles et portuaires actuelles et à donner une place prioritaire à Schaarbeek Formation. Quant au dispositif des zones mixtes, il fera l'objet d'une analyse en vue de définir leurs meilleures adéquations avec les besoins des activités productives bruxelloises.

Le Gouvernement examinera l'opportunité de créer des pôles de compétitivité 2.0 qui seront les points focaux de convergence économie-recherche-innovation pour des secteurs-clés porteurs d'avenir et d'emploi. Ces pôles rassemblent tant les grandes entreprises que les PME, les starters, les universités et hautes écoles ainsi que leurs spin-off et les centres de recherche afin de mettre en œuvre des projets industriels (R&I, investissement, formation) sur la base d'un clustering virtuel.

- de l'uitbouw van een geïntegreerd logistiek aanbod (reiniging en verpakking, transport en distributie), zodat de kleine producenten hun producten gemakkelijk van de hand kunnen doen ;
- de oprichting van een wetenschappelijk referentiecentrum dat een overzicht biedt van de beste agro-ecologische technieken die geschikt zijn in een stedelijke omgeving, met onder meer een bewaarbank voor zaden ;
- steun voor niet-professionele voedingsproductie door burgers, scholen, burgercollectieven, verenigingen of de overheid ;
- steun voor de ontwikkeling van een duurzaam voedingsaanbod (volgens de criteria van de « Good Food-strategie »), op de eerste plaats in de schoolrefters, maar ook in andere kantines en restaurants die rechtstreeks of onrechtstreeks beheerd worden door de overheid.

STEDELIJKE INDUSTRIE EN LOKALE PRODUCTIE

De Regering herbevestigt nadrukkelijk dat de stad plaats moet blijven bieden voor de niet-tertiaire economie om de economische ontwikkeling van Brussel te ondersteunen en ervoor te zorgen dat Brusselaars kunnen werken in hun eigen leefomgeving. Dat is de grootste uitdaging van de uitvoering van het industrieplan, waarin een visie en een strategie over de productieactiviteiten in Brussel uiteengezet zijn. Dat plan moet in het algemeen belang leiden tot een diversifiëring van de werkgelegenheid, een dienstverlening aan de stad en innovatie. Daarbij komt het erop aan de bestaande activiteiten te behouden, te moderniseren of om te vormen, maar ook nieuwe toekomstgerichte productiewijzen in te passen in het stadsweefsel (industrie 4.0).

De Regering zal van de productieactiviteiten terug een sterke functie maken door de bestemming van de huidige industrie- en havengebieden te behouden. Daarnaast zal zij van Schaarbeek-Vorming een belangrijke prioriteit maken. De regeling in verband met de gemengde gebieden zal onderzocht worden om ze zo goed mogelijk af te stemmen op de behoeften van de Brusselse productieactiviteiten.

De Regering zal de mogelijkheid onderzoeken om competitiviteitspolen 2.0 op te richten. Deze centra focussen zich voor belangrijke toekomstgerichte sectoren met een groot jobpotentieel op aspecten die verband houden met economie, onderzoek en innovatie. In deze polen leggen grote bedrijven zich samen met KMO's, starters, universiteiten en hogescholen, hun spin-offs en onderzoekscentra in een virtuele cluster toe op de uitvoering van industriële projecten (R&I, investeringen, opleidingen).

Ces pôles seront créés dans une logique de partenariat public-privé et seront basés sur une approche spécifique à chaque secteur. Ils travailleront en synergie avec les pôles formation-emploi du secteur concerné, les incubateurs ou fablabs, les clusters de hub.brussels ou toute autre infrastructure publique ou privée qui souhaite y participer.

Les pôles de compétitivité sont de compétence régionale (soutien au développement économique et à la recherche appliquée), mais dans nombre de secteurs la réalité industrielle dépasse les frontières des régions. À titre prioritaire et pilote, le Gouvernement participera de manière conjointe ou avec l'une des deux régions à la création d'un pôle de compétitivité autour des métiers du numérique.

Afin de renforcer les liens entre régions et d'accentuer le soutien à ce secteur en plein développement, un pôle de compétitivité commun sera mis en place, à partir de financements régionaux conjoints. Il associera notamment les universités et hautes écoles intéressées, les médias, et les start-up actives dans le secteur de l'économie digitale et créative. L'objectif du pôle sera, via des appels à projets soumis à un jury international et indépendant, de soutenir les projets les plus innovants dans leur volet recherche et développement. Ils travailleront en synergie dans une logique win-win au bénéfice des entreprises et de leur mise en réseau, dans le cadre d'une gouvernance respectueuse des intérêts de chaque région, notamment en évitant la concurrence et les délocalisations.

Ce pôle de compétitivité pourra se fonder sur les initiatives déjà lancées dans ce secteur dans les régions. Il développera des collaborations avec les organismes publics et privés de formation afin d'anticiper les besoins de formation à moyen terme.

Par ailleurs, le Gouvernement développera des clusters, qui rassemblent tant les grandes entreprises que les PME, les starters, les universités et hautes écoles ainsi que leurs spin-off et les centres de recherche afin de mettre en œuvre des projets industriels (R&I, investissement, formation), en lien avec les pôles de développement urbain notamment (par ex. les « métiers de bouche » dans le quartier du CERIA, secteur de la construction dans la zone Tour & Taxis, métiers de l'image à Reyers, etc.).

Enfin, le Gouvernement veut soutenir les espaces dédiés à la production numérique, tels les fablabs, amplifier leur accessibilité en garantissant notamment le fonctionnement d'un parc de fablabs publics et en encourageant les formations à ces nouveaux outils de production urbaine.

De oprichting van deze polen zal gebeuren op basis van een publiek-private samenwerking. Voor elke sector wordt een aparte benadering gehanteerd. Zij zullen in verbinding staan met de opleidings- en tewerkstellingspolen van de sector in kwestie, de incubatoren of fablabs, de clusters van hub.brussels en om het even welke andere openbare of private infrastructuur die wil meedoen.

De competitiviteitspolen vallen onder de bevoegdheid van het Gewest (steun voor economische ontwikkeling en toegepast onderzoek), maar heel wat bedrijfssectoren zijn actief over de gewestgrenzen heen. De Regering zal op de eerste plaats en bij wijze van proefproject in een gezamenlijke constellatie of met één van de twee andere gewesten meewerken aan de uitbouw van een competitiviteitspool die gewijd is aan de digitale beroepen.

Om de banden tussen de gewesten te verstevigen en deze sector in volle ontwikkeling sterker te ondersteunen, zal een gemeenschappelijke competitiviteitspool worden opgericht, die de gewesten samen financieren. Naast de geïnteresseerde universiteiten en hogescholen zullen daaraan ook mediabedrijven en start-ups die actief zijn in de digitale en creatieve economie, meedoen. Deze pool zal, op basis van projectoproepen en een beoordeling door een onafhankelijke internationale jury, steun toekennen voor de onderzoeks- en ontwikkelingsfase van de projecten die het meest vernieuwend zijn. Het is de bedoeling dat de samenwerking wederzijds voordeel oplevert voor de bedrijven en hun netwerkvorming bevordert. Het beheerskader zal erop gericht zijn de belangen van elk gewest te eerbiedigen door met name concurrentie en delocalisaties te vermijden.

Deze competitiviteitspool kan verder bouwen op initiatieven die binnen deze sector al opgestart waren in de gewesten. Hij zal ook samenwerken met de openbare en private opleidingsinstellingen om te anticiperen op de opleidingsbehoeften op middellange termijn.

Verder zal de Regering clusters ontwikkelen waar grote bedrijven samen met KMO's, starters, universiteiten en hogescholen, hun spin-offs en onderzoekscentra industriële projecten (R&I, investeringen, opleidingen) uitvoeren, die gelinkt zijn aan de stedelijke ontwikkelingscentra (bijvoorbeeld de « culinaire beroepen » in de COOVI-wijk, de bouwsector in de zone Tour & Taxis, beeldverwerking op Reyers, enz.).

Tot slot wil de Regering de digitale productieruimten, zoals de fablabs, ondersteunen en toegankelijker maken door onder meer een werkbaar netwerk van openbare fablabs tot stand te brengen en opleidingen in deze nieuwe stedelijke productietools te stimuleren.

2. Une ambition « smart city » pour Bruxelles

L'ambition « smart city » de la Région doit d'abord signifier que citoyens et pouvoirs publics puissent bénéficier pleinement des possibilités qu'offrent les technologies de l'information et de la communication et y investir au profit d'améliorations sociales, environnementales et économiques : pour démocratiser l'accès à la richesse du numérique au sens large ; pour améliorer la qualité, la performance et l'interactivité des services publics ; pour réduire les coûts et la consommation des ressources ; pour améliorer et simplifier les contacts entre les citoyens et l'administration.

Après le Plan Next Tech qui sera évalué fin 2019, la Région doit se doter d'une politique numérique transversale, transcendant les délimitations de compétences, encourageant les synergies au-delà des frontières de la Région (notamment en lien avec le Pôle de compétences wallon) et tirant profit des possibilités de financement et de collaboration au niveau européen.

Il s'agit non seulement de soutenir la transition numérique des entreprises mais aussi et surtout de créer un éco-système « smartcity.brussels », porteur d'opportunités économiques pour nos entrepreneurs, start-ups et PME, et synonyme de collaboration innovante entre organismes publics et secteur privé.

Concrètement, au-delà du lancement du pôle formation-emploi ICT, le volet économique de « smartcity.brussels » se réalisera notamment en renforçant les financements publics de recherche et de création d'entreprises numériques, en accélérant la digitalisation des entreprises et en initiant un cluster axé sur les métiers du codage et de la programmation informatique, en particulier dans le domaine vidéoludique.

En ce qui concerne l'intelligence artificielle, le Gouvernement entend notamment :

- soutenir l'intelligence artificielle au service de la transition écologique de l'économie (ex. meilleure gestion de la mobilité, efficacité dans les transports, prévision des pics de pollution, etc.) ;
- soutenir une politique régionale bruxelloise articulée autour de la donnée ;
- continuer d'appuyer les secteurs stratégiques bruxellois dans leur transformation (e-santé, fintech, logistique, etc.) ;
- accompagner les entreprises dans leur transformation intelligente (développer expertise chez hub.brussels, appui via Incubateurs régionaux, etc.).

2. De ambitie om van Brussel een « smart city » te maken

De « smart city-ambitie » van het Gewest houdt op de eerste plaats in dat de burgers en de overheid ten volle gebruik moeten kunnen maken van de mogelijkheden van de informatie- en communicatietechnologieën en dat daarin geïnvesteerd wordt op een manier dat de maatschappij, het leefmilieu en de economie er wel bij varen : om de toegang tot de rijkdom van de digitalisering in de ruime betekenis van het woord te democratiseren ; om de kwaliteit, de efficiëntie en de interactiviteit van de openbare diensten te verbeteren ; om de kosten en het verbruik van middelen te beperken ; om de contacten tussen de burger en het bestuur te verbeteren en te vereenvoudigen.

Na de evaluatie van het Next Tech Plan, eind 2019, moet het Gewest een overkoepelend digitaal beleid uittekenen, dat de scheidslijnen tussen de bevoegdheden overstijgt, wisselwerkingen over de gewestgrenzen heen (onder meer met de Waalse competentiepool) aanmoedigt en de mogelijkheden inzake Europese financiering en samenwerking benut.

Het komt er niet enkel op aan de bedrijven te ondersteunen om de digitale omslag te maken, maar ook en vooral een « smartcity.brussels » ecosysteem tot stand te brengen, dat economische kansen biedt voor onze ondernemers, start-ups en KMO's en dat de overheid en de privésector op een vernieuwende wijze laat samenwerken.

Om de economische plannen voor « smartcity.brussels » concreet vorm te geven, gaan we niet alleen een opleidings- en tewerkstellingspool rond ICT opstarten, maar zullen we ook de overheidsfinanciering van het onderzoek door en de oprichting van digitale bedrijven verhogen, de digitalisering van de bedrijven versnellen en een cluster wijden aan de programmeerberoepen en het schrijven van computerprogramma's, in het bijzonder gericht op videogames.

Op het vlak van artificiële intelligentie is de Regering onder meer van plan :

- de artificiële intelligentie ten dienste te stellen van de ecologische transitie van de economie (bv. beter mobiliteitsbeheer, efficiënt vervoer, voorspellen van verontreinigingspieken, enz.) ;
- een Brussels gewestelijk gegevensbeleid te ondersteunen ;
- de Brusselse strategische sectoren verder te helpen bij hun omschakeling (e-gezondheid, fintech, logistiek, enz.) ;
- de bedrijven te begeleiden bij hun slimme omschakeling (expertise ontwikkelen bij hub.brussels, ondersteuning via de gewestelijke incubatoren, enz.).

Par ailleurs, au travers de l'édition bruxelloise du Printemps Numérique, le Gouvernement poursuivra son action de sensibilisation et de visibilité des nouvelles technologies à l'attention du grand public tout en mettant en valeur les réalisations et travaux d'entreprises, d'universités, d'artistes investis dans ce domaine.

Des projets de technologie blockchain seront développés en matière d'urbanisme, d'environnement, d'état civil ou d'accompagnement en matière d'emploi.

La Région poursuivra son soutien à l'innovation en matière de « health tech », par le biais de hub.brussels et d'Innoviris ainsi que son soutien à la plateforme esanté.brussels pour son rôle d'animation et de développement de l'écosystème e-santé).

Le Gouvernement renforcera, au travers d'un contrat de gestion, son soutien à screen.brussels en vue de garantir un effet structurant pour l'industrie créative et le secteur audiovisuel. Afin d'accentuer les synergies entre les quatre opérateurs de screen.brussels, un comité de pilotage stratégique sera mis en place rassemblant les directions des entités impliquées (screen.brussels fund, visit.brussels, hub.brussels et finance.brussels).

Par ailleurs, le Gouvernement développera le wifi régional gratuit autour d'un véritable réseau des espaces publics numériques (EPN). À la fin de la législature, au moins un EPN pleinement pourvu en matériel et en personnel d'accompagnement, sera présent dans chaque commune.

Le Gouvernement consolidera le réseau régional de fibres optiques et raccordera à la fibre optique régionale le réseau d'écoles primaires. Il prévoira une extension vers les équipements publics collectifs et collaborera avec Vivaqua et Sibelga en vue de faciliter le déploiement de la fibre optique régionale.

En vue d'améliorer la qualité, la performance et l'interactivité des services publics, le Gouvernement développera une plate-forme publique pour accueillir l'ensemble des applications ayant trait à la smart city, tant d'initiatives publiques que citoyennes, et augmenter les possibilités d'interopérabilité et d'échange de données au bénéfice de la ville et de ses habitants.

Le Gouvernement soutiendra une politique d'« open data » des données publiques en vue de développer des solutions pour la société (e-santé, mobilité, administration, etc.), tout comme les systèmes intelligents, respectueux de la vie privée, qui offrent une véritable plus-value sociale, environnementale et économique dans les missions que

Verder zal de Regering, door ook in Brussel een Digitale Lente te laten plaatsvinden, het grote publiek bewust maken van en in aanraking brengen met de nieuwe technologieën en tegelijk de aandacht vestigen op de verwezenlijkingen en het werk van de bedrijven, universiteiten en kunstenaars die in dat domein actief zijn.

Er zullen projecten rond blockchaintechnologie ontwikkeld worden op het vlak van stedenbouw, leefmilieu, burgerlijke stand en de begeleiding naar werk.

Het Gewest zal via hub.brussels en Innoviris verder steun verlenen voor innovatie op het vlak van « health tech » en zal ook ondersteuning blijven bieden voor het platform egezondheid.brussels als onderdeel van de bevordering en ontwikkeling van het e-gezondheidsnetwerk.

De Regering zal via een beheersovereenkomst de steun voor screen.brussels optrekken om een structurend effect voor de creatieve industrie en de audiovisuele sector te garanderen. Om de wisselwerking tussen de vier operatoren van screen.brussels te versterken, zal een strategisch stuurcomité opgericht worden, met daarin de directies van de betrokken instanties (screen.brussels fund, visit.brussels, hub.brussels en finance.brussels).

Verder zal de Regering in het gewest gratis wifi ontwikkelen rond een heus netwerk van digitale openbare ruimten (DOR). Aan het einde van de legislatuur zal elke gemeente beschikken over minstens één DOR die volledig uitgerust is met materiaal en begeleidend personeel.

De Regering zal het gewestelijk glasvezelnetwerk consolideren en het lager onderwijsnet aansluiten op de gewestelijke glasvezel. Zij zal het ook uitbreiden naar de collectieve openbare voorzieningen en samenwerken met Vivaqua en Sibelga om de uitrol van glasvezel in het gewest te vergemakkelijken.

Om de kwaliteit, de efficiëntie en de interactiviteit van de openbare diensten te verbeteren, zal de Regering een openbaar platform ontwikkelen om alle applicaties die verband houden met de smart city, zowel van de overheid als van de burgers, samen te brengen en de stad en haar inwoners meer mogelijkheden te bieden op het vlak van interoperabiliteit en gegevensuitwisseling.

De Regering steunt een « open data-beleid » voor openbare gegevens, dat erop gericht is oplossingen te ontwikkelen voor de samenleving (e-gezondheid, mobiliteit, bestuur, enz.). Zij zal ook haar steun toezeggen aan slimme systemen die de privacy respecteren en een heuse maatschappelijke, ecologische en economische

doit remplir la Région, en matière de mobilité, de déchets, de gestion des chantiers, etc.

Enfin, les nouveaux déploiements technologiques en matière de transmission des données (5G et autres) se feront dans le respect du principe de précaution et après évaluation sur le plan environnemental, de la santé publique, de l'efficacité économique, de la sécurité des données et de respect de la vie privée.

3. Une politique de recherche et d'innovation au bénéfice d'un progrès social, climatique et économique

La recherche, le développement et l'innovation sont des facteurs importants de croissance économique mais aussi des leviers d'amélioration du bien-être des citoyens.

La Région doit dès lors renforcer son investissement dans la recherche, le développement et l'innovation. À cet égard, la Région contribuera activement à l'objectif national des 3 % du PIB (dont un tiers public) consacré à la recherche et au développement.

Bien que la Région ne soit pas compétente pour l'enseignement supérieur, les activités qui se développent dans les universités, les hautes écoles et les hôpitaux académiques ont des effets dans de multiples domaines de compétence régionale (formation et emploi, logement, mobilité, etc.). Les établissements d'enseignement supérieur, et les universités en particulier, sont inscrits dans leur environnement urbain, et nouent d'étroites relations avec la Région et les communes. Le Gouvernement entend soutenir cette dynamique en poursuivant sa politique d'accueil de la vie étudiante notamment en soutenant les moyens dédiés au logement étudiant. Une attention spécifique sera portée à la valorisation des différents quartiers universitaires.

En s'appuyant sur son statut de première ville universitaire du pays, le Gouvernement entend valoriser Bruxelles comme ville de la connaissance. Dans une stratégie de spécialisation intelligente, il soutiendra les thématiques prioritaires pour le développement de la Région telles qu'identifiées par le Plan régional d'innovation 2016-2020 : comme les TIC (économie numérique), l'environnement (économie verte), et la santé (Santé personnalisée).

L'industrie (numérique) 4.0, les développements rapides dans le domaine de l'intelligence artificielle et du « machine learning », l'automatisation, ainsi que les technologies biologiques et pharmaceutiques sont autant d'évolutions qui modifient profondément les sociétés et les villes. Une attention particulière sera aussi accordée à l'intelligence artificielle et à l'enseignement supérieur lui-

meerwaarde inhouden voor de opdrachten die het Gewest moet vervullen op het vlak van mobiliteit, afvalverwerking, het beheer van bouwplaatsen, enz.

Tot slot zal de uitrol van nieuwe technologieën voor gegevensverzending (5G en andere) gebeuren met inachtneming van het voorzorgsbeginsel en pas nadat de impact op het milieu en de volksgezondheid, de economische efficiëntie, de gegevensbeveiliging en het respect voor de privacy geëvalueerd zijn.

3. Een onderzoeks- en innovatiebeleid dat meehelpt om de maatschappij, het klimaat en de economie te laten vooruitgaan

Onderzoek, ontwikkeling en innovatie zijn van groot belang voor de economische groei, maar zijn ook hefbomen om het welzijn van de burgers te verbeteren.

Het Gewest moet dan ook meer investeren in onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Daarbij zal het Gewest actief bijdragen tot de nationale doelstelling van 3 % van het BBP (met een derde van de openbare sector) dat wordt besteed aan onderzoek en ontwikkeling.

Het Gewest is weliswaar niet bevoegd voor hoger onderwijs, maar de activiteiten van de universiteiten, hogescholen en academische ziekenhuizen hebben een invloed op vele domeinen waarvoor het Gewest wél bevoegd is (opleiding en werk, huisvesting, mobiliteit, enz.). De hoger onderwijsinstellingen, en in het bijzonder de universiteiten, zijn één met de stad waarin zij zich bevinden en gaan nauwe betrekkingen aan met het Gewest en de gemeenten. De Regering wil deze dynamiek ondersteunen door haar onthaalbeleid voor studenten verder te zetten en vooral ondersteunende middelen voor studentenwoningen te bieden. Bijzondere aandacht zal uitgaan naar het in de kijker plaatsen van de verschillende universiteitswijken.

De Regering wil het statuut van Brussel als grootste universiteitsstad van het land uitspelen om Brussel in de kijker plaatsen als kennisstad. Vanuit een slimme specialisatiestrategie zal zij ondersteuning bieden voor thema's die van prioritair belang zijn voor de ontwikkeling van het Gewest en die vermeld zijn in het gewestelijk innovatieplan 2016-2020 : zoals de ICT (digitale economie), leefmilieu (groene economie) en gezondheid (gepersonaliseerde gezondheid).

Door de evolutie van de (digitale) industrie 4.0, de snelle ontwikkelingen op het gebied van artificiële intelligentie en « machine learning », automatisering en de biologische en farmaceutische technologieën ondergaan de samenleving en de steden ingrijpende veranderingen. Er zal ook bijzondere aandacht gaan naar artificiële intelligentie en naar het hoger onderwijs zelf. De universiteiten zullen

même. Les capacités de recherches universitaires portant sur des thèmes d'intérêt bruxellois (mobilité, formation, emploi, logement, économie circulaire, production urbaine, etc.) seront renforcées. Le Gouvernement soutiendra les initiatives visant à développer à Bruxelles un centre de recherche intégrée dédié à l'intelligence artificielle, en partenariat avec le monde académique et le monde de l'industrie numérique.

Le Gouvernement entend également poursuivre son soutien à la recherche en innovation sociale.

Par ailleurs, le Gouvernement s'engage à soutenir le développement des centres d'expertise et de « focussed factories ».

La présence de trois centres universitaires doit être valorisée pour une utilisation optimale des compétences et de l'expertise bruxelloises dans le domaine de la santé et de la recherche universitaire, par exemple par le développement d'un Canceropôle de dimension internationale sur le campus d'Erasmus, en profitant de la dynamique liée au déménagement de l'Institut Bordet et à la présence de l'écosystème mêlant recherche fondamentale, recherche appliquée, start-ups et activité hospitalière.

Toujours en matière de recherche fondamentale, le projet de Centre d'excellence en physique « Brout-Englert-Lemaître » implanté au Château Tournay-Solvay sera mené à son terme.

Afin d'orienter davantage de jeunes vers des filières et des métiers scientifiques et technologiques, il est essentiel de développer des outils de sensibilisation aux sciences. Ainsi, le Gouvernement poursuivra son soutien au festival « I love science » et mettra sur pied une Cité des sciences.

Le Gouvernement veillera au renforcement des interactions des différents outils de soutien à la recherche, au développement et à l'innovation, afin de couvrir tous les stades de développement d'un service ou d'un produit innovant. Pour cela, il veillera à renforcer les collaborations entre acteurs publics afin de mieux soutenir les entreprises à tous les stades de leur développement. De façon plus générale, il veillera à renforcer les collaborations entre le monde de l'entreprise et celui de la recherche académique. Le Gouvernement renforcera également son soutien à l'innovation dans le monde associatif.

meer mogelijkheden krijgen om onderzoek te verrichten naar thema's die belangrijk zijn voor Brussel (mobiliteit, opleiding, werk, huisvesting, kringlooeconomie, stadsproductie, enz.). De Regering zal steun verlenen voor de initiatieven om in samenwerking met de academische wereld en de digitale industrie een Brussels geïntegreerd onderzoekscentrum rond artificiële intelligentie te ontwikkelen.

De Regering is tevens van plan verder steun te verlenen voor het onderzoek naar sociale innovatie.

Verder verbindt de Regering zich ertoe steun te verlenen voor de ontwikkeling van expertisecentra en « focussed factories ».

We moeten onze drie universiteitscentra volop benutten om optimaal gebruik te maken van de Brusselse know-how en vakkennis op het vlak van gezondheid en universitair onderzoek, bijvoorbeeld door op de campus Erasmus een internationaal kankercentrum te ontwikkelen en te enten op de dynamiek die gepaard gaat met de verhuis van het Bordet Instituut en de aanwezige mix van fundamenteel onderzoek, toegepast onderzoek, start-ups en ziekenhuisactiviteiten.

Ook binnen de fundamentele onderzoekssector zal het geplande uitmuntendheidscentrum voor fysica « Brout-Englert-Lemaître » in het kasteel Tournay-Solvay voltooid worden.

Om meer jongeren de weg te laten vinden naar wetenschappelijke of technologische studierichtingen en beroepen, is het essentieel om instrumenten te ontwikkelen waarmee zij warm gemaakt kunnen worden voor wetenschappen. Zo zal de Regering het festival « I love science » blijven steunen en zal zij een Wetenschapdorp opzetten.

De Regering zal zorgen voor een grotere wisselwerking tussen de verschillende instrumenten om onderzoek, ontwikkeling en innovatie te ondersteunen, zodat zij alle stadia in de ontwikkeling van een innoverende dienst of een innoverend product bestrijken. Daartoe zal zij erop toezien dat de openbare instanties nauwer met elkaar samenwerken om zo de bedrijven in alle stadia van hun ontwikkeling beter te ondersteunen. Meer algemeen zal zij aansturen op een sterkere samenwerking tussen de bedrijfs-wereld en de academische onderzoekssector. De Regering zal ook meer ondersteuning bieden voor innovatie in de verenigingssector.

4. Un soutien au dynamisme économique durable de Bruxelles et à ses entrepreneurs

Dans un souci de lisibilité et de simplification administrative, hub.brussels a été créé. Cette agence rassemble dans une structure unique, trois anciens organismes publics. Le numéro unique « 1819 » constitue désormais le référent des entrepreneurs et commerçants, leur fournissant une information de première ligne sur les différents aspects liés à l'exercice d'une activité économique et les orientant dans le réseau bruxellois des institutions et organismes d'accompagnement. Le Gouvernement soutiendra le développement de ce service et sa notoriété auprès des entrepreneurs.

Le Gouvernement entend également poursuivre la dynamique du Small Business Act (SBA) afin de soutenir l'accueil et le maintien de nouvelles entreprises sur le territoire bruxellois. Pour ce faire, la rationalisation de l'accueil et de la prise en charge des futurs entrepreneurs et commerçants, ainsi que la réduction des démarches administratives restent prioritaires. Une attention particulière est accordée aux mesures qui permettent aux petites entreprises de se développer.

Le Gouvernement évaluera la pertinence et l'orientation du financement des centres d'entreprises.

Pour améliorer l'impact sur l'environnement et soutenir le développement des entreprises bruxelloises, le Gouvernement finalisera la mise en place de la plateforme digitale unique, MyBEE, permettant d'avoir une interface unique pour les entrepreneurs et de remplir en ligne les dossiers de demandes d'aides publiques.

Il créera, au profit des entreprises starters, un service d'aide juridique, comptable et de gestion, se matérialisant en chèques. Cet accompagnement s'appuiera sur les outils économiques régionaux existants. L'objectif est d'augmenter les chances de l'entrepreneur de réussir son ancrage local et de l'aider à faire face à ses nouveaux besoins (formation, coaching, etc.).

Le Gouvernement réinvestira significativement dans le groupe finance.brussels pour des opérations en capital (en co-investissement avec le privé) afin de soutenir les nouveaux secteurs d'activité et de réorienter les secteurs prioritaires. Dans ce cadre, le Gouvernement s'inspirera du prêt proximi et du win-win lening pour créer un nouvel outil de financement à destination des entrepreneurs bruxellois qui font de plus en plus face à des difficultés d'accès aux crédits.

Par ailleurs, le Gouvernement mandatera finance.brussels pour proposer aux entreprises du financement

4. De duurzame economische dynamiek en de ondernemers in Brussel ondersteunen

Vanuit een streven naar overzichtelijkheid en administratieve vereenvoudiging werd hub.brussels opgericht. Dat agentschap brengt drie vroegere overheidsinstellingen samen in één enkele structuur. Het unieke nummer 1819 is voortaan het aanspreekpunt waar ondernemers en handelaars terecht kunnen voor eerstelijnsinformatie over alles wat er komt kijken bij de uitoefening van een economische activiteit en dat hen wegwijs maakt binnen het Brusselse netwerk van begeleidende diensten en instellingen. De Regering zal de verdere ontwikkeling van deze dienst ondersteunen en bekender maken bij de ondernemers.

De Regering wil ook de dynamiek van de Small Business Act (SBA) voortzetten om ervoor te zorgen dat nieuwe bedrijven naar Brussel komen en er blijven. Daarbij zal zij ernaar blijven streven het onthaal van en de dienstverlening aan toekomstige ondernemers en handelaars te rationaliseren en de administratieve formaliteiten te beperken. Er is bijzondere aandacht voor maatregelen die kleine ondernemingen in staat moeten stellen om te groeien en zich te ontwikkelen.

De Regering zal de relevantie en de oriëntering van de financiering van de bedrijvencentra evalueren.

Om het milieu minder te belasten en de Brusselse bedrijven te ondersteunen in hun ontwikkeling, zal de Regering de uitbouw van het unieke digitale platform, MyBEE, voltooiën. Dat platform biedt een unieke interface voor de ondernemers en maakt het mogelijk om aanvraagdossiers voor overheidssteun online in te vullen.

Zij zal een dienst oprichten die juridische, boekhoudkundige en beheersmatige bijstand biedt aan startende ondernemers, in de vorm van cheques. Deze begeleiding zal gebaseerd worden op de bestaande economische instrumenten van het Gewest. Het is de bedoeling om de kansen van de ondernemers op een geslaagde lokale verankering te verhogen en hen te helpen voldoen aan hun nieuwe behoeften (opleiding, coaching, enz.).

De Regering zal opnieuw aanzienlijk investeren in de groep finance.brussels met het oog op kapitaalverrichtingen (met mede-investering van de privésector) om de nieuwe activiteitensectoren te ondersteunen en de prioritaire sectoren te heroriënteren. De Regering zal zich daarbij inspireren op de proximi-lening en de win-win lening om een nieuw financieringsinstrument in te voeren voor Brusselse ondernemers die het steeds moeilijker hebben om aan kredieten te geraken.

Verder zal de Regering finance.brussels opdragen om de bedrijven een financiering aan te bieden waarmee zij

orienté vers la transformation profonde des modèles économiques dans une logique « bas carbone » et des investissements dans la transition, avec l'apport des moyens existants du Fonds climat, et analysera l'opportunité d'émettre des Green Bonds à l'échelle régionale pour financer les politiques de transition (mobilité, rénovation, etc.). finance.brussels sera également invitée à poursuivre son soutien aux initiatives d'économie sociale et les coopératives afin d'augmenter les moyens dévolus au financement de projets d'économie sociale d'insertion, portés tant par les pouvoirs publics locaux que par les associations, et en veillant à ce que les projets portés par les pouvoirs publics locaux disposent de moyens suffisants.

Le Gouvernement examinera le système de financement matchfunding, en vue de lancer un appel à projets s'inscrivant dans le cadre des objectifs fixés par le Gouvernement.

Afin de finaliser la rationalisation des outils économiques, la plateforme des incubateurs sera gérée par le Pôle accompagnement. Une réflexion similaire sera lancée pour la coordination des fablabs.

Le Gouvernement demandera à finance.brussels de construire un système permettant de sécuriser les citoyens-investisseurs qui s'engagent dans des projets de crowdfunding d'intérêt sociétal, en s'assurant que les projets qu'ils veulent soutenir sont viables et représentent une plus-value pour la Région bruxelloise.

Le Gouvernement confiera à hub.brussels une mission spécifique de facilitateur à l'égard des grandes entreprises afin de créer un lien de confiance et mieux anticiper les mouvements de délocalisation ou restructuration. Il conditionnera et renforcera les mécanismes de récupération d'aides publiques en cas de délocalisation et de suppressions d'emploi.

Le Gouvernement sera particulièrement attentif à l'entrepreneuriat féminin qu'il entend promouvoir et développer. À cet égard, les femmes doivent être soutenues face à la « 4^e révolution industrielle » (numérisation et digitalisation) et sensibilisées aux nouveaux métiers du numérique. Pour ce faire, le package entrepreneurial de lancement aux femmes souhaitant se lancer dans l'aventure entrepreneuriale sera renforcé.

Dans sa volonté de soutenir l'entrepreneuriat féminin, le Gouvernement veut également agir sur les mentalités notamment en :

- favorisant l'émergence de modèles féminins, dans toutes les filières, dès le plus jeune âge, dans une optique de sensibilisation à l'esprit d'entreprendre ;

hun economisch model grondig kunnen omvormen tot een model dat gebaseerd is op een « lage kooldioxideuitstoot » en waarmee zij kunnen investeren in de transitie, met inbreng van de bestaande middelen uit het Klimaatfonds. Zij zal ook de mogelijkheid onderzoeken om in het Gewest green bonds uit te geven om het transitiebeleid te financieren (mobiliteit, renovatie, enz.). Finance.brussels zal ook gevraagd worden om de sociale economie-initiatieven en coöperatieven te blijven ondersteunen, zodat meer middelen vloeien naar de financiering van inschakelingsprojecten in de sociale economie, die uitgaan van lokale overheden en verenigingen. Daarbij moet erop gelet worden dat de projecten van de lokale overheden over voldoende middelen beschikken.

De Regering zal het financieringssysteem matchfunding onderzoeken om een projectoproep uit te schrijven die aansluit bij de doelstellingen van de Regering.

Om de stroomlijning van de economische instrumenten af te ronden, komt het beheer van het platform van de incubatoren in handen van de begeleidingspool. Er zal een gelijkaardige denkoefening gevoerd worden over de coördinatie van de fablabs.

De Regering zal finance.brussels vragen een systeem uit te werken om een gevoel van zekerheid te geven aan burgers-investeerders die meestappen in maatschappelijke crowdfundingprojecten, waarbij nagegaan wordt of de projecten die zij willen steunen, levensvatbaar zijn en een meerwaarde bieden voor het Brussels Gewest.

De Regering zal hub.brussels de specifieke opdracht geven om op te treden als facilitator voor de grote bedrijven om een vertrouwensband te scheppen en beter te anticiperen op delokalisaties en herstructureringen. Zij zal voorwaarden vastleggen voor de mechanismen voor het terugvorderen van overheidssteun bij delokalisatie of de schrapping van banen en deze versterken.

De Regering zal bijzondere aandacht schenken aan het vrouwelijk ondernemerschap en dat bevorderen en verder ontwikkelen. Daarbij komt het erop aan vrouwen te ondersteunen in het licht van de « vierde industriële revolutie » (digitalisering) en hen warm te maken voor de nieuwe digitale beroepen. Daartoe zal het startpakket voor ondernemers voor vrouwen die zich willen wagen aan een avontuur als ondernemer versterkt worden.

In haar streven om het vrouwelijk ondernemerschap te ondersteunen, wil de Regering ook een mentaliteitswijziging teweegbrengen door :

- in alle sectoren vanaf een zo jong mogelijke leeftijd de opkomst van vrouwelijke rolmodellen te stimuleren om zo de ondernemingszin aan te wakkeren ;

- soutenant les activités des réseaux d’entrepreneurs dont notamment le mentorat, la diffusion de bonnes pratiques, l’échange d’informations et de conseils ;
- assurant la visibilité des entrepreneuses, notamment au travers d’ambassadrices pour que la réussite ne reste pas une affaire d’homme.

Le Gouvernement chargera hub.brussels d’organiser une vaste campagne de sensibilisation à l’entrepreneuriat, via sa plateforme Women in Business, en ciblant les femmes bruxelloises sans emploi. Les organismes publics seront incités à soutenir au moins un tiers de femmes entrepreneuses bruxelloises dans leur portefeuille de clients.

Le Gouvernement dotera la Région d’un ambitieux plan « STE(A)M » pour sensibiliser tous les publics (en particulier les jeunes et les femmes à l’importance des sciences et techniques) mais également à leurs interactions possibles avec les arts.

5. Une économie intégrée dans le tissu urbain : soutien à l’artisanat, aux commerces de proximité et à l’économie sociale et collaborative

Le commerce et l’artisanat ont un rôle prépondérant dans les dynamiques urbaines. Ils participent de la cohésion sociale des quartiers. Le Gouvernement souhaite mettre la priorité sur les commerces de proximité et la revitalisation des quartiers.

Le Gouvernement soutiendra la visibilité et la pérennité des artisans. Il mettra en valeur le savoir-faire des artisans bruxellois grâce à un vrai label « Artisan bruxellois ».

Le Gouvernement accompagnera la création d’une vraie fédération et de la maison de l’artisanat qui serait la vitrine de l’artisanat et de l’artisan Bruxellois avec un atelier de formation afin de susciter les vocations.

Le Gouvernement poursuivra la mise en œuvre du Schéma de développement commercial régional, en collaboration avec les communes et soutiendra l’idée d’une stratégie globale coordonnée et intégrée pour le commerce bruxellois.

En concertation avec les communes, le Gouvernement coordonnera les leviers publics de gestion des espaces commerciaux (régies foncières, programmes publics de réhabilitation ou de promotion mixtes) afin qu’ils travaillent

- steun te verlenen voor de activiteiten van de netwerken van vrouwelijke ondernemers, zoals mentorschap, de verspreiding van goede praktijken, de uitwisseling van informatie en adviezen ;
- vrouwelijke ondernemers zichtbaarheid te geven, bijvoorbeeld via ambassadrices, om duidelijk te maken dat niet alleen mannen succesvol kunnen zijn.

De Regering zal hub.brussels de opdracht geven om via het platform Women in Business een grootschalige bewustmakingscampagne rond het ondernemerschap op te zetten en die te richten tot Brusselse werkloze vrouwen. De openbare instellingen die ondersteuning bieden, zullen ertoe aangezet worden om minstens één derde van hun klantenbestand te laten bestaan uit vrouwelijke Brusselse ondernemers.

De Regering zal voor het Gewest een ambitieus « STE(A)M-plan » uitwerken om alle doelgroepen (en dan vooral jongeren en vrouwen) bewust te maken van het belang van wetenschap en techniek, maar ook van de mogelijke wisselwerking met kunst.

5. Een economie die geïntegreerd is in het stadsweefsel : steun voor de ambachten, de buurtwinkels en de sociale en de deeleconomie

Handel en ambachten zijn van doorslaggevend belang voor de dynamiek in een stad. Zij dragen bij tot de sociale samenhang in de wijken. De Regering wil van de buurthandel en de heropleving van de wijken een prioriteit maken.

De Regering zal haar steun verlenen om de ambachtslieden zichtbaar te maken en te laten voortbestaan. Zij zal de know-how van de Brusselse ambachtslieden ook in de verf zetten met behulp van een volwaardig label « Brusselse Ambacht ».

De Regering zal begeleidend optreden bij de oprichting van een volwaardige federatie en van het huis van de ambachten, dat moet fungeren als het uitstalraam van de Brusselse ambachten en ambachtslieden, met een opleidingsatelier om roepingen aan te moedigen.

De Regering zal het gewestelijk schema voor handelsontwikkeling in samenwerking met de gemeenten verder uitvoeren en het idee steunen van een algemene gecoördineerde en geïntegreerde strategie voor de Brusselse handel.

De Regering zal de overheidshefbomen voor het beheer van de handelsruimten (grondregieën, gemengde openbare herwaarderings- en stimuleringsprogramma’s) in overleg met de gemeenten coördineren, zodat ze samen ingezet

en collaboration pour équilibrer le mix commercial dans un quartier et encourager une offre répondant aux attentes des Bruxellois. L'objectif, en luttant contre la spéculation, est de pouvoir pratiquer des loyers attractifs pour des commerces peu rentables mais nécessaires à l'attractivité du noyau commercial.

Le renforcement et le développement du programme de soutien financier et d'accompagnement « Open Soon », promouvant l'ouverture de commerces indépendants innovants, contribuera à cet objectif d'assurer une diversité des commerces de proximité et de garantir l'attractivité des noyaux commerciaux. Une stratégie d'incubation commerciale audacieuse sur tout le territoire régional sera mise en œuvre afin d'impacter le dynamisme des quartiers commerçants et d'offrir une rampe de lancement sans risque pour les candidats commerçants.

Le Gouvernement proposera la création de contrats de quartier commerçants, afin de mobiliser les associations de commerçants dans une dynamique commune avec les pouvoirs publics visant à redorer l'attractivité de leur quartier.

Afin de permettre aux commerçants de développer leur visibilité en ligne et de s'inscrire dans les démarches d'e-commerce, le Gouvernement confiera au 1819 la mission d'organiser des cycles de séminaires gratuits de courte durée comportant des conseils pratiques dans le domaine de l'e-commerce et chargera hub.brussels de mettre à disposition des commerçants des outils de base leur permettant d'assurer leur visibilité et présence en ligne. Enfin, la dimension e-commerce sera intégrée dans les formations destinées aux chefs d'entreprises.

Beaucoup de petits indépendants éprouvent d'importantes difficultés financières. Il convient de mieux identifier ces personnes afin de les mettre en relation avec le centre d'entreprises en difficulté. Le Gouvernement passera des accords de coopération entre le centre pour entreprises en difficulté, les guichets d'économie locale et les centres d'entreprises, sous le pilotage de hub.brussels.

Pour renforcer les petits commerces, un moratoire sur l'installation de nouveaux grands centres commerciaux sera mis en place.

Par ailleurs, l'économie sociale répond aux besoins de la collectivité. Né sous formes de coopératives, ce modèle prône une économie plus juste, qui place l'humain au centre et dont la réussite est corrélée aux progrès civiques, sociaux, écologiques et économiques qu'elle engendre. Son fonctionnement est régi par des règles démocratiques et citoyennes. Il convient de renforcer le soutien et l'accompagnement de ces initiatives et entreprises afin de

kunnen worden om te zorgen voor een evenwichtige handelsmix in de wijken en een aanbod aan te moedigen dat afgestemd is op de verwachtingen van de Brusselaars. Het is de bedoeling om speculatie tegen te gaan en daardoor aantrekkelijke huurprijzen te kunnen hanteren voor handelszaken die weinig rendabel zijn, maar wel nodig zijn voor de aantrekkingskracht van een handelskern.

Om de verscheidenheid van de buurtwinkels te waarborgen en de aantrekkingskracht van de handelskernen te garanderen, gaan we het programma « Open Soon » versterken en verder ontwikkelen. Via dat programma bieden we financiële ondersteuning en begeleiding om de opening van vernieuwende zelfstandige handelszaken te bevorderen. We gaan voor het hele Gewest een gedurfde commerciële incubatiestrategie implementeren om de dynamiek van de handelswijken aan te zwengelen en een risicovrije springplank te bieden voor kandidaat-handelaars.

De Regering zal voorstellen om handelswijkcontracten in te voeren om de verenigingen van handelaars ertoe aan te zetten in een gezamenlijke dynamiek met de overheid hun wijk aantrekkelijker te maken.

Om de handelaars in staat te stellen zichzelf online zichtbaar te maken en mee te springen op de trein van de e-commerce, zal de Regering de dienst 1819 de opdracht geven om gratis korte seminaries in te richten met praktische tips over e-commerce. Daarnaast zal zij hub.brussels vragen om de handelaars basisinstrumenten ter beschikking te stellen, die hen moeten helpen om online aanwezig en zichtbaar te zijn. Tot slot zal in de opleidingen voor bedrijfsleiders een onderdeel gewijd worden aan e-commerce.

Vele kleine zelfstandigen kampen met grote financiële problemen. Het komt erop aan duidelijker te bepalen wie deze personen zijn om hen in contact te brengen met het Centrum voor ondernemingen in moeilijkheden. De Regering zal onder leiding van hub.brussels samenwerkingsakkoorden afsluiten tussen het Centrum voor ondernemingen in moeilijkheden, de lokale economieloketten en de bedrijventra.

Om de kleine handelszaken te versterken, zal een moratorium ingesteld worden op de vestiging van nieuwe grote winkelcentra.

Daarnaast is er de sociale economie die tegemoet komt aan de behoeften van de gemeenschap. Dit model, dat ontstaan is uit coöperatieven, pleit voor een rechtvaardigere economie, die de mens centraal plaatst en waarvan het succes afgemeten wordt aan de burgerlijke, maatschappelijke, ecologische en economische vooruitgang die zij teweegbrengt. De werking ervan berust op democratische en burgergerichte regels. De ondersteuning en de

transformer ces acteurs en un moteur économique durable.

Ce soutien passe notamment par un nouveau cadre de travail au sein de l'entreprise qui permet de rassembler les bonnes idées et de mutualiser les coûts. Le Gouvernement soutiendra la création de nouveaux espaces de travail partagés à loyers modérés.

Pour soutenir l'économie sociale et solidaire, le Gouvernement créera, en collaboration avec les communes volontaires, des centres d'entrepreneuriat social et d'économie sociale innovante sur le modèle du projet CoopCity.

Il sensibilisera et fera la promotion, en concertation avec les partenaires sociaux, de l'économie sociale auprès des entreprises, des établissements d'enseignement et universités, et prévoira l'organisation d'un événement annuel, rassemblant les acteurs régionaux, nationaux et internationaux du secteur.

Le Gouvernement renforcera le mécanisme de reconnaissance des différentes formes d'économie sociale et des initiatives d'économie collaborative, et soutiendra la professionnalisation des entreprises d'économie sociale.

L'emploi social durable reste un chaînon manquant de l'économie sociale bruxelloise. Certains travailleurs des groupes cibles ont besoin de parcours plus longs et un certain nombre de travailleurs ne passeront jamais au circuit régulier. Les organisations doivent se voir offrir davantage de possibilités de travailler à long terme et, dans certains cas, de créer elles-mêmes des emplois sociaux durables (à l'image des ateliers protégés). Cela peut se faire en coopération avec d'autres secteurs.

6. Une économie tournée vers l'international

Pour les entreprises bruxelloises, implantées dans un petit marché, l'internationalisation s'impose souvent dans leur cycle de vie comme un facteur nécessaire à la croissance et à l'innovation. Faisant face à une économie de plus en plus globalisée, il est absolument nécessaire qu'elles fassent preuve de dynamisme commercial. Notre région est renommée en matière d'ICT, de construction durable ou encore de technologies médicales. Or, Bruxelles exporte aujourd'hui seulement un tiers de ses services. La marge de progression à cet égard est énorme. Pour contribuer au développement économique de notre région, le Gouvernement intensifiera l'accompagnement des entrepreneurs à l'international tout en diminuant leurs risques liés à l'exportation.

begeleiding van dergelijke initiatieven en ondernemingen dienen versterkt te worden, zodat deze actoren kunnen fungeren als duurzame motor van de economie.

Die ondersteuning gaat onder meer gepaard met een nieuw werkkader in de onderneming dat het mogelijk maakt om alle goede ideeën samen te brengen en de kosten te delen. De Regering zal de inrichting van nieuwe gedeelde werkruimten met bescheiden huurprijzen ondersteunen.

Om de sociale en solidaire economie te ondersteunen, zal de Regering in samenwerking met de gemeenten die dat willen, centra voor sociaal ondernemerschap en innoverende sociale economie oprichten, naar het model van CoopCity.

Zij zal zich in overleg met de sociale partners inzetten voor een bewustmaking rond de sociale economie en deze promoten bij de bedrijven, de onderwijsinstellingen en de universiteiten. Zij zal jaarlijks ook een evenement organiseren om de gewestelijke, nationale en internationale stakeholders van de sector samen te brengen.

De Regering zal het mechanisme voor de erkenning van de verschillende vormen van sociale economie en de initiatieven van de deeleconomie versterken en zij zal de professionalisering van de sociale economiebedrijven ondersteunen.

Duurzame sociale werkgelegenheid blijft een ontbrekende schakel in de Brusselse sociale economie. Sommige doelgroepwerknemers hebben een langer traject nodig en een bepaald aantal werknemers zal nooit in het reguliere circuit belanden. De organisaties moeten meer mogelijkheden krijgen om te werken op lange termijn en in bepaalde gevallen zelf duurzame sociale jobs te creëren (naar het voorbeeld van de beschutte werkplaatsen). Daarvoor kan samengewerkt worden met andere sectoren.

6. Een internationaal gerichte economie

Voor de Brusselse ondernemingen, die gevestigd zijn op een kleine markt, is internationalisering vaak een onontbeerlijke stap in hun levenscyclus om te kunnen groeien en vernieuwen. In een steeds meer geglobaliseerde economie is het absoluut noodzakelijk dat zij blijk geven van een commerciële dynamiek. Ons gewest is zeer vermaard op het vlak van ICT, duurzaam bouwen en de medische technologieën. Brussel voert vandaag echter maar één derde van zijn diensten uit. Er is dus nog enorm veel ruimte voor verbetering. Om de economische ontwikkeling van ons gewest te helpen bevorderen, zal de Regering de ondernemers intensiever begeleiden bij hun internationale stappen en tegelijk hun exportrisico's verkleinen.

À cet effet, le Gouvernement mettra en place un accompagnement individualisé à l'exportation ainsi que des mesures et outils incitant les entreprises bruxelloises à s'aventurer dans les marchés à haut potentiel de croissance, tels que l'Afrique sub-saharienne et l'Asie du Sud au niveau géographique, les nouvelles technologies au niveau sectoriel, et la néo-exportation au niveau entrepreneurial, notamment en optimisant régulièrement le réseau des attachés économiques et commerciaux.

La vocation internationale des clusters bruxellois sera développée. Les aides financières et les formations seront évaluées afin de répondre aux besoins évolutifs du terrain.

La dimension de développement durable dans la politique bruxelloise du commerce extérieur bruxelloise sera assurée, contribuant ainsi non seulement à la pérennité des entreprises mais aussi à celle de la planète, de ses ressources et de ses habitants.

Les grandes entreprises, PME et indépendants seront sensibilisées, encouragées et accompagnées à investir dans la responsabilité sociétale de leur entreprise. hub.brussels (invest & export) sera incité à donner le bon exemple en analysant la pertinence d'actions commerciales et des accords de collaboration économique avec des pays dans lesquels les droits humains sont ostensiblement bafoués par les gouvernements en place.

Le Gouvernement veillera à l'intégration des femmes dans le monde du commerce international.

L'internationalisation de l'économie bruxelloise passe également par l'attraction d'entreprises étrangères. Dans cette optique, le Gouvernement veillera à attirer des acteurs étrangers qui peuvent renforcer les écosystèmes bruxellois, tels que, notamment, la finance (incluant les fintech), l'audiovisuel (notamment en réalité étendue - XR), les sciences de la vie (notamment en e-health), le commerce de détail (notamment en mode et design), les affaires légales et publiques (y compris arbitrage et lobbying), la construction durable.

Pour ce faire, un city marketing solide sera développé grâce notamment à la mutualisation des réseaux bruxellois des Attachés Economiques et Commerciaux (coordonnés par hub.brussels) et des Attachés touristiques de visit.brussels.

Enfin, un guichet unique d'orientation et d'information visant toutes les entreprises souhaitant s'implanter à Bruxelles sera également mis en place afin de faciliter leur établissement.

Daartoe zal de Regering een geïndividualiseerde exportbegeleiding uitwerken en maatregelen en instrumenten invoeren om de Brusselse bedrijven ertoe aan te zetten zich te wagen op markten met een groot groeipotentieel, in geografische gebieden zoals Zwart-Afrika en Zuid-Azië, in sectoren zoals de nieuwe technologieën of in ondernemingscategorieën zoals de nieuwe export. Met het oog daarop zal het netwerk van economische en handelsattachés regelmatig geoptimaliseerd worden.

De internationale roeping van de Brusselse clusters zal verder ontwikkeld worden. De financiële steunmaatregelen en de opleidingen zullen geëvalueerd worden om ze aan te passen aan de evoluerende behoeften op het terrein.

Het Brusselse beleid voor de buitenlandse handel zal aandacht schenken aan duurzame ontwikkeling, niet alleen om het voortbestaan van de ondernemingen te waarborgen, maar ook dat van de planeet, haar grondstoffen en haar bewoners.

Grote ondernemingen, KMO's en zelfstandigen zullen warm gemaakt, aangemoedigd en begeleid worden om te investeren in maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hub.brussels (Invest & Export) zal aangespoord worden het goede voorbeeld te geven door de zin van handelsactiviteiten en economische samenwerkingsakkoorden met landen waar de zittende regeringen de mensenrechten ostentatief met de voeten treden, onder de loep te nemen.

De Regering zal erop toezien dat ook vrouwen hun plaats innemen in de wereld van de internationale handel.

Om de Brusselse economie te internationaliseren, is het ook nodig om buitenlandse bedrijven aan te trekken. Daarom zal de Regering zich inspannen om buitenlandse spelers aan te trekken die het Brusselse ecosysteem kunnen versterken, onder meer in de financiële wereld (met de fintechs), de audiovisuele sector (o.a. extended reality - XR), de biowetenschappen (o.a. e-health), de kleinhandel (waaronder mode en design), juridische en publieke zaken (met inbegrip van arbitrage en lobbying) en de duurzame bouwsector.

Met het oog daarop zal een stevig city marketingbeleid ontwikkeld worden, waarbij gedeeld gebruik gemaakt zal worden van de Brusselse netwerken van economische en handelsattachés (gecoördineerd door hub.brussels) en van de toeristische attachés van visit.brussels.

Tot slot zal ook een één-loket worden opgericht om alle bedrijven die naar Brussel willen komen, wegwijs te maken en te informeren, zodat zij zich hier gemakkelijker kunnen vestigen.

UNE POLITIQUE DE MOBILITE AU SERVICE DES BRUXELLOIS ET DE LEUR QUALITE DE VIE

La politique de mobilité est par essence, une politique qui intègre différents enjeux du développement régional. Le Gouvernement entend, au travers de la politique de mobilité, mobiliser les pouvoirs publics, et plus largement la société civile en général, comme acteurs de la transition de nos modes de déplacement.

À travers le Plan régional de Mobilité « GoodMove », la Région trace une des voies pour atteindre les objectifs et engagements climatiques et environnementaux bruxellois, notamment repris dans les engagements bruxellois dans le Plan national énergie-climat (PNEC). Il s'agit d'une vision à court, à moyen et long terme de l'évolution de la mobilité à Bruxelles. Le Gouvernement s'inscrira dans cette démarche en finalisant l'adoption définitive du PRM, dans son volet stratégique et réglementaire, et en assurant les moyens humains et budgétaires nécessaires à sa mise en œuvre rapide, souple et complète.

Le Gouvernement entend favoriser la mobilité active en faisant de l'apaisement de l'espace public une priorité. La généralisation de la zone 30, la mise en œuvre du maillage local et du principe S-T-O-P iront de pair avec les investissements nécessaires dans l'espace public et une concertation approfondie avec les communes.

Afin d'avancer plus vite dans le sens des objectifs du PRM, le Gouvernement adoptera une approche qui soutient l'innovation et les dispositifs-tests, ainsi qu'une évaluation continue de la politique mise en œuvre.

Le Gouvernement veillera à ce que la mise en œuvre du PRM se déroule en collaboration renforcée avec les communes afin que celles-ci s'inscrivent dans la stratégie et les objectifs régionaux. À cet effet, les plans communaux de mobilité et de stationnement seront élaborés rapidement avec l'appui et sous la supervision de la Région. Dans l'intervalle, le Gouvernement soutiendra les communes dans leurs initiatives qui s'inscrivent dans les objectifs du PRM, notamment à l'échelle des quartiers définis par le PRM. La Région concentrera l'ensemble des mécanismes de subsidiation dans un seul contrat local de mobilité entre la Région et chacune des communes pour ses politiques de mobilité et sécurité routière et n'accordera le financement des projets concrets qu'à la condition qu'ils s'inscrivent dans les objectifs régionaux.

Il est aujourd'hui établi que les femmes ne se déplacent pas forcément de la même manière que les hommes pour toute une série de raisons, parmi lesquelles le sentiment d'insécurité. Le Gouvernement développera donc une approche genrée de l'ensemble de sa politique de mobilité.

EEN MOBILITEITSBELEID TEN DIENSTE VAN DE BRUSSELAARS EN HUN LEVENSKWALITEIT

Het mobiliteitsbeleid is in wezen een beleid waarin verschillende vraagstukken in verband met de gewestelijke ontwikkeling aan bod komen. De Regering wil via het mobiliteitsbeleid de overheden, en meer in het algemeen het maatschappelijk middenveld, mobiliseren als actoren in de omschakeling van onze verplaatsingswijzen.

Via het gewestelijk mobiliteitsplan « GoodMove » schetst het Gewest een van de manieren om de klimaat- en milieudoelstellingen en -verbintenissen van Brussel te verwezenlijken, die met name zijn opgenomen in de verbintenissen van Brussel in het Nationaal Klimaat- en Energieplan (NKEP). Het omvat een korte-, middellange- en lange-termijnvisie op de evolutie van de mobiliteit in Brussel. De Regering zal hieraan deelnemen door de definitieve goedkeuring van het strategische en regelgevende luik van het GMP af te ronden en door de nodige menselijke en budgettaire middelen ter beschikking te stellen voor een snelle, vlotte en volledige uitvoering ervan.

De Regering wil de actieve vervoerswijzen bevorderen door van het verkeersluw maken van de openbare ruimte een prioriteit te maken. Een veralgemeende zone 30 en de invoering van het verkeersluwe wijken en het STOP-principe zullen hand in hand gaan met de nodige investeringen in de openbare ruimte en met grondig overleg met de gemeenten.

Om de doelstellingen van het GMP sneller te bereiken, zal de Regering een aanpak hanteren die innovatie en testprogramma's ondersteunt en het gevoerde beleid voortdurend evalueert.

De Regering zal erop toezien dat de uitvoering van het GMP in nauwe samenwerking met de gemeenten plaatsvindt, zodat deze de gewestelijke strategie en doelstellingen overnemen. Daartoe zullen er snel gemeentelijke mobiliteits- en parkeerplannen worden opgesteld met de steun en onder toezicht van het Gewest. Intussen zal de Regering de gemeenten ondersteunen bij hun initiatieven die aansluiten bij de doelstellingen van het GMP, met name op het niveau van de wijken die in het GMP aan bod komen. Het Gewest zal alle subsidiemechanismen concentreren in één enkel lokaal mobiliteitscontract tussen het Gewest en iedere gemeente voor zijn mobiliteits- en verkeersveiligheidsbeleid en zal concrete projecten pas financieren wanneer deze kaderen binnen de gewestelijke doelstellingen.

Er werd aangetoond dat vrouwen zich niet noodzakelijkerwijs op dezelfde manier verplaatsen als mannen, en dat om verschillende redenen, waaronder een gevoel van onveiligheid. De Regering zal daarom een gendergerichte aanpak ontwikkelen voor haar volledige mobiliteitsbeleid.

Par ailleurs, le Gouvernement continuera à accorder une attention particulière aux groupes-cibles d'usagers faibles (enfants, personnes âgées, PMR, etc.).

La politique de mobilité rencontre les enjeux environnemental et social : il est essentiel de réussir la transition vers une mobilité durable, en investissant massivement dans une politique de mobilité active et dans un réseau de transports publics afin de décongestionner Bruxelles et d'en améliorer le cadre de vie (qualité de l'air, bruit, etc.). La politique de sécurité routière, au bénéfice des modes de transport actifs, s'inscrit pleinement dans cet objectif. La mobilité doit permettre de désenclaver les quartiers, de faciliter les déplacements de chacun et de permettre à tous de vivre Bruxelles pleinement et sans entrave.

En parallèle, une fiscalité automobile adaptée doit permettre de contribuer à une amélioration de la performance énergétique globale du parc automobile, tout en visant un objectif de décongestion automobile à Bruxelles.

Comme enjeu économique et institutionnel, la mobilité constitue la colonne vertébrale d'un développement économique ambitieux et doit permettre de répondre aux différentes fonctions d'une région, qu'elles soient locales ou internationales. La mobilité à Bruxelles doit, pour être pleinement efficace, se penser dans une approche renouvelée du cadre métropolitain, en associant les partenaires économiques et sociaux et les opérateurs publics de transport.

Enfin, une attention spécifique doit être donnée à la politique du stationnement, ainsi qu'à celle de la coordination des chantiers.

1. Une politique de mobilité qui favorise les modes actifs

Favoriser les modes actifs, c'est avant tout prendre toute la mesure de la politique de sécurité routière. Le Gouvernement défend la « Vision Zéro » : zéro mort et zéro blessé grave est en effet le seul objectif acceptable.

À cette fin, le Gouvernement définira un nouveau plan régional de sécurité routière 2020-2030, en associant largement les associations actives dans ce domaine et les partenaires locaux (communes et zones de police) au travers d'Etats généraux de la sécurité routière. Le Gouvernement s'engage à définir des actions prioritaires spécifiques, en ce compris des actions provisoires urgentes avant l'aménage-

Daarnaast blijft de Regering bijzondere aandacht hebben voor de zwakke weggebruikers (kinderen, bejaarden, personen met beperkte mobiliteit, enz.).

Het mobiliteitsbeleid sluit aan bij de uitdagingen op milieu- en sociaal vlak. Daarbij is het van essentieel belang om de overgang naar duurzame mobiliteit te doen slagen door massaal te investeren in een beleid dat actieve mobiliteit promoot en in het openbaar vervoersnet om de verkeersdruk in Brussel te verminderen en de leefomgeving (luchtkwaliteit, geluidshinder, enz.) te verbeteren. Het verkeersveiligheidsbeleid ten behoeve van de actieve vervoerswijzen sluit volledig aan bij deze doelstelling. Mobiliteit moet het mogelijk maken om wijken te ontsluiten, de verplaatsingen van eenieder te vergemakkelijken en iedereen in staat te stellen om volledig en ongehinderd in Brussel te wonen.

Tegelijkertijd moet een aangepaste verkeersfiscaliteit bijdragen tot een verbetering van de totale energieprestatie van het wagenpark en tegelijk een vermindering van de verkeerscongestie in Brussel beogen.

Als economische en institutionele uitdaging vormt mobiliteit de ruggengraat van een ambitieuze economische ontwikkeling. Ze moet het mogelijk maken om de verschillende functies van een gewest, zowel lokaal als internationaal, te realiseren. Om optimaal doeltreffend te zijn, moet de mobiliteit in Brussel gebaseerd zijn op een vernieuwde benadering van het grootstedelijke kader, waarbij de economische en sociale partners en de openbare vervoersmaatschappijen betrokken worden.

Tot slot moet specifieke aandacht worden besteed aan het parkeerbeleid en aan de coördinatie van de werven.

1. Een mobiliteitsbeleid dat actieve verplaatsingswijzen bevordert

Het bevorderen van actieve vervoerswijzen betekent in de eerste plaats dat werk wordt gemaakt van een volwaardig verkeersveiligheidsbeleid. De Regering hanteert in dat verband het principe « Vision Zero » : nul doden en nul ernstige gewonden is inderdaad de enige aanvaardbare doelstelling.

Daartoe zal de Regering een nieuw gewestelijk verkeersveiligheidsplan voor 2020-2030 opstellen, waarbij de verenigingen die op dit gebied actief zijn en de lokale partners (gemeenten en politiezones) ruim betrokken zullen worden via een staten-generaal van de verkeersveiligheid. De Regering verbindt zich ertoe om specifieke prioritaire acties te bepalen, met inbegrip van dringende tijdelijke

ment définitif, pour améliorer la sécurité aux points noirs identifiés comme les plus accidentogènes de la Région.

Par ailleurs, en concertation avec les communes et les zones de police, une approche par comportements à risque sera intégrée afin de développer de nouvelles sanctions en cas d'infraction grave, comme la saisie administrative de véhicules.

Le Gouvernement concrétisera, pour le 1^{er} janvier 2021, la création d'une zone 30 généralisée, à l'exception des voiries structurantes. La mise en zone 30 sera accompagnée de la mise en place d'aménagements adaptés et d'une signalisation adéquate des voiries structurantes régionales et communales, la zone 30 devenant la règle. Le Gouvernement initiera, en concertation avec les associations actives en la matière et les partenaires locaux (communes et zones de police), une vaste campagne de communication et de prévention visant à renforcer la crédibilité et l'acceptation sociale de cette mesure.

Les moyens des zones de police pour le contrôle-sanction seront renforcés. Le Gouvernement développera le Centre régional de traitement des infractions routières, sur le modèle des deux autres Régions. Pour mieux focaliser son action, le Gouvernement définira des priorités d'aménagements de sécurisation aux abords des lieux suivants : écoles, parcs, espaces de jeux, rues piétonnes ou cyclables, zones apaisées, etc.

Le Gouvernement procédera à une évaluation de la réforme de la formation à la conduite et opérera une évolution du code de la route en faveur des modes actifs et transports en commun. Le Gouvernement veillera à renforcer sa politique de soutien aux victimes d'accidents de la route.

La politique d'encouragement des modes actifs devra s'accompagner de mesures visant à sanctionner les incivilités et à garantir la sécurité de la circulation des piétons et des cyclistes. Le Gouvernement continuera d'investir et de mutualiser les infrastructures de sécurité (lidars, radars fixes, radars mobiles, caméras ANPR, etc.) pour renforcer l'action de la police. Les zones de police seront invitées à faire preuve de fermeté et d'une politique de tolérance zéro en matière de sécurité routière envers l'ensemble des usagers afin de faire respecter le transfert modal soutenu par le Gouvernement. Les moyens du Fonds sécurité routière seront repartis en fonction des efforts de contrôle-sanction menés par chaque zone. Le Gouvernement veillera à soutenir spécifiquement les zones de police en vue de généraliser les brigades cyclistes

acties in afwachting van een definitieve inrichting, om de veiligheid te verbeteren op de zwarte punten die als de meest ongevalgevoelige in het Gewest zijn aangeduid.

Daarnaast zal in overleg met de gemeenten en de politiezones een aanpak van het risicogedrag worden geïntegreerd om nieuwe sancties toe te passen in geval van ernstige overtredingen, zoals de administratieve inbeslagname van voertuigen.

De Regering zal tegen 1 januari 2021 een veralgemeende zone 30 instellen, met uitzondering van de structurerende wegen. De invoering van een zone 30 zal gepaard gaan met het aanbrengen van aangepaste inrichtingen en adequate bewegwijzering op de gewestelijke en gemeentelijke structurerende wegen, waarbij zone 30 de regel zal worden. De Regering zal, in overleg met de verenigingen die op dit gebied actief zijn en de lokale partners (gemeenten en politiezones), een omvangrijke communicatie- en preventiecampagne opstarten om de geloofwaardigheid en het maatschappelijk draagvlak van deze maatregel te versterken.

De middelen van de politiezones voor het handhaven en bestraffen zullen worden versterkt. De Regering zal het Gewestelijk centrum voor de verwerking van verkeersovertredingen ontwikkelen, naar het voorbeeld van de twee andere gewesten. Om haar actie beter te richten, zal de Regering prioriteiten vaststellen voor veiligheidsinrichtingen in de omgeving van de volgende plaatsen : scholen, parken, speeltuinen, voetgangers- of fietsstraten, verkeersluwe zones, enz.

De Regering zal de hervorming van de rijopleiding evalueren en wijzigingen aanbrengen in de verkeerswetgeving ten gunste van de actieve vervoerswijzen en het openbaar vervoer. De Regering zal ervoor zorgen dat haar beleid ter ondersteuning van de slachtoffers van verkeersongevallen wordt versterkt.

Het beleid om de actieve vervoerswijzen aan te moedigen, moet gepaard gaan met maatregelen om wangedrag te bestraffen en de veiligheid van de voetgangers en fietsers te garanderen. De Regering zal blijven investeren en de veiligheidsinfrastructuur harmoniseren (lidars, vaste radars, mobiele radars, ANPR-camera's, enz.) om het politieoptreden te versterken. De politiezones zullen verzocht worden om op het gebied van verkeersveiligheid blijk te geven van vastberadenheid en een nultolerantie te hanteren ten aanzien van alle gebruikers om ervoor te zorgen dat de door de Regering gesteunde modal shift gerespecteerd wordt. De middelen van het Fonds voor verkeersveiligheid zullen verdeeld worden in functie van de inspanningen die elke zone levert op het vlak van handhaving en bestraffing. De Regering zal zorgen voor specifieke ondersteuning

affectées spécifiquement à la sécurité routière.

Plus largement, le Gouvernement soutiendra les initiatives de sensibilisation et d'éducation permanente en adoptant une stratégie par groupes-cibles.

Dans la mise en œuvre du PRM et afin de favoriser la mobilité des piétons et personnes à mobilité réduite, la Région établira un plan opérationnel spécifique pour les piétons qui intégrera la mise en œuvre progressive et coordonnée de son plan d'accessibilité des voiries, en partenariat avec les communes et associations représentatives. Il s'agira également de définir les réseaux piétons, qui feront l'objet d'une attention prioritaire, notamment pour relier plusieurs quartiers entre eux.

L'amélioration du confort des déplacements pédestres, dans la logique S-T-O-P, sera prioritaire dans les réaménagements d'espaces publics et en particulier pour les grands axes structurants. Les cheminements piétons seront améliorés en lien avec les actions mises en œuvre de « coulées vertes et coulées bleues » et, le cas échéant, de nouvelles zones ou connexions piétonnes seront établies. Par ailleurs, tout nouveau projet respectera les principes du design universel, y compris pour les revêtements pour favoriser l'autonomie des usagers.

Le Gouvernement établira, en début de législature et en partenariat avec les associations de cyclistes, un plan ambitieux d'investissements spécifique aux infrastructures cyclistes et procédera à l'aménagement systématique d'infrastructures cyclables séparées sur les grands axes régionaux et les voiries où le gabarit le permet. Le but est d'arriver à un réseau à maillage fin, confortable, sûr et continu. L'objectif du Gouvernement est de doubler la part modale du vélo en 5 ans, notamment en visant la réalisation de pistes cyclables supplémentaires et le bouclage du réseau ICR.

En parallèle, afin de sécuriser l'accès à vélo et lutter contre les risques de vol, le Gouvernement veillera à accroître le stationnement vélo de courte et longue durée à travers le maillage de boxes vélo dans tous les quartiers ainsi que les parkings vélo surveillés dans les zones à vocation commerciale, économique, culturelle. L'intermodalité avec le réseau de transports publics sera favorisée par l'aménagement de stationnement sécurisé aux stations de trains, métros et trams.

Pour accélérer la concrétisation du RER-vélo, un comité de pilotage associant les Régions, l'Etat fédéral,

van de politiezones met het oog op de veralgemening van fietsbrigades die specifiek met de verkeersveiligheid belast worden.

Meer in het algemeen zal de Regering initiatieven op het gebied van bewustmaking en levenslang leren ondersteunen door een doelgroepstrategie te hanteren.

Bij de uitvoering van het GMP en om de mobiliteit van voetgangers en personen met beperkte mobiliteit te bevorderen, zal het Gewest een specifiek operationeel plan voor voetgangers opstellen dat de geleidelijke en gecoördineerde uitvoering van zijn plan inzake toegankelijkheid van de openbare weg zal omvatten, in samenwerking met de gemeenten en de representatieve verenigingen. Verder zal het ook de voetgangersnetwerken omvatten, die prioritaire aandacht zullen krijgen, met name om meerdere wijken met elkaar te verbinden.

De verbetering van het comfort van het voetgangersverkeer in lijn met het STOP-principe zal een prioriteit vormen bij de herinrichting van de openbare ruimte en in het bijzonder voor de belangrijkste structurende assen. De voetpaden zullen verbeterd worden in lijn met de acties die ondernomen worden in het kader van de « groene en blauwe promenades » en waar mogelijk zullen nieuwe voetgangerszones of -verbindingen worden aangelegd. Bovendien zal elk nieuw project het beginsel van het « universal design » respecteren, met inbegrip van de materiaalkeuzes om de autonomie van de gebruikers te bevorderen.

De Regering zal aan het begin van de legislatuur en in samenwerking met de fietsersverenigingen een ambitieus investeringsplan opstellen dat specifiek gericht is op de fietsinfrastructuur en overgaan tot de systematische aanleg van afgescheiden fietsinfrastructuur op de grote gewestelijke verkeersassen en de wegen die voldoende breed zijn. Het doel is tot een fijnmazig, comfortabel, veilig en ononderbroken netwerk te komen. De doelstelling van de Regering bestaat erin het modale aandeel van de fiets op 5 jaar tijd te verdubbelen, in het bijzonder door te streven naar de aanleg van extra fietspaden en de voltooiing van het GFR-netwerk.

Parallel hieraan zal de Regering, voor een veilige fietstoegankelijkheid en om het risico op diefstal tegen te gaan, het aantal fietsenstallingen voor korte en lange duur in alle wijken uitbreiden via het netwerk van fietsboxen en door middel van bewaakte fietsenstallingen in commerciële, economische en culturele zones. De intermodaliteit met het openbaar vervoer zal worden bevorderd door te zorgen voor beveiligde fietsenparkings bij trein-, metro- en tramstations.

Om de verwezenlijking van het GEN-fietsnetwerk te bespoedigen, zal een stuurcomité worden opgericht met

les provinces et les communes sera mis en place. En intra bruxellois, le Gouvernement travaillera prioritairement sur les lignes ferroviaires 28, 36, 60, 124 et 161.

Enfin, le Gouvernement mettra en œuvre et accentuera le cadre réglementant l'usage des vélos et trottinettes partagées, au travers d'un mécanisme d'octroi de licence assurant la qualité des services, le déploiement sur l'ensemble du territoire régional et le respect des règles générales, notamment de stationnement, pour mieux protéger les usagers faibles. Les redevances seront affectées à la création de stationnement en voirie pour les vélos et trottinettes partagés.

Le Gouvernement soutiendra également l'innovation dans les modes actifs de déplacements domicile-travail ainsi que pour le transport de marchandises. La Région soutiendra la création de services de ramassage scolaire en vélo ou à pied, en concertation avec les écoles et les associations de parents. En ce qui concerne le transport de marchandises, la mise à disposition de vélos adaptés (vélos-cargos, etc.) sera également promue auprès du tissu économique bruxellois, en particulier pour la livraison et la distribution.

2. Une offre de transports publics forte et accessible

Le Gouvernement entend mener une politique de mobilité durable à la hauteur des enjeux en matière de qualité de l'air, de réduction des émissions de gaz à effets de serre au vu des objectifs 2030 et 2050 et d'amélioration de la qualité de vie des Bruxellois. À cette fin, le Gouvernement établira une vision du développement de l'offre des moyens de transport public à l'horizon 2050. Elle visera également à répondre aux enjeux démographiques, à désenclaver les quartiers et offrir des alternatives de déplacement gratuit ou à bas coût aux Bruxellois.

Concernant la politique d'investissements dans les transports en commun, le Gouvernement entend assurer le financement du plan pluriannuel d'investissement de la STIB tout en procédant à une évaluation annuelle permettant d'orienter les priorités afin de viser une augmentation substantielle de l'offre de transport public en surface d'ici 2025. Les moyens humains et budgétaires seront assurés pour rencontrer cet objectif.

À cette fin, le Gouvernement s'engage à réaliser le Plan directeur Bus dans les meilleurs délais afin de viser une augmentation de l'offre de 30 % d'ici la fin de la législature. Le Gouvernement examinera l'ensemble des technologies de propulsion qui seront disponibles afin d'améliorer les performances environnementales de la flotte ainsi que son impact sur la qualité de l'air. La ligne 71 bénéficiera de la mise en service d'un modèle de grand véhicule articulé

de gewesten, de federale regering, de provincies en de gemeenten. Binnen Brussel zal de Regering zich vooral focussen op de spoorlijnen 28, 36, 60, 124 en 161.

Ten slotte zal de Regering, om de actieve weggebruikers beter te beschermen, het kader dat het gebruik van deelfietsen en -steps regelt, uitvoeren en versterken door middel van een vergunningsmechanisme dat de kwaliteit van de dienstverlening, de spreiding over heel het gewestelijk grondgebied en de naleving van de algemene regels, met inbegrip van de parkeerregels, garandeert. De bijdragen zullen worden gebruikt om stallingen voor deelfietsen en -steps op de openbare weg aan te leggen.

De Regering zal ook steun verlenen aan innovatie op het gebied van de actieve vervoerswijzen voor wat het woon-werkverkeer en het vrachtvervoer betreft. Het Gewest zal de oprichting van ophaaldiensten voor schoolkinderen per fiets of te voet ondersteunen, in overleg met de scholen en de ouderverenigingen. Wat het vrachtvervoer betreft, zal ook het ter beschikking stellen van geschikte fietsen (cargofietsen, enz.) binnen het Brusselse economische weefsel worden bevorderd, met name voor levering en distributie.

2. Een sterk en toegankelijk openbaar vervoersaanbod

De Regering wil een duurzaam mobiliteitsbeleid voeren dat de uitdagingen inzake luchtkwaliteit, de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen in het licht van de doelstellingen voor 2030 en 2050 en de verbetering van de levenskwaliteit van de Brusselaars kan inlossen. Daartoe zal de Regering een visie bepalen voor de ontwikkeling van het openbaar vervoersaanbod tegen 2050. Zij zal er ook naar streven een antwoord te bieden op de demografische uitdagingen, de wijken te ontsluiten en de Brusselaars gratis of tegen een lage prijs alternatieven aan te bieden voor hun verplaatsingen.

Wat het investeringsbeleid voor het openbaar vervoer betreft, is de Regering van plan om de financiering van het meerjareninvesteringsplan van de MIVB te verzekeren en tegelijkertijd een jaarlijkse evaluatie uit te voeren om de prioriteiten te sturen, zodat het aanbod van het bovengrondse openbaar vervoer tegen 2025 aanzienlijk kan toenemen. De menselijke en budgettaire middelen om deze doelstelling te verwezenlijken, zullen ter beschikking worden gesteld.

Met het oog daarop verbindt de Regering zich ertoe het masterplan voor bussen zo snel mogelijk uit te voeren om tegen het einde van de legislatuur een toename van het aanbod met 30 % na te streven. De Regering zal alle beschikbare aandrijftechnologieën onderzoeken om de milieuprestaties van de vloot en de impact ervan op de luchtkwaliteit te verbeteren. Op lijn 71 zullen grote gelede en geëlektrificeerde bussen ingezet worden. De regelmaat

et électrifié. La régularité de la ligne sera améliorée au maximum, grâce à la réalisation des mesures Avanti sur tout son tracé.

En vue de planifier l'augmentation de l'offre de transports publics en surface à l'horizon 2030, le Gouvernement arrêtera, dès l'entame de la législature, un Plan directeur Tram visant la réalisation de nouvelles lignes de tram sur l'ensemble du territoire régional, la tramification de ligne de bus structurantes, ou la mise en site propre de lignes existantes.

Dans ce cadre, le Gouvernement confirme la réalisation d'ici 2021 de la prolongation des trams 3 et 9 vers le plateau du Heysel et, d'ici 2024, des nouvelles lignes de tram vers Neder-Over-Hembeek et Tour & Taxis. Par ailleurs, en vue de la mise en service de nouvelles lignes de tram d'ici 2025, le Gouvernement initiera la tramification de lignes de bus structurantes, dont la ligne 95 (afin de connecter en priorité la Gare centrale avec le nouveau site Usquare) et la ligne 49 (pour étendre le réseau ferré à partir d'Albert vers l'Ouest de Bruxelles). Le Gouvernement mettra en œuvre provisoirement ces nouvelles lignes par des bus à haut niveau de service permettant une amélioration rapide de l'offre. Enfin, la création d'une ligne visant l'accessibilité du site de Mediapark sera réalisée en parallèle à l'urbanisation du site. La prolongation des lignes structurantes 7 (vers Forest) et 8 (vers Evere et vers la Forêt de Soignes) seront étudiées et planifiées, tout comme la mise en site propre sur certaines portions des lignes 92 et 55.

Pour améliorer la vitesse commerciale du réseau de surface, le Gouvernement réalisera de manière prioritaire l'ensemble du programme Avanti, tel que défini par le Contrat de service public de la STIB et le PRM. Les possibilités de généraliser les lignes en site propre dans une optique de service à haut rendement seront privilégiées, notamment sur la base des 15 points noirs identifiés. Par ailleurs, l'offre en soirée et le week-end du réseau de surface (en ce compris l'offre Noctis) sera étendue.

Concernant le réseau de métro, le Gouvernement s'engage à concrétiser le projet de métro vers le Nord de Bruxelles en réalisant en priorité le tronçon Gare du Nord – Albert d'ici la fin de la législature. Des mesures d'accompagnement des noyaux commerçants impactés seront mises en œuvre afin de limiter l'impact de ces chantiers. Le Gouvernement s'engage à concrétiser les réaménagements de surface sur toutes les zones impactées par les travaux du métro, selon le principe S-T-O-P. La mise en œuvre de l'extension vers Bordet est confirmée à l'horizon 2030. En parallèle, l'augmentation des fréquences sur le réseau existant sera poursuivie, avec un objectif de 120 secondes entre deux rames de métro, en analysant la possibilité

van de lijn wordt verbeterd, door de uitvoering van de Avanti-maatregelen over het hele traject van de lijn.

Met het oog op de planning van de uitbreiding van het aanbod van het bovengrondse openbaar vervoer tegen 2030 zal de Regering van bij de start van de legislatuur een masterplan voor trams goedkeuren dat gericht is op de aanleg van nieuwe tramlijnen in het hele Gewest, het omvormen van structurerende buslijnen tot tramlijnen of het in eigen bedding laten verlopen van bestaande lijnen.

In dat verband bevestigt de Regering de voltooiing tegen 2021 van de uitbreiding van de tramlijnen 3 en 9 tot de Heizelvlaakte en, tegen 2024, van de nieuwe tramlijnen naar Neder-over-Heembeek en Tour & Taxis. Met het oog op de ingebruikname van nieuwe tramlijnen tegen 2025 zal de Regering bovendien het omvormen van structurerende buslijnen tot tramlijnen aanvatten, waaronder lijn 95 (om prioritair het Centraal Station te verbinden met de nieuwe Usquare-site) en lijn 49 (om het spoornet uit te breiden van Albert naar het westen van Brussel). De Regering zal op deze nieuwe lijnen tijdelijk bussen inzetten met een hoog serviceniveau, waardoor het aanbod snel kan worden verbeterd. Ten slotte zal de aanleg van een lijn om de site van het Mediapark toegankelijk te maken, parallel met de ontwikkeling van de site worden uitgevoerd. De verlenging van de structurerende lijnen 7 (richting Vorst) en 8 (richting Evere en het Zoniënwoud) zal worden bestudeerd en gepland, evenals het op bepaalde gedeelten in eigen bedding doen verlopen van de lijnen 92 en 55.

Om de commerciële snelheid van het bovengrondse net te verbeteren, zal de Regering prioritair het volledige Avanti-programma uitvoeren, zoals bepaald in het openbare dienstcontract van de MIVB en het GMP. De mogelijkheden om de lijnen in eigen bedding te veralgemenen met het oog op een hoogwaardige dienstverlening zullen voorrang krijgen, met name op basis van de 15 geïdentificeerde « black spots ». Verder wordt het avond- en weekendaanbod van het bovengrondse net (inclusief het Noctis-aanbod) uitgebreid.

Wat het metronet betreft, verbindt de Regering zich ertoe om het metroproject naar het noorden van Brussel te implementeren door tegen het einde van de legislatuur prioritair het traject Noordstation-Albert te verwezenlijken. Om de impact van deze projecten te beperken zullen begeleidende maatregelen worden genomen ten aanzien van de handelskernen die invloed zullen ondervinden van de werken. De Regering verbindt zich ertoe om alle gebieden die de impact van de metrowerken zullen ondervinden bovengronds opnieuw in te richten volgens het STOP-principe. Er wordt bevestigd dat de uitbreiding naar Bordet tegen 2030 uitgevoerd zal worden. Tegelijkertijd zal de verhoging van de frequentie op het bestaande net, met een

d'étendre les horaires en soirée et le week-end.

L'accessibilité aux personnes à mobilité réduite au réseau de transport en commun et l'amélioration du confort général sera un point essentiel de la politique d'investissement de la STIB (ascenseurs, sanitaires, assistance, signalétique et communication, etc.). La sécurisation des transports publics fera l'objet d'un plan d'action coordonné avec la police fédérale (en charge des chemins de fer). Les associations d'usagers des transports publics seront associées au processus et le Gouvernement veillera à ce qu'une approche spécifique par publics-cibles soit mise en œuvre. À cet égard, le Gouvernement mettra également en œuvre les recommandations approuvées par le Parlement bruxellois en matière de lutte contre le harcèlement sexiste dans les transports en commun.

Le Gouvernement entend renforcer l'accessibilité des transports publics au moyen d'une tarification adaptée. Pour atteindre cet objectif, le Gouvernement assurera, dès 2020, la gratuité des transports publics pour les Bruxellois de moins de 25 ans et de plus de 65 ans. Plus largement, la politique tarifaire de la STIB sera revue afin d'améliorer l'accessibilité de l'offre. Dès 2020, le paiement par domiciliation mensuelle de l'abonnement annuel sera mis en œuvre pour limiter l'impact de l'abonnement annuel à tarif plein sur le pouvoir d'achat de la classe moyenne. La conclusion d'un accord sur l'intégration tarifaire à l'échelle métropolitaine des opérateurs de transport public, y compris avec le fédéral pour l'offre SNCB, est une priorité du début de la législature.

À l'échelle métropolitaine, et en vue de renforcer les synergies entre les opérateurs publics de transport, le Gouvernement proposera l'élaboration d'un plan de transport pour la zone métropolitaine commun aux quatre opérateurs (SNCB, TEC, STIB, De Lijn). Le Gouvernement demandera une augmentation de l'offre ferroviaire SNCB de et vers Bruxelles, ainsi qu'une augmentation de l'offre ferroviaire sur l'ensemble du réseau bruxellois pour parvenir à un temps d'attente maximal de 10 minutes en heure de pointe, de 15 minutes le reste de la journée, y compris le week-end et les soirées. En vue de soutenir la mise en œuvre du réseau RER et de l'offre S de la SNCB, le Gouvernement réalisera un plan régional de valorisation des haltes ferroviaires, en concertation avec la SNCB, Infrabel et les communes concernées.

Plus largement, le Gouvernement étudiera la faisabilité opérationnelle et financière et les conditions d'exploitation, au bénéfice des Bruxellois, du réseau ferroviaire intra-bruxellois.

doelstelling van 120 seconden tussen twee metrostellen, worden voortgezet door de mogelijkheid te analyseren het uurrooster « s avonds en in het weekend uit te breiden.

De toegankelijkheid van het openbaar vervoer voor personen met een beperkte mobiliteit en de verbetering van het algemene comfort zullen een essentieel onderdeel vormen van het investeringsbeleid van de MIVB (liften, sanitaire voorzieningen, assistentie, bewegwijzering en communicatie, enz.). De veiligheid van het openbaar vervoer zal het onderwerp zijn van een actieplan dat gecoördineerd wordt met de federale politie (die belast is met de spoorwegen). De gebruikersverenigingen van het openbaar vervoer zullen bij het proces worden betrokken en de Regering zal ervoor zorgen dat een specifieke doelgroepbenadering wordt toegepast. In dat verband zal de Regering ook de aanbevelingen van het Brussels Parlement voor de bestrijding van ongewenst seksueel gedrag op het openbaar vervoer realiseren.

De Regering wil het openbaar vervoer toegankelijker maken door de tarifiering aan te passen. Om dit doel te bereiken, zal de Regering ervoor zorgen dat Brusselaars jonger dan 25 en ouder dan 65 jaar vanaf 2020 gratis gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Meer in het algemeen zal het prijsbeleid van de MIVB worden herzien om het aanbod toegankelijker te maken. Vanaf 2020 wordt het jaarabonnement betaalbaar via maandelijkse domiciliëring om zo de impact van het jaarabonnement aan volle prijs op de koopkracht van de middenklasse te beperken. Het sluiten van een akkoord over de tariefintegratie op grootstedelijke schaal met de openbare vervoersmaatschappijen, met inbegrip van de federale regering voor wat het NMBS-aanbod betreft, vormt een prioriteit voor het begin van de legislatuur.

Op grootstedelijke schaal, en om de synergiën tussen de openbare vervoersmaatschappijen te versterken, zal de Regering voorstellen een vervoersplan voor het grootstedelijk gebied op te maken dat gemeenschappelijk is voor de vier operatoren (NMBS, TEC, MIVB, De Lijn). De Regering zal een verhoging vragen van het treinaanbod van de NMBS van en naar Brussel, evenals een uitbreiding van het treinaanbod op het hele Brusselse net om te komen tot een maximale wachttijd van 10 minuten tijdens de spitsuren en 15 minuten de rest van de dag, ook in het weekend en « s avonds. Ter ondersteuning van de uitvoering van het GEN-netwerk en het S-aanbod van de NMBS, zal de Regering in overleg met de NMBS, Infrabel en de betrokken gemeenten een gewestplan voor de opwaardering van de treinhalt opstellen.

Meer in het algemeen zal de Regering de operationele en financiële haalbaarheid en de exploitatievoorwaarden van het intra-Brusselse spoorwegnet ten gunste van de Brusselaars bestuderen.

Complémentairement à l'offre de transport en commun, le service des taxis bruxellois doit être considéré comme un service d'utilité publique. En ce sens, il doit se développer au bénéfice des usagers, de leur confort et du service qui leur est proposé. Il s'agit également d'un service de mobilité qui doit être protégé face à une concurrence, parfois déloyale, de la part de nouveaux acteurs disruptifs qu'il est nécessaire de réglementer. Pour atteindre ces objectifs, le Gouvernement mènera une réforme globale et concertée du secteur du transport rémunéré de personnes ayant pour objet notamment l'amélioration du service aux usagers et du statut des chauffeurs.

Tous les services de transport rémunéré de personnes relèveront du même statut de base des taxis comme service d'utilité publique. Ceci impliquera notamment que l'accès à la profession, comprenant la formation et les conditions pour l'exploitation du service, ainsi que l'octroi de licences et autorisations sera harmonisé. Il sera encore possible de différencier certains services dans le cadre du statut unifié (PMR, accès aux places de stationnement, service de luxe ou auprès d'institutions internationales, marché de rue, trajets préalablement commandés, etc.).

Le nombre de véhicules en service restera soumis à un *numerus clausus*, qui pourra être adapté, de manière objective sur la base d'études indépendantes et rendues publiques, en fonction de la situation socio-économique du secteur de transport rémunéré de personnes, y compris les conditions de travail dans le secteur et l'évolution de la concurrence économique.

Dans le cadre de la réforme, la Région mettra tout en œuvre pour mettre fin aux activités d'opérateurs sous autorisations ou licences flamande ou wallonne actifs sur le territoire bruxellois, y compris sur le volet judiciaire. Par ailleurs un accord de coopération interrégional sera recherché dès l'entame de la législature qui visera à déterminer les conditions de services de taxi dans la zone métropolitaine.

Afin de tenir compte des investissements consacrés par les détenteurs actuels de licence, les opérateurs actuels souhaitant quitter le secteur taxi et remettre leur licence ou autorisation à la Région bénéficieront d'une indemnité. Un Fonds régional sera créé à cette fin.

Le Gouvernement adoptera une réglementation relative aux plateformes de mise en relation et réservation, notamment quant à l'open data. Pour obtenir un agrément leur permettant d'être actives sur le territoire de la Région bruxelloise, celles-ci devront respecter la réglementation régionale, notamment sur la tarification commerciale et la

Ter aanvulling op het aanbod van het openbaar vervoer moet de Brusselse taxidienst worden beschouwd als een dienst van openbaar nut. In die zin moet de dienst worden ontwikkeld ten behoeve van de gebruikers, hun comfort en de service die hun wordt geboden. Het is ook een mobiliteitsdienst die beschermd moet worden tegen, soms onwettige, concurrentie van nieuwe versturende spelers die gereguleerd moeten worden. Om deze doelstellingen te bereiken, zal de Regering een globale en gezamenlijke hervorming van de sector van het bezoldigd personenvervoer doorvoeren om met name de dienstverlening aan de gebruikers en het statuut van de taxichauffeurs te verbeteren.

Alle diensten voor bezoldigd personenvervoer worden onderworpen aan hetzelfde basisstatuut van de taxi's als dienst van openbaar nut. Dit houdt onder meer in dat de toegang tot het beroep, met inbegrip van de opleiding en de voorwaarden voor het uitbaten van de dienst, alsmede de afgifte van vergunningen en machtigingen, zal worden geharmoniseerd. Het blijft mogelijk om in het kader van het eengemaakte statuut bepaalde diensten te differentiëren (personen met beperkte mobiliteit, toegang tot parkeerplaatsen, luxediens ten of diensten bij internationale instellingen, straatmarkt, vooraf aangevraagde trajecten, enz.).

Het aantal voertuigen in dienst blijft onderworpen aan een *numerus clausus* die op basis van onafhankelijke en openbaar gemaakte studies objectief kan worden aangepast, afhankelijk van de sociaal-economische situatie van de sector van het bezoldigd personenvervoer, met inbegrip van de arbeidsomstandigheden in de sector en de evolutie van de economische concurrentie.

In het kader van de hervorming zal het Gewest alles in het werk stellen, ook op gerechtelijk vlak, om een einde te maken aan de activiteiten van operatoren met Vlaamse of Waalse vergunningen of licenties die op het Brussels grondgebied actief zijn. Daarnaast zal vanaf het begin van de legislatuur worden gestreefd naar een intergewestelijke samenwerkingsovereenkomst, die tot doel heeft de voorwaarden voor taxidiensten in het grootstedelijk gebied vast te leggen.

Om rekening te houden met de investeringen van de huidige vergunninghouders, zullen de huidige exploitanten die de taxisector willen verlaten en hun vergunning of machtiging aan het Gewest willen overdragen, een vergoeding ontvangen. Daartoe zal een gewestelijk fonds worden opgericht.

De Regering zal regels vaststellen voor contact- en reserveringsplatformen, met name wat open data betreft. Om een vergunning te krijgen om in het Brussels Gewest te mogen werken, moeten zij zich houden aan de gewestelijke regelgeving, in het bijzonder op het vlak van commerciële tarieven en transparantie tegenover de overheid, alsook

transparence vis-à-vis des autorités, ainsi que la législation fiscale et sociale et garantir le respect des conditions de travail des chauffeurs.

Les moyens de l'inspection régionale seront renforcés pour assurer le contrôle de la réglementation.

Le Gouvernement étendra les horaires du service Collecto, en concertation avec les usagers et le secteur Taxi.

Enfin, le Gouvernement étudiera l'opportunité de créer un régulateur indépendant.

3. Une fiscalité automobile qui contribue à un changement des mentalités

La fiscalité automobile doit également être repensée afin de permettre un meilleur usage de la voiture tout en assurant qu'elle n'ait pas d'impact social négatif. La fiscalité automobile est un outil qui sera mobilisé afin d'atteindre les objectifs portés par la Région dans le cadre du PNEC.

À cet effet, le Gouvernement réaffirme son souhait de conclure un accord de coopération entre Régions visant à mettre en œuvre une tarification kilométrique intelligente des véhicules légers sur la zone métropolitaine ou l'ensemble du territoire national. L'introduction d'une telle tarification doit supprimer et remplacer la taxation actuelle.

Dans le champ de ses propres compétences, le Gouvernement proposera une réforme globale de la fiscalité automobile visant à améliorer la qualité de vie en ville pour tous, dans le cadre d'une transition juste et solidaire.

Le régime de taxe de mise en circulation (TMC) sera revu en intégrant une plus grande progressivité en fonction de la performance environnementale des véhicules (poids, puissance réelle et type de carburant utilisé) afin de dissuader l'achat de véhicules non adaptés aux déplacements dans un environnement urbain.

Le régime actuel de taxe de circulation (TC) sera revu en lien avec les objectifs de la zone de basse émission (LEZ) et s'appuiera sur sa technologie. Ce nouveau régime visera l'ensemble des véhicules circulant à Bruxelles et sera modulé à l'usage afin de limiter la congestion automobile, en particulier aux heures de pointe. À cet

aan de fiscale en sociale wetgeving en de naleving van de arbeidsvoorwaarden van de chauffeurs.

De middelen van de gewestelijke inspectiedienst zullen worden versterkt om de controle op de regelgeving te waarborgen.

De overheid zal de dienstregelingen van de Collecto-dienst uitbreiden, in overleg met de gebruikers en de taxisector.

Ten slotte zal de Regering bekijken of het wenselijk is een onafhankelijke regulator in het leven te roepen.

3. Een verkeersbelasting die bijdraagt tot een mentaliteitsverandering

De verkeersbelastingen moeten eveneens herbekeken worden om een beter gebruik van de auto mogelijk te maken en er tegelijkertijd voor te zorgen dat deze geen negatieve sociale gevolgen heeft. De verkeersfiscaliteit is een instrument dat zal worden gebruikt om de doelstellingen te bereiken die het Gewest in het kader van het NEKP heeft vastgesteld.

Daartoe bevestigt de Regering andermaal haar verlangen om een samenwerkingsakkoord tussen de Gewesten te sluiten met het oog op de invoering van een intelligente kilometerheffing voor lichte voertuigen in het grootstedelijk gebied of op het hele nationale grondgebied. De invoering van een dergelijke heffing moet ervoor zorgen dat de huidige belasting afgeschaft wordt en door de nieuwe heffing vervangen wordt.

In het kader van haar eigen bevoegdheden zal de Regering een grondige hervorming van de verkeersfiscaliteit voorstellen om de levenskwaliteit in de stad voor iedereen te verbeteren, als onderdeel van een eerlijke en solidaire transitie.

Het systeem van de Belasting op de Inverkeerstelling (BIV) zal worden herzien door een grotere progressiviteit, in functie van de milieuprestaties van de voertuigen (gewicht, reëel vermogen en soort brandstof), in te bouwen om de aankoop van voertuigen die niet aangepast zijn aan het verkeer in een stedelijke omgeving, te ontmoedigen.

De huidige verkeersbelasting (VB) zal worden herzien in overeenstemming met de doelstellingen van de lage-emissiezone (LEZ) en zal worden gebaseerd op de technologie van de LEZ. Deze nieuwe regeling zal van toepassing zijn op alle voertuigen die in Brussel aan het verkeer deelnemen en zal aangepast worden aan het gebruik om de verkeers-

effet, le Gouvernement développera son réseau de caméras ANPR.

Le Gouvernement privilégiera le développement des véhicules légers bas carbone et partagés. Il favorisera, après une analyse d'efficacité économique et environnementale, les systèmes d'énergie de propulsion alternatifs au diesel et à l'essence, en fonction de ses objectifs de mobilité et environnementaux.

En parallèle, le Gouvernement poursuivra le développement de la zone de basses émissions (LEZ). Le Gouvernement affirme sa volonté d'une sortie du diesel au plus tard pour 2030, et de l'essence et du LPG au plus tard pour 2035. Le Gouvernement déterminera les mesures d'accompagnement tenant compte de la situation sociale des ménages. Dès 2020, de nouveaux jalons seront définis pour tout type de véhicule pour la période 2025-2035, sur la base des conclusions de la consultation menée en 2019. Un Comité stratégique LEZ, composé d'experts indépendants, sera institué de manière pérenne afin de produire des recommandations quant à l'évolution et l'adéquation des restrictions prévues.

Dans l'optique de soutenir les ménages dans leur transition, le Gouvernement opérera une refonte profonde de la prime « Bruxell'Air ».

Enfin, le Gouvernement favorisera l'affectation prioritaire des recettes nettes issues de ces réformes au financement des politiques de mobilité.

4. Une vision métropolitaine de la mobilité, partagée par le monde économique et les autres pouvoirs publics

Le développement économique bruxellois est essentiel et la politique de mobilité menée par la Région doit y concourir grandement. La congestion automobile a des effets nocifs tant sur l'aspect économique qu'environnemental. Le Gouvernement défend une politique intégrée de ces deux enjeux à l'égard du monde économique et des autres niveaux de pouvoirs. Le fait métropolitain est, de ce point de vue, incontestable.

Alors même que les ménages bruxellois ont un taux de motorisation faible et des pratiques modales qui favorisent tant les modes actifs que les transports publics, la voiture représente près de deux tiers des déplacements entre régions. Quant aux ménages de la périphérie, ils possèdent

opstoppingen, met name tijdens de spitsuren, te beperken. Daartoe zal de Regering het netwerk van ANPR-camera's verder uitbouwen.

De Regering zal voorrang geven aan de ontwikkeling van koolstofarme en voor gedeeld gebruik bestemde lichte voertuigen. Na een analyse van de economische en milieuefficiëntie zal zij in functie van haar mobiliteits- en milieudoelstellingen alternatieve aandrijfsystemen voor diesel en benzine bevorderen.

Tegelijkertijd zal de Regering de lage-emissiezone (LEZ) verder ontwikkelen. De Regering bevestigt haar bereidheid om diesel uiterlijk tegen 2030 en benzine en LPG uiterlijk tegen ten laatste 2035 uit te bannen. De Regering zal de begeleidende maatregelen bepalen, rekening houdend met de sociale situatie van de gezinnen. Vanaf 2020 zullen nieuwe toelatingsvoorwaarden worden vastgesteld voor alle soorten voertuigen voor de periode 2025-2035, op basis van de conclusies van de in 2019 gehouden raadpleging. Een permanent, strategisch LEZ-comité, bestaande uit onafhankelijke deskundigen, zal worden opgericht met als doel aanbevelingen over de evolutie en de geschiktheid van de geplande beperkingen te formuleren.

Om de gezinnen te ondersteunen bij de transitie zal de Regering de « Bruxell'Air »-premie grondig herzien.

Tot slot zal de Regering ernaar streven dat de netto-inkomsten voortkomend uit deze hervormingen prioritair besteed worden aan de financiering van het mobiliteitsbeleid.

4. Een grootstedelijke visie op mobiliteit die gedeeld wordt door de economische wereld en de andere overheden

De economische ontwikkeling van Brussel is van essentieel belang en het mobiliteitsbeleid van het Gewest moet hiertoe een belangrijke bijdrage leveren. Het dichtslibben van het verkeer heeft schadelijke gevolgen voor zowel de economie als het milieu. De Regering pleit ten aanzien van de economische wereld en de andere beleidsniveaus voor een geïntegreerd beleid met betrekking tot deze twee uitdagingen. Het grootstedelijk gegeven is in dat opzicht onbetwistbaar.

Terwijl de Brusselse gezinnen gekenmerkt worden door een laag percentage van autobezit en een modale praktijk die de voorkeur geeft aan zowel de actieve vervoerswijzen als het openbaar vervoer, is de auto goed voor bijna twee derde van de intergewestelijke verplaatsingen. In de

une voiture à plus de 80 % tandis que l'offre de mobilité alternative reste lacunaire.

L'analyse des flux de mobilité de marchandises indique également qu'environ 90 % du transport de marchandises est acheminé par la route.

La Région entend répondre à ces deux enjeux, économique et métropolitain, et fixer des objectifs clairs. Elle ambitionne de réduire l'utilisation de la voiture individuelle à un quart des déplacements en 2030 et de réduire de 50 % le nombre de déplacements de type « navette » réalisé en voiture individuelle (autosolisme) à l'horizon 2030, notamment en améliorant la mobilité domicile-travail. Une première étape visera à réaliser une réduction de 10 % du nombre de véhicules, permettant une réduction de la congestion automobile de l'ordre de 40 %.

L'ambition régionale est également d'encourager le recours à des entreprises de transport de marchandises qui proposent des services adaptés au contexte régional. Par ailleurs, la Région encouragera le transport de marchandises par voie d'eau, autant pour la livraison de marchandises que pour la gestion de matériaux de chantiers, afin de réduire le nombre de poids lourds sur les routes et ainsi participer à une mobilité plus apaisée. La Région sollicitera autant les acteurs publics (communes, régions, fédéral) que privés (ménages, entreprises, académiques, etc.) pour améliorer de manière conjointe les pratiques de mobilité et réduire l'utilisation intensive de la voiture individuelle.

Pour atteindre cet objectif, le Gouvernement entend, dans le cadre de la Stratégie 2025, amplifier la concertation métropolitaine avec les partenaires sociaux afin d'agir sur l'ensemble des leviers qui permettront de réduire la pression routière pour les trajets domicile-travail, notamment à travers le suivi des Plans de Déplacements d'Entreprises.

À cette fin, le Gouvernement entend promouvoir les innovations technologiques permettant de développer une approche servicielle de la mobilité selon le principe du « Mobility as a Service (Maas) ». Le Gouvernement proposera un cadre réglementaire pour stimuler et réguler ces services, en imposant par ordonnance aux opérateurs publics et privés agréés une politique d'open data portant sur l'offre en temps réel et la possibilité de ventes de services et de titres de transport. Par ailleurs, le Gouvernement développera une plateforme publique intégrant l'ensemble des offres et services de mobilité (stationnement inclus) afin d'en faciliter l'accès à tous les usagers et renforcer l'accessibilité universelle aux services de mobilité.

Le Gouvernement encouragera la pratique de l'autopartage entre particuliers complémentamment au développement de services de partage de véhicules (Cambio, etc.)

periferie bezit meer dan 80 % van de gezinnen een auto, terwijl het alternatieve mobiliteitsaanbod ontoereikend blijft.

Uit de analyse van de goederenverkeersstromen blijkt bovendien dat ongeveer 90 % van het goederenvervoer over de weg plaatsvindt.

Het Gewest wil een antwoord bieden op deze twee uitdagingen, de economische en de grootstedelijke, en duidelijke doelstellingen formuleren. Het doel is het gebruik van de eigen auto terug te brengen tot een kwart van de ritten in 2030 en het aantal « pendelritten » met de eigen auto (autosolisme) tegen 2030 met 50 % te verminderen, met name door de woon-werkmobiliteit te verbeteren. In een eerste fase wordt ernaar gestreefd het aantal voertuigen met 10 % te verminderen, waardoor de verkeersopstopping met 40 % kan worden verminderd.

Het Gewest heeft ook de ambitie om het gebruik van vrachtovervoerbedrijven te stimuleren die diensten aanbieden die aangepast zijn aan de gewestelijke context. Bovendien zal het Gewest het goederenvervoer over het water aanmoedigen, zowel voor de levering van goederen als voor het beheer van werfmateriaal, om het aantal vrachtwagens op de wegen te verminderen en zo bij te dragen tot een meer verkeersluwe mobiliteit. Het Gewest zal zowel publieke (gemeenten, gewesten, federale) als private actoren (gezinnen, bedrijven, academici,...) aanspreken om gezamenlijk de mobiliteitspraktijken te verbeteren en het intensieve gebruik van de privé-auto te verminderen.

Om dit doel te bereiken, wil de Regering in het kader van de Strategie 2025 het grootstedelijk overleg met de sociale partners intensiveren om alle hefboomen aan te grijpen die de druk op het woon-werkverkeer zullen verminderen, met name door toe te zien op de bedrijfsvervoersplannen.

Daartoe wil de Regering technologische innovaties stimuleren om een servicegerichte benadering van mobiliteit te ontwikkelen op basis van het principe « Mobility as a Service (Maas) ». De Regering zal een reglementair kader voorstellen om deze diensten te stimuleren en te reguleren, door bij ordonnantie een open gegevensbeleid op te leggen aan de erkende publieke en private operatoren met betrekking tot het aanbod in real time en de mogelijkheid diensten en vervoersbewijzen te verkopen. Voorts zal de Regering een openbaar platform ontwikkelen dat alle mobiliteitsaanbiedingen en -diensten (inclusief parkeren) integreert om de toegang voor alle gebruikers te vergemakkelijken en de universele toegankelijkheid van de mobiliteitsdiensten te versterken.

De Regering zal de praktijk van autodelen tussen particulieren aanmoedigen, naast de ontwikkeling van auto-deeldiensten (Cambio, enz.) die het hele gewestelijke

qui devront couvrir l'ensemble du territoire régional. Les infrastructures routières seront pensées pour accompagner la pratique du covoiturage sur le réseau métropolitain et des emplacements de stationnement seront réservés.

La création de parkings de transit (P+R) doit se concevoir dans une optique métropolitaine et fera l'objet d'une concertation spécifique avec les régions flamande et wallonne ainsi qu'avec le Groupe SNCB. Il s'agit pour un P+R de participer à la limitation de l'utilisation de la voiture avec un report modal effectué au plus proche du lieu d'origine du déplacement et de proposer une tarification attractive et intégrée entre les transports en commun et le stationnement.

Concernant le développement du Ring, la Région exigera que, dans le cadre d'un nouvel accord de coopération Mobilité, les Régions s'accordent sur les objectifs communs relatifs au développement du Ring, avec pour préalable, le fait de mener conjointement les études à ce sujet. Le Gouvernement affirme être opposé à un élargissement du Ring en tant que tel.

En effet, le réaménagement du Ring doit être lié à un projet de mobilité plus large, intégrant les transports publics et le vélo ainsi que les parkings de transit, de manière à favoriser un report modal de la voiture individuelle vers des modes alternatifs.

Le réaménagement du Ring doit avoir pour effet de réduire le trafic en Région bruxelloise en jouant son rôle de rocade pour des trajets routiers qui transitent inutilement par l'intra-muros et, en matière d'environnement et de santé publique, doit respecter les engagements régionaux et contribuer à l'amélioration de la qualité de l'air. Dans l'esprit de ce qui est prévu dans le PRDD, au niveau du maillage vert entre les deux Régions, le Gouvernement protégera également le Bois du Laerbeek.

5. Une gestion dynamique du stationnement et de la coordination des chantiers

Le développement optimal d'une politique de mobilité en phase avec le développement économique régional ne peut se faire sans une gestion volontariste et optimale de la politique de stationnement. La Région doit se fixer pour objectif de réduire l'emprise du stationnement sur l'espace public en favorisant le report vers le stationnement hors voirie. À cet effet, le Gouvernement prendra toute initiative visant à soutenir le stationnement hors voirie afin qu'il devienne l'option la plus accessible.

La réduction du nombre d'emplacements de stationnement pour les immeubles de bureaux est une politique

grondgebied moeten bestrijken. De weginfrastructuur zal worden ontworpen om carpooling op het grootstedelijk netwerk te ondersteunen en er zullen parkeerplaatsen worden voorbehouden.

De aanleg van overstapparkings (P+R) moet ontworpen worden in een grootstedelijk perspectief en zal het onderwerp zijn van specifiek overleg met het Vlaamse en Waalse Gewest en met de NMBS-groep. Het doel van een P+R is om het autogebruik te beperken met een modal shift, zo dicht mogelijk bij de startplaats van de reis en om een aantrekkelijke en geïntegreerde tariefstructuur te bieden tussen openbaar vervoer en parkeren.

Wat de ontwikkeling van de Ring betreft, zal het Gewest eisen dat de Gewesten in het kader van een nieuw samenwerkingsakkoord inzake mobiliteit het eens worden over de gemeenschappelijke doelstellingen voor de ontwikkeling van de Ring, met als eerste stap het gezamenlijk uitvoeren van studies over dit onderwerp. De Regering verklaart gekant te zijn tegen een verbreding van de Ring als zodanig.

De herinrichting van de Ring moet immers gekoppeld worden aan een ruimer mobiliteitsproject, waarin ook aandacht moet uitgaan naar het openbaar vervoer, het fietsverkeer en de overstapparkings om een modal shift naar alternatieven voor de personenwagen te bevorderen.

De herinrichting van de Ring moet leiden tot een vermindering van het verkeer in het Brussels Gewest door zijn rol van ringweg te vervullen voor het wegverkeer dat nodeloos het Gewest doorkruist en moet, op het vlak van milieu en volksgezondheid, de gewestelijke verbintenissen respecteren en bijdragen tot een betere luchtkwaliteit. In de geest van wat in het GPDO wordt bepaald met betrekking tot het groene netwerk tussen de twee gewesten, zal de Regering ook het Laarbeekbos beschermen.

5. Een dynamisch beheer inzake parkeren en coördinatie van de werven

De optimale ontwikkeling van een mobiliteitsbeleid in lijn met de regionale economische ontwikkeling kan niet worden bereikt zonder een krachtdadig en optimaal beheer van het parkeerbeleid. Het Gewest moet zich tot doel stellen de invloed van het parkeren op de openbare ruimte te verminderen door de overstap naar parkeren buiten de openbare weg te stimuleren. De Regering zal daartoe elk initiatief nemen om het parkeren buiten de openbare weg te ondersteunen, zodat het de meest toegankelijke optie wordt.

Het verminderen van het aantal parkeerplaatsen voor kantoorgebouwen is een doeltreffend beleid om het

efficace de diminution de l'utilisation de la voiture pour les trajets domicile-travail. Pour renforcer l'efficacité des mesures existantes dans une optique de transfert modal, le Gouvernement reverra à la hausse, en fonction de la situation dans les quartiers, la charge environnementale perçue pour les emplacements de stationnement excédentaires non transformés, non supprimés ou non mutualisés au bénéfice des riverains. La notion d'emplacements de stationnement sera étendue à ceux pris en location par des entreprises dans des parkings publics.

Le Gouvernement entend également développer une nouvelle approche partenariale avec les acteurs publics et privés en vue de mutualiser le stationnement hors-voiries, en particulier au bénéfice des riverains, avec pour priorité la mutualisation du stationnement de bureaux, de surfaces commerciales, de logements et d'établissements scolaires. À cette fin, le Gouvernement entend promouvoir l'harmonisation des taxes communales sur les emplacements de parking des entreprises, afin de les inciter à développer des plans d'entreprise privilégiant les transports publics et le covoiturage.

Le Gouvernement reverra à la baisse les seuils des emplacements de stationnement hors voirie pour les différentes zones d'accessibilité du Règlement régional d'urbanisme (RRU) et renforcera les possibilités d'y déroger en se fondant sur le développement à court terme de points de mobilité partagée de services de mobilité adéquats. Pour les nouveaux projets de logements, la norme de parkings privés individuels sera revue afin d'en faire un maximum et non un minimum par type de logement. Le Gouvernement testera également des opérations pilotes de logements ne prévoyant pas de stationnement voiture hors voirie, sans pour autant renforcer la pression en voirie.

Concernant le stationnement en voirie, la Région continuera à favoriser l'uniformisation des tarifs et des cartes de dérogation ainsi qu'une plus grande réglementation des places en voirie, en tenant compte des contextes locaux. Un maximum de deux cartes de riverains par ménage sera autorisé. Le Gouvernement examinera la possibilité que l'Agence de stationnement devienne l'instance émettrice des cartes de stationnement.

Les infractions en stationnement feront l'objet d'un contrôle-sanction plus strict (titres exécutoires, sabots, etc.), tant pour les infractions pénales que pour les infractions administratives. Le Gouvernement prônera une politique de tolérance zéro en ce qui concerne l'occupation par des personnes valides des emplacements de stationnement dédiés aux personnes à mobilité réduite.

Pour réaliser ces objectifs, la Région définira un nouveau plan régional de stationnement en concertation

auto-gebruik voor woon-werkverkeer te verminderen. Om de doeltreffendheid van de bestaande maatregelen met het oog op de modal shift te vergroten, zal de Regering, afhankelijk van de situatie in de wijken, de milieubelasting verhogen die geïnd wordt voor overtollige parkeerplaatsen die niet getransformeerd, verwijderd of gedeeld worden ten behoeve van de bewoners. Het begrip parkeerplaatsen zal worden uitgebreid tot de parkeerplaatsen die gehuurd worden door bedrijven in openbare parkeergarages.

De Regering is ook van plan om in samenwerking met publieke en private actoren een nieuwe aanpak te ontwikkelen met het oog op een gedeeld gebruik van parkeerplaatsen buiten de openbare weg, in het bijzonder ten behoeve van de buurtbewoners, met als prioriteit het gedeeld gebruik van parkeerplaatsen van kantoren, winkelgebieden, woningen en scholen. Daartoe wil de Regering de harmonisatie bevorderen van de gemeentelijke belastingen op de parkeerplaatsen van de bedrijven om ze aan te moedigen om bedrijfsplannen te ontwikkelen die het openbaar vervoer en carpooling bevorderen.

De Regering zal de drempels voor parkeerplaatsen buiten de openbare weg voor de verschillende toegankelijkheidszones van de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV) verlagen en de mogelijkheden om ervan af te wijken op basis van de ontwikkeling op korte termijn van gedeelde mobiliteitspunten van adequate mobiliteitsdiensten. Voor nieuwe woningbouwprojecten zal de norm voor individuele privéparkeerplaatsen worden herzien om deze tot een maximum en niet tot een minimum per woningtype te maken. De Regering zal ook proefprojecten voor woningbouw testen die niet voorzien in parkeerplaatsen buiten de openbare weg, zonder evenwel de druk op de openbare weg te verhogen.

Wat het parkeren op de openbare weg betreft, zal het Gewest de uniformisering van de tarieven en de vrijstellingskaarten blijven bevorderen, evenals een betere reglementering van de parkeerplaatsen op de openbare weg, rekening houdend met de lokale context. Elk gezin zal maximaal aanspraak kunnen maken op twee bewonerskaarten. De Regering zal de mogelijkheid onderzoeken dat het Parkeeragentschap de instantie wordt die de parkeerkaarten uitgeeft.

Parkeerovertradingen zullen aan strengere controles en sancties worden onderworpen (uitvoerbare titels, wielklemmen, enz.), zowel voor strafbare feiten als voor administratieve overtradingen. De Regering zal een nultolerantiebeleid voeren met betrekking tot het innemen van parkeerplaatsen voor personen met beperkte mobiliteit door personen zonder beperking of beperkte mobiliteit.

Om deze doelstellingen te verwezenlijken, zal het Gewest in overleg met de gemeenten een nieuw

avec les communes. Le Gouvernement réévaluera les règles de compensation du stationnement en voirie. La Région redéfinira les missions de l'Agence de Stationnement, de Bruxelles-Mobilité et de Perspective en matière de stationnement.

En matière de coordination des chantiers, la Région améliorera sa vision à long terme des chantiers par la planification pluriannuelle et l'hyper-coordination des chantiers, en coordination avec les communes. L'impact sur la mobilité des chantiers importants pour les riverains et commerces sera limité par des plans de mobilité basés sur des études d'impact.

De plus, le Gouvernement renforcera les dispositifs de communication et d'information à destination des riverains et des commerçants ainsi que le déploiement d'alternatives de mobilité pour tous les chantiers impactants. En complément, le Gouvernement mettra en œuvre un régime de moratoire zonal plus étendu en fonction de la durée et des nuisances causées.

Enfin, le Gouvernement établira un nouveau cadre réglementaire quant aux règles de subsidiation des travaux publics des impétrants sur le territoire régional.

FACE A L'ENJEU CLIMATIQUE : UNE POLITIQUE DE DEVELOPPEMENT TERRITORIAL ET D'ENVIRONNEMENT INTEGREE

L'aménagement du territoire et le développement urbain forment une composante et un outil essentiels dans la construction de la société bruxelloise. Ils définissent la manière dont les Bruxellois habitent en ville, travaillent, se déplacent, apprennent ou jouent. À la lumière de la croissance démographique en Région bruxelloise, le Gouvernement opte pour une stratégie intelligente de développement spatial qui fait des choix ciblés pour permettre en même temps la densification et la verdurisation des terrains, des interactions sociales durables et la création d'espaces publics de qualité.

Le Gouvernement déploiera une stratégie d'aménagement du territoire régional durable, conforme aux ambitions portées par le Plan régional de développement durable (PRDD), à savoir : une ville polycentrique, de proximité, à l'échelle des quartiers. En particulier, la politique de développement territorial visera à améliorer les qualités d'habitabilité et d'attractivité des quartiers centraux les plus denses notamment en créant des espaces verts et îlots de fraîcheur, en réduisant la surface bâtie au sol et en augmentant les équipements de quartier.

Afin de contribuer à la durabilité du développement urbain tout en tenant compte de la croissance démographique, il sera nécessaire de lutter contre les immeubles

gewestelijk parkeerplan opstellen. De Regering zal de regels ter compensatie van parkeerplaatsen op de openbare weg herbekijken. Het Gewest zal de opdrachten van het Parkeeragentschap, Brussel Mobiliteit en Perspective op het vlak van parkeren herdefiniëren.

Wat de coördinatie van de werven betreft, zal het Gewest zijn langetermijnvisie met betrekking tot de werven verbeteren door een meerjarenplanning en een hypercoördinatie van de werven, in overleg met de gemeenten. De impact van belangrijke werven op de mobiliteit zal voor de buurtbewoners en de handelszaken beperkt worden door mobiliteitsplannen op basis van impactstudies.

Bovendien zal de Regering de communicatie- en informatiesystemen voor omwonenden en handelaars en de inzet van mobiliteitsalternatieven voor alle projecten die een impact hebben, versterken. Verder zal de Regering een uitgebreider zonaal moratorium instellen, afhankelijk van de duur en de veroorzaakte overlast.

Ten slotte zal de Regering een nieuw regelgevend kader bepalen voor de regels voor de subsidiëring van openbare werken aan nutsleidingen op het gewestelijk grondgebied.

DE KLIMAATUITDAGING: EEN GEÏNTEGREERD TERRITORIAAL ONTWIKKELINGS- EN MILIEUBELEID

Ruimtelijke ordening en stadsontwikkeling zijn een wezenlijk onderdeel en instrument van de Brusselse samenlevingsopbouw. Zij bepalen hoe de Brusselaars in hun stad wonen en werken, hoe ze zich verplaatsen, hoe ze leren en hoe ze spelen. Gezien de bevolkingsgroei in het Brussels Gewest kiest de Regering voor een slimme ruimtelijke ontwikkelingsstrategie met gerichte keuzes. Zo willen we tegelijk verdichting en de vergroening van de grond, duurzame sociale interactie evenals de aanleg van kwalitatief hoogstaande openbare ruimten mogelijk maken.

De Regering zal een duurzame ruimtelijke ordeningsstrategie hanteren die beantwoordt aan de ambities zoals die in het Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO): een polycentrische nabijheidsstad die zich ontwikkelt op schaal van haar wijken. Het territoriaal ontwikkelingsbeleid zal met name streven naar een betere woonbaarheid en aantrekkelijkheid van de dichtstbevolkte centrumwijken, met de aanleg van groene ruimten en koele zones met de vermindering van de bebouwde grondoppervlakte en meer buurtvoorzieningen.

Om bij te dragen tot de duurzaamheid van de stadsontwikkeling, rekening houdend met de bevolkingsgroei, is het nodig om leegstaande en onbewoonbare gebouwen

inoccupés ou insalubres, de rationaliser l'usage du sol, de préserver des espaces publics et des espaces verts qualitatifs, de faciliter le transfert modal vers les modes actifs et les transports en commun et de répartir justement les fonctions urbaines permettant une accessibilité par tous. Plus largement, l'accessibilité de la ville est indissociable d'une connaissance fine du territoire.

Enfin, une politique de développement territorial durable est aussi une politique soucieuse du patrimoine. Le Gouvernement poursuivra, d'une part, la politique de protection et de restauration du patrimoine bruxellois et, d'autre part, ses efforts pour construire le patrimoine de demain, notamment en favorisant une architecture de qualité.

1. Connaissance, coordination des acteurs et participation au service de la planification territoriale

Le déploiement d'une stratégie coordonnée d'aménagement du territoire passe par une objectivation de la demande et de l'offre des fonctions et par un renforcement de la coordination entre les différents acteurs.

À ce titre, le Gouvernement renforcera le cadastre des parcelles disponibles de perspective.brussels afin qu'il devienne un réel outil d'identification des opportunités foncières pour les acteurs communaux et régionaux du développement territorial (inventaire exhaustif des affectations, des propriétés publiques, identification des immeubles inoccupés ou insalubres, identification des friches et dents creuses, etc.). En parallèle, il s'agira d'objectiver les besoins en espaces verts et en équipements à l'échelle des quartiers. Le Gouvernement veillera à une répartition équilibrée de la densification sur le territoire de l'ensemble des communes bruxelloises.

Dans le cadre d'une nécessaire politique de gestion maîtrisée de la densité, le Gouvernement concentrera ses efforts sur la protection des « fonctions faibles » telles que les logements publics, les espaces publics, les espaces verts, les équipements d'intérêt collectif, les activités productives et logistiques. Il veillera à ce que les objectifs et les outils répondent aux besoins réels des Bruxellois, en développant une attention particulière pour les publics fragilisés.

Dans la droite ligne du mécanisme d'indemnisation des moins-values, prévu par le Code bruxellois d'aménagement du territoire (CoBAT), la possibilité d'instaurer un mécanisme de compensation ou d'indemnisation des

aan te pakken, het grondgebruik te rationaliseren, kwalitatieve openbare en groene ruimten in stand te houden, de modal shift naar actieve vervoersmiddelen en openbaar vervoer te vergemakkelijken en de stedelijke functies zo te verdelen dat ze voor iedereen toegankelijk zijn. In een bredere context is de toegankelijkheid van de stad onlosmakelijk verbonden met een diepgaande kennis van het grondgebied.

Ten slotte is een duurzaam territoriaal ontwikkelingsbeleid het aan zichzelf verplicht aandacht te hebben voor het erfgoed. De Regering zal enerzijds het beschermings- en restauratiebeleid van het Brussels erfgoed voortzetten en anderzijds ook doorgaan met haar inspanningen om het erfgoed van morgen te bouwen door te kiezen voor kwaliteitsarchitectuur.

1. Kennis, coördinatie van de actoren en participatie in dienst van de territoriale planning

De uitrol van een gecoördineerde ruimtelijke orderingsstrategie vereist een objectieve beoordeling van vraag en aanbod van functies en een versterkte coördinatie tussen de verschillende actoren.

Daartoe zal de Regering het kadaster van beschikbare percelen van perspective.brussels versterken zodat het een echt identificatieinstrument kan worden voor gronden waarvan de gemeentelijke en gewestelijke actoren gebruik kunnen maken voor territoriale ontwikkeling (uitgebreide inventaris van bodembestemmingen en van openbare eigendommen, identificatie van leegstaande of onbewoonbare gebouwen, identificatie van braakliggende terreinen, etc.). Parallel hiermee moet de behoefte aan groene ruimten en voorzieningen op schaal van de wijken worden becijferd. De Regering zal toezien op een evenwichtige spreiding van de verdichting over het grondgebied van alle Brusselse gemeenten.

Binnen de context van het noodzakelijk beheer van de bebouwingsdichtheid zal de Regering haar inspanningen toespitsen op de bescherming van de « zwakke functies », zoals publieke woningen, openbare ruimten, groene ruimten, voorzieningen van algemeen belang, productie- en logistieke activiteiten. Ze zal erop toezien dat doelstellingen en instrumenten tegemoetkomen aan de daadwerkelijke behoeften van de Brusselaars, met specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

In het verlengde van het mechanisme tot vergoeding van de waardeverminderingen dat bepaald wordt door het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO) zal de mogelijkheid worden onderzocht om overheden te

autorités publiques sera examiné dans les cas où les plans adoptés par ces dernières ouvrent la porte à une potentielle plus-value importante.

Conformément aux ambitions du PRDD, le Gouvernement modifiera le Plan régional d'affectation du sol (PRAS) afin de clarifier les équilibres de fonctions dans les zones mixtes, de traduire les objectifs du Plan régional de mobilité (PRM), de préserver des sites de haute valeur biologique qui concourent spécifiquement au maillage vert et d'offrir un cadre à l'agriculture urbaine. Par ailleurs, il analysera la faisabilité juridique d'y insérer des zones à densifier ou à dé-densifier.

Enfin, le Gouvernement finalisera les processus d'adoption des Plans d'aménagement directeurs (PAD) initiés sous la législature précédente dont les principes essentiels sont repris dans le PRDD. À cet effet, le Gouvernement portera une attention particulière aux remarques émises lors des différentes enquêtes publiques afin de garantir l'équilibre des fonctions dans chacune des zones prioritaires. Les projets réalisés dans le cadre de l'exécution des PADs seront des projets exemplaires tant au niveau urbanistique, architectural qu'environnemental.

Le Gouvernement déploiera une réelle stratégie de marketing territorial et de communication de ses projets urbains vers le grand public.

Il créera un service de la participation, chargé de piloter les processus de participation citoyenne, notamment en ce qui concerne les PADs, les grands aménagements urbains, les Contrats de rénovation urbaine et en appui, le cas échéant, des communes concernant les Contrats de quartiers. Ce service développera des méthodologies adaptées en fonction des projets et sera chargé d'organiser les lieux et temps d'échanges entre les différents intervenants dans le processus de participation. Cette réflexion intégrera les logiques de coopératives locales ou de « commons », en veillant à assurer le maintien du caractère accessible et public des espaces et initiatives développées.

Enfin, le Gouvernement recentrera les opérateurs publics du développement urbain sur leur cœur de mission afin de renforcer leurs spécificités et leur expertise, de permettre de véritables synergies et d'offrir une meilleure lisibilité, efficacité et cohérence de l'action publique vis-à-vis du citoyen et du secteur privé.

compenseren of te vergoeden wanneer de plannen die zij goedkeuren kunnen leiden tot een aanzienlijke meerwaarde.

Overeenkomstig de ambities van het GPDO zal de Regering het Gewestelijk Bestemmingsplan (GBP) aanpassen om het evenwicht tussen de functies in gemengde gebieden te verduidelijken, de doelstellingen van het Gewestelijk Mobiliteitsplan (GMP) te integreren, de groengebieden met hoogbiologische waarde die specifiek bijdragen tot het groene netwerk te beschermen en een kader te scheppen voor stadslandbouw. Daarnaast gaat zij onderzoeken of het juridisch haalbaar is om de te verdichten of te ontlichten zones in te voegen in het plan.

Ten slotte zal de Regering het goedkeuringsproces afronden van de Richtplannen van Aanleg (RPA) die tijdens de vorige bestuursperiode zijn ingezet en waarvan de grondbeginselen zijn vervat in het GPDO. Daartoe zal de Regering specifieke aandacht besteden aan de opmerkingen die gemaakt zijn tijdens de verschillende openbare onderzoeken om in elke van de prioritaire zones het evenwicht tussen functies te kunnen waarborgen. De projecten die worden verwezenlijkt bij de uitvoering van de RPA's moeten een voorbeeldfunctie vervullen, zowel stedenbouwkundig, architecturaal als met betrekking tot het leefmilieu.

De Regering zal een territoriale marketingstrategie ontwikkelen om haar stadsprojecten te communiceren naar het brede publiek toe.

Ze zal een dienst voor participatie oprichten die ermee belast wordt processen van burgerparticipatie te sturen, specifiek voor de RPA's, grote stedelijke aanlegprojecten, de Stadsvernieuwingscontracten en ter ondersteuning eventueel ook voor de gemeenten wat betreft de Wijkcontracten. Deze dienst moet aangepaste methodologieën uitwerken voor elk van de projecten en wordt ermee belast het waar en wanneer te organiseren voor de uitwisselingen tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij het participatieproces. In deze denkoefening moet de plaatselijke samenwerkingslogica, of commons, een plaats krijgen, waarbij men erop dient toe te zien dat het toegankelijk en openbaar karakter van de ontwikkelde ruimten en initiatieven behouden blijft.

Ten slotte zal de Regering de openbare stadsontwikkelingsoperatoren weer richten op de kern van hun missie om hun specifieke kenmerken en deskundigheid te versterken, werkbare synergies mogelijk te maken en het overheids-optreden begrijpelijker, efficiënter en samenhangender te maken ten aanzien van de burger en de privésector.

2. Un développement prioritaire des zones stratégiques

La législature précédente a été consacrée à développer une vision de la planification d'une série de zones stratégiques pour son territoire. La législature à venir doit s'atteler à opérationnaliser cette vision en y développant des quartiers durables, mixtes et de haute qualité de vie.

Le Gouvernement assurera une opérationnalisation soutenue des projets situés sur les terrains dont la Région dispose de la maîtrise foncière : Usquare, Mediapark, Josaphat, Delta. En début de législature, un suivi budgétaire régulier sera réalisé sur la base de projections pluriannuelles et permettra d'assurer le réalisme d'un développement rapide de ces projets.

En bonne intelligence avec les propriétaires publics concernés, le Gouvernement analysera l'opportunité d'acquérir la maîtrise foncière des sites de la Gare de l'Ouest, de Schaerbeek Formation et des prisons de Saint-Gilles et de Forest.

Le Gouvernement veillera à la coordination entre les différents acteurs régionaux au travers d'un réseau de référents, identifiés par zone prioritaire.

Dans la zone du canal, les principes et propositions du Plan Qualité Paysagère seront mis en œuvre. Afin de renforcer le lien entre l'espace public, l'eau et la nature, l'abaissement et la verdurisation des quais seront étudiés. Une analyse des terrains et propriétés publics et de leur potentiel sera menée en lien avec les principes du Plan canal. Le Gouvernement statuera, dans l'année de son installation, sur l'avenir du centre TIR. Ce lieu stratégique de distribution urbaine doit être réinvesti ou, le cas échéant, faire l'objet d'une stratégie de repositionnement.

Sur le site de l'hippodrome de Boitsfort, le Gouvernement poursuivra l'objectif de finaliser le développement d'un pôle didactique et familial, respectueux de son environnement Natura 2000 et de ses riverains, et ouvert à tous les Bruxellois. À cette fin, le Gouvernement s'engage à réaliser rapidement les investissements nécessaires à l'accessibilité du site au public et à l'amélioration de l'espace public aux abords tout en repositionnant l'autorité publique dans le montage et le pilotage du projet.

Plus largement, le Gouvernement mènera une politique foncière publique forte, notamment via l'encadrement des opérations immobilières réalisées par les pouvoirs publics sur le territoire régional. Un protocole d'échange d'informations sera mis en œuvre avec l'Etat fédéral, les Régions

2. Prioritaire ontwikkeling van de strategische zones

Tijdens de vorige legislatuur is intensief gewerkt aan de ontwikkeling van een planningsvisie voor een aantal strategische zones. De aankomende bestuursperiode moet deze visie een operationele invulling krijgen om duurzame, gemengde wijken met een hoge levenskwaliteit tot stand kunnen te brengen.

De Regering zal zorgen voor de operationele voortzetting van de projecten op gronden waarvoor het Gewest over het grondbeheer beschikt : Usquare, Mediapark, Josaphat, Delta. Bij het begin van de legislatuur zal een regelmatige begrotingsopvolging gebeuren op basis van meerjarenprognoses om realistisch een snelle ontwikkeling van deze projecten mogelijk te maken.

In samenspraak met de betrokken openbare eigenaars zal de Regering nagaan of het aangewezen is om het grondbeheer te verwerven op de sites van het Weststation, van Schaerbeek-Vorming en van de gevangenis van Sint-Gillis en Vorst.

De Regering zal toezien op de coördinatie tussen de verschillende gewestelijke actoren via een referentennetwerk, geïdentificeerd per prioritaire zone.

In de Kanaalzone zullen de principes en voorstellen van het Beeldkwaliteitsplan worden uitgevoerd. Om de band tussen de openbare ruimte, het water en de natuur te versterken, zal de verlaging en de vergroening van de kaaïen onderzocht worden. Er zal een analyse worden gemaakt van de openbare gronden en eigendommen aan de hand van de principes van het Kanaalplan. De Regering zal nog tijdens haar installatiejaar een beslissing nemen over de toekomst van het TIR-centrum. Deze strategische locatie voor stedelijke distributieactiviteiten moet opnieuw in gebruik worden genomen of eventueel onderwerp zijn van een herpositioneringsstrategie.

Op de site van de paardenrenbaan van Bosvoorde heeft de Regering als doelstelling om, in harmonie met de Natura 2000-omgeving en met de omwonenden, de ontwikkeling van een didactisch en gezinscentrum te voltooien, waar alle Brusselaars terecht kunnen. Daartoe verbindt de Regering zich ertoe om spoedig de investeringen te verwezenlijken die noodzakelijk zijn om de site toegankelijk te maken voor het publiek en de openbare ruimte errond te verbeteren, waarbij de overheid opnieuw een plaats moet krijgen in de opzet en de sturing van het project.

In bredere zin zal de Regering een krachtig openbaar grondbeleid voeren, specifiek door omkadering van de vastgoedoperaties uitgevoerd door overheden op het gewestelijk grondgebied. Er zal een gegevensuitwisselingsprotocol worden uitgewerkt met het federale niveau,

et Communautés et les communes en vue d'assurer une transparence des opérations de cession du foncier, afin d'en garantir la maîtrise publique potentielle. L'objectif est de privilégier, de manière souple, les opérations entre pouvoirs publics.

En vue de permettre des développements immobiliers en emphytéose sous conditions sur les bâtiments ou les terrains publics, le Gouvernement mettra sur pied un appel à projets basé sur le modèle de « Réinventer Paris ». En parallèle, le Gouvernement rédigera, dans la première année de son installation, une charte de la promotion immobilière en vue de décrire les processus d'élaboration d'un projet immobilier préalablement à l'acquisition d'un terrain ou d'un bâtiment, afin de fixer les exigences minimales applicables à son développement.

Par ailleurs, le Gouvernement accompagnera le développement du plateau du Heysel, propriété de la Ville de Bruxelles.

Enfin, le Gouvernement régional bruxellois amplifiera les politiques régionales bruxelloises d'aménagement du territoire et de revitalisation urbaine au travers des financements européens structurels ou ponctuels, notamment via la prochaine programmation FEDER.

3. Une politique d'urbanisme au service de la qualité de vie des Bruxellois

Le Gouvernement veillera à la mise en œuvre ordonnée et souple de la réforme du CoBAT, assurera un suivi permanent de celle-ci en lien avec les parties prenantes et garantira les moyens nécessaires à sa bonne exécution.

En ce qui concerne les renseignements urbanistiques, le CoBAT sera modifié pour supprimer la notion d'urgence et instaurer un régime uniforme de tarifs, basés sur le coût réel du service presté. Les renseignements urbanistiques seront rendus dans le mois, et ce préalablement à la mise en vente d'un bien. Passé ce délai, le montant de la redevance sera diminué de moitié.

Une évaluation de la mise en œuvre de la réforme du CoBAT sera réalisée après un an d'entrée en vigueur du texte. Le cas échéant, le Gouvernement proposera des adaptations réglementaires visant à simplifier les procédures. À cet effet, la digitalisation des demandes de permis sera accélérée avec pour objectif de basculer vers un régime 100 % digital pour 2022.

de gewesten en gemeenschappen en de gemeenten met het oog op transparantie bij operaties waarbij gronden worden overgedragen om het mogelijk openbaar beheer hiervan te waarborgen. Het doel hiervan is om vastgoedoperaties tussen overheden op een vlotte wijze te laten verlopen.

Om vastgoedontwikkeling door erfpacht onder voorwaarden mogelijk te maken voor openbare gebouwen en gronden zal de Regering een projectoproep uitschrijven naar het model « Réinventer Paris ». Parallel hiermee zal de Regering tijdens het eerste jaar van haar termijn een handvest voor vastgoedpromotie opstellen om het uitwerkingsproces van een vastgoedproject voorafgaand aan de aankoop van een terrein of gebouw te omschrijven en hiermee de minimale vereisten vast te stellen die gelden voor de ontwikkeling.

Daarnaast zal de Regering de ontwikkeling van de Heizelvlaakte, die eigendom is van de Stad Brussel, begeleiden.

Ten slotte zal de Gewestregering het Brussels beleid van ruimtelijke ordening en stedelijke herwaardering versterken middels structurele of gerichte Europese financiering, met name via de volgende EFRO-programmering.

3. Een stedenbouwbeleid in dienst van de levenskwaliteit van de Brusselaars

De Regering zal toezien op een geordende en vlotte uitvoering van de BWRO-hervorming, volgt deze permanent op in samenspraak met de stakeholders en voorziet de middelen die vereist zijn voor een behoorlijk verloop van de uitvoering.

Voor wat betreft de stedenbouwkundige inlichtingen zal het BWRO worden aangepast door het afschaffen van « hoogdringendheid » en het invoeren van een eenvormig tarievenstelsel dat berust op de reële kost van de geleverde dienst. De stedenbouwkundige inlichtingen worden verstrekt binnen de termijn van een maand en vóór het goed te koop wordt gezet. Na deze termijn wordt het bedrag van de vergoeding met de helft verminderd.

Een jaar na de inwerkingtreding van de aangepaste tekst zal de uitvoering van de BWRO-hervorming aan een evaluatie worden onderworpen. Indien nodig, zal de Regering regelgevende aanpassingen voorstellen om de procedures te vereenvoudigen. Daartoe zal de digitalisering van de vergunningsaanvragen versneld worden om tegen 2022 over een systeem te kunnen beschikken dat voor 100 % digitaal is.

En matière de dispenses de permis, le principe dit « à l'identique » entraîne trop souvent que des travaux de voiries, lourds ou légers, soient entrepris sans réflexion prospective des changements à apporter en vue d'aménagement de routes plus sûres, plus agréables et moins minérales. Le Gouvernement veillera à adapter l'espace public à l'évolution des besoins actuels en matière de mobilité, de déminéralisation, de verdurisation, etc. Pour toute rénovation ou extension de voiries ou pour la rénovation de conduites ou canalisations, les gestionnaires devront intégrer une réflexion préalable sur la modernisation du profil de voirie et de son aménagement.

Le Gouvernement finalisera la révision du Règlement régional d'urbanisme (RRU), suite à l'enquête publique. Les objectifs suivants seront maintenus et/ou renforcés :

- le principe de contextualisation des gabarits autorisés ;
- l'augmentation de la taille des espaces communs en vue de répondre à l'évolution des modes d'habiter ;
- l'amélioration du confort piéton et cycliste ;
- une nouvelle définition des zones d'accessibilité A, B et C tenant compte de l'évolution de l'offre de transport en commun ;
- la variation du nombre d'emplacements autorisés selon la zone d'implantation d'un projet ;
- de nouvelles dispositions volontaristes relatives aux emplacements vélos et aux zones de livraisons.

Une architecture et l'aménagement d'espaces publics qualitatifs et innovants contribuent positivement à l'identité urbaine de la Région. Le Gouvernement s'inscrit et soutient ces principes en poursuivant sa collaboration avec un Maître-Architecte (bMa) pour renforcer l'accompagnement des projets en bonne complémentarité avec urban.brussels. Le Gouvernement pérennisera l'appel à projets *be.exemplary*, en faisant évoluer ce partenariat entre urban.brussels, Bruxelles Environnement (BE) et le bMa vers un projet permettant de tester l'exemplarité en matière de rénovation du bâti bruxellois et de construction circulaire et d'établir des bonnes pratiques dans le cadre de la Stratégie de rénovation. L'architecture contemporaine de qualité est activement promue par l'organisation, entre autres, de journées portes ouvertes, d'expositions et d'un concours bruxellois biennal et par un recours régulier à des concours pour des projets architecturaux portés par les pouvoirs publics.

Dans le cadre d'une politique volontariste de densification spatialement et socialement équilibrée, le Gouvernement étudiera l'opportunité et la faisabilité de modifier l'arrêté relatif aux charges d'urbanisme en y prévoyant un mécanisme permettant de différencier

Wat de vrijstelling van vergunning betreft, betekent het begrip « identiek » al te vaak dat zowel zware als lichte wegenwerken worden uitgevoerd zonder visie op aanpassingen die kunnen worden uitgevoerd om de wegen veiliger en aangenamer te maken, met minder verharding. De Regering zal erop toezien dat de openbare ruimte wordt aangepast aan de hedendaagse behoeften inzake mobiliteit, ontharding, vergroening e.d. Bij de renovatie en de uitbreiding van wegen en de renovatie van leidingen en rioleringen zullen de beheerders vooraf moeten voorzien in een denkoefening over de modernisering van het wegprofiel en de aanleg daarvan.

De Regering zal de herziening van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV) afronden na afloop van het openbaar onderzoek. De volgende doelstellingen worden behouden en/of versterkt :

- het principe om de toegestane bouwhoogten afhankelijk te maken van de omgevingscontext ;
- een grotere omvang van de gemeenschappelijke delen om tegemoet te komen aan de evolutie van de woonvormen ;
- de verbetering van het voetgangers- en fietserscomfort ;
- een nieuwe definitie van de toegankelijkheidszones A, B en C die rekening houdt met de evolutie van het openbaar vervoersaanbod ;
- verschillen in het aantal parkeerplaatsen in functie van de zone waar het project gevestigd wordt ;
- nieuwe voluntaristische bepalingen met betrekking tot de fietsparkeerplaatsen en de leveringszones.

Een kwalitatieve en vernieuwende architectuur en aanleg van openbare ruimten dragen positief bij tot de stedelijke identiteit van het Gewest. De Regering schaaft zich achter deze principes en steunt ze door haar samenwerking met een Bouwmeester (bMa) voort te zetten voor een sterkere begeleiding van projecten, aanvullend op *urban.brussels*. De Regering zal de projectoproep *be.exemplary* bestendigen en laat daartoe deze samenwerking tussen *urban.brussels*, Leefmilieu Brussel (LB) en de bMa evolueren naar een project waarmee de voorbeeldfunctie kan worden getest van de renovatie van Brusselse gebouwen en de circulaire bouwsector en « good practices » worden opgesteld in het kader van de renovatiestrategie. Hedendaagse kwaliteit-architectuur wordt onder meer actief gepromoot door de organisatie van opendeurdagen, tentoonstellingen en eentweejaarlijkse Brusselse wedstrijd, en door op regelmatige basis gebruik te maken van wedstrijden voor architectuurprojecten op initiatief van de overheid.

In het kader van een voluntaristisch beleid van ruimtelijk en sociaal evenwichtige verdichting zal de Regering onderzoeken of het aangewezen en haalbaar is om het besluit betreffende de stedenbouwkundige lasten te wijzigen door een mechanisme toe te voegen waarmee

territorialement le montant et l'exécution des charges d'urbanisme. Afin de garantir la transparence et de permettre le contrôle démocratique, le Gouvernement réalisera, dans les meilleurs délais et au plus tard fin 2020, le registre des charges d'urbanisme et sa publicité, tel que prévu à l'article 100 du CoBAT.

La stratégie de densification intégrera également une vision concernant les immeubles de grande hauteur, en étant vigilante à ce que ces immeubles s'intègrent le plus qualitativement possible dans leur environnement (attention aux impacts visuels de loin, à l'intégration des socles dans le contexte urbanistique local et aux impacts environnementaux spécifiques comme ceux sur la lumière et les flux d'air). Dans certaines zones stratégiques, le Gouvernement intégrera les grands principes de qualité paysagère et urbanistique. Le vademecum des espaces publics sera revu à cet effet.

Le Gouvernement veillera à préserver la qualité des intérieurs d'îlot. Une analyse fine du coefficient de biotope par surface (CBS) sera élaborée en vue de définir comment l'intégrer au mieux à l'évaluation des projets urbanistiques, notamment au travers de la réforme du RRU.

Le Gouvernement portera dans l'ensemble des projets architecturaux, environnementaux et urbanistiques une attention particulière à la thématique du bruit, en vue de restreindre cette nuisance.

Une stratégie de résilience urbaine sera mise en place afin d'anticiper notamment, au niveau de l'aménagement du territoire, les conséquences des dérèglements climatiques et des risques sociaux et environnementaux qui en découlent. Le Gouvernement poursuivra ainsi sa politique d'achats de terrain ou de conclusion de baux emphytéotiques afin de relier les différentes étendues vertes ou bleues et améliorer ainsi leurs maillages respectifs. Afin de restaurer la biodiversité, garantir des îlots de fraîcheur lors des épisodes de canicule et prévenir les inondations, le Gouvernement développera également un programme de verdurisation.

Le Gouvernement prêtera une attention particulière à préserver des îlots de fraîcheur et à limiter le phénomène de radiation de la chaleur et à utiliser des matériaux réfléchissant la chaleur au lieu de la stocker (par exemple pour les revêtements artificiels de lieux comme les plaines de jeux, les cours d'école, etc. et pour les toitures). Il soutiendra la multiplication des points d'accès publics à l'eau potable ainsi que les bains et douches publics. L'aménagement de rues végétales, de « pocket parks », dans le cas de quartiers à forte densité urbaine sera favorisé.

het bedrag en de uitvoering van stedenbouwkundige lasten territoriaal gedifferentieerd kunnen worden. Om transparantie te waarborgen en democratische controle mogelijk te maken, zal de Regering zo spoedig mogelijk en ten laatste eind 2020 een voor het publiek toegankelijk register van de stedenbouwkundige lasten in het leven roepen, zoals voorzien in artikel 100 van het BWRO.

Aan de verdichtingsstrategie zal tevens een visie op grote gebouwen worden verbonden, waarbij erover gewaakt wordt dat deze gebouwen zo kwalitatief mogelijk moeten passen in hun omgeving (aandacht voor de visuele impact op lange afstand, voor de integratie van sokkels in de stedelijke context, en voor specifieke effecten op het leefmilieu, zoals bijvoorbeeld op het licht en de luchtstromen). In bepaalde strategische zones zal de Regering de grote principes van de landschaps- en stedenbouwkundige kwaliteit integreren. Het vademecum van de openbare ruimten zal hiertoe worden herzien.

De Regering zal erop toezien dat de kwaliteit van de binnerterreinen van huizenblokken bewaard blijft. Er zal een grondige analyse worden gemaakt van de Biotooppervlaktefactor (BAF) om te kunnen bepalen hoe deze optimaal kan worden verwerkt in de evaluatie van stedenbouwkundige projecten, met name via de hervorming van de GSV.

De Regering zal in alle architectuur-, milieu- en stedenbouwkundige projecten bijzondere aandacht besteden aan het thema geluidshinder, om deze overlast te beperken.

Er zal een strategie van stedelijke veerkracht toegepast worden om op stedenbouwkundig niveau te anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering en de daaruit voortvloeiende sociale en milieurisico's. De Regering zal haar beleid inzake het aankopen van terreinen of het sluiten van erfpachtovereenkomsten voortzetten om de verschillende groene of blauwe gebieden met elkaar te verbinden en zo de respectieve netwerken waartoe ze behoren verder te ontwikkelen. Om de biodiversiteit te herstellen, te zorgen voor koele zones tijdens hittegolven en overstromingen te voorkomen zal de Regering tevens een vergroeningsprogramma ontwikkelen.

De Regering zal bijzondere aandacht besteden aan het vrijhouden van koele zones, de beperking van het warmtestralingsfenomeen, het gebruik van warmtereflecterende materialen in plaats van materiaal dat de warmte opslaat (bijvoorbeeld voor de bekleding van speelpleinen, schoolspeelplaatsen, en daken). Zij zal de uitbreiding van publieke toegangspunten tot drinkwater en openbare baden en douches ondersteunen. De aanleg van groene straten en « pocket parks » in wijken met een sterke stedelijke dichtheid zal worden gestimuleerd.

Le Gouvernement appliquera autant que possible le concept dit de « gestion intégrée des eaux pluviales » (GiEP), afin de réduire le « tout au tuyau ». Le Gouvernement étudiera la possibilité de revoir la législation en vue de permettre à Vivaqua de co-financer des investissements communaux visant la mise en œuvre de solutions de gestion de l'eau alternatives aux bassins d'orage. Le Gouvernement lancera par ailleurs une étude globale sur l'opportunité d'opérer une remise de la Senne à ciel ouvert sur le site de Schaerbeek-Formation. De même, une étude sera réalisée concernant la connexion permettant l'évacuation des eaux de pluie de Schaerbeek-Josaphat vers les étangs du parc Josaphat, en vue de sa réalisation ultérieure.

Plus largement, le Gouvernement proposera des aménagements qualitatifs de l'espace public, en tenant compte de la dimension genrée et de l'accessibilité pour les personnes à mobilité réduite (PMR). Une information complète concernant le niveau d'accessibilité aux personnes en situation de handicap et autres personnes à mobilité réduite des infrastructures et lieux ouverts au public sera donnée aux utilisateurs et visiteurs.

Le Gouvernement utilisera toutes les potentialités du territoire, notamment via l'affectation de terrains temporairement disponibles à une fonction d'espace public ou vert temporaire et favorisera l'expression de la culture dans l'espace public, y compris dans les espaces publics temporaires. Le plan lumière sera mis en œuvre en vue d'améliorer l'illumination de l'espace public et des façades. Plus globalement, le Gouvernement envisagera systématiquement l'occupation temporaire des bâtiments dont il fait l'acquisition dans l'attente de la construction d'un projet. La Région soutiendra les initiatives non-lucratives et assurera une communication proactive.

Le Gouvernement facilitera (réglementairement et pratiquement) les plans de gestion transitoire et les occupations temporaires, notamment par la création d'un guichet « occupation temporaire » visant à simplifier l'accès à l'information et à aiguiller tout porteur de projet d'occupation temporaire.

Enfin, le Gouvernement proposera une stratégie pour la gestion du patrimoine régional. La politique de protection et de restauration du patrimoine bruxellois, ainsi que l'identification et l'étude du patrimoine immobilier, mobilier et immatériel par la réalisation et la mise à jour régulière des inventaires et atlas seront poursuivies.

Le Gouvernement développera ses nouvelles missions héritées des nouvelles compétences relatives au patrimoine mobilier et immatériel sur la base de l'ordonnance adoptée par le Parlement bruxellois. Il adoptera les arrêtés d'application et entamera la protection des trésors et la reconnais-

De Regering zal zoveel mogelijk opteren voor een « geïntegreerd beheer van het regenwater » in plaats van alles te verwerken via het leidingstelsel. De Regering zal de mogelijkheid onderzoeken om via een herziening van de wetgeving Vivaqua toe te laten gemeentelijke investeringen in andere vormen van waterbeheer dan stormbekkens mee te financieren. De Regering zal ook een algemene studie opstarten over de mogelijkheid om de Zenne op het terrein van Schaerbeek-Vorming opnieuw bloot te leggen. Daarnaast zal zij een studie laten uitvoeren over een aan te leggen verbinding om het regenwater van Schaerbeek-Josaphat af te voeren naar de vijvers in het Josaphatpark.

Meer algemeen zal de Regering voorstellen doen voor een kwaliteitsvolle inrichting van de openbare ruimte, die rekening houdt met de genderdimensie en de toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit (PBM). Gebruikers en bezoekers zullen volledige informatie krijgen over de mate waarin een voor het publiek opengestelde infrastructuur of plaats toegankelijk is voor personen met een beperking en andere personen met beperkte mobiliteit.

De Regering zal alle mogelijkheden van het grondgebied benutten, onder meer door tijdelijk beschikbare terreinen te bestemmen tot tijdelijke openbare of groene ruimten. Ze zal ijveren voor een sterkere culturele expressie in de openbare ruimte, ook de tijdelijke openbare ruimten. Via de uitvoering van het lichtplan zal zij zorgen voor een betere verlichting van de openbare ruimte en de gevels. Algemeen genomen zal de Regering systematisch overwegen om de gebouwen die zij aankoopt een tijdelijke gebruiksbestemming te geven in afwachting van de vormgeving van een project. Het Gewest zal niet-winstgevendende initiatieven ondersteunen en een proactieve communicatie verzorgen.

De Regering zal het (reglementair en praktisch) gemakkelijker maken om plannen voor overgangsbeheer uit te werken en tijdelijke gebruiksbestemmingen te regelen door een loket « tijdelijke gebruiksbestemmingen » op te richten om vlotter informatie te verstrekken en de verantwoordelijken van tijdelijke gebruiksprojecten op weg te helpen.

Tot slot zal de Regering een strategie voor het beheer van het gewestelijk erfgoed voorstellen. Het beleid voor de bescherming en restauratie van het Brussels erfgoed en de verwezenlijking en regelmatige bijwerking van inventarissen en atlanten om het onroerend, roerend en immaterieel erfgoed te identificeren en te bestuderen, zullen voortgezet worden.

De Regering zal haar nieuwe opdrachten in verband met het roerend en immaterieel erfgoed waarvoor zij bevoegd is geworden, ontwikkelen op basis van de ordonnantie die door het Brussels Parlement is goedgekeurd. Zij zal de uitvoeringsbesluiten goedkeuren en van start gaan met de

sance des éléments représentatifs du Patrimoine culturel immatériel de la Région.

La notion de patrimoine culturel étant encore inaccessible à bon nombre des citoyens, le Gouvernement renforcera la sensibilisation du public au patrimoine, première étape de sa préservation, notamment à travers le développement des nouvelles technologies, d'outils numériques, de visites virtuelles et de numérisations 3D.

Le Gouvernement poursuivra la conciliation entre la protection due au patrimoine immobilier et l'amélioration nécessaire des performances énergétiques du bâti en finalisant une politique visant notamment à faire participer les biens protégés à l'effort régional de réduction des impacts environnementaux du bâti bruxellois, en lien avec la stratégie de rénovation du bâti. Il évaluera la possibilité d'accompagner les propriétaires de biens classés afin d'identifier les travaux à entreprendre sur le court, le moyen et le long terme.

Le Gouvernement réalisera également un inventaire des ascenseurs anciens à valeur patrimoniale en collaboration avec les communes et encouragera les filières de formation d'ascensoristes spécifiques à leur préservation.

Suite à la ratification par la Région de la Convention de Faro et de la démarche participative citoyenne initiée dans le cadre de l'Année européenne du Patrimoine culturel et des 30^{es} Journées du Patrimoine, le Gouvernement s'efforcera de maintenir une dynamique participative dans la gestion du patrimoine selon les recommandations de la Stratégie pour le patrimoine au XXI^e siècle (Stratégie 21).

4. La qualité de vie des Bruxellois au centre des priorités

La pollution atmosphérique demeure le principal facteur environnemental lié aux maladies et décès prématurés évitables dans l'Union européenne (UE). La pollution de l'air est responsable de la mort prématurée de 15.000 Belges chaque année. Bruxelles est la première capitale européenne à avoir mis en place une zone de basse émission sur l'ensemble de son territoire.

Hormis la poursuite de la mise en œuvre de la zone de basse émission, et les investissements dans la mobilité douce, le Gouvernement adoptera des mesures complémentaires pour améliorer la qualité de l'air dans la capitale.

bescherming van de schatten en de erkenning van de representatieve elementen van het immaterieel cultureel erfgoed van het Gewest.

Cultureel erfgoed is voor heel wat burgers nog altijd een onbereikbaar begrip. Daarom wil de Regering sterkere inspanningen leveren om het publiek bewust te maken van het erfgoed. Dit is namelijk een eerste stap naar het behoud ervan. Zij wil dat doen door nieuwe technologieën, digitale tools, virtuele bezoeken en 3D-digitalisering te ontwikkelen.

De Regering zal de nodige bescherming van het onroerend erfgoed verder trachten te verzoenen met de noodzakelijke verbetering van de energiestaat van de gebouwen door een beleid uit te tekenen dat erop gericht is de beschermde goederen te betrekken bij de gewestelijke inspanningen om, aansluitend bij de strategie voor renovatie van de gebouwen, de milieu-impact van de Brusselse gebouwen te verminderen. Zij zal de mogelijkheid onderzoeken om de eigenaars van beschermde gebouwen te begeleiden bij het bepalen van de werken die op korte, middellange en lange termijn uitgevoerd moeten worden.

Ook zal de Regering samen met de gemeenten een inventaris van oude liften met erfgoedwaarde opmaken en aanbod van specifieke opleidingen voor lifttechnici aanmoedigen met het oog op hun behoud.

Aansluitend op de gewestelijke bekrachtiging van het Verdrag van Faro en de burgerparticipatie die op gang kwam tijdens het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed en de dertigste Open Monumentendagen, zal de Regering op basis van de aanbevelingen van de erfgoedstrategie voor de eenentwintigste eeuw (Strategie 21) ijveren voor het behoud van een participatieve dynamiek bij het erfgoedbeheer.

4. De levenskwaliteit van de Brusselaars als centrale prioriteit

Luchtvervuiling blijft de belangrijkste milieufactoor die in verband wordt gebracht met vermijdbare ziekten en voortijdige sterfte in de Europese Unie (EU). Jaarlijks sterven 15.000 Belgen vroegtijdig door de gevolgen van luchtvervuiling. Brussel is de eerste Europese hoofdstad die een lage-emissiezone heeft ingevoerd op zijn hele grondgebied.

Naast de verdere implementatie van de lage-emissiezone en investeringen in zachte mobiliteit zal de Regering aanvullende maatregelen nemen om de luchtkwaliteit in de hoofdstad te verbeteren.

Ainsi, le Gouvernement alignera et fera converger les seuils actuellement fixés pour tous les polluants vers les valeurs recommandées par l'Organisation mondiale de la santé (OMS), en concertation avec les acteurs concernés. Il portera auprès des autres gouvernements régionaux et au niveau de la Commission européenne (du fait que ces normes sont issues de la transposition du droit européen) le principe d'adoption de valeurs limites recommandées par l'OMS.

Le Gouvernement améliorera encore le réseau de mesure de la qualité de l'air en multipliant les points de mesure et en mettant l'information à disposition en temps réel. Le Gouvernement s'engage à rénover et à étendre le réseau de stations de mesure de la qualité de l'air, au rythme de minimum deux stations par an, et à instaurer un réseau d'installations secondaires. Le Gouvernement appuiera toute initiative de collaboration entre les citoyens et le monde scientifique visant à vérifier, sensibiliser et diffuser les informations liées à la qualité de l'air à Bruxelles.

Conformément à sa contribution au PNEC et en analysant la possibilité d'accélérer le calendrier actuellement prévu, le Gouvernement développera une stratégie visant la fin progressive des chauffages alimentés en combustibles fossiles pour la construction neuve ou les rénovations profondes. Il mettra en place des mesures d'accompagnement social pour les personnes à revenu modeste. Une attention particulière sera portée aux grandes chaufferies au mazout des écoles et des bâtiments publics.

Par ailleurs, le Gouvernement s'engage également dans une logique « Zéro pesticide », notamment pour les pouvoirs publics. Il supprimera le recours aux pesticides « chimiques ».

En matière de prévention et de lutte contre le bruit et les vibrations en milieu urbain, le Gouvernement veillera à la mise en œuvre du Plan « quiet.brussels » adopté le 28 février 2019.

En ce qui concerne les nuisances liées au survol de Bruxelles, le Gouvernement estime que la qualité de vie et la quiétude des Bruxellois est un enjeu prioritaire qui touche à leur santé. Il soutient que les activités et les infrastructures (notamment les pistes) de l'aéroport de Bruxelles-National doivent être adaptées à la proximité de la Région de Bruxelles-Capitale et de ses zones densément peuplées.

Le Gouvernement est conscient de la nécessité de traiter la problématique du survol dans un esprit constructif de concertation et de partenariat avec les autres niveaux de pouvoir et les associations de riverains. Il continuera donc

Zo zal de Regering, in overleg met de betrokken stakeholders, de huidige drempels voor alle verontreinigende stoffen afstemmen op en doen samenvallen met de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WGO). Zij zal bij de andere gewestregeringen en de Europese Commissie (aangezien deze normen het resultaat zijn van de omzetting van Europese wetgeving) pleiten voor de goedkeuring van advieswaarden die door de WGO worden aanbevolen.

De Regering zal het meetnetwerk voor de luchtkwaliteit verder verbeteren door het aantal meetpunten te vergroten en informatie in real time beschikbaar te stellen. De Regering verbindt zich ertoe het netwerk van meetstations voor de luchtkwaliteit te vernieuwen en uit te breiden met minstens twee stations per jaar en een netwerk van secundaire installaties uit te bouwen. De Regering zal haar steun toezeggen aan elk samenwerkingsinitiatief tussen burgers en de wetenschapsector dat gericht is op controle, bewustmaking en verspreiding van informatie over de luchtkwaliteit in Brussel.

De Regering zal een strategie ontwikkelen om verwarmingssystemen op fossiele brandstoffen geleidelijk te bannen bij nieuwbouw en grondige renovaties. Dat kadert in haar bijdrage tot het NEKP. Zij zal overigens ook de mogelijkheid onderzoeken om de huidige planning te versnellen. Zij zal voorzien in sociale begeleidingsmaatregelen voor personen met een bescheiden inkomen. Er zal bijzondere aandacht uitgaan naar de grote stookolieketels in de scholen en openbare gebouwen.

Verder verbindt de Regering zich tot een « aanpak zonder pesticiden », met name voor de overheden. Zij zal het gebruik van « chemische » pesticiden afschaffen.

Met het oog op de preventie van en de strijd tegen geluidshinder en trillingen in de stedelijke omgeving zal de Regering toezien op de uitvoering van het plan « quiet.brussels », dat op 28 februari 2019 werd goedgekeurd.

Wat de overlast door het vliegverkeer boven Brussel betreft, is de Regering van oordeel dat de levenskwaliteit en de rust van de Brusselaars van prioritair belang zijn voor hun gezondheid. Zij betoogt dat de activiteiten en de infrastructuur (onder meer de landingsbanen) van de luchthaven Brussel- Nationaal aangepast moeten worden aan de nabijheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en zijn dichtbevolkte gebieden.

De Regering is zich ervan bewust dat het nodig is de problematiek van het luchtverkeer aan te pakken in constructief overleg en in samenwerking met de andere beleidsniveaus en verenigingen van omwonenden. Zij zal

à plaider, dans les lieux de concertation prévus, pour un cadre stable et équilibré ainsi que pour des procédures de vol objectives et transparentes.

À cette fin, le Gouvernement défendra notamment, auprès du Gouvernement fédéral, les priorités suivantes :

- l'évitement des zones les plus densément peuplées ainsi que la sécurité aérienne comme critères prioritaires dans la définition des nouvelles routes ;
- la création d'un organisme public indépendant de contrôle des nuisances sonores liées au survol des habitations ;
- la modification des horaires de l'aéroport pour étendre, sur Bruxelles, la nuit de 22 h à 7 h ainsi que l'instauration d'une limite du tonnage des avions autorisés à survoler le territoire bruxellois et la définition et mise en œuvre de « quota count » pour le respect des normes de bruit (maximum 200 tonnes entre 22 h et 7 h) ;
- la réalisation d'une étude épidémiologique afin d'analyser de manière scientifique l'impact réel du survol sur la santé des habitants ;
- la création d'un fonds d'indemnisation en vue de fournir des solutions d'isolation des bâtiments survolés.

L'arrêté relatif à la lutte contre le bruit généré par le trafic aérien, entré en vigueur le 1^{er} janvier 2000, reste encore aujourd'hui la seule arme juridique de défense des Bruxellois. Le Gouvernement continuera à agir par toute voie de droit pour garantir son respect plein et entier ainsi que sa non-remise en cause. De plus, vu la politique de dispersion mise en œuvre au-dessus des zones densément peuplées, le réseau de sonomètres sera étendu pour couvrir l'ensemble des routes aériennes au-dessus du territoire régional et un cadastre du bruit sera établi.

Plus largement, le Gouvernement réfléchira à l'opportunité d'instaurer un régime de perception directe pour les amendes liées aux infractions environnementales, de manière à en faciliter la gestion et le traitement d'une part, et à les rendre plus effectives, via une plus grande rapidité de traitement, d'autre part.

La santé environnementale sera développée via des politiques concertées entre les compétences liées à la santé et les compétences liées à l'environnement, particulièrement en ce qui concerne les pollutions et l'alimentation.

Enfin, le bien-être animal occupe une place croissante dans nos sociétés contemporaines, preuve en est, c'est

in de daartoe voorziene overleguimten dus blijven pleiten voor een stabiel en evenwichtig kader en voor objectieve en transparante vluchtprocedures.

Daartoe zal de Regering bij de federale regering de volgende prioriteiten verdedigen :

- het ontzien van de dichtst bevolkte gebieden en de veiligheid van het luchtverkeer moeten gelden als prioritaire criteria bij het uittekenen van de nieuwe routes ;
- een onafhankelijk openbaar orgaan oprichten dat de geluidsoverlast veroorzaakt door het vliegverkeer boven de huizen controleert ;
- de uitbatingsuren van de luchthaven wijzigen om de nachtperiode, boven Brussel, uit te breiden van 22 u tot 7 u ; een begrenzing instellen van de tonnage van de vliegtuigen die toelating krijgen boven Brussel te vliegen ; en « quota counts » vastleggen en toepassen met het oog op de naleving van de geluidsnormen (maximum 200 ton tussen 22 u en 7 u) ;
- een epidemiologische studie uitvoeren om de daadwerkelijke gevolgen van het vliegverkeer voor de gezondheid van de bewoners op wetenschappelijke wijze te onderzoeken ;
- een schadevergoedingsfonds oprichten om oplossingen aan te reiken voor het isoleren van de gebouwen waar vliegtuigen overvliegen.

Het besluit betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer, dat in werking trad op 1 januari 2000, is tot op vandaag nog altijd het enige juridische wapen voor de Brusselaars om zich te verdedigen. De Regering zal alle mogelijke rechtsmiddelen blijven aanwenden om ervoor te zorgen dat het besluit volledig nageleefd en niet in vraag gesteld wordt. Daarenboven zal, gezien het spreidingsbeleid dat van toepassing is boven de dichtbevolkte gebieden, het netwerk van geluidsmeters worden uitgebreid, zodat het alle vliegroutes boven het gewestelijk grondgebied bestrijkt. Er zal ook een geluidskadaster worden opgesteld.

Meer algemeen zal de Regering nadenken over de mogelijkheid om een systeem in te voeren voor de directe inning van de milieuboetes, enerzijds om deze gemakkelijker te kunnen beheren en verwerken en anderzijds om de effectiviteit van de boetes door een snellere verwerking te verhogen.

Om de milieugezondheid te bevorderen, gaan we een beleid voeren dat gebaseerd is op overleg tussen de bevoegdheden voor gezondheid en die voor het leefmilieu, met vooral aandacht voor vervuiling en voeding.

Dierenwelzijn tot slot neemt in de hedendaagse samenleving een almaar belangrijker plaats in. Het feit

devenu au fil du temps une compétence à part entière, qui a été transférée aux Régions lors de la dernière réforme de l'État. Il faut protéger les animaux et ce, d'autant plus qu'ils sont dans un état de vulnérabilité par rapport à l'homme.

L'évolution des positions en faveur d'une alimentation durable découle d'une autre approche qui met l'accent sur les conditions de vie des animaux. La promotion par le Gouvernement du circuit court et de proximité s'inscrit dans cette dynamique. En ce qui concerne la recherche scientifique et les impacts sur la santé publique, sans remettre en cause l'utilité de telles expérimentations dans certains cas, le Gouvernement poursuivra le travail entamé en collaboration avec les autres Régions visant une diminution drastique de l'utilisation d'animaux de laboratoire. Il soutiendra le développement et la diffusion de méthodes alternatives via des bourses de recherche et la formation des professionnels.

Le Gouvernement examinera s'il convient d'instaurer un permis pour la détention d'un animal, étant entendu que celui-ci sera gratuit et obtenu sans examen. Il pourra toutefois être retiré en cas de maltraitance.

Le Gouvernement souhaite également développer la formation des gardiens de la paix et agents de police au bien-être animal et encourager l'utilisation des sanctions administratives communales (SAC) permettant aux Bourgmestres confrontés à des situations de maltraitance animale d'infliger une sanction.

Le Gouvernement élaborera notamment deux plans généraux, relatifs respectivement aux populations félines et canines afin d'améliorer l'inscription de celles-ci dans le registre régional adéquat, de lutter au mieux contre les abus du commerce de ces animaux (dont notamment la problématique des animaux arrivant de pays étrangers en situation de malnutrition, malades, ou encore avec des papiers falsifiés que ce soit du point de vue de l'âge, des vaccins reçus, du pedigree, etc.) et de gérer leur population. Il poursuivra la stérilisation des chats domestiques et errants.

Le Gouvernement déploiera une politique globale sur le territoire régional quant à la question de la gestion de la population de pigeons.

dat hetuitgegroeid is tot een volwaardige bevoegdheid, die bij de laatste staatshervorming overgedragen is naar de gewesten, is daarvan een bewijs. Het is nodig de dieren te beschermen, te meer daar zij zich in een kwetsbare positie bevinden ten opzichte van de mens.

De neiging om te streven naar duurzame voeding is het resultaat van een andere visie die de nadruk legt op de leefomstandigheden van de dieren. De Regering stapt mee in deze dynamiek door in te zetten op de korte keten en op nabijheid. Voor wat het wetenschappelijk onderzoek en de invloed op de volksgezondheid betreft, zal de Regering samen met de andere gewesten verder inspanningen leveren om het gebruik van proefdieren drastisch te verminderen, zonder het nut van dergelijke experimenten in bepaalde gevallen in vraag te stellen. Zij zal steun verlenen om alternatieve methodes te ontwikkelen en te verspreiden door middel van onderzoeksbeurzen en beroepsopleidingen.

De Regering zal onderzoeken of het aangewezen is een vergunning voor de houders van dieren in te voeren. Die zal gratis en zonder onderzoek verkregen kunnen worden. In geval van mishandeling kan zij echter wel worden ingetrokken.

De Regering wil in de opleiding van de gemeenschaps-wachten en politieagenten ook aandacht laten schenken aan dierenwelzijn en burgemeesters die te maken krijgen met gevallen van dierenmishandeling aanmoedigen om een gemeentelijke administratieve sanctie (GAS) op te leggen.

De Regering zal twee algemene plannen uitwerken, één voor katten en één voor honden, om de inschrijvingen in het passend gewestelijk register te verbeteren, de misbruiken in de handel van deze dieren optimaal te bestrijden (zoals de problematiek van dieren die ondervoed, ziek, of met valse papieren over hun leeftijd, gekregen inenting of stamboom ingevoerd worden vanuit het buitenland) en de populaties te beheren. Ze zal verder gaan met de sterilisatie van huis- en zwervkatten.

De Regering zal een globaal gewestelijk beleid voor het beheer van de duivenpopulatie voeren.

UNE STRATEGIE ENERGETIQUE QUI S'APPUIE SUR LA RENOVATION DU BATI ET LA PRODUCTION D'ENERGIE RENOUVELABLE

Le Gouvernement entend mener une politique énergétique globale qui tend à améliorer la performance énergétique, tant sur le volet de la consommation que de la production. Le Gouvernement s'engage à mettre en œuvre intégralement la Stratégie de rénovation durable du bâti bruxellois conformément aux engagements du Plan national énergie-climat (PNEC). En parallèle, au niveau d'un marché libéralisé, il s'agira d'affirmer un rôle et une action publique forte au bénéfice de l'intérêt général, singulièrement au niveau de la production énergétique bruxelloise.

1. Une stratégie de rénovation durable du bâti bruxellois

Pour atteindre les objectifs climatiques à moyen et long terme (2030 et 2050) mais aussi pour réduire le coût global du logement à Bruxelles et améliorer sa qualité, la rénovation durable des bâtiments est un enjeu majeur de la transition écologique. C'est aussi une opportunité de création d'activités et d'emplois peu délocalisables, que le Gouvernement doit saisir, en veillant à soutenir la formation et à garantir des emplois de qualité, en évitant le dumping social.

Ce sera le sens de l'Alliance « Emploi-Environnement-Finances », qui réunira l'ensemble des acteurs sectoriels autour de la concrétisation de la Stratégie de rénovation durable du bâti bruxellois. Le Gouvernement y associera les acteurs du financement, publics et privés, afin de dégager toutes les pistes possibles en vue du financement de la transition du bâti.

Le Gouvernement proposera un volet réglementaire qui déterminera les étapes nécessaires pour une entrée en vigueur progressive au cours de la législature, puis complète au plus tard au 1^{er} janvier 2025. Parallèlement, le Gouvernement accompagnera l'arrivée des nouvelles normes, par des dispositifs de soutien financier, d'accompagnement, d'information, de démonstration et d'exemplarité de pouvoirs publics. Dans le secteur tertiaire, le programme PLAGE sera évalué et, si nécessaire, ajusté en concertation avec le secteur pour orienter l'évolution du parc vers les objectifs à long terme fixés dans le Pacte énergétique et la contribution bruxelloise au PNEC (neutralité énergétique pour le secteur tertiaire).

Tenant compte des opportunités d'une telle stratégie pour l'emploi des Bruxellois, le Gouvernement accordera une attention soutenue à son accompagnement économique

EEN ENERGIESTRATEGIE DIE STEUNT OP DE RENOVATIE VAN GEBOUWEN EN DE PRODUCTIE VAN HERNIEUWBARE ENERGIE

De Regering wil een globaal energiebeleid voeren dat gericht is op het verbeteren van de energieprestaties, zowel op het vlak van verbruik als op dat van productie. De Regering verbindt zich ertoe de Strategie voor de Duurzame Renovatie van de Gebouwen in Brussel volledig uit te voeren, in overeenstemming met de verbintenissen van het Nationaal Klimaat- en Energieplan (NKEP). Tegelijkertijd zal het in een geliberaliseerde markt zaak zijn om in het algemeen belang een sterke rol te spelen en het overheids-optreden te bevestigen, in het bijzonder wat de Brusselse energieproductie betreft.

1. Een strategie voor de duurzame renovatie van de gebouwen in Brussel

Om de middellange- en langetermijndoelstellingen voor het klimaat (2030 en 2050) te halen, maar ook om de totale kosten van de huisvesting in Brussel te verminderen en de kwaliteit ervan te verbeteren, is de duurzame renovatie van gebouwen van cruciaal belang voor de ecologische transitie. Het is ook een kans om activiteiten en banen te scheppen die niet gemakkelijk kunnen verplaatst en die de Regering moet aangrijpen, waarbij ze erop toeziet dat de opleiding wordt ondersteund en er kwalitatief goede banen worden gegarandeerd en dat sociale dumping wordt vermeden.

Dat is het doel van de alliantie « Werkgelegenheid-Leefmilieu-Financiën », die alle sectorale actoren zal samenbrengen rond de uitvoering van de Strategie voor de Duurzame Renovatie van de Gebouwen in Brussel. De Regering zal er de publieke en private financiers bij betrekken om alle mogelijke financieringsmogelijkheden voor de transitie in de bouwsector aan te spreken.

De Regering zal een reglementair luik voorstellen dat de stappen zal bepalen die nodig zijn voor een geleidelijke inwerkingtreding tijdens de legislatuur en die uiterlijk op 1 januari 2025 voltooid moet zijn. Tegelijkertijd zal de Regering de komst van de nieuwe normen ondersteunen door middel van financiële steun, begeleiding, informatie, demonstratie en voorbeeldige overheidsinstanties. In de tertiaire sector zal het PLAGE-programma geëvalueerd worden en, indien nodig, in overleg met de sector worden aangepast om de evolutie van het park te sturen in de richting van de langetermijndoelstellingen van het Energiepact en de Brusselse bijdrage tot het NKEP (energieneutraliteit voor de tertiaire sector).

Rekening houdend met de mogelijkheden die een dergelijke strategie biedt op het vlak van werkgelegenheid voor de Brusselaars, zal de Regering bijzondere aandacht

et social, mais aussi à l'adhésion des acteurs aux mesures proposées et à leur diffusion. Le soutien aux particuliers et aux personnes morales à finalités marchandes comme non marchandes devra être direct, financier, mais aussi indirect par des mesures fortes d'information, d'implication et d'accompagnement, en particulier pour les publics les plus fragilisés.

La préservation du patrimoine fera partie intégrante de la stratégie de rénovation. Le Gouvernement proposera à cet effet un accompagnement spécifique aux propriétaires de biens classés.

En matière de mobilisation budgétaire, le Gouvernement développera une politique incitative ambitieuse en matière de rénovation, en orientant les investissements publics et privés vers cet enjeu, notamment au travers de la prochaine programmation FEDER et le recours au mécanisme de tiers investisseurs. Le Gouvernement concrétisera durant la législature une augmentation significative des moyens alloués au soutien de la rénovation énergétique des bâtiments afin d'atteindre l'objectif d'un taux de rénovation de 3 à 5 %.

Cette politique de rénovation sera également le reflet de la politique sociale du Gouvernement, en concentrant prioritairement l'aide au financement sur les revenus modestes et moyens et la lutte contre la précarité énergétique.

La réorientation massive des investissements vers la transition énergétique nécessite une vision globale des contributions et des mécanismes de rétribution, pour s'assurer d'une juste répartition des financements publics. Le Gouvernement étudiera la possibilité d'un fonds unique dédié à la transition énergétique des bâtiments, regroupant les contributions actuelles à l'amélioration énergétique du bâti (certificats verts, fonds énergie et climat, primes à la rénovation, etc.) en incluant d'autres apports financiers. Afin de faire contribuer équitablement les différents vecteurs énergétiques, un accord fédéral sera envisagé pour inclure les fournisseurs de mazout dans les contributeurs au fonds.

Pour prendre en compte la diversité des situations rencontrées (copropriétés, propriétaires bailleurs, etc.), le Gouvernement activera une diversité de solutions de financement, publics et privés. Il établira, en collaboration avec les opérateurs financiers privés et publics, différentes formules de financement innovantes, adaptées à la rénovation énergétique comme des prêts hypothécaires remboursables sur des durées correspondant au retour financier de la rénovation envisagée ou des prêts pour la rénovation énergétique remboursables lors de la mutation.

besteden aan de economische en sociale ondersteuning, maar ook aan de steun van de actoren voor de voorgestelde maatregelen en de verspreiding ervan. De steun aan natuurlijke personen en rechtspersonen, zowel uit de profit- als de non-profitsector, moet direct en financieel zijn, maar ook indirect, door middel van krachtige informatie, betrokkenheid en steunmaatregelen, met name voor de meest kwetsbare groepen.

Het behoud van het erfgoed zal integraal deel uitmaken van de renovatiestrategie. Daartoe zal de Regering specifieke steun bieden aan eigenaars van beschermde goederen.

Wat de begrotingsmiddelen betreft, zal de Regering een ambitieus stimuleringsbeleid voor renovatie ontwikkelen door openbare en particuliere investeringen op dit punt te richten, met name via het volgende EFRO- programma en het mechanisme van de derde investeerders. Tijdens de legislatuur zal de Regering een aanzienlijke verhoging van de middelen voor de ondersteuning van de energierenovatie van gebouwen doorvoeren om de doelstelling van een renovatiepercentage van 3 tot 5 % te halen.

Dit renovatiebeleid zal ook een afspiegeling zijn van het sociale beleid van de Regering, door de financiële steun prioritair te concentreren op de bescheiden en gemiddelde inkomens en de strijd tegen de energiearmoede.

De massale heroriëntatie van de investeringen in de richting van de energietransitie vereist een globale visie op de bijdragen en beloningsmechanismen, om te zorgen voor een eerlijke verdeling van de overheidsmiddelen. De Regering zal de mogelijkheid onderzoeken van één fonds voor de energietransitie van gebouwen, dat de huidige bijdragen om de energieprestaties van gebouwen te verbeteren (groenestroomcertificaten, energie- en klimaatfondsen, renovatiepremies, enz.) combineert met andere financiële bijdragen. Om ervoor te zorgen dat de verschillende energiedragers een billijke bijdrage leveren, zal een federale overeenkomst worden overwogen om te bewerkstelligen dat ook de leveranciers van stookolie bijdragen tot het fonds.

Om rekening te houden met de verscheidenheid aan situaties (mede-eigendom, eigenaars-verhuurders, enz.) zal de Regering een verscheidenheid aan publieke en private financieringsoplossingen activeren. Zij zal, in samenwerking met de particuliere en openbare financiële operatoren, verschillende innoverende financieringsformules uitwerken die aangepast zijn aan de energierenovatie, zoals hypothecaire leningen die terugbetaalbaar zijn over termijnen die overeenstemmen met de financiële opbrengst van de geplande renovatie of leningen voor energierenovatie die terugbetaalbaar zijn bij overdracht.

Pour saisir au mieux l'opportunité que constitue le moment des transferts de propriété pour entreprendre des rénovations ambitieuses, le Gouvernement s'engagera à induire un signal prix lié à l'efficacité énergétique du bien au moment de la mutation, via un abattement des droits d'enregistrement, une réduction des droits de succession ou de donation, conditionnés à la réalisation d'une rénovation énergétique globale dans un délais donné et après analyse de la PEB et élaboration d'une stratégie d'amélioration. Plus largement, le Gouvernement étudiera les modalités d'une fiscalité incitative en vue d'encourager les propriétaires à améliorer la classe PEB de leur bien immobilier.

Outre les mesures d'aide à la mobilisation des investissements, l'offre régionale de services d'accompagnement devra évoluer, quantitativement et qualitativement, en lien avec les ambitions de la stratégie de rénovation du bâti. Le Gouvernement veillera à ce que les usagers puissent mener en un seul lieu toutes les démarches liées à leur projet de rénovation, dans une logique de guichet unique. Dans une logique de cohérence et d'efficacité de l'action, le Gouvernement, avec les acteurs publics et associatifs concernés, mettra en place une segmentation des publics-cibles harmonisée et partagée, sur la base de laquelle il construira progressivement l'offre de services et de financement régionaux pour la rénovation.

En ce qui concerne les primes régionales, une simplification du parcours des candidats à la rénovation sera menée, vers un dispositif de primes intégré pour la rénovation, rapprochant pleinement les primes énergie et primes à la rénovation pour le public-cible commun des propriétaires occupants. L'accès aux primes pour les propriétaires bailleurs sera prévu en cohérence avec la politique de conventionnement locative régionale.

Ce dispositif unifiera les conditions d'accès, procédures et outils, pour aboutir notamment à une image commune, un formulaire unique de demande de primes et une plateforme unique pour l'échange de documents avec l'administration. Les primes seront adaptées pour encourager une approche globale et intégrée de la rénovation.

Le Gouvernement s'engagera concrètement pour l'exemplarité des pouvoirs publics en matière de rénovation des bâtiments. Tenant compte des objectifs à long terme du Pacte énergétique pour les bâtiments publics, chaque acquisition et rénovation d'ampleur de bâtiments publics régionaux ou financés par la Région devra impérativement s'inscrire dans ces objectifs, dès 2019. La collaboration entre les différentes administrations compétentes sur la

Om de gelegenheid die de overdracht van onroerend goed biedt om ambitieuze renovaties uit te voeren optimaal te benutten, zal de Regering zich ertoe verbinden een prijs-sigitaal te geven dat gekoppeld is aan de energie-efficiëntie van het goed op het ogenblik van de overdracht, door middel van een verlaging van de registratierechten, een vermindering van de successierechten of de schenkingsrechten, op voorwaarde dat een volledige energierenovatie binnen een bepaald tijdsbestek en na analyse van de EPB wordt uitgevoerd en dat een strategie voor de verbetering van de energieprestaties wordt ontwikkeld. Meer in het algemeen zal de Regering de modaliteiten van een stimulerende fiscaliteit bestuderen om eigenaars aan te moedigen de EPB-klasse van hun onroerend goed te verbeteren.

Naast de maatregelen om te helpen bij het mobiliseren van investeringen, zal het gewestelijke aanbod van ondersteunende diensten, zowel kwantitatief als kwalitatief, moeten evolueren in lijn met de ambities van de bouwrenovatiestrategie. De Regering zal er vanuit een one-stop-shop logica voor zorgen dat de gebruikers op één enkele plaats terecht kunnen voor alle stappen in verband met hun renovatieproject. Met het oog op de samenhang en de doeltreffendheid van de actie zal de Regering samen met de betrokken actoren uit de openbare en de verenigingssector een geharmoniseerde en gedeelde segmentatie van de doelgroepen doorvoeren, op basis waarvan ze geleidelijk het aanbod van gewestelijke diensten en financiering voor de renovatie zal opbouwen.

Op het vlak van de gewestelijke premies zal er een vereenvoudiging plaatsvinden van het door de renovatiekandidaten af te leggen traject om te evolueren naar een geïntegreerde bonusregeling voor renovatie, waarbij energie- en renovatiepremie voor de gemeenschappelijke doelgroep van huiseigenaars-bewoners volledig op elkaar worden afgestemd. De toegang tot premies voor eigenaars-verhuurders zal worden geregeld in samenhang met het gewestelijke huurcontractbeleid.

Via dit systeem zullen de toegangsvoorwaarden, procedures en instrumenten een uniform karakter krijgen, wat met name zal leiden tot een gemeenschappelijk imago, één enkel formulier voor de aanvraag van premies en één enkel platform voor de uitwisseling van documenten met de administratie. De premies zullen worden aangepast om een globale en geïntegreerde aanpak van de renovatie te bevorderen.

De Regering zal zich er concreet voor inzetten dat de overheid een voorbeeldfunctie vervult bij de renovatie van gebouwen. Rekening houdend met de langetermijndoelstellingen van het Energiepact voor openbare gebouwen, moet elke omvangrijke aankoop en renovatie van gewestelijke openbare gebouwen of door het Gewest gefinancierde gebouwen vanaf 2019 in overeenstemming zijn met deze doelstellingen. De samenwerking tussen de verschillende

gestion des bâtiments publics sera formalisée et renforcée afin d'atteindre les objectifs visés.

Les programmes NRclick et Solarclick seront évalués et réorientés sur le soutien spécifique à la rénovation des bâtiments publics régionaux et communaux. Le Gouvernement évaluera la possibilité d'y intégrer les commissions communautaires et d'y adjoindre un outil de financement à même de mobiliser diverses sources de capitaux.

2. Protection du consommateur et renforcement du caractère public de la politique de l'énergie et de l'eau

Dans le contexte d'un marché de l'énergie libéralisé, le consommateur est dans une position de vulnérabilité vis-à-vis des fournisseurs d'énergie et des jeux de concurrence auxquels ils s'adonnent : protection de la vie privée, changements des tarifs, complexité des offres, multiplicité des acteurs intermédiaires, etc.

C'est pourquoi, le Gouvernement entend tout d'abord poursuivre et renforcer la politique de protection du consommateur.

De la même manière, le Gouvernement affirme le caractère public du gestionnaire de réseau de distribution et entend renforcer son rôle de gestion de l'éclairage public.

En parallèle, le Gouvernement entend promouvoir et développer une production collective d'énergie via des sources renouvelables, notamment en :

- soutenant les projets de développement de communautés d'énergie (regroupement volontaire d'habitants situés en aval d'une borne de quartier pour une gestion collective de la consommation et de la production d'énergie) ;
- soutenant des coopératives existantes ou de nouvelles coopératives en vue de déployer des installations de production d'énergie, dont une catégorie de parts sera accessible à toute personne désireuse de participer à un projet collectif.

D'ici la fin de la législature, le Gouvernement veillera à ce que l'électricité fournie à l'ensemble des bâtiments, équipements publics, ainsi qu'à ceux qui se trouvent dans l'espace public (gestionnaires de panneaux publicitaires, trottinettes ou vélos électriques, etc.) soit 100 % renouvelable. Le système de certificats verts sera évalué et le taux d'octroi des certificats ajusté, tenant notamment compte de

administraties die verantwoordelijk zijn voor het beheer van openbare gebouwen zal geformaliseerd en versterkt worden om de gestelde doelen te bereiken.

De programma's NRclick en Solarclick worden geëvalueerd en geheroriënteerd naar specifieke ondersteuning bij de renovatie van gewestelijke en gemeentelijke openbare gebouwen. De Regering zal nagaan of de gemeenschapscommissies erin geïntegreerd kunnen worden en of er een financieringsinstrument aan toegevoegd kan worden dat de mogelijkheid biedt verschillende bronnen van kapitaal te mobiliseren.

2. Consumentenbescherming en versterking van het publieke karakter van het energie- en waterbeleid

In de context van een geliberaliseerde energiemarkt bevindt de consument zich in een kwetsbare positie ten opzichte van de energieleveranciers en de concurrentiespelletjes die ze spelen : bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prijswijzigingen, complexiteit van het aanbod, veelheid van intermediaire actoren, enz.

Daarom wil de Regering in de eerste plaats het beleid inzake consumentenbescherming voortzetten en versterken.

De Regering bevestigt eveneens het publieke karakter van de distributienetbeheerder en wil zijn rol in het beheer van de openbare verlichting versterken.

Tegelijkertijd wil de Regering de collectieve energieproductie uit hernieuwbare bronnen bevorderen en ontwikkelen, met name door :

- ondersteuning van projecten voor de ontwikkeling van energiegemeenschappen (vrijwillige groepering van inwoners die stroom afnemen van een wijkafnamepunt met het oog op het collectief beheer van het energieverbruik en de energieproductie) ;
- ondersteuning van bestaande of nieuwe coöperaties voor de exploitatie van installaties voor de opwekking van elektriciteit, waarvan een deel van de aandelen verworven zal kunnen worden door iedereen die geïnteresseerd is in deelname aan een collectief project.

Tegen het einde van de legislatuur zal de Regering erop toezien dat de elektriciteitstoevoer naar alle gebouwen, openbare voorzieningen en de openbare ruimte (billboard-beheerders, elektrische fietsen of steps, enz.) voor 100 % hernieuwbaar is. Er zal een evaluatie plaatsvinden van het systeem van de groenestroomcertificaten en het toewijzingspercentage van de certificaten zal worden aangepast,

la baisse des coûts des systèmes d'énergie renouvelable.

Le Gouvernement assurera l'accès à un service indépendant et performant d'information et d'accompagnement en matière de contrats d'énergie, de compréhension des factures, de questions juridiques, etc. pour tous les Bruxellois. Il entend conforter le bon fonctionnement du régulateur indépendant Brugel.

Par ailleurs, le Gouvernement s'engage à rejoindre, comme d'autres villes européennes, la « Blue Community ». Le Gouvernement garantit le caractère public du gestionnaire de la production, de la distribution et de l'évacuation des eaux, et à terme de l'épuration. Il reconnaît et défend le principe de l'accès à l'eau potable comme droit humain fondamental.

D'après la Fondation Roi Baudouin, un ménage belge sur six est confronté à la précarité hydrique. Suite à la résolution du Parlement concernant l'accès à l'eau pour toutes et tous et la lutte contre la précarité hydrique en Région bruxelloise, le Gouvernement mettra en place, dès l'entame de la législature, un Groupe de travail réunissant Vivaqua et les acteurs de la lutte contre la pauvreté, l'endettement, et la précarité hydrique afin d'examiner les actions concrètes à mener à court et moyen terme pour diminuer drastiquement le nombre d'usagers ou de ménages qui ont des difficultés d'accès à l'eau ainsi que le nombre de coupures. La multiplication des points d'eau publics (fontaines et bains-douches) rentre également dans cette logique de facilitation de l'accès à l'eau pour tous.

Le Gouvernement mettra en place un statut de client protégé en eau et, en corollaire, un tarif social de l'eau dès 2021, sans remettre en cause les tranches vitale et sociale de la tarification actuelle. Il renforcera, avec les CPAS et les associations de terrain, l'accompagnement social et la politique de prévention et transposera au secteur de l'eau la notion de plan de paiement raisonnable existant dans le secteur de l'énergie.

Pour être exemplaire et promouvoir l'eau du robinet, qualitativement irréprochable et bien moins coûteuse économiquement comme environnementalement, le Gouvernement vise, d'ici à la fin de la législature, l'abandon du recours à l'eau en bouteille au profit de l'eau de distribution dans les bâtiments dépendant des pouvoirs publics régionaux et communaux, tout comme lors d'événements sponsorisés par les pouvoirs publics.

waarbij met name rekening zal worden gehouden met de daling van de kosten van de systemen voor hernieuwbare energie.

De Regering zal ervoor zorgen dat alle Brusselaars toegang hebben tot een onafhankelijke en efficiënte informatie- en ondersteuningsdienst voor energiecontracten, een goed begrip van de facturen, juridische kwesties, enz. Zij wenst de goede werking van de onafhankelijke regulator Brugel te versterken.

Bovendien verbindt de Regering zich ertoe om net als andere Europese steden aan te sluiten bij de « Blue Community ». De Regering garandeert het publieke karakter van de beheerder van de waterproductie, -distributie en -afvoer, en uiteindelijk van de zuivering ervan. Ze erkent en verdedigt het beginsel van toegang tot drinkwater als een fundamenteel mensenrecht.

Volgens de Koning Boudewijnstichting wordt één op de zes Belgische huishoudens geconfronteerd met waterarmoede. Naar aanleiding van de resolutie van het Parlement over de toegang tot water voor iedereen en de strijd tegen waterarmoede in het Brussels Gewest, zal de Regering van bij het begin van de legislatuur een werkgroep oprichten waarin Vivaqua en de actoren die betrokken zijn bij de strijd tegen de armoede, de schuldenlast en de waterarmoede zullen worden samengebracht om de concrete acties te onderzoeken die op korte en middellange termijn moeten worden ondernomen om het aantal gebruikers of huishoudens die moeite hebben om toegang te krijgen tot water en het aantal afsluitingen drastisch te verminderen. De vermenigvuldiging van het aantal openbare waterpunten (fontein en douches) maakt ook deel uit van deze logica om de toegang tot water voor iedereen te vergemakkelijken.

De Regering zal een statuut van beschermde klant invoeren voor het water en, als uitvloeisel daarvan, een sociaal watertarief vanaf 2021, zonder de vitale en de sociale schijf van de bestaande tarifiering ter discussie te stellen. Zij zal samen met de OCMW's en de verenigingen op het terrein de sociale ondersteuning en het preventiebeleid versterken en het concept van een redelijk betalingsplan dat in de energiesector bestaat, omzetten in de watersector.

Om een voorbeeldfunctie te vervullen en het gebruik van leidingwater te bevorderen, dat van onberispelijke kwaliteit is en veel minder kostbaar in economisch en milieuopzicht, streeft de Regering ernaar om tegen het einde van de legislatuur over te schakelen van het gebruik van flessenwater op het gebruik van distributiewater in gebouwen die afhangen van de gewestelijke en de gemeentelijke overheden, alsook op evenementen die door de overheid worden gesponsord.

Enfin, le Gouvernement réduira la construction de bassins d'orage et favorisera les modes alternatifs de gestion des eaux de ruissellement au travers d'une gestion intégrée des eaux pluviales. Il intensifiera également la rénovation du réseau d'égouttage.

UNE POLITIQUE PUBLIQUE DE PROPRETÉ ET DE COLLECTE DES DECHETS QUI FAVORISE LA REDUCTION, LE REEMPLOI ET LE RECYCLAGE

La propreté de la Région est un élément essentiel de la qualité de vie des Bruxelloises et des Bruxellois. C'est aussi la première image que Bruxelles offre à ses nombreux visiteurs. De nombreux efforts restent à faire.

Une politique de gestion des déchets ambitieuse et efficace est également un élément essentiel d'une économie circulaire, qui préserve les ressources matérielles et énergétiques et contribue de manière directe et indirecte à la lutte contre le changement climatique.

Pour atteindre ses objectifs climatiques, la politique publique de collecte et de traitement des déchets organisée par Bruxelles-Propreté sera réalignée sur les politiques environnementales de la Région (PNEC, Plan de Gestion des Ressources et des Déchets (PGRD) ou le PREC) et sera partie prenante de la transition écologique et sociale décidée par le Gouvernement.

Depuis toujours à Bruxelles, la collecte est un service public gratuit pour tous les ménages bruxellois. Le Gouvernement réaffirme ce principe et le caractère 100 % public de l'Agence Bruxelles-Propreté (ABP). Au-delà des audits déjà lancés (comptabilité analytique, structures et filiales, besoins en personnel), un benchmarking international des villes comparables sera réalisé dans les plus brefs délais, afin d'identifier les meilleures pratiques et de les appliquer à Bruxelles.

Actuellement, la Région est bien classée au niveau européen pour le taux de tri et de recyclage de ses déchets. La Région doit poursuivre ses efforts pour atteindre les objectifs de recyclage et de valorisation à l'horizon 2035, impliquant de manière progressive l'atteinte des taux suivants : 50 % en 2020, 55 % en 2025, 60 % en 2030, 65 % en 2035. De plus, 100 % des bio-déchets doivent être collectés séparément d'ici fin 2023. Enfin, le taux de collecte sélective des bouteilles en PET devrait atteindre 77 % d'ici 2025 et de 90 % d'ici 2029.

Pour atteindre ces objectifs ambitieux, il sera nécessaire d'augmenter en qualité et en quantité les collectes sélectives publiques. Pour ce faire, le Gouvernement instaurera la collecte du plastic P+, poursuivra la multiplication des bulles à verre enterrées et analysera les opportunités de

Tot slot zal de Regering de bouw van spaarbekkens verminderen en alternatieve methoden voor het beheer van afvloeiend hemelwater bevorderen door een geïntegreerd regenwaterbeheer. Zij zal ook de renovatie van het rioleeringsnet intensiveren.

EEN OPENBAAR NETHEIDS- EN INZAMELINGS-BELEID DAT INZET OP DE VERMINDERING, EN DE RECYCLAGE VAN AFVAL

Een proper gewest is van essentieel belang voor de levenskwaliteit van de Brusselaars. Het is ook het eerste beeld dat de vele bezoekers van Brussel krijgen. Er zijn nog tal van inspanningen nodig.

Een ambitieus en efficiënt afvalverwerkingsbeleid vormt tevens een wezenlijk onderdeel van de kringloop-economie, die de materiële middelen en energiebronnen vrijwaart en zowel rechtstreeks als onrechtstreeks bijdraagt tot de strijd tegen de klimaatverandering.

Om de klimaatdoelstellingen te halen, zal het beleid van Net Brussel voor afvalverwerking en -ophaling afgestemd worden op het milieubeleid van het Gewest (NEKP, het plan voor het beheer van grond- en afvalstoffen - PBGA en het GPKE) en moet het bijdragen tot de ecologische en sociale omslag waartoe de Regering beslist heeft.

Afvalophaling is in Brussel altijd al een openbare dienst geweest die gratis is voor alle Brusselse huishoudens. De Regering herbevestigt dit principe, alsook het volledig openbare karakter van het Agentschap Net Brussel (ANB). Aanvullend op de reeds opgestarte audits (analytische boekhouding, structuren en filialen, personeelsbehoeften) zal zo snel mogelijk een internationale benchmarking van vergelijkbare steden uitgevoerd worden om op basis daarvan een lijst met best practices op te stellen en die vervolgens toe te passen in Brussel.

Het Gewest doet het vandaag op Europees niveau goed qua percentage gesorteerd en gerecycleerd afval. Het Gewest moet verdere inspanningen leveren om de nieuwe streefcijfers voor 2035 in verband met de recyclage en de nuttige toepassing van afval te halen. Het gaat om de volgende oplopende percentages : 50 % in 2020, 55 % in 2025, 60 % in 2030 en 65 % in 2035. Daarenboven moet al het biologisch afval tegen eind 2023 afzonderlijk opgehaald worden. Tot slot moet de hoeveelheid selectief opgehaalde PET-flessen in 2025 77 % en in 2029 90 % bedragen.

Om deze ambitieuze doelstellingen te bereiken, zal het nodig zijn om de selectieve inzamelingen zowel kwalitatief als kwantitatief te verbeteren. Daartoe zal de Regering de ophaling van P+ plastic invoeren, zal zij het aantal ondergrondse glasbollen verder verhogen en zal zij onderzoeken

développements de conteneurs en vue d'un déploiement plus stratégique de ce modèle de collecte pour améliorer la propreté publique et le tri des déchets.

Dans le cadre du développement de nouveaux quartiers, on veillera à prévoir des espaces dévolus à la récupération séparée des flux de déchets, dans une logique d'économie circulaire, notamment via des conteneurs enterrés. En outre, des solutions seront mises en place pour offrir une collecte des huiles ménagères usagées.

Par ailleurs, en concertation avec les autres régions, les systèmes de responsabilité élargie des producteurs (REP) seront renforcés et étendus à de nouveaux flux de déchets (ex. matériaux de construction, textiles, meubles, déchets domestiques dangereux comme les peintures, produits chimiques, etc.) en vue de mobiliser davantage de moyens pour leur recyclage ou la gestion de leur fin de vie.

Le Gouvernement affirme sa volonté d'atteindre l'objectif de 100 % de déchets alimentaires récoltés de manière séparée et rendre obligatoire le tri de ces déchets pour 2023. Le Gouvernement prendra l'initiative en vue de l'instauration d'un système de consignes pour les canettes et bouteilles en plastique.

Un traitement approprié de ce flux sur le territoire régional sera envisagé pour tout ou partie de la collecte des biodéchets et des déchets verts, notamment par l'installation d'une unité de biométhanisation avec valorisation de l'énergie renouvelable sur le territoire régional. Le Gouvernement continuera également à soutenir un renforcement du maillage de composts collectifs décentralisés. Le Gouvernement analysera, en parallèle, l'optimisation de la collecte spécifique des déchets organiques pour l'horeca, l'industrie alimentaire et les supermarchés (invendus non-donnés). Dans le cadre de ses réflexions, le Gouvernement sera attentif aux différents projets de recherche en cours et financés par la Région.

Au regard des objectifs européens et notamment ceux concernant les biodéchets, les flux régionaux destinés à l'incinération vont décliner durant la prochaine décennie. Le Gouvernement réalisera une étude de phasing out de cet outil, phasing out souhaitable afin de répondre aux obligations relatives aux émissions de gaz à effet de serre de la Région. Ce phasing-out s'accompagnera d'une réorientation des bénéfices issus des certificats verts octroyés à l'incinérateur au profit des objectifs du PGRD et du PREC. L'octroi de certificats verts à l'incinérateur sera supprimé pour l'avenir.

welke mogelijkheden er zijn om containers in te zetten om deze manier van afvalinzameling strategischer te kunnen toepassen voor een betere openbare netheid en sortering van afval.

Bij de ontwikkeling van nieuwe wijken zullen vanuit de logica van de kringlooeconomie ruimtes voorbehouden worden voor de gescheiden recuperatie van afval. Dit zal in het bijzonder gebeuren door middel van ondergrondse containers. Daarnaast zullen oplossingen uitgewerkt worden voor de inzameling van gebruikte huishoudelijke oliën.

Verder zullen in overleg met de andere gewesten de systemen van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) versterkt worden en ook toegepast worden andere afvalstromen (bv. bouwmaterialen, textiel, meubels, gevaarlijk huishoudelijk afval zoals verf, chemische producten, enz.) om meer middelen te kunnen inzetten voor de recyclage en het beheer van het levenseinde van deze stoffen.

De Regering bevestigt dat zij streeft naar een volledig gescheiden ophaling van voedingsafval en dat zij de sortering van dat afval tegen 2023 verplicht wil maken. De Regering zal een systeem van statiegeld voor blikjes en plastic flessen invoeren.

Er zal overwogen worden om al het ingezamelde biologisch en groenafval of een deel daarvan op een passende manier te verwerken op het gewestelijk grondgebied, met name door een vergistingsinstallatie te bouwen die hernieuwbare energie opwekt voor het gewest. De Regering zal ook de versterking van het netwerk van gedecentraliseerde collectieve composthopen verder ondersteunen. Daarnaast zal de Regering onderzoeken hoe de inzameling van het organisch afval van de horeca, de voedingsnijverheid en de supermarkten (niet weggeschonken onverkochte goederen) geoptimaliseerd kan worden. De Regering zal bij haar denkoefeningen aandacht hebben voor de verschillende lopende onderzoeksprojecten die het Gewest financiert.

Overeenkomstig de Europese doelstellingen en dan meer bepaald die in verband met biologisch afval gaan de gewestelijke afvalstromen naar de verbrandingsoven in de komende tien jaar afnemen. De Regering zal een studie uitvoeren om dit instrument uit te faseren. Deze uitfasering is wenselijk opdat het Gewest zou kunnen voldoen aan de verplichtingen in verband met de uitstoot van broeikasgassen. Aansluitend op deze uitfasering zullen de winsten afkomstig van de groenestroomcertificaten die toegekend worden aan de verbrandingsoven, herbestemd worden voor de doelstellingen die gekoppeld zijn aan het PBGA en het GPKE. De toekenning van groenestroomcertificaten aan de verbrandingsoven zal in de toekomst afgeschaft worden.

De manière générale, la Région visera à terme à ne plus importer de déchets sur son territoire.

Le schéma de collecte de l'ABP pourra être réadapté au regard d'un quadruple objectif : encourager fortement le tri et éviter le tout-venant, maîtriser les coûts, diminuer l'impact environnemental des collectes, et améliorer la propreté des espaces publics.

Le Gouvernement entend développer le réseau des Recyparks de proximité pour atteindre l'objectif total de 10 implantations sur l'ensemble du territoire régional. En parallèle, le Gouvernement lancera un projet-pilote d'une collecte « préservante » pour améliorer les résultats de collecte des encombrants.

Le Gouvernement développera une stratégie d'investissement à long terme pour permettre le passage progressif de la flotte de l'ABP vers un parc 100 % vert – cela recouvre tant le charroi du nettoyage, que celui de la collecte.

Les producteurs de déchets autres que les ménages sont dans l'obligation de faire procéder à la collecte en tri de leurs déchets. Pour ce faire, ils peuvent faire appel à n'importe quel collecteur à Bruxelles. Toutefois, les déchets des producteurs ne disposant pas de solution de collecte sont finalement collectés par l'Agence Bruxelles-Propreté sans que le coût que représente cette collecte pour l'opérateur public, ne soit comblé. Pour pallier ce déséquilibre, le Gouvernement mettra en place un système de redevance automatique imposé à tout producteur ne pouvant pas attester d'un contrat de collecte auprès d'un opérateur. Les activités de service public et les activités de type commercial devront être scindées par des réformes de structures (entités juridiques distinctes, filialisation ou autre), afin de rencontrer les conclusions du jugement rendu en la matière, si nécessaire par une gestion différenciée des flux.

Les enjeux de gouvernance et de bonne gestion sont également de premier ordre pour répondre avec ambition aux objectifs environnementaux et à la volonté d'un service public de qualité. Ainsi, un certain nombre de réformes s'imposeront à l'Agence, notamment au regard des résultats des différents audits commandés.

L'Agence, au travers de ses filiales, tient à sa disposition les clés pour mener une politique de traitement des déchets à la fois ambitieuse et cohérente pour Bruxelles. Actuellement, Recyclis et Bruxelles-Compost permettent d'assurer le tri des collectes ménagères bruxelloises. Ces outils peuvent encore être complétés et améliorés.

Algemeen genomen zal het Gewest er op termijn naar streven om geen afval meer te importeren op zijn grondgebied.

Het ophaalschema van het ANB zal kunnen aangepast en afgestemd worden op een vierledige doelstelling : het sorteren sterk aanmoedigen en restafval vermijden, de kosten onder controle houden, de impact van de inzamelingen op het milieu verminderen en de netheid van de openbare ruimten verbeteren.

De Regering wil het nabijheidsnetwerk van Recyparken ontwikkelen om er over het hele gewest tien te hebben. Daarnaast zal de Regering een proefproject voor een « bewarende » inzameling opstarten om de resultaten van de ophaling van grofvuil te verbeteren.

De Regering zal een investeringsstrategie op lange termijn uitwerken om de vloot van het ANB geleidelijk om te vormen tot een volledig groen wagenpark – met daarin zowel de reinigingsvoertuigen als de ophaalwagens.

Afvalproducenten die niet behoren tot de groep van de huishoudens, zijn verplicht om hun afval gesorteerd te laten ophalen. Daarvoor mogen zij een beroep doen op om het even welke ophaler in Brussel. Het afval van de producenten die geen oplossing hebben voor hun ophaling, wordt uiteindelijk echter opgehaald door het Agentschap Net Brussel, zonder dat de openbare operator vergoed wordt voor de kosten van deze inzameling. Om dat onevenwicht te verhelpen, zal de Regering een systeem uitwerken om een automatische retributie op te leggen aan alle producenten die geen ophaalcontract met een operator kunnen voorleggen. De openbare dienstactiviteiten en de commerciële activiteiten moeten van elkaar gescheiden worden door middel van structurele hervormingen (aparte juridische entiteiten, filialisering en dergelijke) om tegemoet te komen aan de conclusies van de gerechtelijke uitspraak die daarover gedaan is. Deze scheidin vereist een effectief en gedifferentieerd beheer van de afvalstromen.

Ook de uitdagingen op het vlak van goed bestuur en beheer zijn van het allergrootste belang om op ambitieuze wijze te kunnen voldoen aan de milieudoelstellingen en een kwaliteitsvolle openbare dienstverlening te kunnen bieden. Aldus moeten er in het bijzonder in het licht van de resultaten van de verschillende bestelde audits een aantal hervormingen doorgevoerd worden bij het Agentschap.

Het Agentschap heeft met zijn filialen de sleutels in handen om een ambitieus én coherent afvalverwerkingsbeleid voor Brussel te voeren. Vandaag zorgen Recyclis en Brussel-Compost voor de sortering van het ingezamelde huishoudelijk afval van de Brusselaars. Deze instrumenten kunnen nog verder aangevuld en verbeterd worden.

La possibilité de transformer partiellement Recyclis en centre de transfert sera étudiée. Ce centre de transfert permettra d'accueillir les déchets encombrants collectés par l'Agence, les déchets de voiries des communes en vue d'un pré-traitement (dépôts clandestins, poubelles publiques, etc.) ou encore les collectes préservantes des Recyparks régionaux avant redistribution.

Le centre de compostage devra quant à lui faire l'objet d'une réflexion, compte tenu notamment du passage à l'obligation pour les ménages de trier les déchets organiques à l'horizon 2023.

Au-delà des déchets collectés par l'ABP et des engagements pris par le Gouvernement pour élargir le spectre des déchets qui peuvent faire l'objet d'un réemploi (Recyparks, collectes préservantes, projet d'un centre de transfert, etc.), d'autres acteurs peuvent concourir à une amélioration de la situation générale bruxelloise, tant en matière de production de déchets, que de recyclage ou de réemploi.

Aussi, en matière de recyclage et de réemploi tout d'abord, le Gouvernement soutiendra les entreprises innovantes en matière de réemploi/recyclage, notamment considérant les nouvelles pistes de recyclages des plastiques et P+. De la même manière, les entreprises et associations qui donnent une seconde vie aux objets (Petits Riens, Oxfam – Magasins du monde, etc.) seront encore soutenues et leur travail pris en compte dans la stratégie régionale pour l'atteinte des objectifs européens. De manière générale, les initiatives de réemploi by design et de recyclage des matériaux dans les projets publics ou privés seront également soutenues.

Le Gouvernement mènera également une action particulière en faveur d'une diminution de la production des déchets. Plusieurs mesures utiles peuvent être prises à cette fin :

- soutenir les « repair cafés » et lutter contre l'obsolescence programmée ;
- lutter contre le suremballage et le suremploi des plastiques ;
- lutter contre l'usage d'objets en plastique jetable ;
- faciliter la vente en vrac ou d'objets consignés/faits à partir de matières recyclées ;
- promouvoir l'adoption d'un plan « zéro déchet » au sein de toutes les institutions publiques sous tutelle de la Région ou de la Commission communautaire commune ;

Er zal onderzocht worden of het mogelijk is Recyclis gedeeltelijk om te vormen tot een centrum voor de overbrenging van afval. Dat centrum zou kunnen fungeren als bestemming voor het grofvuil dat opgehaald is door het Agentschap, maar ook het afval afkomstig van de gemeentewegen (sluikstorten, openbare vuilnisbakken, enz.) zou er naartoe gebracht kunnen worden voor een voorafgaande verwerking, net als het bewarend ingezamelde afval van de gewestelijke Recyparken alvorens het te herverdelen.

Voor het composteercentrum moet rekening worden gehouden met het feit dat de gezinnen tegen 2023 verplicht zullen zijn om hun organisch afval te sorteren.

Afgezien van de afvalophalingen door het ANB en de verbintenissen die de Regering aangaat om de mogelijkheden voor het hergebruik van afval uit te breiden (Recyparken, bewarende inzamelingen, plannen voor een centrum voor de overbrenging van afval, enz.), kunnen ook andere actoren hun steentje bijdragen om zowel de afvalproductie als de recyclage en het hergebruik van afval in Brussel algemeen te verbeteren.

Zo zal de Regering ten eerste bedrijven ondersteunen die vernieuwend te werk gaan om afval te recyclen of te hergebruiken, met onder meer nieuwe manieren om plastic en P+ te recyclen. Daarnaast zullen bedrijven en verenigingen die voorwerpen een tweede leven geven (Spullenhulp, Oxfam – Magasins du monde, enz.) verder kunnen rekenen op steun en zal het Gewest in zijn strategie om de Europese doelstellingen te halen rekening houden met het werk dat zij leveren. Ook zal algemeen steun verleend worden aan initiatieven voor reuse by design en voor de recyclage van materialen die kaderen in openbare of private projecten.

De Regering zal ook bijzondere actie ondernemen om de afvalproductie te verminderen. In dat verband kunnen meerdere nuttige maatregelen genomen worden :

- de « repair cafés » ondersteunen en de geprogrammeerde veroudering bestrijden ;
- overdreven verpakking en het overmatig gebruik van plastic tegengaan ;
- het gebruik van voorwerpen in wegwerpplastic tegengaan ;
- de bulkverkoop en de verkoop van voorwerpen met statiegeld / gemaakt van gerecycleerde grondstoffen vergemakkelijken ;
- aansturen op de goedkeuring van een « zero afvalplan » bij alle overheidsinstellingen die onder het toezicht van het Gewest of de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie staan ;

- soutenir les initiatives zéro déchet et de lutte contre le gaspillage alimentaire au sein des écoles.

Le Gouvernement introduira une interdiction de l'utilisation d'objets en plastique à usage unique lors des événements. Le Gouvernement renforcera le contrôle-sanction concernant l'interdiction des sacs de plastique en augmentant le nombre d'inspections sur le terrain. Le Gouvernement interdira les gobelets, assiettes et couverts jetables en plastique, à l'instar de ce qui s'est fait en France.

Des moyens accrus ont été investis dans le personnel de nettoyage et dans le soutien financier aux communes pour renforcer la présence des agents sur le terrain. Les résultats sont positifs et méritent d'être plus largement objectivés au moyen d'indicateurs de propreté.

Le principe d'une coordination accrue du travail de nettoyage entre communes et Région est immanquablement la source de ces résultats positifs. Cette coordination repose sur une logique de contractualisation qui sera encore étendue en bonne intelligence avec les communes, au bénéfice des meilleurs résultats sur le terrain et en garantissant l'emploi de chaque travailleur de l'ABP.

En collaboration avec les communes, Bruxelles Environnement et les zones de police, l'Agence poursuivra les efforts déployés en matière de lutte contre les dépôts clandestins et les déchets sauvages, dans une stratégie de tolérance zéro. Les actions de sensibilisation, une politique incitative couplée à une politique renforcée et harmonisée des sanctions et les solutions de collectes de déchets complémentaires, adaptées et réparties équitablement sur le territoire bruxellois, seront nécessaires.

Une stratégie de féminisation accrue du personnel de l'Agence sera poursuivie, en ce compris pour les fonctions dirigeantes.

Enfin, pour assurer ce niveau de propreté, l'implantation et la modernisation des dépôts et antennes logistiques de l'Agence sont déterminantes pour disposer d'espaces de stockage suffisants aux charrois plus verts et plus modernes de propreté. Un plan de modernisation et d'implantation de ces dépôts et des sites occupés par l'ABP pour ses missions sera mis en œuvre.

- zero afval-initiatieven ondersteunen en voedselverspilling op de scholen tegengaan.

De Regering zal het gebruik van plastic voorwerpen voor eenmalig gebruik op evenementen verbieden. De Regering zal het verbod van plastic zakken beter controleren en bestraffen door meer inspecties uit te voeren op het terrein. De Regering zal, naar het voorbeeld van Frankrijk, een verbod instellen op wegwerpbekers, -borden en -bestek in plastic.

Er zijn meer middelen geïnvesteerd in het reinigingspersoneel en in de financiële ondersteuning van de gemeenten om meer mensen in te zetten op het terrein. De resultaten zijn positief en het zou goed zijn om ze ruimer te objectiveren aan de hand van netheidsindicatoren.

Deze positieve resultaten zijn het onvermijdelijke gevolg van de sterkere coördinatie van de reinigingen tussen de gemeenten en het Gewest. Deze coördinatie is gebaseerd op een contractualisering, die in samenspraak met de gemeenten nog verder uitgebreid zal worden om optimale resultaten op het terrein te kunnen boeken en waarbij de tewerkstelling van iedere werknemer van het ANB gegarandeerd wordt.

Het Agentschap zal, in samenwerking met de gemeenten, Leefmilieu Brussel en de politiezones en vanuit een strategie van zerotolerantie, inspanningen blijven leveren om de strijd aan te gaan tegen sluikstorten en zwerfvuil. Er is nood aan sensibiliseringsinitiatieven, aan een stimulerend beleid gekoppeld aan een versterkt en geharmoniseerd bestraffingsbeleid en aan complementaire aangepaste oplossingen voor de inzameling van afval die billijk verspreid zijn over heel Brussel.

Er zal een strategie toegepast worden om het aantal vrouwen bij het personeel van het Agentschap, ook in de leidende functies, te verhogen.

Tot slot zijn ook de inplanting en de modernisering van de depots en logistieke steunpunten van het Agentschap van belang om te beschikken over voldoende ruimte voor het stallen van de groenere en modernere netheidsvoertuigen die alles proper moeten houden. Er zal een moderniserings- en inplantingsplan geïmplementeerd worden voor de depots en de sites die het ANB gebruikt voor zijn opdrachten.

AXE 3 : UNE REGION A L'IDENTITE FORTE, OUVERTE AU MONDE, QUI RENFORCE SES SERVICES AUX CITOYENS DANS UNE LOGIQUE DE LISIBILITE ET DE PROXIMITE DE SES INSTITUTIONS

UNE REGION AUX INSTITUTIONS RENFORCEES

La VI^e Réforme de l'Etat a renforcé Bruxelles en tant que Région à part entière. Au fil du temps et de ses 30 années d'existence, une identité bruxelloise forte s'est construite, dépassant les réalités communautaires historiques. Bruxelles est une région cosmopolite, aux identités multiples et, sans réforme au niveau fédéral, il convient de dépasser certaines complexités institutionnelles, dans l'intérêt du projet bruxellois.

Pour renforcer la démocratie et ses institutions, ainsi que le contrôle de l'action politique par les citoyens, le Gouvernement s'engage à renouveler la démocratie et les pratiques politiques.

1. Un décloisonnement des institutions politiques

Le Gouvernement défend une simplification du fonctionnement des institutions bruxelloises, dans le cadre constitutionnel et légal actuel. Cette volonté se traduit notamment par un accord de Gouvernement unique entre le Gouvernement bruxellois et le Collège réuni et ce, pour dépasser dans le projet pour Bruxelles, les cloisonnements institutionnels. Le Gouvernement invite le Parlement à entamer le même processus visant à simplifier son fonctionnement et la lisibilité de son action.

Dans un souci de cohérence et d'efficacité, le Gouvernement continuera par ailleurs à agir pleinement dans le cadre de ses compétences pour répondre aux besoins croissants des Bruxellois, notamment pour la création de places dans l'enseignement et la lutte contre le décrochage scolaire.

Enfin, le Gouvernement s'engagera dans ou poursuivra la mise en œuvre de politiques harmonisées sur le territoire régional, notamment en matière d'accueil de l'enfance, de cohésion sociale, de l'aide à la jeunesse, et d'accueil des primo-arrivants, ainsi qu'en matière sociale et de santé.

DERDE PIJLER : EEN GEWEST MET EEN STERKE IDENTITEIT EN EEN OPEN BLIK OP DE WERELD, DAT ZIJN DIENSTVERLENING AAN DE BURGERS VERSTERKT DOOR TE STREVEN NAAR OVERZICHTELIJKE INSTELLINGEN DIE DICHTBIJ DE MENSEN STAAN

EEN GEWEST MET STERKERE INSTELLINGEN

De zesde staatshervorming heeft Brussel versterkt als volwaardig gewest. In het dertigjarig bestaan van het Gewest heeft zich mettertijd een sterke Brusselse identiteit ontwikkeld, die de historische communautaire realiteit overstijgt. Brussel is een kosmopolitisch gewest met meerdere identiteiten. Zonder federale hervorming is het in bepaalde gevallen aangewezen om de complexe institutionele toestand in het belang van Brussel te overstijgen.

Om de democratie en haar instellingen sterker te maken en de burgers meer controle te geven over wat de politiek doet, verbindt de Regering zich ertoe de democratie en de manier van aan politiek doen een nieuwe invulling te geven.

1. Een wisselwerking tussen de beleidsinstellingen

De Regering is er voorstander van om de werking van de Brusselse instellingen te vereenvoudigen binnen het huidige grondwettelijke en wettelijke kader. Dat streven vertaalt zich in het feit dat er één regeerakkoord is voor de Brusselse Regering en het Verenigd College. Dat hebben we gedaan om in het project dat we voor Brussel voor ogen hebben, de institutionele scheidingslijnen te overstijgen. De Regering vraagt dat het Parlement hetzelfde zou doen om zijn werking te vereenvoudigen en zijn optreden overzichtelijker te maken.

Vanuit een streven naar samenhang en efficiëntie zal de Regering zich binnen haar bevoegdheden overigens volop blijven inzetten om een antwoord te bieden op de groeiende behoeften van de Brusselaars. Denken we maar aan de creatie van schoolplaatsen en de bestrijding van het schoolverzuim.

Tot slot zal de Regering van start gaan met of verder werk maken van een beleidsharmonisering voor het hele gewest, onder meer op het gebied van kinderopvang, sociale cohesie, jeugdhulpverlening en het onthaal van nieuwkomers, maar ook op het vlak van welzijn en gezondheidszorg.

2. Une Région moteur du fédéralisme de coopération

Dans le respect des intérêts de la Région et de ses habitants, le Gouvernement sera un partenaire constructif lors des discussions au sein du Comité de concertation qu'il souhaite enfin voir devenir un organe de solutions prospectives et de long terme pour les questions qui dépassent le territoire régional.

Pour ce faire, le Gouvernement souhaite associer les partenaires sociaux à la mise en œuvre de la Communauté métropolitaine afin de renforcer les projets, collaborations et synergies avec chacune des Régions.

En vue de renforcer la prise en compte de l'agenda bruxellois et de développer de réelles politiques croisées, le Gouvernement privilégiera également une approche bilatérale des relations entre entités.

Enfin, Beliris – l'accord de coopération entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale – est un instrument essentiel pour le développement de Bruxelles. Les moyens doivent être concentrés sur la réalisation de projets d'ampleur pour répondre aux défis régionaux.

La Région sollicitera, dans le cadre d'un accord de coopération redéfini, le transfert du personnel actuel et de la maîtrise d'ouvrage des projets Beliris de l'Etat fédéral vers la Région. Le Gouvernement chargera son administration de la mise en œuvre des investissements de Beliris.

3. Un processus de prise de décision participatif et inclusif

Le Gouvernement est très attaché à la qualité et à la permanence du dialogue social. Afin d'associer plus largement la société civile de manière active au processus de décision, le Gouvernement arrêtera un calendrier de Conseils des Ministres extraordinaires dédié aux thématiques bruxelloises, auxquels la société civile sera associée.

Le Gouvernement proposera, sans implication sur l'indépendance des différents organes d'avis, que le secrétariat du Conseil économique et social assure la coordination des différents organes consultatifs de la Région bruxelloise. Ce faisant, le Gouvernement proposera une architecture simplifiée et plus lisible des différentes structures de concertation afin de renforcer leur accessibilité pour le citoyen.

2. Een Gewest dat de motor is van het samenwerkingsfederalisme

De Regering zal zich tijdens de gesprekken in het Overlegcomité opwerpen als een constructieve partner, met aandacht voor de belangen van het Gewest en zijn inwoners. Zij zou graag hebben dat dit comité eindelijk uitgroeit tot een orgaan dat zoekt naar toekomstgerichte langetermijnoplossingen voor kwesties die het gewestelijk grondgebied overstijgen.

Met het oog daarop wil de Regering de sociale partners betrekken bij de uitbouw van de hoofdstedelijke gemeenschap om de projecten, samenwerking en synergieën met de andere gewesten te versterken.

Opdat er meer rekening gehouden zou worden met de Brusselse agenda en om een echt gekruist beleid te kunnen ontwikkelen, zal de Regering ook de voorkeur geven aan bilaterale betrekkingen tussen de deelstaten.

Tot slot is Beliris, het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een essentieel instrument voor de ontwikkeling van Brussel. Het komt erop aan de middelen in te zetten voor de verwezenlijking van grootschalige projecten om een antwoord te bieden op de uitdagingen voor het Gewest.

Het Gewest zal bij een herwerking van het samenwerkingsakkoord vragen om het huidige personeel en het opdrachtgeverschap van de Beliris-projecten over te dragen van de federale staat naar het Gewest. De Regering zal haar administratie belasten met de uitvoering van de investeringen van Beliris.

3. Een participatief en inclusief besluitvormingsproces

De Regering hecht zeer veel belang aan een kwaliteitsvolle en permanente sociale dialoog. Om het maatschappelijk middenveld nauwer en actief te betrekken bij de besluitvorming, zal de Regering buitengewone ministerraden plannen die gewijd zullen zijn aan Brusselse thema's en waarbij het maatschappelijk middenveld betrokken zal worden.

De Regering zal voorstellen om het secretariaat van de Economische en Sociale Raad te laten instaan voor de coördinatie van de verschillende adviesorganen van het Brussels Gewest, zonder dat dit gevolgen heeft voor de onafhankelijkheid van die organen. Daarbij zal de Regering voorstellen om de architectuur van de verschillende overlegstructuren te vereenvoudigen en overzichtelijker te maken, zodat zij toegankelijker worden voor de burger.

Le Gouvernement défend par ailleurs un modèle participatif renouvelé qui soutient l'émergence de dispositifs originaux représentatifs de la diversité bruxelloise et permet une réelle délibération sur des enjeux complexes, notamment via le tirage au sort.

Dans la plupart des compétences, pour l'adoption de grands projets d'aménagement ou de mobilité et au-delà des règles de concertation obligatoire, le Gouvernement privilégiera une concertation et une participation en amont de la population concernée et des parties prenantes.

Par ailleurs, le Gouvernement soutiendra toute démarche participative s'appuyant sur une méthode rigoureuse ainsi que toute délibération effective impliquant des citoyens dans le cadre d'une réforme des dispositifs participatifs au Parlement, telle l'instauration de commissions mixtes citoyens/élus, une nouvelle réforme du droit de pétition pour en améliorer l'attractivité et en faire un outil d'initiative législative dans les mains des citoyens. Les propositions issues de ces démarches participatives seront systématiquement conclues par un débat et une réponse des institutions concernées.

Par ailleurs, le Gouvernement soutiendra des initiatives de budgets participatifs ou coopératifs pour, par exemple, permettre de financer des initiatives de cohésion sociale ou de mettre en œuvre des aménagements urbains ciblés, en veillant à soutenir l'émergence de ces projets dans tous les quartiers de la Région.

À l'instar de Bologne, de Barcelone ou de Gand, le Gouvernement soutiendra les pouvoirs locaux et les organismes régionaux dans la mise en place d'innovations institutionnelles facilitant les initiatives citoyennes et les partenariats public-citoyens qui contribuent à ses objectifs de transition. S'appuyant sur les Agenda Iris 21, le Gouvernement développera un soutien financier et technique aux communes qui mettent en place une stratégie de transition s'appuyant notamment sur le potentiel des initiatives citoyennes.

Enfin, le Gouvernement fait siennes les recommandations de la résolution du 5 avril 2019 visant à octroyer le droit de vote aux élections régionales aux ressortissants extranationaux résidant à Bruxelles.

4. Une simplification administrative au bénéfice des citoyens et personnes morales

La simplification des démarches administratives est un enjeu démocratique en soi car elle conditionne à certains

Verder is de Regering voorstander van een vernieuwd inspraakmodel, dat bevorderlijk is voor het ontstaan van originele systemen die de Brusselse diversiteit weerspiegelen en dat de mogelijkheid biedt om volwaardig te beraadslagen over ingewikkelde uitdagingen, onder meer door middel van lottrekking.

In de meeste bevoegdheidsdomeinen, voor de goedkeuring van grote inrichtings- en mobiliteitsprojecten en afgezien van de verplichte overlegregels zal de Regering er de voorkeur aan geven om het overleg met en de participatie van de betrokken inwoners en belanghebbende partijen te laten plaatsvinden in een vroeg stadium.

Verder zal de Regering haar steun toezeggen aan elk inspraakgericht initiatief dat steunt op een nauwgezette methode en aan elke daadwerkelijke beraadslaging waarbij burgers hun inbreng kunnen doen, gebaseerd op een hervorming van de inspraakmogelijkheden in het Parlement, zoals de instelling van gemengde commissies met burgers en verkozenen, of een nieuwe hervorming van het petitieright om er een aantrekkelijker instrument van te maken waarmee burgers wetgevende initiatieven kunnen nemen. De voorstellen die via dergelijke inspraakgerichte initiatieven vorm krijgen, zullen aan het einde systematisch besproken en beantwoord worden door de instellingen in kwestie.

Verder zal de Regering haar steun toezeggen aan participatieve en coöperatieve begrotingen, die het bijvoorbeeld mogelijk maken om initiatieven rond sociale cohesie te financieren of gerichte stedelijke aanpassingswerken uit te voeren. Zij zal de opkomst van dergelijke projecten steunen in alle wijken van het Gewest.

Naar het voorbeeld van Bologna, Barcelona en Gent zal de Regering de plaatselijke besturen en de gewestelijke instellingen ondersteunen bij het doorvoeren van institutionele vernieuwingen die het gemakkelijker maken om burgerinitiatieven op te zetten of de overheid en de burgers te laten samenwerken om de transitiedoelstellingen te halen. Op basis van de Iris 21-agenda zal de regering financiële en technische ondersteuning ontwikkelen voor gemeenten die een transitiestrategie implementeren die met name gebaseerd is op de mogelijkheden van burgerinitiatieven.

Tot slot sluit de Regering zich aan bij de aanbevelingen van de resolutie van 5 april 2019 om bij de gewestverkiezingen stemrecht toe te kennen aan de buitenlandse onderdanen die in Brussel wonen.

4. Een administratieve vereenvoudiging waar burgers en rechtspersonen wel bij varen

Het is voor de democratie van groot belang om de administratieve formaliteiten te vereenvoudigen, omdat hiervan

égard l'activation de certains droits par les citoyens et les personnes morales. Elle doit être un souci permanent dans la définition de toutes les politiques menées au niveau régional. La simplification administrative est un enjeu de démocratie en ce qu'elle rend du pouvoir et de l'autonomie aux citoyens et le rend partenaire d'une bonne administration.

Le Gouvernement rédigera un nouveau plan de simplification administrative pour la période 2020-2025, qui déploiera les mesures d'actions dans l'ensemble des administrations afin d'encourager la simplification maximale des procédures, la dématérialisation, la réduction des délais de traitement des dossiers des citoyens, l'accès facile aux informations, la réduction des coûts administratifs et des déplacements tout en engageant l'administration vers la gestion paperless et l'exemplarité environnementale.

Le Gouvernement soutiendra la mise en place de guichets uniques, le renforcement de l'accessibilité (en ligne et physique) des différents services, via le développement de guichets virtuels, et veillera à développer la culture numérique au sein des administrations, en encourageant la modernisation de l'action publique par l'utilisation des nouvelles technologies (numérisation, géolocalisation, certification électronique, voire technologie du blockchain).

En vue de faciliter la formation de marchés de fournitures, de services ou de travaux, la création de centrales d'achats régionales et de marchés sera encouragée. Elles seront accessibles à tous les opérateurs, selon leurs besoins et sur une base volontaire.

5. Une transparence accrue et des mesures de contrôle renforcées

Pour s'assurer de leur efficacité, le Gouvernement généralisera les évaluations d'impact et de performance de toutes les politiques régionales, notamment en dotant l'IBSA des moyens de produire des évaluations régulières.

L'efficacité du fonctionnement des institutions régionales et l'adéquation entre leurs missions et les résultats atteints seront évaluées à intervalles réguliers par la Cour des comptes ou tout autre organe indépendant.

Le Gouvernement appuiera ces engagements par une stratégie spécifique, en s'appuyant sur les outils existants (IBSA, cellule d'audit interne du SPRB, contrôle de gestion, etc.).

in zekere mate afhangt hoe burgers en rechtspersonen bepaalde rechten kunnen doen gelden. Bij het uittekenen van het gewestelijk beleid moet stevast gestreefd worden naar vereenvoudiging. Administratieve vereenvoudiging is van belang voor de democratie, omdat de burger hierdoor terug zeggenschap en autonomie krijgt en een partner wordt van goed bestuur.

De Regering zal een nieuw administratieve vereenvoudigingsplan voor de periode 2020-2025 opstellen met actiemaatregelen om alle besturen aan te moedigen de procedures zoveel mogelijk te vereenvoudigen, in te zetten op dematerialisering, de termijnen voor de behandeling van de dossiers van de burgers in te korten, informatie vlot toegankelijk te maken, de administratiekosten en de verplaatsingen te verminderen en er tegelijk voor te zorgen dat de besturen overschakelen naar een paperless beheer en het goede voorbeeld geven op het vlak van milieuvriendelijkheid.

De Regering zal haar steun verlenen om unieke loketten in te richten en de verschillende diensten (online en fysiek) toegankelijker te maken door virtuele loketten te ontwikkelen. Zij zal er ook op toezien dat de besturen mee op de digitale trein springen door de openbare diensten aan te moedigen gebruik te maken van nieuwe technologieën om zich te moderniseren (digitalisering, geolocalisatie, elektronische certificering en zelfs blockchain-technologie).

Om de vorming van opdrachten voor aanneming van leveringen, diensten en werken te vergemakkelijken, zal de oprichting van gewestelijke aankoop- en opdrachtencentrales aangemoedigd worden. Alle operatoren zullen er al naargelang van hun behoeften op vrijwillige basis toegang toe krijgen.

5. Een grotere transparantie en scherpere controlemaatregelen

De Regering zal de impact en de doeltreffendheid van alle gewestelijke beleidsinitiatieven laten evalueren om er zeker van te zijn dat zij wel degelijk efficiënt zijn. Daartoe zal zij het BISA de nodige middelen geven om regelmatig evaluaties uit te voeren.

Het Rekenhof of een ander onafhankelijk orgaan zal de gewestelijke instellingen regelmatig beoordelen op hun doeltreffendheid en nagaan in welke mate hun opdrachten sporen met de resultaten die zij behalen.

De Regering zal, om deze verbintenissen na te komen, een specifieke strategie hanteren en gebruik maken van de bestaande instrumenten (BISA, interne auditcel van de GOB, beheerscontrole, enz.).

Par ailleurs, le Gouvernement étudiera l'opportunité d'étendre les missions de la Cour des comptes aux communes, CPAS et intercommunales.

Des réformes importantes ont été menées ces dernières années pour améliorer la transparence et le contrôle de la gestion publique. Il s'agit notamment de la diminution et du plafonnement des rémunérations des mandataires publics bruxellois, du renforcement de la transparence de ces rémunérations et avantages et du contrôle sur ceux-ci, de l'instauration d'un régime de tutelle strict à l'égard de certains organismes, tels les ASBL communales, ou d'une modification des règles en matière de publicité des documents administratifs.

Le Gouvernement prendra les mesures nécessaires pour que ces législations complexes soient maîtrisées par l'ensemble de leurs destinataires et appliquées scrupuleusement.

Le Gouvernement entend également adopter des mesures additionnelles pour compléter le corpus de règles applicables aux organismes publics et à leurs mandataires.

Un nombre maximal de membres des organes restreints de gestion des organismes publics sous tutelle de la Région sera fixé. Le Gouvernement mettra sur pied une formation à destination des administrateurs qui siégeront au sein d'organismes publics, d'ASBL ou d'intercommunales.

Le Gouvernement assurera une représentation minimale de l'opposition dans les conseils d'administration des organismes publics dépendant de la Région.

Une « charte de l'administrateur public » sera élaborée et conclue avec tout administrateur public. Celle-ci reprendra un certain nombre d'engagements, de droits et d'obligations fondamentaux eu égard aux responsabilités du mandataire public.

De même, le corps constitué des différents commissaires du Gouvernement présents dans les organismes régionaux et les structures dépendantes de la Région lui fera périodiquement rapport.

Les nouvelles obligations pesant sur le Gouvernement en matière de publicité de ses décisions et documents préparatoires imposent de créer une chancellerie régionale et de développer, par le biais d'un site internet adapté, la communication avec les citoyens. Ce site reprendra également l'inventaire des organismes publics bruxellois, les mandats

De Regering zal tevens de mogelijkheid onderzoeken om de opdrachten van het Rekenhof uit te breiden tot de gemeenten, OCMW's en intercommunales.

De afgelopen jaren zijn grote hervormingen doorgevoerd om het overheidsbeheer transparanter te maken en beter te controleren. Zo werden de bezoldigingen van de Brusselse openbare mandatarissen verlaagd en geplafonneerd, werden hun bezoldigingen en voordelen transparanter gemaakt en werd de controle daarop versterkt, werd een strenge toezichtsregeling op bepaalde instellingen, zoals de gemeentelijke vzw's, ingevoerd en werden de regels in verband met de openbaarheid van bestuursdocumenten gewijzigd.

De Regering zal de nodige maatregelen nemen om ervoor te zorgen dat deze complexe wetgevingen goed begrepen en nauwgezet toegepast worden door diegenen voor wie zij bestemd zijn.

De Regering wil ook bijkomende maatregelen goedkeuren om het geheel van regels die van toepassing zijn op de openbare instellingen en hun mandatarissen aan te vullen.

Er zal een maximaal aantal leden vastgelegd worden voor de beperkte beheersorganen van de openbare instellingen die onder toezicht staan van het Gewest. De Regering zal een opleiding inrichten voor de bestuurders die zullen zetelen in openbare instellingen, vzw's of intercommunales.

De Regering zal ervoor zorgen dat de oppositie een minimale vertegenwoordiging krijgt in de raden van bestuur van de openbare instellingen die afhangen van het Gewest.

Er zal een « handvest van de openbare bestuurder » uitgewerkt worden en met iedere openbare bestuurder afgesloten worden. Daarin zullen een aantal fundamentele verbintenissen, rechten en plichten staan die verband houden met de verantwoordelijkheden van de openbare mandataris.

Ook het corps bestaande uit de regeringscommissarissen van de gewestelijke instellingen en structuren die afhangen van het Gewest zal regelmatig verslag uitbrengen bij de Regering.

Daar er voor de Regering voortaan nieuwe verplichtingen gelden om haar beslissingen en voorbereidende documenten openbaar te maken, is het nodig om een gewestelijke kanselarij op te richten en via een aangepaste website te communiceren met de burgers. Op die website komt ook een overzicht van de Brusselse openbare instel-

et rémunérations (publiques et privées par tranches comme au Parlement Européen) perçues en leur sein.

Le Gouvernement soutiendra les pouvoirs locaux dans leurs efforts en matière de transparence des documents, de publicité des décisions et de bonne gouvernance.

De même, le Gouvernement renforcera la publicité active des études commandées par les pouvoirs publics régionaux au sein d'une « Bibliothèque du savoir public » accessible électroniquement.

Il sera également recouru à des contrats de gestion lorsque le financement est structurel. Le Gouvernement réalisera un cadastre transversal de tous les bénéficiaires des subsides octroyés.

6. Une fonction publique régionale forte

L'excellence, la modernisation et l'innovation au service des usagers de la Région doivent guider nos institutions publiques et les réformes menées par le Gouvernement. Le Gouvernement promeut une administration à l'écoute et réactive.

La fonction publique est en effet essentielle en tant qu'elle garantit la gestion égalitaire d'un ensemble d'infrastructures et de services publics qui font de Bruxelles une ville dynamique, inclusive et agréable à vivre.

Le Gouvernement entend moderniser la politique de gestion du personnel des services et organismes régionaux. L'objectif est de donner plus de responsabilités et d'autonomie aux gestionnaires publics. Ils seront également évalués plus régulièrement et de manière plus approfondie. Les résultats des analyses comparatives seront utilisés dans leur évaluation. Les politiques de recrutement des hauts fonctionnaires seront modernisées et le Gouvernement renforcera la réserve d'experts indépendants siégeant dans les commissions de recrutement. La mobilité des fonctionnaires au sein de l'administration bruxelloise et avec d'autres administrations locales, régionales, communautaires ou fédérales sera favorisée.

Pour responsabiliser davantage les organismes dans l'atteinte des objectifs fixés, la circulaire relative aux Plans de personnel sera revue pour accélérer leur adoption et mise en œuvre, notamment en permettant aux organismes d'en modifier le contenu en cours d'année, dans les limites du budget adopté. Les organismes recevront également une marge de manœuvre pour fixer la fréquence des entretiens de fonction et d'évaluation des travailleurs, qui auront

lingen, de mandaten en de bezoldigingen (openbare en private, volgens schijven zoals in het Europees Parlement) die daarin ontvangen worden.

De Regering zal de plaatselijke besturen steunen in hun inspanningen om hun documenten transparant te maken, hun beslissingen openbaar te maken en een goed bestuur te waarborgen.

Daarnaast zal de Regering een extra inspanning leveren om de studies die de gewestelijke overheid bestelt, actief openbaar te maken in een elektronisch toegankelijke « bibliotheek van de overheidskennis ».

In geval van structurele financiering zullen tevens beheersovereenkomsten opgemaakt worden. De Regering zal een algemeen kadaster aanmaken van alle begunstigen van de toegekende subsidies.

6. Een sterk gewestelijk openbaar ambt

Uitmuntendheid, modernisering en vernieuwing ten dienste van de gebruikers van het Gewest moeten de leidraad zijn voor onze overheidsinstellingen en bij de hervormingen die de Regering doorvoert. De Regering streeft naar een luisterbereid bestuur met een groot reactievermogen.

Het openbaar ambt vervult een essentiële rol door te zorgen voor een egalitair beheer van een geheel van openbare infrastructures en diensten die van Brussel een dynamische en inclusieve stad maken waar het aangenaam leven is.

De Regering wil het personeelsmanagement van de gewestelijke diensten en instellingen moderniseren. Het doel is om meer verantwoordelijkheden en autonomie te geven aan de openbare beheerders. Zij zullen ook regelmatig en grondiger geëvalueerd worden. Bij hun evaluatie zal gebruik gemaakt worden van de resultaten van de vergelijkende analyses. Het beleid voor de aanwerving van de hoge ambtenaren zal gemoderniseerd worden en de Regering zal de reserve van onafhankelijke deskundigen die zetelen in de aanwervingscommissies, uitbreiden. De mobiliteit van de ambtenaren binnen de Brusselse administratie en naar andere lokale, gewestelijke, federale of gemeenschapsadministraties zal bevorderd worden.

Om de instellingen meer verantwoordelijkheid te geven voor het behalen van de vastgelegde doelstellingen, zal de omzendbrief over de personeelsplannen herzien worden om de goedkeuring en uitvoering van deze plannen te versnellen. Daarbij zullen de instellingen de inhoud van hun plan in de loop van het jaar binnen de perken van het toegekende budget kunnen wijzigen. De instellingen krijgen ook meer vrijheid om de frequentie van de functie- en eva-

lieu au moins tous les deux ans. Leurs modalités pratiques seront réévaluées.

Le recrutement des statutaires et la statutarisation des contractuels seront simplifiés, en maintenant toutes les garanties de compétence. Un système de promotion par avancement de grade pour les contractuels sera analysé.

Dans le respect des droits de la défense, le régime disciplinaire des statutaires sera simplifié afin de lutter plus efficacement contre le sexisme, le racisme et le harcèlement.

Le bien-être des agents de la fonction publique est un objectif important, ainsi qu'un gage d'efficience des services publics. Il convient d'en réunir toutes les conditions, notamment par la mise sur pied d'un management davantage participatif, par l'aménagement d'espaces de travail agréables, par le renforcement des dispositifs de formation, par la facilitation de la mobilité (intra-administration, intra-régionale et inter-entité), par la promotion du télétravail et par l'aménagement du temps de travail.

Le Gouvernement poursuivra une politique de statutarisation offrant aux fonctionnaires des carrières stimulantes, dynamiques et gratifiantes sur tous les plans. Il mettra en œuvre un droit à la déconnexion dans la fonction publique en dehors des heures de travail.

Le Gouvernement renforcera les politiques régionales de promotion de la diversité, grâce à la formation et à la sensibilisation notamment. Il améliorera « les plans-diversité » afin de les rendre plus concrets et vérifiables.

Par ailleurs, le Gouvernement valorisera aussi les connaissances linguistiques des agents d'accueil en indiquant les langues qu'ils parlent. Les citoyens pourront ainsi être aidés et orientés dans une autre langue, sans préjudice sur la prestation de services qui restent garantis en français et en néerlandais.

Enfin, le Gouvernement mènera à bien et dans les délais le déménagement des services du SPRB en faisant de ce déménagement une opportunité de transformation réussie vers une administration moderne et durable, permettant de mettre en œuvre de nouvelles méthodes de travail et projets innovants et de mieux répondre aux besoins des agents.

Le Gouvernement étudiera les possibilités de rationalisation des administrations pour atteindre des objectifs d'ef-

luatiegesprekken met hun werknemers, die minstens om de twee jaar moeten plaatsvinden, te bepalen. De praktische modaliteiten daarvan zullen herevalueerd worden.

De aanwerving van statutaire personeelsleden en de statutarisering van contractuele medewerkers zullen vereenvoudigd worden, met behoud van alle bekwaamheidswaarborgen. Er zal een systeem onderzocht worden om contractuele personeelsleden te bevorderen door verhoging in graad.

De tuchtregeling voor statutaire personeelsleden zal, met respect voor de rechten van de verdediging, vereenvoudigd worden om seksisme, racisme en pesten doeltreffender te kunnen bestrijden.

Het welzijn van de ambtenaren is een belangrijke doelstelling en is ook bevorderlijk voor een efficiënte openbare dienstverlening. Het komt erop aan alle voorwaarden daarvoor te vervullen door een meer inspraakgericht management te ontwikkelen, aangename werkruimten in te richten, de opleidingsvoorzieningen te versterken, de mobiliteit (binnen het bestuur, binnen het gewest en tussen de entiteiten) te vergemakkelijken, thuiswerk te bevorderen en de arbeidstijd aan te passen.

De Regering zal verder gaan met haar statutariseringsbeleid, waardoor de ambtenaren een stimulerende en dynamische loopbaan kunnen uitbouwen die op alle gebieden voldoening schenkt. Zij zal in het openbaar ambt een recht op onbereikbaarheid buiten de werkuren invoeren.

De Regering zal het gewestelijk beleid voor de bevordering van de diversiteit versterken door middel van opleidingen en bewustmaking. Zij zal de « diversiteitsplannen » verbeteren om ze concreter en beter controleerbaar te maken.

Verder zal de Regering ook de taalkennis van de onthaalmedewerkers inzetten door aan te geven welke talen zij spreken. Zo kunnen de burgers geholpen en doorverwezen worden in een andere taal, zonder afbreuk te doen aan de dienstverlening die in het Nederlands en het Frans gewaarborgd blijft.

Tot slot zal de Regering de verhuis van de diensten van de GOB binnen de voorziene termijn in goede banen leiden en van die gelegenheid gebruik maken om een geslaagde overgang in te luiden naar een moderne en duurzame administratie, wat het mogelijk moet maken om nieuwe werkmethode en vernieuwende projecten in te voeren en beter tegemoet te komen aan de behoeften van het personeel.

De Regering zal vanuit een streven naar efficiëntie de mogelijkheden onderzoeken om de besturen te rationali-

ficacité, notamment par le regroupement des compétences verticales ou opérationnelles. Cette évolution se fera tenant compte du bien-être des agents et sans que la capacité d'action de l'administration ne soit remise en cause.

UNE REGION QUI APPUIE SON ACTION SUR LES POUVOIRS LOCAUX

En Région bruxelloise, Région et communes sont intrinsèquement liées et leurs relations doivent s'envisager dans un cadre d'autonomie et de collaboration réciproques, permettant de déboucher sur un véritable partenariat et visant à renforcer la qualité des services offerts aux citoyens bruxellois.

Le Gouvernement réaffirme son soutien aux communes et pouvoirs locaux qui sont des niveaux de décision proches des réalités et besoins vécus par les citoyens bruxellois.

1. Des communes efficientes au service du citoyen

La structuration institutionnelle actuelle doit être évaluée. Pour ce faire, le Gouvernement lancera, dès l'entame de la législature, des Etats généraux visant à aborder sans tabou les questions récurrentes relatives à l'organisation des communes, CPAS, zones de police et de la Région.

Le Gouvernement rédigera, pour septembre 2021 au plus tard, un rapport assorti d'un plan d'actions concret qu'il mettra progressivement en œuvre dans la foulée.

Le Gouvernement déterminera les conditions d'un partenariat stratégique sur 5 ans construit entre la Région et les communes bruxelloises dans des domaines clés et de compétence partagée en vue de définir les priorités régionales sur son territoire et les politiques financées par la Région sur le territoire communal.

Le Gouvernement, en vue de renforcer la confiance du citoyen dans les politiques financées par la Région, publiera annuellement un rapport sur les flux financiers entre la Région et les pouvoirs locaux. Dès après la réalisation du premier rapport sur les flux financiers, une convention pluriannuelle formalisera les engagements bilatéraux des parties.

Cette coordination apparaît nécessaire en matière de transparence, de cohérence de politiques publiques, d'allègement des charges imposées aux pouvoirs locaux (démarche de simplification administrative en matière d'appels à projets, de pièces justificatives, etc.) et constitue un des préalables à une démarche de contractualisation.

seren door verticale of operationele bevoegdheden samen te brengen. Deze evolutie moet plaatsvinden met aandacht voor het welzijn van de personeelsleden en zonder dat de slagkracht van het bestuur in het gedrang komt.

EEN GEWEST DAT HANDELT MET DE STEUN VAN DE PLAATSELIJKE BESTUREN

In het Brussels Gewest zijn het Gewest en de gemeenten intrinsiek met elkaar verweven. Zij verhouden zich tot elkaar in een kader van wederzijdse autonomie en samenwerking, dat moet resulteren in een volwaardig partnerschap en dat erop gericht moet zijn de kwaliteit van de dienstverlening aan de Brusselaars te verbeteren.

De Regering herbevestigt haar steun aan de gemeenten en plaatselijke besturen; besluitvormingsniveaus die dichtst bij de realiteit en de behoeften van de Brusselse burger staan.

1. Efficiënte gemeenten ten dienste van de burger

Het is nodig om de huidige institutionele structurering te evalueren. Daarom zal de Regering bij het begin van de legislatuur het startsein geven voor een staten-generaal waarop de steeds terugkerende vragen over de organisatie van de gemeenten, OCMW's, politiezones en het Gewest zonder enig taboe besproken zullen worden.

De Regering zal ten laatste tegen september 2021 een verslag opmaken, met een concreet actieplan dat zij vervolgens geleidelijk ten uitvoer zal brengen.

De Regering zal de voorwaarden bepalen voor een vijfjarig strategisch partnerschap dat het Gewest in enkele essentiële gedeelde bevoegdheidsdomeinen met de Brusselse gemeenten zal aangaan om te bepalen wat de territoriale prioriteiten zijn van het Gewest en welk beleid het Gewest op het grondgebied van de gemeenten financiert.

Om het vertrouwen van de burger in het door het Gewest gefinancierde beleid te versterken, zal de Regering jaarlijks een verslag publiceren over de geldstromen tussen het Gewest en de plaatselijke besturen. Meteen na de opmaak van het eerste verslag over de geldstromen zal een meerjarenovereenkomst de bilaterale verbintenissen van de partijen formeel vastleggen.

Een dergelijke coördinatie lijkt noodzakelijk om het overheidsbeleid transparant en coherent te laten zijn en de werklast voor de plaatselijke besturen te verlichten (administratieve vereenvoudiging van de projectoproepen, verantwoordingsstukken, enz.) en is een eerste stap naar contractualisering. Dat verslag moet de plaatselijke besturen

Ce rapport permettra une responsabilisation des pouvoirs locaux dans la concrétisation des politiques d'intérêt régional.

Une coordination régulière des actions de la Région et des communes sera menée au travers de la création d'une plateforme « R+ 19 », appelée à se réunir au moins deux fois par an afin d'organiser le dialogue sur les objectifs stratégiques et opérationnels. Par ailleurs, chaque Ministre du Gouvernement, dans le champ de ses propres compétences, sera amené à assurer une coordination avec les collègues communaux. La tutelle régionale sera renforcée, au travers d'une meilleure coordination entre les services régionaux.

Au vu de l'importance des marchés de travaux développés par les communes, le Gouvernement initiera une réflexion pour soutenir les pouvoirs locaux dans ces marchés à travers des collaborations avec des acteurs régionaux spécialisés.

Le Gouvernement continuera sous cette législature à moderniser les textes en vigueur dans les pouvoirs locaux. À cette fin, le Gouvernement réalisera une codification de la législation applicable aux pouvoirs locaux bruxellois (tutelle, nouvelle loi communale, obligations de publicité, participation citoyenne, etc.). Ce code s'étendra aux règles de gouvernance (transparence, statut du mandataire, incompatibilités, etc.), et de déontologie (conflits d'intérêts, etc.), qui seront harmonisées et renforcées. Une série de modifications devront être apportées en amont à divers textes, parmi lesquels la nouvelle loi communale, l'ordonnance « modes de gestion » ou les règles fixant la tutelle administrative.

Le Gouvernement, au cours de cette législature, poursuivra la modernisation de la législation en matière culturelle, avec comme principe général l'égalité entre les cultes et comme objectifs spécifiques la simplification administrative, l'appui aux communes, une meilleure connaissance des communautés culturelles locales et le contrôle légal des dépenses publiques et des flux financiers.

Sans remettre en cause le caractère communal du cimetière, il sera créé au sein de l'administration régionale une cellule de coordination des questions ayant trait aux funérailles et sépultures, ayant pour mission l'encadrement, la guidance et la diffusion des actions portant sur la matière funéraire, et ce de manière transversale.

responsabiliseren bij de concrete uitvoering van de beleidsinitiatieven van gewestelijk belang.

Om het optreden van het Gewest en de gemeenten op regelmatige basis te coördineren, zal een platform « G+ 19 » in het leven geroepen worden, dat minstens tweemaal per jaar zal samenkomen om in dialoog te treden over de strategische en operationele doelstellingen. Daarnaast zal iedere minister van de Regering binnen zijn of haar eigen bevoegdheden moeten zorgen voor een coördinatie met de gemeentecolleges. Het gewestelijk toezicht zal versterkt worden door te zorgen voor een betere coördinatie tussen de gewestdiensten.

Omdat de gemeenten heel wat opdrachten voor de aanneming van werken uitschrijven, gaat de Regering erover nadenken om de plaatselijke besturen voor deze opdrachten ondersteuning te bieden door hen te laten samenwerken met gespecialiseerde gewestelijke instanties.

De Regering zal de teksten die van kracht zijn bij de plaatselijke besturen, tijdens deze legislatuur verder moderniseren. Met het oog daarop zal de Regering de wetgeving die van toepassing is op de Brusselse plaatselijke besturen (toezicht, nieuwe gemeentewet, verplichtingen inzake openbaarmaking, burgerparticipatie, enz.) codificeren. Die codex zal uitgebreid worden met de regels over goed bestuur (transparantie, statuut van de mandataris, onvereenigbaarheden, enz.) en deontologie (belangenconflicten, enz.), die geharmoniseerd en versterkt zullen worden. Vooraf moeten in allerlei teksten, waaronder de nieuwe gemeentewet, de ordonnantie over de « bestuursvormen » en de regels over het administratief toezicht, een aantal wijzigingen aangebracht worden.

De Regering zal in de loop van deze legislatuur de wetgeving over de erediensten verder moderniseren. Daarbij zal zij uitgaan van het algemene principe dat de erediensten gelijk zijn en ernaar streven een administratieve vereenvoudiging door te voeren, de gemeenten bijstand te verlenen, een betere kennis te verwerven over de plaatselijke geloofsgemeenschappen en de overheidsuitgaven en de geldstromen wettelijk te controleren.

Begraafplaatsen zijn en blijven een gemeentelijke bevoegdheid. Binnen het gewestbestuur gaan we echter een cel oprichten om de zaken die te maken hebben met begravenissen en lijkbezorging, te coördineren. Deze cel krijgt de taak om de beleidsinitiatieven op dit gebied op transversale wijze te omkaderen, te sturen en bekend te maken.

2. Une réforme de la gouvernance locale pour viser une meilleure complémentarité entre le niveau communal et régional

Le mandat local constitue un maillon de proximité que le Gouvernement veut renforcer, dans le cadre d'une réforme d'envergure qu'il portera au Parlement bruxellois, contenant les axes suivants :

1° Décumul intégral des fonctions entre un mandat exécutif local (Bourgmestre, Échevin ou Président de CPAS) et un mandat de parlementaire à partir de la promulgation de l'ordonnance modifiant la nouvelle loi communale au plus tard fin 2020, sans préjudice des droits des élus concernés au moment de l'entrée en vigueur et ce jusqu'au renouvellement des conseils communaux ;

2° Diminution du nombre d'échevins dans les communes bruxelloises en veillant au respect de règles essentielles de sauvegarde de la représentativité et de la parité ;

3° Valorisation du statut des Bourgmestres, Echevins et Présidents de CPAS, en visant à une harmonisation avec les statuts des mandataires locaux wallons et flamands, afin de leur permettre de se consacrer pleinement à leur commune ;

4° Revalorisation du statut de Conseiller communal et de Conseiller de l'action sociale afin de lui permettre de bénéficier d'une protection au travail spécifique pour l'exercice de son mandat.

3. Assurer la confiance et la transparence

Le Gouvernement encadrera les règles de transparence et de publicité en mutualisant les moyens humains et informatiques en vue de charger le service de chancellerie régionale de la transparence des décisions des entités locales (communes, CPAS, intercommunales, etc.) et régionales (services du Gouvernement et OIP).

Le Gouvernement chargera l'ERAP d'amplifier son action auprès des pouvoirs locaux en vue de renforcer leur capacité en matière de gouvernance. Un centre de référence et de validation de compétence dans la fonction publique sera par ailleurs organisé au sein de l'ERAP avec talent.brussels, qui intégrera la représentation des pouvoirs locaux – la fonction publique locale étant une grande pourvoyeuse d'emplois aux Bruxellois, pour permettre à un maximum de Bruxellois de valoriser leurs compétences. Enfin, l'ERAP évoluera sous la forme d'une structure

2. Een hervorming van het plaatselijk bestuur om het gemeentelijk en het gewestelijk niveau meer complementair te maken

De lokale mandaten vormen een schakel met het buurtniveau. De Regering wil deze versterken door middel van een grootschalige hervorming die zij zal voorleggen aan het Brussels Parlement en die steunt op de volgende krachtlijnen :

1° volledige decumul tussen een plaatselijk uitvoerend mandaat (burgemeester, schepen of OCMW-voorzitter) en een parlementair mandaat zodra de ordonnantie tot wijziging van de nieuwe gemeentewet, uiterlijk eind 2020, is afgekondigd, zonder afbreuk te doen aan de rechten van de betrokken verkozenen op het ogenblik van de inwerkingtreding en dat tot aan de hernieuwing van de gemeenteraden ;

2° het aantal schepenen in de Brusselse gemeenten verlagen, maar daarbij wel enkele essentiële regels in verband met het behoud van de representativiteit en de pariteit in acht nemen ;

3° het statuut van de burgemeesters, schepenen en OCMW-voorzitters opwaarderen door het af te stemmen op het statuut van de plaatselijke mandatarissen in Vlaanderen en Wallonië, zodat zij zich volledig kunnen wijden aan hun gemeente ;

4° het statuut van gemeenteraadslid en raadslid voor maatschappelijk welzijn opwaarderen, zodat zij een specifieke bescherming op het werk genieten bij de uitoefening van hun mandaat.

3. Vertrouwen en transparantie waarborgen

De Regering zal de regels over transparantie en openbaarheid omkaderen door de gewestelijke kanselarijdiensdienst de opdracht te geven om met gedeelde personeels- en informaticamiddelen de beslissingen van de plaatselijke (gemeenten, OCMW's, intercommunales, enz.) en gewestelijke overheden (diensten van de Regering en ION's) transparant te maken.

De Regering zal de GSOB de opdracht geven om sterkere inspanningen te leveren voor de plaatselijke besturen om hen beter in staat te stellen een goed bestuur te waarborgen. Daarnaast zal binnen de GSOB met talent.brussels een referentiecentrum voor de erkenning van verworven vaardigheden in het openbaar ambt worden opgericht om zoveel mogelijk Brusselaars de mogelijkheid te bieden hun vaardigheden te verzilveren. In dat centrum zullen ook de plaatselijke besturen vertegenwoordigd zijn. De plaatselijke ambtenarij biedt namelijk veel werkgelegen-

d'asbl d'intérêt régional pour mieux rendre compte de son action au Gouvernement.

Le Gouvernement simplifiera la gestion administrative des dossiers des CPAS. Le protocole d'accord en ce qui concerne la tutelle sur le CPAS sera revu de manière à le calquer à la réalité des missions exercées par l'administration régionale pour compte de la COCOM.

4. Un financement juste, transparent et adapté aux réalités bruxelloises

La Région est, en application de l'accord de coopération du 13 décembre 2013, responsable du résultat budgétaire des pouvoirs locaux. La conséquence en est que le solde de financement des pouvoirs locaux bruxellois est maintenant pris en compte lors de l'évaluation du solde de financement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Le Gouvernement maintiendra le système de financement de la dotation générale aux communes et adaptera, sur la base du rapport des flux financiers, sa mécanique afin de corriger les disparités entre communes.

Par ailleurs, le Gouvernement aura une attention particulière à l'impact budgétaire des réformes régionales sur la capacité des communes à mener leurs politiques.

Le Gouvernement maintiendra le Fonds régional bruxellois de refinancement des trésoreries communales (FRBRTC) comme outil des pouvoirs locaux et renforcera son action d'aide, de conseil et d'accompagnement des communes en difficulté financière ainsi que les éventuelles restructurations hospitalières. Le rôle du FRBRTC sera étendu pour sa mission d'intermédiation financière aux zones de police.

Enfin, les prêts en investissements seront prioritairement réservés aux projets contribuant à l'essor démographique, aux investissements environnementaux et à la digitalisation des pouvoirs locaux en ajustant la durée des prêts à la nature des investissements prioritaires.

Le Gouvernement actualisera le Fonds de compensation fiscale en vue de redéfinir les objectifs en matière de développement économique et de responsabilité environnementale, de simplifier la lecture de la fiscalité par l'harmonisation des règlements-taxes ou par la gestion régionale de l'enrôlement de taxes pour compte des communes (guichet

heid voor de Brusselaars. Tot slot zal de GSOB structureel omgevormd worden tot een vzw van gewestelijk belang, zodat zij aan de Regering beter rekenschap kan afleggen van wat zij doet.

De Regering zal het administratieve beheer van de OCMW-dossiers vereenvoudigen. Het protocolakkoord over het toezicht op de OCMW's zal herzien worden om het af te stemmen op de taken die het gewestbestuur uitoefent in opdracht van de GGC.

4. Een rechtvaardige en transparante financiering die aangepast is aan de Brusselse realiteit

Het Gewest is in toepassing van het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 verantwoordelijk voor het begrotingsresultaat van de plaatselijke besturen. Bijgevolg wordt het financieringssaldo van de Brusselse plaatselijke besturen voortaan mee verrekend bij de raming van het financieringssaldo van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Regering zal het systeem voor de financiering van de algemene dotatie aan de gemeenten behouden en zij zal op basis van het verslag over de geldstromen het raderwerk van dat systeem aanpassen om de verschillen tussen de gemeenten bij te sturen.

Daarnaast zal de Regering bijzondere aandacht schenken aan de budgettaire weerslag die de hervormingen van het Gewest zullen hebben op het vermogen van de gemeenten om een eigen beleid te voeren.

De Regering zal het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHGT) behouden als instrument ten dienste van de plaatselijke besturen en zal het een sterkere rol laten vervullen om de gemeenten met financiële problemen, alsook bij de eventuele ziekenhuisherstructureringen, te helpen, te adviseren en te begeleiden. De rol van het BGHGT als financiële bemiddelingsinstantie voor de politiezones zal uitgebreid worden.

Tot slot zullen de investeringsleningen op de eerste plaats voorbehouden worden voor projecten die verband houden met de bevolkingsgroei, milieu- investeringen en de digitalisering van de plaatselijke besturen. De looptijd van de leningen zal aangepast worden aan de aard van de prioritaire investeringen.

De Regering zal het Fiscaal Compensatiefonds afstemmen op de huidige realiteit om de doelstellingen in verband met economische ontwikkeling en milieuverantwoordelijkheid te heromschrijven, het fiscaal stelsel overzichtelijker te maken door de belastingreglementen te harmoniseren of door de inkohiering van belastingen

unique pour la fiscalité) et s'assurer de la neutralité de la mesure pour les communes (rendement garanti).

La Région mettra tout en œuvre, notamment via le Comité de concertation, pour exiger de l'Etat fédéral la mise en place d'un mécanisme permettant de neutraliser au niveau des communes et de la Région l'impact des décisions prises par le Gouvernement fédéral unilatéralement, notamment en matière d'impôts des personnes physiques, et qui auraient pour effet de diminuer les recettes au bénéfice des régions et des communes ou de rendre celles-ci imprévisibles et fluctuantes dans le temps.

Le Gouvernement réunira les pouvoirs locaux et les fédérations des entreprises bruxelloises en vue de stimuler la consommation locale de nos pouvoirs locaux, de favoriser l'économie circulaire et, ainsi, favoriser l'emploi des Bruxellois.

5. Une fonction publique locale renforcée

Le Gouvernement continuera l'implémentation des arrêtés en matière de gestion du personnel local et organisera une évaluation du fonctionnement des arrêtés relatifs à la charte sociale. Le Gouvernement s'attachera à étudier une réforme des statuts des agents des pouvoirs locaux (communes, CPAS et associations Chapitre XII). Le Gouvernement favorisera la mobilité entre la fonction publique locale et régionale.

Le Gouvernement, en collaboration avec les représentants des pouvoirs locaux, proposera un statut harmonisé pour la fonction publique locale. À cet égard, il clarifiera et améliorera le fonctionnement du Comité C et notamment la représentation des pouvoirs locaux au sein de celui-ci afin que les concertations relatives à cet important travail d'harmonisation puissent être menées de la meilleure manière. Le Gouvernement soutiendra la staturisation du personnel local et l'instauration d'un second pilier de pension pour les contractuels.

Compte tenu de l'augmentation de la charge des pensions pour les fonctionnaires locaux, le Gouvernement plaidera auprès de l'Etat fédéral pour négocier une augmentation du refinancement du Fonds solidarisé. Par ailleurs, il utilisera tous les moyens d'actions possibles pour obtenir le remboursement des primes linguistiques.

Le Gouvernement incitera les pouvoirs locaux à déterminer leurs besoins en personnel de manière pluri-

voor rekening van de gemeenten te laten beheren door het gewest (één-loket voor de fiscaliteit). Zij zal zich ervan vergewissen dat de maatregel neutraal is voor de gemeenten (gewaarborgd rendement).

Het Gewest zal alles in het werk stellen om met name via het Overlegcomité de federale staat te verplichten een mechanisme in te voeren om de gevolgen van eenzijdige beslissingen van de federale regering voor de gemeenten en het Gewest te neutraliseren, vooral wanneer het gaat om beslissingen in verband met de personenbelasting, die de inkomsten van de gewesten en de gemeenten zouden doen dalen of onvoorspelbaar en onstandvastig maken.

De Regering zal bijeenkomsten beleggen van de plaatselijke besturen en de federaties van Brusselse ondernemingen om de lokale consumptie van onze plaatselijke besturen te stimuleren, de kringlooeconomie te bevorderen en op die manier de tewerkstelling van de Brusselaars te bevorderen.

5. Een sterker plaatselijk openbaar ambt

De Regering zal de besluiten over het plaatselijke personeelsbeheer verder implementeren en zal de werking van de besluiten over het sociaal handvest evalueren. De Regering zal onderzoeken hoe de personeelsstatuten bij de plaatselijke besturen (gemeenten, OCMW's en hoofdstuk XII-verenigingen) hervormd kunnen worden. De Regering zal de mobiliteit tussen het plaatselijk en het gewestelijk openbaar ambt bevorderen.

De Regering zal in samenwerking met de vertegenwoordigers van de plaatselijke besturen een geharmoniseerd statuut voor het plaatselijk openbaar ambt voorstellen. In dat verband zal zij de werking van het Comité C en in het bijzonder de vertegenwoordiging van de plaatselijke besturen daarin verduidelijken en verbeteren, zodat het overleg over deze omvangrijke harmoniseringsinspanning in de beste omstandigheden kan plaatsvinden. De Regering zal de statutarisering van het plaatselijke overheidspersoneel en de invoering van een tweede pensioenpijler voor de contractuele medewerkers ondersteunen.

Daar de pensioenlasten voor de plaatselijke ambtenaren in stijgende lijn zijn, zal de Regering er bij de federale staat voor pleiten om te onderhandelen over een verhoogde herfinanciering van het gesolidariseerd pensioenfonds. Ook zal zij alle mogelijke actiemiddelen gebruiken om de terugbetaling van de taalpremies te verkrijgen.

De Regering zal de plaatselijke besturen ertoe aanzetten hun personeelsbehoeften op meerjarige basis vast te stellen

nuelle et les métiers en pénurie en vue de trouver les profils nécessaires et dynamiser l'emploi des bruxellois.

Par ailleurs, un plan d'investissement concret et complet sera adopté par le Gouvernement.

Ce plan visera à développer l'informatisation des pouvoirs locaux, tant pour les outils, logiciels et applications des services administratifs à la population (accès au registre national, plateforme ci & passeport, première inscription, plateforme d'échange interactive avec les citoyens, etc.), que pour les outils, logiciels et applications liés à la diffusion de l'offre culturelle, touristique et événementielle des pouvoirs locaux. L'utilisation des solutions libres et ouvertes sera privilégiée.

Il devra également permettre la modernisation des logiciels et applications des CPAS.

6. Une politique coordonnée de prévention et de sécurité

La Région, suite à la VI^e Réforme de l'Etat, a hérité de compétences en matière de coordination de la prévention et de la sécurité abritées au sein de Bruxelles Prévention & Sécurité (BPS) en tant que nouvel organisme chargé de coordonner la politique de sécurité.

Le Gouvernement renforcera les dispositifs de coordination en matière de politique de sécurité, notamment au travers du Centre de communication et de crise régional. À cet effet, le recours à un commandement unique lors d'événements de grande ampleur sera systématisé.

BPS a notamment institué un Plan Global de Sécurité et de Prévention et mis en place des outils essentiels pour l'avenir : la création d'un centre de communication et de crise intégré, le déploiement de la vidéo-protection, la mise à disposition de drones, la création d'une école régionale des métiers de la sécurité.

Le Gouvernement poursuivra la réforme du Service d'Incendie et d'Aide Médicale Urgente de Bruxelles-Capitale, notamment en mettant en œuvre les recommandations adoptées par le Parlement, et en dotant le SIAMU de moyens financiers et humains suffisants. Le Gouvernement poursuivra également la rénovation et le redéploiement de ses casernes.

en te bepalen wat de knelpuntberoepen zijn teneinde de nodige profielen te vinden en de tewerkstelling van de Brusselaars aan te zwengelen.

Daarnaast zal de Regering een volledig en concreet investeringsplan goedkeuren.

Dat plan zal ertoe strekken de plaatselijke besturen verder te informatiseren, zowel de instrumenten, software en toepassingen van de administratieve diensten voor de bevolking (toegang tot het rijksregister, ID- & paspoortplatform, eerste inschrijving, platform voor interactieve uitwisselingen met de burger, enz.) als de instrumenten, software en toepassingen van de plaatselijke besturen voor de bekendmaking van het cultureel en toeristisch aanbod of van evenementen. De voorkeur zal uitgaan naar het gebruik van vrije en open oplossingen.

Daarnaast moet het ook toelaten om de software en de toepassingen van de OCMW's te moderniseren.

6. Een gecoördineerd preventie- en veiligheidsbeleid

Het Gewest heeft, als gevolg van de zesde staatshervorming, bevoegdheden gekregen voor de coördinatie van het preventie- en veiligheidsbeleid. Die bevoegdheden zijn ondergebracht bij Brussel Preventie en Veiligheid (BPV), dat als nieuwe instelling de opdracht heeft om het veiligheidsbeleid te coördineren.

De Regering zal de instrumenten voor de coördinatie van het veiligheidsbeleid versterken, met name via het gewestelijk communicatie- en crisiscentrum. Daarvoor zal bij grootschalige evenementen systematisch één commandestructuur toegepast worden.

BPV heeft een globaal veiligheids- en preventieplan ingevoerd en vorm gegeven aan instrumenten die in de toekomst van essentieel belang zullen zijn : de oprichting van een geïntegreerd communicatie- en crisiscentrum, de uitrol van videobescherming, de terbeschikkingstelling van drones en de oprichting van een gewestelijke school voor de veiligheidsberoepen.

De Regering zal de Brusselse Gewestelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp verder hervormen op basis van de aanbevelingen die goedgekeurd zijn door het Parlement, en de DBDMH daarbij voldoende financiële en personele middelen ter beschikking stellen. De Regering zal ook de kazernes verder renoveren en herstructureren.

Le Gouvernement réaffirme que la loyauté fédérale en matière de sécurité est un impératif.

Le Gouvernement régional interpellera le Gouvernement fédéral afin de se voir octroyé :

- d'une part, pour la sécurité policière :
- des moyens financiers supplémentaires et adaptés aux zones bruxelloises au travers d'une réadaptation et actualisation de la norme KUL ;
- des moyens humains et d'appui spécialisé de la police fédérale afin de renforcer le soutien aux zones de police locales pour la sécurité dans les gares et métros, le maintien de l'ordre public en relation avec des événements internationaux ;
- d'autre part pour la sécurité civile :
- un financement juste et adapté du SIAMU, à l'instar du financement que l'Etat fédéral accorde aux 34 zones de secours ;
- une caserne de la protection civile sur le territoire de la Région ou dans ses environs immédiats.

Le Gouvernement sollicitera également un renforcement des moyens à disposition de la police judiciaire afin de lutter contre la criminalité grave et organisée notamment la lutte contre le terrorisme et le trafic de stupéfiants.

Le Gouvernement soutiendra également la demande auprès du Gouvernement fédéral d'étendre le Plan stratégique de sécurité et prévention (PSSP) à l'ensemble des 19 communes. Le Gouvernement réévaluera les objectifs, les résultats et les financements de sa politique de prévention afin de concerter ses moyens de manière plus équitables vers les quartiers et enjeux prioritaires.

Le Gouvernement demande de soutenir, valoriser et favoriser le recrutement de gardiens de la paix et leur permettre de devenir inspecteurs de police, moyennant certaines conditions.

La législature 2019-2024 doit confirmer le rôle de coordination des politiques de prévention et de sécurité de Bruxelles Prévention & Sécurité et de poursuivre la mise en place des outils qu'il développe.

Afin de répondre au constat de fragmentation des compétences et pour renforcer l'efficacité de la politique de sécurité, l'ensemble des acteurs de la chaîne de sécurité sont appelés à travailler de concert.

À titre d'exemple important, le Gouvernement accélérera l'intégration de la vidéo-protection des zones de police, de la STIB et de Bruxelles Mobilité au sein de la

De Regering herbevestigt dat de federale overheid op het vlak van veiligheid absoluut blijk moet geven van loyauteit.

De Brusselse Regering zal bij de federale Regering aankloppen met de vraag naar :

- enerzijds voor de politionele veiligheid :
- bijkomende financiële middelen op maat van de Brusselse zones door de KUL-norm heraan te passen en af te stemmen op de huidige realiteit ;
- personele middelen en gespecialiseerde bijstand van de federale politie om de lokale politiezones sterker te ondersteunen bij het waarborgen van de veiligheid in de trein- en metrostations en de handhaving van de openbare orde bij internationale evenementen ;
- en anderzijds voor de burgerlijke veiligheid :
- een rechtvaardige en aangepaste financiering voor de DBDMH, naar het voorbeeld van de financiering die de federale staat toekent aan de 34 hulpverleningszones ;
- een kazerne van de civiele bescherming op of dichtbij het grondgebied van het Gewest.

De Regering zal ook meer middelen voor de gerechtelijke politie vragen voor de strijd tegen de zware en georganiseerde misdaad, waaronder de strijd tegen terrorisme en de aanpak van de drugshandel.

De Regering zal tevens de vraag aan de federale Regering om het strategisch veiligheids- en preventieplan (SVPP) uit te breiden naar alle 19 gemeenten steunen. De Regering zal de doelstellingen, resultaten en financiering van haar preventiebeleid herevalueren om haar middelen billijker te bestemmen voor de prioritaire wijken en uitdagingen.

De Regering vraagt om de rekrutering van gemeenschapswachten te ondersteunen, te valoriseren en te bevorderen en hen toe te laten om onder bepaalde voorwaarden politie-inspecteur te worden.

In de legislatuur 2019-2024 moet Brussel Preventie & Veiligheid bevestigd worden in zijn rol als coördinator van het preventie- en veiligheidsbeleid en moeten de instrumenten die het ontwikkelt, verder uitgerold worden.

Vanuit de vaststelling dat de bevoegdheden versnipperd zijn en om het veiligheidsbeleid doeltreffender te maken, worden alle spelers van de veiligheidsketen aangespoord tot overleg.

Belangrijk in dat verband is bijvoorbeeld dat de Regering de videobescherming van de politiezones, de MIVB en Brussel Mobiliteit versneld zal integreren in het

plateforme régionale afin de permettre un fonctionnement optimal de BPS ainsi que du Centre de communication et de crise. L'intégration de la plateforme sera également étendue à d'autres institutions publiques telles que la SNCB et à des institutions privées telles que les centres commerciaux.

Le Gouvernement s'engage à renforcer le rôle du Conseil Régional de Sécurité en tant qu'instance compétente pour aborder tous les enjeux de sécurité à l'échelle de la Région.

Le prochain Plan Global de Sécurité et de Prévention (PGSP) développera une approche régionale et rassemblera les différents instruments de subvention au bénéfice des zones de police et communes dans un même cadre financier et juridique permettant de mieux développer une vision stratégique régionale. Le Ministre-Président s'attachera à l'harmonisation des règlements généraux de police.

Le Gouvernement, à travers BPS, jouera le rôle de coordinateur pour certains phénomènes ou enjeux qui dépassent les frontières communales/zonales par :

- le renforcement du rôle de l'Observatoire en matière d'analyse/image des phénomènes de criminalité et d'évaluation des politiques publiques ;
- la mise en place de plans d'actions spécifiques ;
- L'amélioration de la sécurité dans les transports en commun et de la sécurité routière ;
- Le développement de l'approche « Security by design » en matière de sécurisation de l'espace public.

Au travers du PGSP, le Gouvernement intégrera comme priorités les politiques de lutte contre de toutes les formes de discrimination, de la langue, de la couleur de peau, de l'origine, de la religion, du sexe, de l'orientation sexuelle, de l'origine sociale ou du rang social. Cela doit être au cœur de la formation policière. BPS développera par ailleurs un plan d'action contre le profilage ethnique.

Le Gouvernement garantira les moyens destinés à l'ouverture, avant la fin de la législature, d'un centre intégré à bas seuil d'accès et développera une approche de prévention et de réduction des risques notamment par la mise en place de salles de consommation à moindre risque au bénéfice des publics toxicomanes.

Le Gouvernement soutiendra la mise en place d'une structure d'accompagnement pour les personnes libérées de prison afin de faciliter leur trajet de réintégration, à l'instar des maisons de désistance.

gewestelijk platform, zodat BPV en het communicatie- en crisiscentrum zo goed mogelijk hun werk kunnen doen. De integratie van het platform zal verder uitgebreid worden naar andere openbare instellingen, zoals de NMBS en naar privé-instellingen zoals de winkelcentra.

De Regering verbindt zich ertoe de Gewestelijke Veiligheidsraad te versterken in zijn rol als instantie die bevoegd is om alle veiligheidsuitdagingen voor het Gewest aan te pakken.

Het volgende globaal veiligheids- en preventieplan (GVPP) zal een gewestelijke aanpak uitzetten en de verschillende instrumenten voor de subsidiëring van de politiezones en gemeenten samenbrengen in één financieel en juridisch kader, wat bevorderlijk moet zijn voor het uitwerken van een gewestelijke strategische visie. De Minister-President zal zich inzetten om de algemene politiereglementen te harmoniseren.

De Regering zal via BPV optreden als coördinator voor bepaalde verschijnselen en uitdagingen die de gemeente- of zongrenzen overstijgen door :

- het Observatorium een sterkere rol toe te bedelen voor het analyseren / in beeld brengen van de misdaadverschijnselen en voor de evaluatie van het overheidsbeleid ;
- specifieke actieplannen uit te werken ;
- de veiligheid op het openbaar vervoer en de verkeersveiligheid te verbeteren ;
- een aanpak te ontwikkelen die gebaseerd is op « Security by design » voor de beveiliging van de openbare ruimte.

De Regering zal via het GPVP prioritair werk maken van beleidsinitiatieven ter bestrijding van alle vormen van discriminatie op basis van taal, huidskleur, herkomst, religie, geslacht, seksuele geaardheid, sociale afkomst en maatschappelijke stand. Dit moet centraal staan in de politieopleiding. Verder zal BPV een actieplan tegen etnische profilering uitwerken.

De Regering zal zorgen voor de middelen om voor het einde van de legislatuur een laagdrempelig geïntegreerd centrum te openen en zal inzetten op risicopreventie en -beperking door risicobeperkende gebruiksruidten voor drugsverslaafden uit te bouwen.

De Regering zal ondersteuning bieden voor het opzetten van een structuur om mensen die vrijgelaten zijn uit de gevangenis, te begeleiden en zo hun herintegratietraject te vergemakkelijken, naar het voorbeeld van de desistentiehuizen.

Le Gouvernement mettra en place un accueil spécifique pour les victimes d'attaques informatiques, de harcèlement ou de discriminations sur les réseaux sociaux et soutiendra les efforts en matière de cyber-sécurité.

Brusafe constituera un guichet d'entrée unique pour la formation et le recrutement des Bruxellois aux différents métiers de la sécurité. La collaboration avec Actiris, le VDAB Brussel et Bruxelles Formation sera renforcée afin de créer une véritable « filière » sécurité. Le Gouvernement veillera à la création de trajets de formation certifiés par la Région pour renforcer la professionnalisation des acteurs et valoriser leur travail et expérience.

Dans le cadre de l'école des métiers, le Gouvernement renforcera son soutien à la constitution de pôles de compétences tels que la sécurité dans les transports en commun, la lutte contre les discriminations, la prévention contre l'incendie et l'aide médicale urgente etc.

Le Gouvernement encouragera la mutualisation des infrastructures de formation pour répondre aux besoins de l'ensemble des opérateurs en matière de prévention, de la sécurité et du secours.

Le Gouvernement soutiendra la formation des citoyens aux premiers secours et le développement d'un réseau dense de défibrillateurs automatiques dans l'espace public.

Le Gouvernement constituera un pilier « Transformation digitale » visant à introduire les technologies modernes dans les différents métiers de la sécurité.

UNE REGION, ACTEUR DE LA SCENE EUROPEENNE ET INTERNATIONALE

En tant que capitale de l'Europe, Bruxelles a une vocation internationale naturelle. Siège de nombreuses institutions européennes et internationales, la Région doit devenir une destination de référence, mais aussi une voix écoutée.

1. Bruxelles, Capitale de la Culture 2030

La culture est un vecteur d'émancipation individuelle et collective, susceptible de démocratiser l'espace social et de réduire les inégalités socio-économiques.

Le Gouvernement formalisera la candidature de Bruxelles comme capitale européenne de la culture 2030, en

De Regering zal een specifiek onthaal inrichten voor slachtoffers van een cyberaanval, pesten of discriminatie op sociale media en zal de inspanningen op het vlak van cyberveiligheid ondersteunen.

Brusafe zal fungeren als uniek toegangskloket voor de opleiding en de rekrutering van Brusselaars in de verschillende veiligheidsberoepen. Er zal nauwer samengewerkt worden met Actiris, de VDAB Brussel en Bruxelles Formation om een volwaardige « veiligheidssector » te creëren. De Regering zal zorgen voor de invoering van door het Gewest gecertificeerde opleidingstrajecten om de actoren verder te professionaliseren en hun werk en ervaring te valoriseren.

Binnen de beroepenschool zal de Regering extra ondersteuning bieden voor de uitbouw van competentiepolen, zoals veiligheid op het openbaar vervoer, de bestrijding van discriminatie, brandpreventie en dringende medische hulp, enz.

De Regering zal aansturen op een gedeeld gebruik van de opleidingsinfrastructuur om te voldoen aan de behoeften van alle preventie-, veiligheids- en hulpdienstoperatoren.

De Regering zal ondersteuning bieden voor EHBO-opleidingen voor burgers en voor de uitrol van een uitgebreid netwerk van automatische defibrillatoren in de openbare ruimte.

De Regering zal sterker inzetten op de « digitale omwenteling » om ervoor te zorgen dat de moderne technologieën ingang vinden in de verschillende veiligheidsberoepen.

EEN GEWEST DAT MEESPEELT OP HET EUROPESE EN INTERNATIONALE TONEEL

Als hoofdstad van Europa heeft Brussel van nature een internationale roeping. Het Gewest, waar tal van Europese en internationale instellingen hun hoofdzetel gevestigd hebben, moet uitgroeien tot een referentiebestemming, maar het moet ook zijn stem laten horen.

1. Brussel, Culturele Hoofdstad 2030

Cultuur bevordert de individuele en collectieve emancipatie en biedt mogelijkheden om de maatschappelijke ruimte te democratiseren en de sociaaleconomische ongelijkheden te verkleinen.

De Regering zal Brussel, in samenwerking met de Stad en de gemeenten, formeel voordragen als kandidaat

partenariat avec la Ville et les communes. Cette candidature doit être un moment de mobilisation des énergies créatives et l'occasion de porter une ambition nationale pour la capitale. Le Gouvernement associera largement le secteur culturel à cette initiative.

Le Gouvernement soutiendra l'identité et la construction du projet culturel bruxellois, porteur de la diversité de l'offre, des institutions et des publics, émancipateur et accessible.

Dans ce cadre, le Gouvernement soutiendra les initiatives culturelles bi-communautaires et appuiera la construction d'un guichet unique bilingue pour les acteurs de la culture bruxelloise et les artistes. Dans le cadre de ses compétences, le Gouvernement œuvrera à simplifier la gouvernance en matière de politique culturelle pour favoriser la coopération entre les instances régionales et communautaires, et développera des systèmes de mutualisation entre acteurs culturels bruxellois.

À cet effet, le Gouvernement poursuivra le projet de création d'une « Ville culturelle » dans l'ancien Garage Citroën de la Place de l'Yser, confié à la Fondation Kanal et s'engage à exécuter complètement le contrat de gestion 2019-2023 conclu entre le Gouvernement et la Fondation. Les collaborations initiées entre la Fondation Kanal et les différents services publics bruxellois seront renforcées en vue de garantir la réalisation du projet, et son ouverture sur le quartier et les artistes bruxellois. L'exécution du contrat de gestion du CIVA sera poursuivie en vue de son intégration dans le projet à l'horizon 2023. Le Gouvernement associera l'Etat fédéral et les Communautés dans un partenariat structurel permettant de valoriser ce projet à l'échelle internationale.

Le Gouvernement continuera à solliciter l'Etat fédéral afin qu'il consente les investissements et rénovations nécessaires à la revalorisation des institutions scientifiques, culturelles et muséales fédérales qui font rayonner Bruxelles à l'international.

Le Gouvernement initiera et coordonnera le développement d'un pôle des cultures urbaines à Bruxelles (danse, musique, arts dramatiques, arts plastiques) et facilitera le développement en ville de formes artistiques réversibles comme le street art.

Pour renforcer encore l'identité visuelle et la visibilité de l'offre culturelle à Bruxelles, le Gouvernement soutiendra, en collaboration avec les communes, l'Etat fédéral et les Communautés, la création d'une signalétique

culturelle hoofdstad van Europa in 2030. Die kandidatuur moet een aanzet geven om de creatieve krachten te bundelen en de gelegenheid vormen om een nationale ambitie voor de hoofdstad aan de dag te leggen. De Regering zal de culturele sector op grote schaal betrekken bij dit initiatief.

De Regering zal de identiteit en de opbouw van een Brussels cultuurbeleid ondersteunen. Dat project moet de diversiteit van het cultuuraanbod, de instellingen en het publiek weerspiegelen, maar het moet ook emancipatorisch en toegankelijk zijn voor alle Brusselaars.

In dat verband zal de Regering de bicommunautaire culturele initiatieven ondersteunen en bijstand verlenen om een tweetalig uniek-loket voor de Brusselse cultuurspelers en kunstenaars op te richten. De Regering zal binnen haar bevoegdheden ijveren voor een bestuursmatige vereenvoudiging in het cultuurbeleid om de samenwerking tussen de gewestelijke en gemeenschapsinstanties te bevorderen en hiervoor de nodige mechanismen te ontwikkelen.

Daarbij aansluitend zal de Regering haar plannen om de vroegere Citroëngarage aan het IJzerplein om te vormen tot een « Culturele Stad » voortzetten. Dat project is toevertrouwd aan de Stichting Kanal. De Regering verbindt er zich ook toe om de beheersovereenkomst tussen de Regering en de Stichting voor de periode 2019-2023 volledig uit te voeren. De Stichting Kanal en de verschillende Brusselse openbare diensten zullen nog nauwer met elkaar samenwerken om het project daadwerkelijk uit te voeren en ervoor te zorgen dat het zich openlijk richt tot de wijk en de Brusselse kunstenaars. De beheersovereenkomst van het CIVA zal verder uitgevoerd worden tot wanneer het in 2023 opgenomen zal zijn in het project. De Regering zal de federale staat en de Gemeenschappen betrekken bij een structureel partnerschap om dit project internationaal in de kijker te plaatsen.

De Regering zal er bij de federale staat op blijven aandringen dat zij de nodige investeringen en renovaties verricht om de federale wetenschappelijke en culturele instellingen en musea die Brussel een internationale uitstraling bezorgen, op te waarderen.

De Regering zal de uitbouw van een Brussels centrum voor stadscultuur (dans, muziek, dramatische kunsten, beeldende kunsten) opstarten en coördineren. Zij zal het ook gemakkelijker maken om kunstvormen, zoals street art, in de stad te ontwikkelen.

Om het Brusselse cultuuraanbod nog zichtbaarder te maken en een sterkere visuele identiteit te geven, zal de Regering haar steun verlenen om in samenwerking met de gemeenten, de federale staat en de gemeenschappen één

culturelle unique pour tous les lieux culturels situés sur le territoire régional et valorisera le cadastre des infrastructures culturelles situées sur le territoire bruxellois.

Le Gouvernement soutiendra la pérennité du projet Flagey, lieu emblématique de la vie culturelle bruxelloise. Il renforcera son soutien à screen.brussels pour garantir un effet structurant pour l'industrie créative et le secteur audiovisuel et renforcera les synergies entre les quatre opérateurs de screen.brussels.

Enfin, la politique de valorisation du patrimoine sera renforcée, notamment dans le cadre de la mise en œuvre de l'ordonnance sur le patrimoine culturel mobilier et immatériel. Le patrimoine bruxellois est riche et diversifié, tant du point de vue archéologique et architectural, qu'historique, culturel et folklorique ou environnemental. Ce patrimoine constitue autant de repères importants pour les habitants, il contribue à la convivialité et à l'attractivité de la ville. Les Bruxellois doivent être fiers de leur patrimoine et le Gouvernement entend faire de sa préservation et de sa mise en valeur un axe fort de l'attractivité de Bruxelles au niveau international.

Le Gouvernement s'engage à amplifier les actions développées par la Direction du Patrimoine culturel, mais également à poursuivre le soutien aux différentes initiatives communales et associatives à destination d'un large public, bruxellois et étranger, qui contribuent à la (re)connaissance, au respect et à la fierté des richesses architecturales et urbanistiques de Bruxelles. Une attention particulière sera portée aux initiatives à destination du public jeune, notamment en organisant ou en soutenant les projets de sensibilisation à destination des écoles.

2. Bruxelles, destination Capitale

Le tourisme et l'image de Bruxelles représentent des leviers économiques essentiels pour la Région car ils sont pourvoyeurs d'emplois non délocalisables dans de nombreuses filières (commerces, culture, horeca, etc.). Le tourisme représente 8,1 % de l'emploi bruxellois.

Le Gouvernement continuera à construire une image forte et attractive de la Capitale et la diffuser auprès des Bruxellois, des habitants de la Belgique et des visiteurs internationaux. Le développement du tourisme durable sera également une priorité majeure de la nouvelle législature. Un plan d'action sera mis en œuvre par le Gouvernement.

Dans le cadre d'un plan stratégique renouvelé, le Gouvernement renforcera visit.brussels comme acteur prioritaire pour la promotion et l'organisation d'événements au profit de la Région et des 19 communes. Il

enkele bewegwijzering voor alle culturele trekpleisters in het gewest in te voeren en zal zij het kadaster van de culturele infrastructuur in Brussel valoriseren.

De Regering zal het Flageyproject, een baken met grote symboolwaarde in het Brusselse cultuurleven, ondersteunen in zijn voortbestaan. Zij zal de steun voor screen.brussels versterken om een structurerend effect voor de creatieve industrie en de audiovisuele sector te garanderen. Zij zal ook de wisselwerking tussen de vier operatoren van screen.brussels versterken.

Tot slot zal het beleid voor de herwaardering van het erfgoed versterkt worden door de ordonnantie over het roerend en immaterieel cultureel erfgoed ten uitvoer te brengen. Brussel kan bogen op een rijk en gediversifieerd erfgoed, zowel vanuit een archeologisch en architecturaal of vanuit een historisch, cultureel, folkloristisch of milieukundig oogpunt. Het erfgoed biedt heel wat belangrijke herkenningpunten voor de inwoners. Het maakt de stad gezellig en aantrekkelijk. De Brusselaars moeten trots kunnen zijn op hun erfgoed. Voor de Regering is het zeer belangrijk om dit erfgoed te vrijwaren zodatook in het buitenland het imago van aantrekkelijke stad blijft behouden.

De Regering verbindt zich ertoe de acties die uitgaan van de Directie Cultureel Erfgoed te versterken, maar ook steun te blijven verlenen voor de verschillende initiatieven die gemeenten en verenigingen opzetten voor het grote publiek, zowel uit Brussel als uit het buitenland, om de architecturale en stedenbouwkundige rijkdom van Brussel te leren (er)kennen, respecteren en met trots te aanschouwen. Er zal bijzondere aandacht besteed worden aan initiatieven die zich richten tot jongeren, onder meer door bewustmakingsprojecten voor scholen te organiseren of te ondersteunen.

2. Brussel, hoofdstedelijke bestemming

Het toerisme en het imago van Brussel zijn essentiële economische hefboomen voor het Gewest, want zij zorgen in tal van sectoren (handel, cultuur, horeca, enz.) voor niet-delocaliseerbare jobs. Het toerisme vertegenwoordigt 8,1 % van de Brusselse tewerkstelling.

De Regering zal blijven ijveren voor een sterk en aantrekkelijk imago van de hoofdstad en dat uitdragen naar de Brusselaars, de inwoners van België en de bezoekers uit het buitenland. De ontwikkeling van het duurzaam toerisme zal ook in de nieuwe legislatuur een belangrijke prioriteit zijn. De Regering zal een actieplan implementeren.

De Regering zal visit.brussels aan de hand van een vernieuwd strategisch plan versterken als instantie die een vooraanstaande rol vervult om het Gewest en de 19 gemeenten te promoten en evenementen te organiseren.

développera une politique intégrée du rayonnement de la Région bruxelloise, via le déploiement du city marketing, à partir de visit.brussels. Le Gouvernement étendra également le festival «bright.brussels», en partenariat avec les communes volontaires et en portant une attention spécifique aux nuisances éventuelles pour les riverains.

En matière d'organisation d'événements, le Gouvernement entend s'assurer de l'inscription de mesures incitatives plus strictes en matière de respect de l'environnement et évaluer l'impact carbone des projets directement soutenus. Une charte éthique et collaborative de bonnes pratiques lors de l'organisation d'événements sera établie. La Région veillera à développer l'offre touristique sur l'ensemble du territoire régional.

Il poursuivra l'investissement et la promotion de Bruxelles comme une région accueillant les congrès, ainsi que comme une destination étudiante, culturelle et sportive.

Le Gouvernement déterminera une stratégie de soutien et d'accueil de foires et conventions adaptées au profil de la Région. L'objectif poursuivi sera de soutenir la venue de conventions internationales permettant d'accroître la visibilité de Bruxelles et ayant une valeur ajoutée potentielle sur le plan du développement économique. Le développement d'un centre de convention répondant aux standards internationaux sera poursuivi sur le plateau du Heysel.

La politique d'attractivité régionale sera étendue en vue de promouvoir Bruxelles comme une destination de vie et non seulement de court-séjour. Une politique de city marketing coordonnée sera menée afin de mettre en avant les nombreux avantages que présente Bruxelles comme région d'établissement.

Enfin, la Région proposera la création d'une coordination des acteurs de la vie nocturne visant à faciliter le dialogue avec les pouvoirs publics (communes, police, SIAMU, etc.).

3. Une ambition européenne pour la Région de Bruxelles-Capitale

Le rôle de Bruxelles, capitale de l'Union européenne, impose à la Région des devoirs particuliers pour servir la réputation et l'ambition démocratique de l'Union européenne. La Région bruxelloise doit contribuer à la mise en valeur de la présence des institutions européennes et de l'établissement de nombreux ressortissants européens sur

Zij zal een geïntegreerd beleid uittekenen om de uitstraling van het Brussels Gewest te bevorderen door via visit.brussels aan city marketing te doen. De Regering zal ook het festival «bright.brussels» verder uitbreiden, samen met de gemeenten die daaraan willen meedoen. Daarbij zal aandacht geschonken worden aan de eventuele overlast voor de buurtbewoners.

De Regering stuurt aan op strengere maatregelen die ertoe moeten aanzetten evenementen op een milieuvriendelijke manier te organiseren. Daarnaast zal zij nagaan wat de koolstofuitstoot is van projecten die rechtstreeks steun krijgen. Er zal een ethisch samenwerkingscharter opgemaakt worden met goede praktijken voor het organiseren van evenementen. Het Gewest zal erop toezien dat het toeristische aanbod zich ontwikkelt over het hele gewest.

Zij zal Brussel blijven promoten als gewest waar congressen plaatsvinden, maar ook als een stad voor studenten, cultuurbeleving en sportbeoefening en daarin verder investeren.

De Regering zal een strategie bepalen om beurzen en congressen die afgestemd zijn op het profiel van het Gewest, te ondersteunen en te ontvangen. Het doel is om de komst van internationale congressen die Brussel meer zichtbaarheid geven en een toegevoegde waarde kunnen bieden voor de economische ontwikkeling, te steunen. Op de Heizelvlaakte gaan we verder met de ontwikkeling van een congrescentrum dat voldoet aan de internationale normen.

We gaan een stapje verder in ons beleid om het Gewest aan te prijzen door Brussel niet alleen te promoten voor korte verblijven, maar ook als woonbestemming. We zullen een gecoördineerd city marketingbeleid voeren om te benadrukken hoeveel troeven Brussel als gewest te bieden heeft voor zij die er zich willen vestigen.

Tot slot zal het Gewest voorstellen om een coördinatie op gang te brengen tussen de actoren van het nachtleven om de dialoog met de verschillende overheden en diensten (gewest, gemeenten, politie, brandweer, enz.) te vergemakkelijken.

3. Een Europese ambitie voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Brussel fungeert als hoofdstad van de Europese Unie. In die hoedanigheid moet het Gewest een aantal bijzondere taken vervullen ten dienste van de reputatie en de democratische ambitie van de Europese Unie. Het Brussels Gewest moet inspelen op de aanwezigheid van de Europese instellingen en de vestiging van tal van Europese staatsbur-

son territoire en instituant un dialogue plus régulier et plus approfondi avec les autorités européennes et les citoyens européens.

Le Gouvernement poursuivra son travail de défense des intérêts de la Région au sein des différentes politiques européennes. L'accent sera mis de manière systématique sur les enjeux urbains.

Au regard des opportunités et des enjeux que peut incarner un suivi proactif des affaires européennes, la Direction Brussels International (BI) sera renforcée et portera une attention spécifique aux affaires européennes où sera mise en place une cellule stratégique chargée notamment de l'articulation des différents fonds et instruments financiers européens, en ce compris les fonds FEDER, en vue d'en tirer le meilleur parti, de les intégrer et de les relier aux différentes politiques régionales, communautaires et locales mises en œuvre sur le territoire bruxellois. Une coordination spécifique, en partenariat avec Perspective, sera mise en place dans le cadre de la contribution au Semestre européen et au Programme national de réforme.

La mission de BI sera de soutenir le Gouvernement dans la prise de décision, d'assurer un suivi proactif de la politique européenne, de garantir la représentation des intérêts bruxellois dans le processus décisionnel européen notamment au niveau du processus de coordination intra-belge mais aussi au sein du Conseil des Ministres où la Région est amenée à siéger pour la Belgique, d'assurer le suivi et l'évaluation des priorités gouvernementales au regard des obligations européennes et de rédiger des notes stratégiques sur les grands dossiers européens.

Le Gouvernement mettra en place un service d'assistance, accessible aux porteurs de projets bruxellois (administrations régionales, pouvoirs locaux, PME, universités, non-marchand, etc.), ce qui permettrait de mieux capter les subsides européens, mais aussi d'assurer plus d'équité voire d'efficacité dans l'accès ou la distribution des fonds européens. Ce service assurera la coordination avec les organismes chargés du conseil et de l'accompagnement pour des programmes particuliers et centralisera l'information concernant la participation d'acteurs bruxellois à ces programmes.

Le Gouvernement prendra part activement aux projets importants d'intérêt européen commun (PIIEC) de la Commission européenne. Ces projets contribuent notablement à la croissance économique, à l'emploi et à la compétitivité des entreprises bruxelloises dans des secteurs stratégiques et permettent de positionner les acteurs bruxellois de la recherche, développement et innovation à l'échelle mondiale.

gers op zijn grondgebied door regelmatig en grondiger in dialoog te treden met de Europese overheden en de Europese burgers.

De Regering zal de belangen van het Gewest in de verschillende Europese beleidsdomeinen blijven behartigen. De klemtoon zal daarbij systematisch gelegd worden op de stedelijke uitdagingen.

Een proactieve opvolging van de Europese aangelegenheden is van groot belang en creëert opportuniteiten. Daarom gaan we de Directie Brussels International (BI) versterken en haar bijzondere aandacht laten besteden aan Europese beleidszaken. Zo komt er een strategische cel die de opdracht zal krijgen om de verschillende Europese fondsen en financiële instrumenten, o.a. de EFRO-fondsen, op elkaar af te stemmen om er zoveel mogelijk profijt uit te halen en ze op te nemen in en te koppelen aan de verschillende beleidsinitiatieven die het Gewest, de Gemeenschappen en de lokale overheden op het Brusselse grondgebied uitvoeren. We gaan de bijdrage aan het Europees Semester en aan het Nationaal Hervormingsprogramma specifiek coördineren met Perspective.

De taak van BI zal erin bestaan de Regering bij te staan bij de besluitvorming, het Europees beleid proactief op te volgen, ervoor te zorgen dat de Brusselse belangen mee doorwegen in het Europese besluitvormingsproces en dan meer bepaald bij de intra-Belgische coördinatie, maar ook wanneer het Gewest voor België zetelt in de Raad van Ministers, de prioriteiten van de Regering op te volgen en te beoordelen in het licht van de Europese verplichtingen en strategische nota's op te maken over de grote Europese dossiers.

De Regering zal een ondersteunende dienst voor Brusselse projectdragers (gewestelijke besturen, plaatselijke besturen, KMO's, universiteiten, non-profit, enz.) oprichten. Die moet het mogelijk maken om de Europese subsidies beter binnen te rijven, maar moet ook zorgen voor een billijkere en efficiëntere toegang tot en verdeling van de Europese fondsen. Deze dienst zal instaan voor de coördinatie met de advies- en begeleidingsinstellingen voor bijzondere programma's en zal de informatie over de Brusselse deelnemers aan deze programma's centraliseren.

De Regering zal actief deelnemen aan de belangrijke projecten van de Europese Commissie. Deze projecten dragen in aanzienlijke mate bij tot de economische groei, de werkgelegenheid en het concurrentievermogen van de Brusselse bedrijven in strategische sectoren en maken het mogelijk om de Brusselse spelers die zich toeleggen op onderzoek, ontwikkeling en innovatie wereldwijd te positioneren.

La présence d'un nombre important d'institutions européennes et internationales à Bruxelles confère à la Région des responsabilités particulières en matière d'urbanisme, de sécurité, d'accueil des fonctionnaires internationaux, de mobilité, d'environnement, etc.

Le Commissariat à l'Europe et aux organisations internationales (CEOI), mandaté par le Gouvernement, poursuivra et renforcera son rôle de support, de facilitateur et d'intermédiaire institutionnel entre ces institutions et organisations européennes et internationales, leurs collaborateurs s'installant à Bruxelles, et les pouvoirs publics bruxellois.

Le Gouvernement renforcera, en collaboration avec le CEOI et visit.brussels, les liens avec les acteurs du quartier européen, afin d'amplifier l'attraction touristique de ce quartier, en assurant une mixité de fonctions.

Le Gouvernement, en collaboration avec le CEOI, proposera la mise en place d'un Forum Bruxelles-Europe qui, selon des modalités à convenir avec les autorités européennes, organisera le dialogue entre les institutions régionales et européennes et les citoyens Bruxellois à l'affirmation des valeurs de l'Union européenne. En encourageant la démocratie participative, ce Forum aura pour objectif de susciter une plus large adhésion des citoyens à l'ambition politique de l'Union européenne.

4. Une Région écoutée sur le plan international

La Région suivra et participera activement aux travaux des organisations internationales – et particulièrement, le Conseil de l'Europe, Benelux, OCDE et NU et ses agences - et les réseaux internationaux – notamment Metropolis, Eurocities, Assemblée des Régions d'Europe – afin de mieux profiter des opportunités offertes par ces instances et de défendre ses intérêts de région urbaine.

La Région compte actuellement 29 partenaires bilatéraux sur quatre continents. La mise en œuvre de ces accords demeure la priorité. Le lancement d'appels à projets sur des thématiques transversales d'intérêt régional sera étudié pour financer des actions chez ou avec des partenaires bilatéraux. Le Gouvernement examinera l'opportunité de conclure un ou deux nouveaux accords avec un partenaire stratégique d'une zone en forte croissance.

BI contribuera à la promotion de la Région et de ses atouts lors des missions à l'étranger ainsi que d'événements organisés – comme les Brussels Days – ou auxquels la Région prend part comme les visites royales. En soutien

Doordat in Brussel zoveel Europese en internationale instellingen gevestigd zijn, draagt het Gewest bijzondere verantwoordelijkheden op het vlak van stedenbouw, veiligheid, het onthaal van de internationale ambtenaren, mobiliteit, leefmilieu, enz.

Het Commissariaat voor Europa en de internationale organisaties (CEIO), dat handelt in opdracht van de Regering, zal zijn rol als ondersteunende instantie, facilitator en institutionele bemiddelaar tussen de Europese en internationale instellingen en organisaties, hun in Brussel gevestigde medewerkers en de Brusselse overheid voortzetten en versterken.

De Regering zal, in samenwerking met het CEIO en visit.brussels, de banden met de spelers in de Europese Wijk strakker aanhalen om deze wijk toeristisch aantrekkelijker te maken door er te zorgen voor een mix van functies.

De Regering zal samen met het CEIO voorstellen om een Brussel-Europa Forum op te richten dat, op een met de Europese overheden nog overeen te komen manier, de gewestelijke en Europese instellingen en de Brusselse burgers met elkaar in dialoog moet brengen om de waarden van de Europese Unie kracht bij te zetten. Het is de bedoeling om met dit Forum de participatieve democratie te stimuleren en er op die manier voor te zorgen dat de politieke ambitie van de Europese Unie meer aanhang vindt bij de burgers.

4. Een Gewest dat zich internationaal laat horen

Het Gewest zal actief deelnemen aan de werkzaamheden van de internationale organisaties - in het bijzonder die van de Raad van Europa, de Benelux, de OESO en de VN en haar agentschappen - en de internationale netwerken - waaronder Metropolis, Eurocities, de Vergadering van de Europese Regio's – en deze ook opvolgen, om de kansen die deze instanties bieden, optimaal te benutten en zijn belangen als stadsgewest te verdedigen.

Het Gewest telt momenteel 29 bilaterale partners op vier continenten. De uitvoering van de akkoorden met die partners blijft prioritair. We gaan onderzoeken of we projectoproepen over transversale thema's van gewestelijk belang kunnen uitschrijven om initiatieven bij of met onze bilaterale partners te financieren. De Regering zal de mogelijkheid bestuderen om één of twee nieuwe akkoorden te sluiten met een strategische partner in een sterk groeigebied.

BI zal het Gewest en zijn troeven promoten tijdens missies in het buitenland en op evenementen die het Gewest organiseert, zoals de Brussels Days, of waaraan het deelneemt, zoals de koninklijke bezoeken. Om de nodige

de ces dernières actions, un service de Protocole devrait être développé au sein de Brussels International.

En particulier, le Gouvernement organisera au mieux le suivi de la politique commerciale européenne. Cela suppose le renforcement de la Délégation auprès de l'UE chargée de défendre en amont les points de vue de la Région sur les plans économique, environnemental, et social ; ainsi que le rôle de l'Agence de l'entreprise chargée d'une mission d'analyse du secteur économique bruxellois au sens large et des intérêts commerciaux de la Région.

Une bonne collaboration entre BI-Délégation UE et l'Agence de l'entreprise devrait permettre un suivi des accords commerciaux dès leur négociation jusqu'à leur assentiment par le Parlement bruxellois. Elle devrait faciliter également une meilleure promotion de ces accords auprès des PME bruxelloises qui de l'avis général ne connaissent pas encore assez les opportunités que peuvent leur offrir ces traités commerciaux.

Les accords commerciaux et d'investissements bilatéraux, liant l'Union européenne ou la Belgique, seront conditionnés à la présence de clauses sociales et environnementales comportant des mécanismes de mise en œuvre et de contrôle effectifs. Le Gouvernement veillera à l'inclusion des clauses de respect des droits de l'homme et des normes fondamentales de l'OIT (dont les droits syndicaux du travail).

Le Gouvernement refusera également la juridiction supranationale privée permettant aux entreprises de poursuivre des Etats directement et plaidera pour un mécanisme de règlement des différends par une Cour multilatérale sur l'investissement (publique, indépendante et ouverte à l'ensemble des parties prenantes). Il soutiendra également l'établissement du traité multilatéral contraignant visant à garantir le respect des droits humains par les firmes transnationales, actuellement en négociation à l'ONU. Dans l'attente et dans l'hypothèse de relations commerciales bilatérales entre l'Union européenne et les pays tiers, le Gouvernement veillera à ce que l'accord prévoit, pour le règlement des différends, la création d'une juridiction offrant des garanties substantielles quant à son indépendance et au respect de l'état de droit.

La dimension politique, culturelle, citoyenne et sociale est également un élément important de nos relations. Le Gouvernement intensifiera sa politique de coopération au développement tout en la ciblant sur ses partenaires, dont les régions de Kinshasa et de Rabat. Les synergies avec les communes, universités et autres partenaires bruxellois seront également encouragées.

ondersteuning te bieden tijdens die bezoeken, zou bij Brussels International een protocoldienst opgericht moeten worden.

De Regering zal het Europese handelsbeleid zo goed mogelijk opvolgen. Met het oog daarop is het nodig om de delegatie bij de EU die de economische, milieugerelateerde en sociale standpunten van het Gewest in een vroeg stadium moet verdedigen, te versterken. Daarnaast moeten we ook een sterkere rol toedichten aan het Agentschap voor de Onderneming, dat de Brusselse economische sector in de ruime betekenis van het woord en de commerciële belangen van het Gewest moet analyseren.

Een goede samenwerking tussen BI/de delegatie bij de EU en het Agentschap voor de Onderneming moet het mogelijk maken om de handelsakkoorden op te volgen vanaf het ogenblik dat de onderhandelingen erover van start gaan tot wanneer het Brussels Parlement ermee instemt. Dit zou ook moeten helpen om deze akkoorden beter bekend te maken bij de Brusselse KMO's, die zich over het algemeen nog onvoldoende bewust zijn van de kansen die handelsverdragen voor hen kunnen bieden.

Aan de bilaterale handels- en investeringsakkoorden met de Europese Unie of België zal de voorwaarde verbonden worden dat zij sociale en milieubepalingen moeten bevatten met effectieve uitvoerings- en controlemechanismen. De Regering zal erop toezien dat hieraan ook bepalingen worden toegevoegd over de naleving van de mensenrechten en de fundamentele normen van de IAO (waaronder de vakbondsrechten van de werknemers).

De Regering zal zich ook verzetten tegen het privaat supranationaal rechtcollege dat multinationals de mogelijkheid biedt om staten rechtstreeks te vervolgen en zal pleiten voor een geschillenbeslechtsmechanisme door een multilateraal investeringshof (publiek, onafhankelijk en open voor alle belanghebbenden). Zij zal ook haar steun verlenen aan de totstandkoming van een bindend multilateraal verdrag om de eerbiediging van de mensenrechten door multinationale ondernemingen te waarborgen, waarover momenteel in de VN wordt onderhandeld. In afwachting van en in geval van bilaterale handelsbetrekkingen tussen de Europese Unie en derde landen zal de regering ervoor zorgen dat de overeenkomst voorziet in de oprichting van een rechtbank voor geschillenbeslechting, die aanzienlijke garanties biedt ten aanzien van haar onafhankelijkheid en de eerbiediging van de rechtsstaat.

De politieke, culturele, burgergerichte en sociale dimensie is eveneens een belangrijk element in onze betrekkingen. De Regering zal haar beleid voor ontwikkelingssamenwerking versterken en richten op haar partners, waaronder de regio's Kinshasa en Rabat. Ook synergieën met de gemeenten, universiteiten en andere Brusselse partners zullen worden aangemoedigd.

Enfin, en écho à ses propres engagements en matière de transition écologique et solidaire, le Gouvernement se mobilisera pour que l'Union européenne enclenche des réformes économiques et sociales en vue d'une transition écologique et solidaire.

En ce sens, le Gouvernement portera à l'échelle européenne, notamment :

- la création d'une banque du climat à même de financer les investissements nécessaires à la transition ;
- la mise en place d'une directive de désinvestissement dans les énergies fossiles pour tous les acteurs financiers agissant dans l'Union européenne ;
- une rupture avec les normes budgétaires actuelles pour permettre de comptabiliser ces investissements hors des soldes budgétaires ;
- la convergence fiscale et la lutte contre le dumping social et fiscal ;
- la mise en place d'une assiette harmonisée de l'impôt des sociétés et une convergence des taux sont indispensables pour lutter efficacement contre le dumping fiscal qui tire l'Europe sociale vers le bas ;
- la neutralité carbone au plus tard en 2050 et la définition d'un objectif minimal de – 55 % de gaz à effets de serre en 2030 ;
- la mise en place d'une taxation du kérosène, afin de conduire à une diminution effective de la quantité de déplacements aériens.

Tot slot zal de Regering, aansluitend bij haar eigen verbintenissen om een ecologische en solidaire omslag te bewerkstelligen, er bij de Europese Unie voor pleiten om werk te maken van economische en sociale hervormingen die een ecologische en solidaire transitie op gang moeten brengen.

Met het oog daarop zal de Regering volgende zaken op de Europese tafel leggen :

- een klimaatbank oprichten die de nodige investeringen in de transitie kan financieren ;
- een richtlijn uitwerken om alle financiële actoren in de Europese Unie te doen afzien van investeringen in fossiele energiebronnen ;
- komaf maken met de huidige begrotingsnormen, zodat deze investeringen geboekt kunnen worden buiten de begrotingssaldi ;
- fiscale convergentie en de strijd tegen sociale en fiscale dumping ;
- het is absoluut noodzakelijk een geharmoniseerde grondslag voor de vennootschapsbelasting in te voeren en te streven naar een convergentie van de tarieven om de fiscale dumping, die het sociale Europa ondergraaft, doeltreffend te kunnen bestrijden ;
- in uiterlijk 2050 koolstofneutraliteit bereiken en de doelstelling vastleggen om de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met minstens 55 % te verminderen ;
- een kerosinebelasting invoeren om het aantal verplaatsingen met het vliegtuig effectief te doen dalen.